norden

Nordiska ministerrådet

Ved Stranden 18
DK-1061 København K

www.norden.org

NORDISKE ARBEJDSPAPIRER

N O R D I S K A Å R B E T S P A P P E R

Nordiska ministerrådet - budgetförslag

Generalsekretærens budgetforslag 2017

Framlagt av generalsekreteraren

<http://dx.doi.org/10.6027/NA2016-907>

NA2016:907

ISSN 2311-0562

Detta arbetspapper är utgivet med finansiellt stöd från Nordiska ministerrådet. Innehållet i arbetspappret avspeglar inte nödvändigtvis Nordiska ministerrådets synpunkter, åsikter eller anbefallningar.

Nordiska ministerrådet - budgetförslag

Planer och budget 2017

Framlagt av generalsekreteraren

Indholdsfortegnelse

Forord	9
Læsevejledning	10
Den totale udgiftsramme for Nordisk Ministerråds budget for virksomhedsåret 2017	12
Fleksibilitet i budgettet.	13
Budgettets fordeling på budgetpostkategorier	13
Økonomiske og politiske frihedsgrader i Nordisk Ministerråds budget	14
Nordiska ministerrådets planer för verksamhetsåret 2017	15
Huvudlinjerna i budget 2017	15
Huvudlinjer i Nordiska ministerrådets politiska prioriteringar 2017	15
Samarbetsministrarna	17
Generel indledning	17
Prioriteringsbudget	20
Formandskabsdelen	21
<i>Finsk formandskabspulje</i>	21
1-8012 Statistisk utredning över nordisk rörlighet och förmåner över gränserna	21
1-8013 Forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska instituten	22
1-8014 Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och miljöavtryck	23
1-8015 Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor 2020	23
1-8016 Nordisk väggkarta för Blå Bioekonomi (blå väggkarta)	24
1-8017 Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Norden	25
1-8018 The Rising North	26
<i>Danmarks formandskabspulje</i>	27
1-8008 Vækst	27
1-8009 Velfærd	28
1-8010 Værdier	29
1-8011 Det blå Arktis	30
<i>Islands formandskabspulje</i>	31
1-8005 Den nordiska spellistan	31
1-8006 Velfærdsvakten	32
1-8007 Bioekonomi-initiativet	33
<i>Sveriges formandskabspulje</i>	34
1-8001 NordMin	34
1-8003 Förbättrade emissionsinventeringar av kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar	35
1-8004 Lärning på arbetsplats (LPA)	36
Øvrig del af prioriteringsbudgettet	37
1-8111 Uddannelse og forskning inden for grøn vækst	37
1-8112 Elmarknaden	38
1-8113 Grønne tekniske normer og standarder – Norden som standardmaker	39
1-8115 Utveckla tekniker och metoder för avfallshantering	40
1-8116 Främja integration av miljö och klimat i utvecklingssamarbetet	42
1-8118 Särskilda prioriteringar Grön tillväxt	43
1-8210 Hållbar nordisk välfärd	44
1-8212 Välfärd och kost	45
1-8410 Politiska prioriteringar	45
1-8411 Politiske initiativer i nærområderne	46
1-8412 Till disposition för MR-SAM	47
1-8420 Profilering og positionering	48

1-8510 Nye tværgående initiativer	49
1-8520 Nordiska lösningar på globala samhällsutmaningar	51
Nordisk ministerråds fællesaktiviteter og Sekretariatet	52
1-0410 Föreningarna Nordens Förbund	52
1-0425 Bidrag til Grønland	53
1-0435 Generalsekretærens disponeringsreserv	54
1-0460 Hållbar utveckling (tidigare Hållbart Norden)	54
1-1011 Informationsaktiviteter	55
1-1012 Norden i Fokus	57
1-1030 Hallo Norden	58
1-1036 Grænsehindringer i Norden	59
1-1050 Tjänstemannautbyte	59
1-2534 Bidrag til Nordisk Sommeruniversitet (NSU)	60
1-0180 Ministerrådets sekretariat (NMRS)	61
Internationalt samarbejde	63
1-0820 Kunskapsbygging og nätverk	63
1-0980 Partnerskap och gränsregionalt samarbete	65
1-0960 NGO-verksamhet i Östersjöregionen	66
1-0970 Ministerrådets kontor i nordvästra Ryssland	67
1-0810 Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland	67
1-0850 Internationellt samarbete	68
1-0870 Arktiskt samarbetsprogram	69
1-0950 Hvideruslandsaktiviteter	71
1-0990 Samarbetet med Nordens grannar i Väst	71
Uddannelse og forskning	73
Generel indledning	73
Generelle forsknings- og uddannelsesindsatser	76
2-2505 Dispositionsmidler Uddannelse og forskning	76
Politikudvikling	77
2-2544 Det nordiske sprogsamarbejde	77
2-2553 Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	79
2-3127 Politikudvikling voksnes læring	79
Mobilitets- og Netværksprogrammer	80
2-2513 Nordplus	80
2-2515 Nordic Master Programme	82
2-3100 NordForsk	83
Forskning i øvrigt	85
2-3180 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	85
2-3181 Nordisk Institutt for sjørett (NIFS)	86
2-3182 Nordisk Institut for Asienstudier (NIAS)	87
2-3184 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	88
2-3185 Nordisk Samisk Institut (NSI)	89
Social- og Helsepolitik	90
Generel indledning	90
Projektmedel	91
3-4310 Projektmidler – Social- og hälsovårdspolitik	91
3-4320 Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder	94
3-4340 Nomesko og Nososko	95
3-4382 NIOM A/S – Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer	96
Institutioner	97
3-4380 Nordens Välfärdscenter (NVC)	97

Kulturpolitik	99
Generel indledning	99
4-2203 Dispositonsmidler Kultur	102
4-2205 Nordisk Kulturfond	103
4-2206 Nordisk Råds priser	104
4-2208 Strategiska satsningar	105
Børn og Unge	106
4-2212 Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORDBUK)	106
Film og Media	107
4-2222 Nordisk Film- og TV-fond	107
4-2228 NORDICOM	108
Kunstmrådet	109
4-2251 Kultur- og Kunstprogrammet	109
4-2253 Nordisk oversættelsesstøtte	110
4-2254 Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur	111
Nordiske Kulturhus	112
4-2270 Nordens hus i Reykjavik	112
4-2272 Nordens hus på Färöarna	114
4-2274 Nordens Institut på Åland	115
4-2277 Nordens Institut på Grönland (NAPA)	116
4-2548 Kulturkontakt Nord	117
Andra kultursatsningar	118
4-2232 Prioriterade verksamheter	118
4-2234 Samiskt samarbete	120
Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	121
Generel indledning	121
5-6420 Ny nordisk mad	123
Fiskeri	124
5-6610 Projektmidler – Fiskeri	124
Jordbrug	125
5-6510-1 Projektmidler – Jordbrug	125
5-6520 Kontaktorgan for jordbrugsforskning	125
5-6585 Nordisk Genressource Center (NordGen)	126
Skovbrug	128
5-6310 Projektmidler – Skovbrug	128
5-6581 Samnordisk skogsforskning (SNS)	128
Levnedsmidler	129
5-6810 Projektmidler – levnedsmidler	129
5-6830 Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	131
Jämställdhet	132
Generel indledning	132
6-4410 Projektmedel – Jämställdhet	134
6-4420 MR-JÄMs stödordning	135
6-4480 Nordisk information för kunskap om kön (NIKK)	135
Närings-, Energi- och Regionalpolitik	137
Generel indledning	137
Näring	140
7-5140 Projektmedel – Näring	140
7-5180 Nordisk Innovation	141
7-5280 Nopef	142

Energi	143
7-5141 Projektmedel – Energi	143
7-3220 Nordisk Energiforskning (NEF)	144
Regional	146
7-5143 Implementering av samarbetsprogram, demografi, arbetsgrupper och projektmedel	146
7-5151 NORA	147
7-5160 Gränsregionalt samarbete	148
7-6180 Nordregio	149
Miljö	151
Generel indledning	151
8-3310 Dispositionsmedel – Miljö	153
8-3311 Miljøsektorens arbejdsgrupper	154
8-3312 Nordisk Råds miljøpris	157
8-3320 NEFCOS Miljøudviklingsfond	158
8-6720 SVANEN – Nordisk Miljömärkning	159
Arbetslivspolitik	161
Generel indledning	161
9-4110 Projektmedel i øvrigt – Arbejdsliv	163
9-4111 Arbejdslivs fasta utskott	164
9-4120 Nordjobb	165
9-4130 Kommunikation om arbejdsliv	165
9-4180 Nordiska Institutionen för Vidareutbildning inom Arbetsmiljøområdet (NIVA)	166
Ekonomi- og Finanspolitik	168
Generel indledning	168
10-5210 Ekonomi- og Finanspolitik	169
Lagstiftning	170
Generel indledning	170
11-7110 Projektmedel – Lagstiftning	171
Nordisk Ministerråds budget for virksomhedsåret 2017	172
Budgettets indtægter og landenes indbetalinger	172
Historisk udvikling i Nordisk Ministerråds budget og likviditet	175
Udviklingen i Nordisk Ministerråds budget	175
Besparelse i det nordiske budget 2014 – 2016	176
Udviklingen i udisponerede midler 2012 – 2015	176
Nordisk Ministerråds institutioner ikke-forbrugte midler	178
Likviditetens udvikling	179
Bilag 1 – Budgettet konverteret til EURO	180
Bilag 2 - Status 26.05 2016 på budgetpostniveau	187
Bilag 3 – Økonomiske delegeringsregler i Nordisk Ministerråd	193
Bilag 4 – Förteckning över förkortningar	195

Forord

Det forslag til samlet budsjett for det nordiske samarbeidet i 2017 som her legges fram er utarbeidet på grunnlag av de budsjettanvisninger som de nordiske samarbeidsministre, etter å ha mottatt innspill fra Nordisk råd, vedtok i februar 2017. De enkelte fagministerråd har på dette grunnlag fremmet sine forslag til sektorvise satsninger.

Etter tre år med nedskjæringer i den samlede ressursinnsats, er den totale ramme for budsjettet denne gang uendret. Ordningen med et prioriteringsbudsjett som også inneholder formannskapslandets prosjekter videreføres.

Prioriteringene i budsjettforslaget gjenspeiler ønsket om at det nordiske samarbeidet skal svare på de viktigste felles utfordringene i de nordiske landene. En bred tverrgående satsning på samarbeid om integrering av flyktninger og innvandrere er således ett av hovedelementene i forslaget. Samarbeidet på dette området tar sikte på å bygge og utveksle kunnskap om beste praksis innenfor integreringsfeltet. Det legges opp til etablering av en felles nordisk clearing-sentral for nettverksbygging og kunnskapsutveksling, en forskningsinnsats og fokus på sivilsamfunnets rolle i integreringen. For å få til en slik markant satsning på integreringsfeltet, legges det for 2017 opp til en omprioritering fra det internasjonale budsjettet (Russland/Hviterussland) til det felles prioriteringsbudsjettet. I tillegg er integreringsinitiativ blitt prioritert på alle relevante sektorer.

Satsingen på demokrati, inkludering og sikkerhet som ble igangsatt i 2016 blir videreført i det kommende året. Det samme gjelder det tverrgående programmet for å motvirke menneskehandel. Samarbeidet om digitalisering skal utvikles videre. Det samme gjelder satsningen på felles nordisk statistikk.

Som ledd i reformarbeidet Nytt Norden, er det igangsatt strategiske gjennomlysninger for å identifisere potensialet i nordisk samarbeid på utvalgte områder i et 5-10-årsperspektiv. I budsjettforslaget er det satt av midler til videre oppfølging av forslagene i Kønberg-rapporten på helseområdet. En bredt anlagt satsning på samarbeidet innen folkehelse planlegges etter at den nordiske folkehelsehøyskolen (NHV) ble nedlagt fra 2015. Videre er det satt av midler til oppfølging av den strategiske gjennomlysningen på arbeidsmarkedsområdet (Nielson-rapporten) og til den pågående gjennomlysning av energisamarbeidet under ledelse av Jorma Ollila. Denne arbeidsformen har vist seg vellykket og vil derfor bli videreført på nye områder.

Reformen av det nordiske samarbeidet fortsetter. I tillegg til fortsatt iverksettelse av reformpakken Nytt Norden, har samarbeidsministrene tatt initiativ til en neste fase av reformarbeidet; Nytt Norden 2.0. Målet er å sikre samarbeidets relevans for landene, næringslivet og sivilsamfunnet.

Interessen for Norden utenfor regionen er økende. Fra 2016 er det iverksatt en felles nordisk strategi for profilering og posisjonering av Norden. Denne satsingen videreføres i 2017. Basert på de gode erfaringer fra Nordic Cool-satsningen i Washington DC i 2013, legges det neste år bl.a. opp til en bred markering i samarbeid med kultursenteret Southbank i London. I tillegg iverksettes et nytt statsministerinitiativ basert på felles nordiske styrkeposisjoner der Norden kan sies å ha løsninger og erfaringer som er relevante i forhold til globale utfordringer.

Dagfinn Høybråten
Generalsekretær i Nordisk ministerråd

Læsevejledning

Budget 2017 består af tre dele:

Den indledende beskrivelse af Nordisk Ministerråds prioriterede indsatser for 2017 består af de overordnede planer for virksomhedsåret 2017. Hertil kommer tre tabeller, der viser den samlede økonomi i det nordiske samarbejde, herunder 1) den samlede ramme for budgettet fordelt på politiske områder (ministerråd), 2) fordelingen på budgetkategorier (projekter, institutioner mv.) samt 3) hvor 'bundet' budgettet er i aktiviteter, der årligt gentages.

Hoveddelen af budgettet, som er den mest omfattende del, indeholder oversigt over samtlige budgetposter, inddelt efter de 11 ministerråd. Hvert ministerråd indledes med en kort beskrivelse af formålet med samarbejdet inden for ministerområdets område, dets strategiske målsætninger for budgetåret samt beskrivelse af de overordnede resultater for senest afsluttede regnskabsår – 2015.

Budgettet er baseret på mål og resultatstyring med fastsættelse af mål og resultater på de enkelte budgetposter. Hver enkelt budgetpost indeholder oplysninger om budgetårets budget, de to seneste års budgetter, hvor stor en del af budgettet der blev disponeret 2015, samt hvem der bemyndiges til at træffe beslutning om anvendelsen af bevillingen. Herudover er der til hver budgetpost en beskrivelse af formålet med bevillingen.

Budgetposterne er inddelt i 4 forskellige kategorier: projektmidler, programlignende aktiviteter, institutioner og organisationsbidrag. Se fordelingen og uddybende forklaring i nedenstående afsnit, der viser budgettet i hovedtal.

Sidste del af budgettet består af tværgående oversigter, herunder oplysninger om finansieringen fordelt på lande og betalingsordningen for højere uddannelse. Hertil kommer historiske data om udviklingen i det samlede budget, likviditeten, og de udisponerede midler samt nogle bilag med bl.a. budgettet i euro, økonomiske delegeringsregler og en fortegnelse over brugte forkortelser. Hertil kommer en oversigt over institutionernes egenkapital.

Forklaring til budgetstruktur og budgetpost- kategorier i hoveddelen

Inddeling	Budgettets hovedinddeling er det enkelte ministerråd. Præsentationen af hvert ministerråd indledes med en beskrivelse af hele arbejdet med fokus på politiske målsætninger, nye initiativer og ændringer i forhold til foregående budgetår samt de opnåede resultater fra senest afsluttede budgetår.
Budgetposter	<p>De enkelte budgetposter præsenteres ensartet indholdsmæssigt ved hjælp af fire budgetposttyper; 1) Projektmidler, 2) Programlignende aktiviteter som rummer samarbejdsorganer, rene programmer, støtteordninger/samarbejdsorgan og arbejdsgrupper 3) Institutioner/virksomheder samt 4) organisationsbidrag. Under hver budgetpost er der fokus på mål for budgetåret, mål for året hvori budgettet udarbejdes (det vil sige 2016 for nærværende budget) samt de væsentligste resultater for senest afsluttede budgetår (det vil sige 2015 for nærværende budget).</p> <p>Hvad vedrør institutionerne indgår der i budgettet en note vedrørende budgetposter som institutionerne eventuelt forvalter i tillæg til egen bevilling. Hertil kommer oplysninger om eventuelle særlige dispositionsbestemmelser for institutionernes bestyrelser vedrørende dele af institutionernes budget. Dette følger af ny styringsmodel for institutionerne, som træder i kraft per 1. januar 2017.</p> <p>Hver budgetpost har en 5 cifret nummerering. Det første ciffer er samarbejdsområde, hvilket modsvarer rækkefølge og inddeling i nedenstående afsnit, der viser budgettet i hovedtal. Anden til femte ciffer er løbenummer indenfor ministerrådet, og dermed</p>

	budgetpostens unikke numeriske id. Endelig er der for hver budgetpost i parentes angivet, hvilken budgetkategori budgetposten hører under.
Specielle rubrikker	<p>I budgetpostene for projektmidler viser rubrikken Disp./Bud.15, hvor stor andel af 15-budgettet i procent, som er disponeret i løbet af 2015. En disponering er en beslutning om at bruge penge fra en budgetpost til et bestemt formål. Det disponerede beløb kan udbetales til formålet i budgetåret og i de 2 på følgende år, og Nordisk Ministerråd har en forpligtelse overfor det angivne formål i denne tidsperiode. En ikke udbetalt disposition vil efter 3 år blive indtægtsført i ministerrådets regnskab og tilbagebetalt til landene.</p> <p>For så vidt angår videreførselsreglen for udisponerede midler på budgetpostniveau, er det muligt at videreføre 15 % af årets bevilling på en budgetpost, dog med en minimumsgrænse på 150 TDKK.</p> <p>I budgetposterne for institutioner viser rubrikken, NMR fin. 15 den procentvise andel af institutionens totale indtægter i 2015 som blev finansieret af Nordisk Ministerråd (oplysninger fra regnskabet). Finansieringen fra Nordisk Ministerråd omfatter både basisbevilling og eventuelle projektmidler.</p>

Den totale udgiftsramme for Nordisk Ministerråds budget for virksomhedsåret 2017

Den totale udgiftsramme for 2017 for Nordisk Ministerråd er i alt **927.546 TDKK** i 2016 priser.

SAMMENSTILLING AF BUDGET 2017 OG 2016 (2016 priser)

	Budget 2017	Budget 2016	Difference	
			+/-	%
1. MR Samarbejdsministrene	253.984	253.984	0	0,0%
a. Prioriteringsbudgettet	90.215	75.641	14.574	19,3%
b. Internationalt samarbejde	54.345	68.919	-14.574	-21,1%
i. Heraf kontorerne*	15.560	15.560	0	0,0%
c. Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter og Sekretariatet	109.424	109.424	0	0,0%
i. Heraf sekretariatet (NMRS)	78.150	78.150	0	0,0%
2. MR Uddannelse og forskning	222.919	222.919	0	0,0%
a. Generelle forsknings- og uddannelsesinitiativer	3.316	3.316	0	0,0%
b. Politikudvikling mv.	15.440	15.440	0	0,0%
c. Mobilitets- og netværksprogrammer	78.886	77.713	1.173	1,5%
d. NordForsk (institution)	102.980	104.153	-1.173	-1,1%
e. Forskning i øvrigt	22.297	22.297	0	0,0%
3. MR Social- og Helsepolitik	38.732	38.732	0	0,0%
i. Heraf Nordens Velfærdcenter (institution)	19.794	19.794	0	0,0%
4. MR Kulturpolitik	170.551	170.551	0	0,0%
a. Generelle kultursatsninger	50.585	51.085	-500	-1,0%
b. Børn og Unge	6.139	6.139	0	0,0%
c. Film og Media	31.283	31.283	0	0,0%
d. Kunstområdet	31.258	31.258	0	0,0%
i. Heraf Nordiske Kulturhuse (institutioner)	44.419	44.219	200	0,5%
e. Andre kultursatsninger	6.867	6.567	300	4,6%
5. MR Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	39.572	39.572	0	0,0%
a. Fiskeri	6.303	6.303	0	0,0%
b. Jordbrug	20.692	20.692	0	0,0%
i. Heraf NordGen (institution)	19.484	19.484	0	0,0%
c. Skovbrug	5.967	5.967	0	0,0%
d. Levnedsmidler	6.610	6.610	0	0,0%
6. MR Ligestilling	9.023	9.023	0	0,0%
7. MR Närings-, Energi- og Regionalpolitik	130.773	130.773	0	0,0%
a. Näring	87.766	87.766	0	0,0%
i. Heraf Nordisk Innovation (institution)	70.326	70.326	0	0,0%
b. Energi	10.461	10.461	0	0,0%
i. Heraf Nordisk Energiforskning (institution)	6.261	6.261	0	0,0%
c. Regional	32.546	32.546	0	0,0%
i. Heraf Nordregio (institution)	10.954	10.954	0	0,0%
8. MR Miljø	44.907	44.907	0	0,0%
9. MR Arbejdsmarkedspolitik	13.839	13.839	0	0,0%
i. Heraf NIVA (institution)	3.403	3.403	0	0,0%
10. MR Ekonomi og Finanspolitik	1.841	1.841	0	0,0%
11. MR Lagstiftning	1.405	1.405	0	0,0%
Totalt nordisk budget	927.546	927.546	0	0,0%

*Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland

Fleksibilitet i budgettet.

Som opfølgning på moderniseringsreformen Nyt Norden 1.0, er der fra og med budget 2017 indført en generel bestemmelse i budgettet, der tillader en politisk omprioritering af midler i særlige tilfælde. Idéen med bestemmelsen er, at såfremt der f.eks. opstår særlige situationer, der aktualiserer behov for ændringer i budgettet, skal det være politisk muligt at reagere på de ændrede behov. Bestemmelsen bemyndiger samarbejdsministrene til i særlige tilfælde, og indenfor egne rammer, at kunne omdisponere mellem budgetposter. Bestemmelsen muliggør også, at samarbejdsministrene i særlige tilfælde og efter forslag fra vedkommende ministerråd kan godkende omdisponering indenfor de øvrige sektors budgetrammer. Ved anvendelse af bestemmelsen, skal der føres dialog med Nordisk Råd herom. Se i øvrigt bilag 3.

Budgettets fordeling på budgetpostkategorier

Nedenfor vises budgettet fordelt på budgetkategorier. Foruden de fire kategorier, *projektmidler*, *programlignende aktiviteter*, *institutioner* og *organisationsbidrag*, er prioriteringsbudgettet skilt ud som selvstændig kategori. Derudover er bevillingerne til ministerrådssekretariatet og kontorerne i Estland, Letland, Litauen og i Nordvestrusland, defineret som institutioner, men vist separat i diagrammerne nedenfor.

Nedenstående tabel viser udvikling i budgettets fordeling på udgiftskategorier.

I TDKK	Budget 2017		Budget 2016	
Prioriteringsbudget	90.215	9,7%	75.641	8,2%
Institutioner	277.621	29,9%	284.119	30,6%
Programlignende aktiviteter	332.036	35,8%	343.969	37,1%
Projektmidler	107.924	11,6%	107.311	11,6%
Organisationsbidrag	26.040	2,8%	22.796	2,5%
Kontorerne	15.560	1,7%	15.560	1,7%
Sekretariatet	78.150	8,4%	78.150	8,4%
I alt	927.546	100%	927.546	100%

Økonomiske og politiske frihedsgrader i Nordisk Ministerråds budget

Det nordiske budget er ikke bundet ud over det enkelte budgetår, hvorfor nedenstående tabel alene tjener det formål at vise, hvor stor en andel af budgettet der årligt træffes beslutning om *før* budgettets vedtagelse, og hvor stor en andel af budgettet, der træffes beslutning om *efter* budgettets vedtagelse; dvs. hvor mange midler, der udmøntes i løbet af det givne budgetår. I forhold til sidstnævnte vises således, hvilke mål og aktiviteter, der årligt træffes beslutning om at videreføre i regi af det nordiske samarbejde.

Budget 2017 i 2016 priser		Fordelt på sektorer										
Nordisk budget total	927.546	MR-U	MR-S	MR-K	MR-FJLS	MR-LIG	MR-NER	MR-MILJØ	MR-A	MR-FIN	MR-LOV	MR-SAM
Træffes beslutning om inden for budgetåret	61.451											
-Projektmidler	47.565	705	2.410	3.454	986	3.552	6.420	4.603	545	1.841	1.405	21.644
-Programlignende aktiviteter	13.886	0	0		922	0	0					12.964
Prioriteringspulje	90.215											
Faste aktiviteter	775.880											
-Projekter, programmer mv.	378.509	119.234	16.528	112.867	18.180	5.471	30.075	36.034	9.891			30.229
-Institutioner	371.331	102.980	19.794	44.419	19.484		87.541	0	3.403			93.710
-Organisationsbidrag	26.040			9.811			6.737	4.270				5.222

Udmøntes inden for budgetåret:

Midler der benyttes til korte, enkeltstående og tidsbegrænsede projekter. Det er midler, der tildeles på ad hoc basis, og i løbet af budgetåret. Der er tale om midler, hvor der ikke truffet nærmere beslutning om mål og aktiviteter i forbindelse med budgettets vedtagelse.

Prioriteringspuljen: Samarbejdsministrene har truffet beslutning om oprettelsen af en pulje, der kan udmøntes til nye, større tværgående prioriterede satsninger.

Faste aktiviteter: Denne del af tabellen af viser midler til aktiviteter, der historisk er støttet over flere år i det nordiske budget. Det drejer sig om:

Projekter, programmer mv.: Midler tilhørende budgetkategorierne projekter eller programlignende aktiviteter. Dette kan være kontraktbundne midler eller midler hvor Nordisk Ministerråd har givet signal om eller der ligger en hensigtserklæring om finansiering over flere år. Det drejer sig om f.eks. støtteordninger og større programmer og eventuelt samarbejdsorganer og arbejdsgrupper.

Nordiske institutioner: Denne kategori er kun aktuel for de nordiske institutioner og sekretariater. Det drejer sig om bevilling til disse enheder, som modtager en fast årlig bevilling.

Organisationsbidrag: Midler tilhørende denne kategori indeholder støtteordninger til organisationer som f.eks. NORA, Svanen, Samisk samarbejde og Foreningerne Nordens Forbund

Nordiska ministerrådets planer för verksamhetsåret 2017

Huvudlinjerna i budget 2017

Nordiska ministerrådet är ett forum för det formella samarbetet mellan de nordiska regeringarna. Ministerrådets arbete regleras av Helsingforsavtalet som senast ändrades 1995.

Ordförandeskapet för Nordiska ministerrådet roterar mellan länderna på årlig basis. Norge tar 2017 över ordförandeskapsrollen efter Finland.

Det är de nordiska samarbetsministrarna (MR-SAM), som har det övergripande ansvaret för att koordinera arbetet i Nordiska ministerrådet. Därtill utförs samarbetet i tio fackministerråd.

Den nordiska budgeten har i perioden 2014-2016 reducerats med sammanlagt 8 % i fasta priser. I år är dock den totala ramen för den nordiska budgeten oförändrad i förhållande till 2016. Fördelningen mellan sektorerna följer också fördelningen i 2016.

Inför 2017 har emellertid samarbetsministrarna omprioriterat inom ramen för sin budget. Konsekvensen är att prioriteringsbudgeten utökats. Syftet är att möjliggöra nya omfattande politiska satsningar. *För mer information se avsnittet om huvudlinjer i Nordiska ministerrådet för politiska prioriteringar 2017.*

Vidare fortsätter ordförandeskapsprojekten från Danmark (2015) och Finland (2016) under 2017. Dessutom lanserar Norge sina prioriterade ordförandeskapsprojekt.

Budgeten har utarbetats mot bakgrund av fackministerrådets bidrag till prioriteringar och framställs som generalsekreterarens budgetförslag i juni 2016. Förslaget skickas därefter på nationell remiss i de nordiska länderna. I september fattar samarbetsministrarna beslut om budgetförslaget. Den slutgiltiga budgeten för Nordiska ministerrådet 2017 antas av de nordiska samarbetsministrarna i november 2016 efter diskussioner med Nordiska rådet.

Huvudlinjer i Nordiska ministerrådets politiska prioriteringar 2017

Generalsekreteraren fick 2013 uppdraget att se på möjligheterna för att effektivisera och förbättra det nordiska regeringssamarbetet. Mot bakgrund av rapporten *Nytt Norden* beslutade samarbetsministrarna i juni 2014 om rapportens konklusioner, som har implementerats 2014-16.

Reform fortsätter 2017 att vara ett centralt tema för det nordiska samarbetet. Anledningen är den uppföljande *Nytt Norden 2.0-rapporten* som initierades i februari 2016.

Ett verktyg som kan bidra till ökad relevans i det nordiska regeringssamarbetet är de nordiska samarbetsministrarnas prioriteringsbudget. Denna budget, vars syfte är att möjliggöra och facilitera igångsättandet av nya och större tvärgående projekt/program samt ländernas ordförandeskaps-satsningar, har existerat sedan 2013.

I 2017 används prioriteringsbudgeten bland annat för att finansiera ett ambitiöst och brett nordiskt samarbetsprogram om integration av flyktingar och invandrare. Det sker en omprioritering i förhållande till Rysslands- och Vitrysslandssamarbetet under den internationella budgeten för att finansiera insatsen. Dessutom prioritera andra sektorer i Nordiska ministerrådet också samarbete om integrationsfrågan.

Härutöver prioriteras tvärgående insatser om nordiskt statistiksamarbete, miljö och klimat (uppföljning på COP 21), digitalisering samt bekämpning av social marginalisering, extremism och religiös diskriminering genom samarbete om demokrati, inkludering och säkerhet.

Det läggs också stort fokus vid uppföljningen av de strategiska genomlysningarna av det nordiska hälso- och arbetsmarknadssamarbetet, samt den pågående energi-genomlysningen i budgeten 2017. Det kommer vidare att sättas i gång en ny strategisk genomlysning i Nordiska ministerrådet under 2017.

Nordiska ministerrådet prioriterar också människors och företags gränsöverskridande aktiviteter i Norden. Gränshinderarbetet ligger fortfarande högt på den politiska agendan, och konsekvenserna av de tillfälliga gränskontrollerna på den fria rörligheten i Norden följs fortlöpande. Det sker också en koordinering och samarbete mellan länderna i nationella lagstiftningsprocesser samt implementering av EU-lagstiftning.

Fokus på internationella frågor och EU-saker har ökat i Nordiska ministerrådet de senaste åren. Det har skett som följd av reformen Nytt Norden. Idag har alla ministerråd internationella och EU-frågor på dagordningen, vilket resulterar i gemensamma deklarationer och aktiviteter riktade mot EU och andra internationella aktörer.

Nordiska ministerrådet har vidare konstaterat att intresset för Norden är ökande runt om i världen. Mot bakgrund av det arbetas det med en gemensam strategi för profilering och positionering av Norden som en attraktiv region både i förhållande till turism, näringsliv och internationellt kapital. Parallellt med detta lanseras i 2017 också ett nytt statsministerinitiativ om nordiska lösningar på globala samhällsutmaningar. Initiativet igångsätts i syfte att öka kunskapen och främja gemensamma nordiska initiativ som kan gå efterfrågan efter innovativa samhällslösningar till mötes inom ramen för områden där de nordiska länderna sitter på stor erfarenhet och kompetens.

Avslutningsvis bör nämnas att Nordiska ministerrådet prioriterar barn- och ungdom, jämställdhet och hållbar utveckling högt och därför integrerar dessa tvärgående perspektiv i hela Nordiska ministerrådets verksamhet.

Samarbetsministrarna

Generel indledning

Formål og Fakta Samarbetsministrarna är ansvariga för det nordiska regeringssamarbetet å de nordiska statsministrarnas vägnar och har en koordinerande roll i många tvärgående aktiviteter i det nordiska samarbetet. Det gäller till exempel den nordiska prioriteringsbudgeten, det internationella samarbetet, de gemensamma nordiska aktiviteterna och de tvärgående perspektiven barn och unga och hållbar utveckling.

Nordiska ministerrådets internationella samarbete syftar till att säkra stabiliteten och samarbetet med Nordens närområde och den nordiska nyttan i världen. Strukturellt sett omfattar samarbetet Estland, Lettland och Litauen, nordvästra Ryssland och Arktis. Dessutom existerar ad hoc-baserat samarbete med Tyskland och Polen i syd, och bland annat USA och Canada i väst utöver det arktiska samarbetet.

Nordiska ministerrådet har ett nära samarbete med de övriga regionala aktörerna och organisationerna i norra Europa, till exempel Östersjörådet, Barentsrådet och Arktiska rådet. De senaste åren har samarbetet med EU dessutom utvecklats på en rad områden. Nordiska ministerrådets internationella samarbete omfattar också det nordiska samarbetet i en global kontext.

Övriga gemensamma nordiska aktiviteter under samarbetsministrarna omfattar till exempel hållbar utveckling och Gränshinderrådet. Dessutom tillkommer poster av teknisk karaktär som bidrag till Grönlands deltagande i nordiska möten, en utbytesordning för tjänstemän och generalsekreterarens dispositionsreserv. Resterande budgetposter har primärt ett kommunikations- och förmedlingsperspektiv.

Strategiske målsætninger 2017

Det nordiska samarbetet ska fortsätta vara relevant för både de nordiska regeringarna, näringslivet och det civila samhället. Samarbetsministrarna lägger därför stort fokus på att det nordiska samarbetet förblir ett dynamiskt redskap när det kommer till att hantera gemensamma politiska utmaningar i Norden, vilket också är målsättningen för den reform av det officiella nordiska samarbetet som igångsattes av samarbetsministrarna 2014 (Nytt Norden), och som 2016 följs upp genom initiativet Nytt Norden 2.0.

Prioriteringsbudgeten är ett av redskapen som samarbetsministrarna använder för att göra det nordiska samarbetet mer dynamiskt. Denna ska användas för att igångsätta nya, större och prioriterade satsningar. Prioriteringsbudgeten är uppdelad i en ordförandeskapsdel och en generell del.

Prioriteringsbudgeten omfattar ca.90 MDKK 2017. Det är en ökning på drygt 14 MDKK jämfört med 2016 som beror på ett önskemål från samarbetsministrarna om en prioritering av en rad politiska ämnen som exempelvis nordiskt samarbete om integration och invandrare, uppföljning på de strategiska genomlysningarna av potentialen för nordiskt samarbete på hälso- och arbetsmarknadsområdet samt statsministerinitiativet om nordiska lösningar på globala utmaningar.

Ökningen realiserar genom att det överförs 10 MDKK från budgetpost 0820 Kunskapsuppbyggnad och nätverk samt 4,574 MDKK från budgetpost 0950 Vitrysslandsaktiviteter. Det är möjligt eftersom 1) Rysslandssamarbetet i 2017 också tar i bruk en stor del av medlen från 2015 och 2016 som på grund av nedstängning av verksamheten under 2015 inte har hunnit användas samt 2) eftersom Nordiska ministerrådet avslutar sitt finansiella stöd till det vitryska exil-universitetet European Humanities University.

Av de ca.90 MDKK i prioriteringsbudgeten är ca 45 MDKK öronmärkta ordförandeskapsinitiativ. Medlen öronmärks till ett ordförandeskap från och med ordförandeskapsåret och tre år fram. År 2017 avsätts medel till Danmark (ordförandeskap 2015), Finland (ordförandeskap 2016) och Norge (ordförandeskap 2017).

Inom ramen för den generella delen av prioriteringsbudgeten (ca 45 MDKK) fokuserar samarbetsministrarna exempelvis på arbetet med profilering och positionering av Norden, nordiskt samarbete om integration av flyktingar och invandrare, arbete med demokrati, inkludering och säkerhet, uppföljning av COP21 samt nya strategiska genomlysningar av relevanta sektorer och uppföljning på existerande genomlysningar på först och främst hälso- och arbetsmarknadsområdet. Här bidrar fackministerråden med finansiering: I MR-S budget har det avsatts 1,2 MDKK till uppföljningen av hälso-genomlysningen (därutöver administrerar sektorn de 11,5 MDKK som kvarstår sedan nedläggningen av den Nordiska hälsovårdshögskolan, vilka ska användas till nordiskt samarbete om folkhälsa som också är den del av rekommendationerna från hälso-genomlysningen), och MR-A 0,5 MDKK till uppföljningen av genomlysningen på arbetsmarknadsområdet. MR-NER (energi) prioriterar också uppföljning på genomlysningen på energi-området.

Inom ramen för det internationella samarbetet fokuseras det på att fortsätta utveckla samarbetsmöjligheterna med Nordens grannländer. Det gäller inte minst att implementera det ny-skapade Rysslandsprogrammet samt att under året besluta om ett nytt arktiskt samarbetsprogram för perioden 2018-2020.

Ministerrådets resultater i 2015

Mot bakgrund av att samarbetsministrarna 2014 antog en ambitiös reform som skulle trygga Nordiska ministerrådet som ett starkt och relevant redskap för de nordiska regeringarna har samarbetsministrarna 2015 behandlat de olika beståndsdelarna i reformen. Detta har bidragit till att samarbetet på ministernivå har förstärkts. Det har också bidragit till en förbättring av den nordiska budgeten, ett effektivare ministerrådssekretariat, en mer målmedveten användning av nordiska projekt samt en tydligare ägarstyrning av de nordiska institutionerna.

Ordförandeskapsdelen under prioriteringsbudgeten har 2015 finansierat nordiskt samarbete inom ramen för det danska ordförandeskapets fokusområden: tillväxt, välfärd, värderingar och blå Arktis. Nordic Built Cities, Det digitala Norden, Ny nordisk turism i Kina samt Arctic web är exempel på projekt som igångsatts. Dessutom har de isländska ordförandeskapsprojekten vidarförts och de svenska ordförandeskapsprojekten avslutats.

Den generella delen av prioriteringsbudgeten har fortsatt finansiera statsministerinitiativen om Grön tillväxt och Hållbar nordisk välfärd samt uppföljningen på den strategiska genomlysningen på hälso-området – den så kallade Könberg-rapporten. Det har också bidragits till uppstarten av en genomlysning av det nordiska samarbetet på arbetsmarknadsområdet.

Dessutom har samarbetsministrarna, som följd av de senaste årens terroraktioner - bland annat i Köpenhamn i februari 2015 – fattat beslut om att igångsätta ett program som ska främja demokratisering, inkludering och säkerhet och därmed förebygga radikaliserings och våldsbejakande extremism i Norden.

Vad gäller samarbetet med nordvästra Ryssland var 2015 ett händelserikt år. Samarbetsministrarna beslutade att stänga ner all projektverksamhet mot bakgrund av Nordiska ministerrådets klassificering som utländsk agent i Ryssland. I stället har ett nytt Rysslandsprogram varit under beredning. Det nya programmet kommer att innebära att nordiskt samarbete, när det nya programmet till fullo implementerats, kommer att kunna fortsätta på ungefär samma nivå – dock inte längre via kontoren utan direkt med part-

ners i nordvästra Ryssland.

Samarbetsministrarna har också engagerat sig i den förändrade utrikes- och säkerhetspolitiska situationen i Estland, Lettland och Litauen som följer av den förändrade geopolitiska situationen i grannområdet.

Prioriteringsbudget

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
Sum Prioriteringsbudgettet (TDKK)		90.215	75.641	14.574	19,3%
	<i>Formandskapspuljen, Norge</i>	<i>15.000</i>	<i>0</i>	<i>15.000</i>	<i>-</i>
	<i>Formandskapspuljen, Finland</i>	<i>15.000</i>	<i>15.256</i>	<i>-256</i>	<i>-1,7%</i>
1-8012	Statistisk utredning över nordisk rörlighet och för- måner över gränserna	3.750	3.814	-64	-1,7%
1-8013	Forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska instituterna	750	763	-13	-1,7%
1-8014	Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och mil- jöavtryck	750	763	-13	-1,7%
1-8015	Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor 2020	2.250	2.288	-38	-1,7%
1-8016	Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi	2.250	2.288	-38	-1,7%
1-8017	Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Nor- den	1.500	1.526	-26	-1,7%
1-8018	The Rising North	3.750	3.814	-64	-1,7%
	<i>Formandskapspuljen, Danmark</i>	<i>14.384</i>	<i>15.256</i>	<i>-872</i>	<i>-5,7%</i>
1-8008	Vækst	3.884	4.068	-184	-4,5%
1-8009	Velfærd	4.000	4.068	-68	-1,7%
1-8010	Værdier	4.000	4.577	-577	-12,6%
1-8011	Det blå Arktis	2.500	2.543	-43	-1,7%
	<i>Formandskapspuljen, Island</i>	<i>0</i>	<i>15.255</i>	<i>-15.255</i>	<i>-100,0%</i>
1-8005	Den nordiska spellistan	0	2.034	-2.034	-100,0%
1-8006	Välfärdsvakten	0	3.051	-3.051	-100,0%
1-8007	Bioekonomi-initiativet	0	10.170	-10.170	-100,0%
	<i>Prioriteringspuljen</i>	<i>45.831</i>	<i>29.874</i>	<i>15.957</i>	<i>53,4%</i>
1-8410	Politiska prioriteringar	7.000	6.102	898	14,7%
1-8411	Politiske initiativer i nærområderne	8.441	3.432	5.009	145,9%
1-8412	Till disposition för MR-SAM	5.190	0	5.190	-
1-8420	Profilering og positionering	10.000	10.170	-170	-1,7%
1-8510	Nye tværgående initiativer	5.200	10.170	-4.970	-48,9%
1-8520	Nordiska lösningar på globala samhällsutmaningar	10.000	0	10.000	-
Opdelt på kategorier		90.215	75.641	72%	100%
	Projektmidler	30.631	19.704	34,0%	26,0%
	Programlignende aktiviteter	34.584	55.937	38,3%	74,0%
	Formandskapspuljen, Norge	15.000	0		

Formandskabsdelen

Projekter under formandskabsdelen af prioriteringsbudgettet initieres af formandskabet og godkendes af MR-SAM. Formålet med prioriteringsbudgettet er at muliggøre igangsættelse af nye og større tematiserede satsninger med fokus på aktuelle politiske prioriteter inden for Nordisk Ministerråd. I 2015 godkendte MR-SAM nye retningslinjer anvendelse af formandskabsdelen af prioriteringsbudgettet, hvilket indebærer at projekterne herunder som udgangspunkt:

- er større strategiske og innovative satsninger (som hovedregel projekter på minimum 5 mio. DKK årligt), som skaber nordisk merværdi
- har deltagelse fra minimum tre nordiske lande
- maksimalt gives støtte i tre år
- er tænkt ind i den ramme, som eksisterende nordisk samarbejde udgør, herunder også tidligere og pågående formandskabsprojekter, således at man undgår duplikation men samtidig tilstræber sammenhæng.

Finsk formandskabspulje**1-8012 Statistisk utredning över nordisk rörlighet och förmåner över gränserna****Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.750.000	3.814.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Projektet ska ta fram en statistisk utredning och producera statistik som beskriver fenomen rörande identifierade gränshinder i Norden. Preliminärt ska pendling (sysselsättning), flyttrörelse, studier och sociala förmåner kartläggas. Projektet ska även ta fram en beskrivning över registerdatas möjlighet att beskriva fenomenen, redogörelse över metoder samt statistik över nämnda områden.

Forvaltningsorgan Statistikcentralen, Finland

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Utifrån existerande data producera statistik inom följande områden: Flyttrörelse mellan nordiska länder Sysselsättning och pendling till annat nordiskt land Deltagande i studier i annat nordiskt land Avslutad utbildning inkl. utbildningsnivå i annat nordiskt land Utbetalade sociala förmåner till annat nordiskt land Näringslivet rörlighet över nationsgräns	Genomgång av tillgängliga register och planering av produktion samt planering av intervjuundersökning.	Projektet igångsattes 2016

1-8013 Forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska instituten**Programlignande aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	750.000	763.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Genom ett ökat forskarutbyte önskar man förutom en öppnare utrikespolitisk diskussion inom Norden nå en ökad kunskap mellan enskilda nordiska länder inom aktuella sakfrågor såsom Ryssland och post-Sovjet, Arktis, islam och radikaliserings samt andra teman som de nordiska länderna delar intresse i. Forskarutbyte förbättrar även möjligheterna till komparativ nordisk forskning inom utrikespolitiken.

Projektets styrgrupp består av de medverkande institutens direktörer från alla de nordiska länderna. Styrgruppen har även i uppgift att diskutera den allmänna informationsgången mellan instituten samt hur den kan förbättras.

Forvaltningsorgan Utrikespolitiska institutet i Finland

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Att öka utbytet mellan forskare i de nordiska utrikespolitiska instituten genom två utlysningar om utbytesstipendier;</p> <p>Att få till stånd både kort- och långvariga utbyten (max 1 år) från flera medverkande institut;</p> <p>Att öka kunskapen samt tillförseln av kunskap inom Norden i frågor som berör Norden eller enskilda nordiska länder. Frågor med speciell tyngdpunkt är t.ex. Ryssland, islam och radikaliserings, Arktis.</p> <p>Kunskapsutbytet resulterar i både in-house publikationer och vetenskapliga artiklar;</p> <p>Att underlätta komparativ nordisk forskning;</p> <p>Att sänka tröskeln för nordisk utrikespolitisk diskussion;</p> <p>Ökat nordiskt forskarsamarbete där gemensamma forskningsprojekt diskuteras och planeras.</p> <p>Styrgruppen sammanstrålar för att diskutera ansökningsrundorna samt övriga ärenden såsom informationsgången mellan medverkande institut.</p>	<p>Målsättningen är att få en snabb och synlig start för utbytesprogrammet. Samtliga medverkande institut deltar i projektens synliggörande bl.a. genom sina webb-sidor och gemensamt utvecklat marknadsföringsmaterial.</p> <p>Målet er at skapa en administrativt lätt modell för ansöknings- och förvaltandet av programmet.</p>	<p>Projektet igångsattes 2016</p>

1-8014 Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och miljöavtryck**Programlignande aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	750.000	763.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Målet för projektet är att klargöra hur Svanen kunde ha nytta av produktspecifika miljöavtrycket PEF i EU för att främja resurseffektivitet och cirkulär ekonomi, och hur Svanen kunde bidra till uppföljningen av EU's framtida riktlinjer om produkters miljöinformation.

Forvaltningsorgan Finlands miljöcentral (SYKE)

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Vidare analysera möjligheter och behov för miljöavtryck-relaterade Svanen-kriterier för olika produktgrupper.</p> <p>Kartlägga hur kommande användning av PEF inom EU ändrar Svanens position i relation till produkters miljöinformation och andra styrmedel för hållbar konsumtion och produktion.</p> <p>Organisera en workshop om miljöavtryck i kriteriearbete för Svanemärkning och synergier mellan PEF och Svanen.</p>	<p>Utreda vilken roll livscykelanalys, resurseffektivitet och lämplighet till cirkulär ekonomi har spelat i Svanen-kriterier och utvecklingen av dessa.</p> <p>Analysera möjligheter och behov för miljöavtryck-relaterade Svanen-kriterier för tre produktgrupper, och ta fram exempel på sådana kriterier.</p>	<p>Projektet igångsattes 2016</p>

1-8015 Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor 2020**Programlignande aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	2.250.000	2.288.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Det treåriga projektet *Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor 2020 – Lika möjligheter till välfärd, utbildning, kultur och arbete* inleds 2016. Projektet är tvärsektorielt och ska bidra till nya, innovativa nordiska initiativ från social- och hälsosektorn, utbildnings- och kultursektorn, arbets- och näringslivet samt från jämställdhetssektorn. Förutom Social- och hälsoministeriet medverkar Undervisnings- och kulturministeriet samt Arbets- och näringsministeriet.

Forvaltningsorgan Social- och hälsovårdsministeriet
Undervisnings- och kulturministeriet
Arbets- och näringsministeriet

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Målet är att utveckla nordiskt samarbete i en mer tvärsektoriell riktning. Fokus ska ligga på att i både nordiska och internationella sammanhang synliggöra den nordiska välfärdsmodellen och dess hållbarhet genom att skapa en ny modell för det tvärsektoriella expertsamarbetet (Team Nordic) som gagnar såväl det politiska nordiska samarbetet som den nordiska profileringen internationellt. Team Nordic är ett nätverk som ska bestå av representanter från alla berörda sektorer. Social och kulturell hållbar utveckling genom välfärd, mångfald och jämställdhet är temat som genomsyrar projektet. Barn och unga står i fokus. Projektet inleds med en kartläggning för att kunna identifiera några utvalda områden för det fortsatta arbetet. Projektet är tänkt att bana väg för ett nordiskt tvärsektoriellt kunskaps- och kompetenscenter som ska bistå nationellt och internationellt alla de som önskar utveckla sina välfärdsmodeller.	Målet är att bearbeta och utveckla projektets innehållsmässiga, tvärsektoriella och nordiska dimension. Genom ett medborgarkafé strävar man efter att kunna insamla synpunkter och visioner om den framtida nordiska välfärdsmodellen i syfte att ge ett samlat medborgarbudskap till beslutsfattarna. Målsättningen är att synliggöra modellen och dess hållbarhet i nordiska och internationella sammanhang samt att profilera den nordiska välfärdsmodellen genom att bilda ett nordiskt expertnätverk från de olika sektorerna. Med hjälp av kartläggningen eftersträvar man även att utveckla det tvärsektoriella nordiska samarbetet inom utvalda spetsområden samt att skapa en nordisk plattform som nordiskt tvärsektoriellt kunskaps- och kompetenscenter inom välfärdsområdet.	Programmet blev igangsatt i 2016.

1-8016 Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi (blå vägkarta)

Programlignende aktiviteter					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	2.250.000	2.288.000	0	0%	NSK/MR-SAM
Formål	Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi ska bidra till att identifiera och förstärka de nordiska ländernas nuvarande och potentiella samarbetsområden inom blå bioekonomi och skapa en vägkarta för att utnyttja resurserna och potentialen i de nordiska sötvatten och haven och ta fram nya innovationer.				
Forvaltningsorgan	Jord- och skogsbruksministeriet samt Naturresursinstitutet, Finland				

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Nordisk Vægkarta for Blå Bioøkonomi implementeres igennem en række aktiviteter som er identificeret i udviklingen af ”vægkartan”. Fokus ligger på forsknings-	Der laves en forstudie og tre workshops om blå bioøkonomi i Norden, samt en formandskabs konference ”Nordic Road Map for Blue Bioeconomy. Seizing	Programmet blev igangsatt i 2016.

<p>og innovationssamarbejde og politiske og økonomiske virkemidler. En Blå Bioøkonomi konference bliver afholdt i samarbejde med det norske formandskab.</p> <p>Formandskabsprojektets aktiviteter implementeres i tæt samarbejde med formandskabsprojekterne <i>Vækst i Blå Bioøkonomi i Nordøst Atlanten og Arktis</i>, det norske formandskab og Nordisk Bioøkonomi Panel.</p>	<p>the Potential for Sustainable Growth” der holdes i Helsingfors 31. maj og 1. juni 2016. På den baggrund udarbejder Nordisk Ministerråd (EK-FJLS (Fiskeri og Havbrug)) et vægkarta for blå bioøkonomi hvor fokusområder er identificerede og potentielle aktiviteter til at implementere vægkartan.</p> <p>Nordisk vægkarta för Blå Bioekonomi bliver behandlet på MR-FJLS i juni 2016 og godkendt af MR-SAM i fjerde kvartal 2016.</p> <p>Formandskabsprojektet implementeres i tæt samarbejde med formandskabsprojekterne <i>Nord-Bio</i> og <i>Vækst i Blå Bioøkonomi i Nordøst Atlanten og Arktis</i></p>	
---	---	--

1-8017 Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Norden

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.500.000	1.526.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Projektet Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Norden ska bidra till att ge resultaten från rapporten ”Arctic Freshwater Synthesis (AFS)” nordiskt mervärde genom att identifiera och utreda behov för fördjupande arbete med beaktande av de nordiska ländernas särdrag angående deras nordligaste vatten-ekosystem och biodiversitet.

Forvaltningsorgan Finlands miljöcentral SYKE

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Det insamlade datamaterialet ska bearbetas enligt utarbetat koncept och metodik och de första resultaten ska finnas tillgängliga.</p> <p>En innehållsförteckning för syn-tesrapporten skall också dokumentas. Arbetsgruppen håller också (fysiska/virtuella) möten.</p>	<p>En utvärdering av den socio-ekonomiska nyttan av användning och skötsel av ytvatten i nordliga/arktiska områden i de nordiska länderna görs.</p> <p>Förekomsten av potentiella konfliktsituationer och motstridigheter av intressen i samband med användningen av tillgängliga vattenresurser ska fastställas.</p>	<p>Projektet igångsattes i 2016.</p>

1-8018 The Rising North**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.750.000	3.814.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Rising North's formål er at implementere nordisk profilering og positionering ved at fokusere på internationalisering af nordiske iværksætter-økosystemer, det vil sige en eller flere organisationer, der samarbejder om etablering af nye virksomheder.

Projektet har til formål at fremskynde internationalisering af Nordens iværksætter – økosystemer og forsøgsvist at facilitere et netværk for samarbejde i økosystemet på tværs af offentlige, private og almennyttige organisationer. Projektet fokuserer på eksisterende aktiviteter med et pan-nordisk fokus.

Forvaltnings-organ Startup Foundation

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>For at øge den udenlandske interesse for at investere i iværksættervirksomheder i Norden igangsættes en række initiativer som fokuserer på at: 1) øge venturekapital til Nordiske start-up-initiativer, 2) øge små-mellemstore højvækstsvirksomheders deltagelse på markeder udenfor Norden, 3) repræsentere den Nordiske region ved deltagelse i globale "start-up hubs", 4) skabe større synlighed i medier om nordisk entreprenørskab samt historier om innovation og lokale initiativer i Norden, 5) få skabt et nordisk samarbejde og fælles promovering af start-up-økosystemer i Norden gennem fælles indsatser på internationale events, handelsdelegationer og markedsføring.</p> <p>Mere konkret er målet for 2017, at 8-15 underprojekter skal internationalisere stats-ups via internationaliserings- og netværksaktiviteter og et øget samarbejde mellem Nordiske start-up-organisationer.</p>	<p>Komme overens om et adfærdskodeks for Rising North deltagerne i projektet.</p> <p>Lancere "Rising North" projektet samt web-understøttelse, der skal bruges i projektperioden og anvendes til kommunikation og præsentation af løbende ideer og resultater.</p> <p>Sikre at fire nordiske byer/rådhus aktiviserer lokale som en del af Rising North-programmet.</p> <p>Fremskynde lancering af internationale aktiviteter i projektet. Målene er, at 1) fremvise nystartede nordiske virksomheder, 2) etablere investorinteresse rettet mod Norden, 3) fremskynde hjælp og understøttelse til internationale iværksætter aktiviteter.</p>	<p>Programmet blev igangsat i 2016.</p>

Danmarks formandskabspulje

1-8008 Vækst

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.884.000	4.068.000	4.060.000	91%	NSK/MR-SAM

Formål Programmet skal bidrage til at videreudvikle de positioner hvor Nordens styrkepositioner inden for bæredygtig vækst og beskæftigelse, allerede er synlige. Gennem inddragelse af flere ministerråd arbejdes der med tre delprojekter, der fokuserer på henholdsvis udvikling af bæredygtige og attraktive byer (MR-NER), udvikling af en ressourceeffektiv nordisk mode- og tekstilproduktion (MR-M) samt en bedre og mere miljørigtig udnyttelse af havets biologiske ressourcer (MR-FJLS).

Forvaltningsorgan Erhvervsstyrelsen
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
Miljøministeriet/styrelsen
Fiskeriministeriet, Færøerne

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Nordic Built Cities</i> Genomföra actionplan för en exportsatsning av nordiska innovativa, smarta och hållbara städer.</p> <p>Delta på 3-5 globala arenor/marknader.</p> <p>Redovisa resultaten från Nordic Built Cities Challenge.</p> <p><i>Vækst i Blå Bioøkonomi i Nordøst Atlanten og Arktis</i> Afleverer policy briefs og rekommandationer for de to delprojekter der blev igangsæt i 2016. Bruge resultaterne af flagskibsprojektet til at støtte nordisk og international policy og strategi udvikling og synliggøre nordiske løsninger på blå bioøkonomiområdet.</p> <p>Alle aktiviteter bliver implementerede i samarbejde med det finske formandskabsprojekt "Nordisk vægkarta for blå bioøkonomi" og Nordisk Bioøkonomi Panel.</p> <p><i>Udvikling af en ressourceeffektiv nordisk mode- og tekstilprodukti-</i></p>	<p><i>Nordic Built Cities</i> Fremme udviklingen og eksporten af nordiske innovative løsninger af attraktive, smarte og bæredygtige byer samt promovere disse løsninger i og uden for Norden.</p> <p>I tæt dialog med nordiske virksomheder og eksportorganisationer m.fl. samle resultaterne fra projektet og det nordiske charter (Nordic Built Charter) i materiale, som kan bruges i markedsføring af Norden og nordiske virksomheder, som leverandør af state of the art serviceydelser og produkter til byrum.</p> <p><i>Vækst i Blå Bioøkonomi i Nordøst Atlanten og Arktis</i> To nye delprojekter igangsættes, "Fisk og Mode" med fokus på brug af marine råvarer som bæredygtige materialer i design og "Vækst i Blå Bioøkonomi i små øsamfund og fjernliggende kystområder" med fokus på internationale samarbejde inden for blå vækst.</p> <p>"Alt i land" delprojektet afleverer resultater i form af policy rekommandationer og en rapport med policy rekommandationer om opdræt og anvendelse af tang bliver</p>	<p><i>Nordic Built Cities</i> Lansering av Nordic Built Cities Challenge har genomförts där 37 förslag till stadsrum mellan byggnader och områden omkring för förändring av har lämnats in nordiska konsortium. Av dessa har 6 projekt/deltävlingar valts ut.</p> <p><i>Vækst i Blå Bioøkonomi i Nordøst Atlanten og Arktis</i> Konferencen "Vækst i Blå Bioøkonomi i Nordøst Atlanten og Arktis" blev afholdt i Færøerne den 2.-3. juni 2015. Fem ministre deltog i konferencen og konklusionen blev samlet i et policy brief med rekommandationer. Delprojekterne "Alt i land" og "Opdræt og anvendelse af Tang" blev igangsat. Et Tang Symposium blev afholdt i maj 2015 hvor et fora for tang relaterede projekter i Norden blev etableret. Aktiviteterne blev implementerede i tæt samarbejde med det islandske formandskabsprojekt "NordBio" og det kommende finske formandskab.</p> <p><i>Udvikling af en ressourceeffektiv</i></p>

<p><i>on</i></p> <p>At få gennemført og afsluttet handlingsplanens initiativer samt at anvende resultater fra arbejdet i 2016 til at forankre indsatser fremadrettet. Handlingsplanens resultater skal skabe grundlag for en mere ressourceeffektiv og bæredygtig nordisk tekstil- og modebranche fri for problematisk kemi frem mod 2020. Resultaterne præsenteres på et dialogmøde med relevante aktører ultimo 2017. Evaluering af handlingsplanens resultater ultimo 2017/primo 2018 fremsendes til NMR.</p>	<p>publiceret.</p> <p>Alle aktiviteter bliver implementerede i samarbejde med det islandske formandskabsprojekt "NordBio" og det finske formandskabsprojekt "Nordisk välgårta för blå bioökonomi".</p> <p><i>Udvikling af en ressourceeffektiv nordisk mode- og tekstilproduktion</i></p> <p>At implementere første del af tekstilhandlingsplanen og få iværksat alle de konkrete initiativer i planen. I 2016 igangsættes 1. Fremme udbuddet af miljømærkede produkter, 2. Fokus på markedsræssige barrierer og drivkræfter for genanvendelse, 3. Fremme af fællesnordiske leverandør krav. Endvidere afholdes ultimo 2016 et dialog møde om handlingsplanens fremdrift. Derudover skal der i 2016 søges yderligere understøttelse af planen og evt. forankring i andre relevante sektorer.</p>	<p><i>nordisk mode- og tekstilproduktion</i></p> <p>Handlingsplanen blev vedtaget af de nordiske miljøministre ultimo april 2015. Tre af initiativerne i handlingsplanen blev udbudt og igangsat i 2015. Det er: 1. Fremme samarbejdet mellem de nordiske uddannelser inden for bæredygtigt design, 2. Styrke nordisk indflydelse på EU's kemikaliegulering på tekstilområdet, 3. Nordisk vejledning og samarbejde om grønne indkøb af tekstiler. De øvrige initiativer er under planlægning og i gang sættes i 2016</p>
--	--	--

1-8009 Velfærd

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.000.000	4.068.000	4.060.000	99%	NSK/MR-SAM

Formål Programmet fokuserer på to udvalgte velfærdsområder for at udvikle den nordiske velfærdsstat: Digitale løsninger, der kan gøre en konkret forskel på en række borgernære områder (MR-NER) og et struktureret videnssamarbejde inden for god pædagogisk praksis og god undervisning til brug for praktikere med henblik på at understøtte bedre faglige resultater, at betydningen af negativ social arv mindskes og at børn og unge oplever en øget trivsel (MR-U).

Nordens fælles ressourcer og viden på disse områder skal udnyttes for at sikre velfærden på længere sigt.

Forvaltningsorgan Undervisningsministeriet
Erhvervsstyrelsen

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Det digitale Norden</i></p> <p>På baggrund af drøftelser i MR-NER i november 2016 gennemføres et fællesnordisk initiativ om digitalisering og automatisering af fremstillingsindustrien, for at</p>	<p><i>Det digitale Norden</i></p> <p>Iværksætte initiativer, der kan ruste Norden digitalt til fremtidens udfordringer.</p> <p><i>Viden, der gør børn dygtige og</i></p>	<p><i>Det digitale Norden</i></p> <p>Der er gennem rapporten "Digitalization and automation in the Nordic Manufacturing Sector" opnået en Fællesnordisk viden om digitalisering og automatisering</p>

<p>fastholde arbejdspladser og velfærd i hele Norden.</p> <p><i>Viden, der gør børn dygtige og livsduelige</i></p> <p>Forummet skal ved udgangen af 2017 have udviklet vidensamarbejdet mellem de nordiske lande, defineret en fremtidig model for samarbejdet og bidraget til at øge praktikeres adgang til og brug af viden.</p>	<p><i>livsduelige</i></p> <p>Projektet har gennemført kortlægninger af, og udviklet viden om, hvordan der i de nordiske lande arbejdes med praktikeres adgang til og brug af viden, der gør børn og unge dygtige og livsduelige med udgangspunkt i de relevante udfordringer.</p>	<p>ring af de nordiske fremstillingsvirksomheder. På MR-NER i december 2015 besluttede ministrene at der skal arbejdes videre med projektet.</p> <p><i>Viden, der gør børn dygtige og livsduelige</i></p> <p>Der er etableret et tværnordisk forum bestående af forskere og uddannelsespraktikere fra hele Norden, der skal udvikle modeller for nordisk vidnedeling og anvendelse af viden, så god pædagogisk praksis udbredes og bidrager til børn og unges læring og trivsel.</p>
--	---	--

1-8010 Værdier

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.000.000	4.577.000	4.568.000	99%	NSK/MR-SAM

Formål Programmet skal bidrage til at udnytte og udbygge den positive internationale omtale Norden har fået de seneste år. Programmet vil fokusere på ny nordisk mad (MR-FJLS) og øget turisme (MR-NER), men skal også igangsætte en langsigtet indsats for en fælles international branding af Norden med fokus på fælles nordiske kulturfremstød som Nordic Cool (MR-K). Arbejdet skal ske i overensstemmelse med Nordisk Ministerråds nye strategi for profilering og positionering 2015-2018.

Forvaltningsorgan Nordisk Innovation/Visit Denmark
Kulturministeriet/styrelsen
FOOD Fødevareministeriet
Nordic Economic Policy Review (NMR)

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Ny Nordisk Turisme</i></p> <p>Ny nordisk turisme vil bidrage til at øge kendskabet til Norden og at øge antallet af kinesiske overnatninger i Danmark, Finland, Norge og Sverige med i gennemsnit 25 % om året i perioden 2014-2017.</p> <p>Målet forventes opnået gennem fortsat udrulning af den nye fælles strategi for Nordisk onlineprofilering.</p> <p>Ny Nordisk Turisme-projektet vil</p>	<p><i>Ny Nordisk Turisme</i></p> <p>Ny nordisk turisme vil øge kendskabet til Norden og øge antallet af turismeovernatninger fra Kina til alle Nordiske lande. Det oprindelige mål på i gennemsnit 7,5 % stigning i antal overnatninger om året er opjusteret til 25 %.</p> <p>Målet forventes opnået gennem formulering og indledende udrulning af en ny fælles strategi for Nordisk onlineprofilering.</p> <p>Ny nordisk turisme vil med ud-</p>	<p><i>Ny Nordisk Turisme</i></p> <p>Ny Nordisk Turisme-projektets første større resultat har været at skabe et fælles kampagnekoncept i Kina som Danmark, Finland, Norge og Sverige fra 2016 vil bruge i deres fælles markedsføring, hvilket på sigt forventes at bidrage til et øget antal kinesiske overnatninger i Norden.</p> <p>Der er registreret en stigning i antallet af kinesiske overnatninger i Danmark, Finland, Norge og Sverige på 37 % fra 2014-</p>

<p>med udgangspunkt i turismesektoren i Kina perspektivere potentialet og behovet for nordiske netværk, der også kan profilere Norden i andre lande.</p> <p><i>Konceptudvikling af Nordic Cool</i> At styrke de nordiske kultursektorerers samspil med omverden og profilere dem i udlandet samt skabe merværdi for de deltagende aktører/kunstnere og herigennem profilere Norden som kreativ region ved at gennemføre en fællesnordisk kultursatsning i hele året 2017 på Southbank Centre i London med udgangspunkt i det udviklede koncept.</p>	<p>gangspunkt i turismesektoren i Kina, afprøve potentialet og behovet for nordiske netværk, der også kan profilere Norden i andre lande.</p> <p><i>Konceptudvikling af Nordic Cool</i> Implementering av koncept för nordiska kulturfestivaler i utlandet på en konkret destination där det ska genomföras en festival 2017.</p>	<p>2015.</p> <p><i>Konceptudvikling af Nordic Cool</i> For at promovere nordiske kærneværdier som ligestilling, demokrati og inddragelse internationalt gennem fælles kulturfremstød blev et koncept for fællesnordiske kultursatsninger i udlandet baseret på erfaringerne fra kulturfestivalen Nordic Cool i Washington DC i 2013 vedtaget af MR-K. Herudover blev Southbank Centre i London udvalgt af MR-K som destination for en konkret satsning i 2017.</p>
---	---	--

1-8011 Det blå Arktis

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	2.500.000	2.543.000	2.538.000	99%	NSK/MR-SAM

Formål Programmet skal bidrage til at sikre en bæredygtig udvikling i arktis med landenes befolkninger i centrum. Havet er essentielt for fremtiden i Arktis, og derfor vil programmet fokus være på henholdsvis den stigende maritime aktivitet (ArcticWeb) og beskyttelsen af biodiversiteten i Ishavet. Programmet skal understøtte arbejdet i Arktisk Råd, der er det primære forum for drøftelser i og om Arktis.

Forvaltningsorgan Søfartsstyrelsen
Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Grønland

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>ArcticWeb</i> Fokus på indhentning af brugertilbagemeldinger på de udviklede værktøjer, herunder videreudvikling af værktøjerne efter behov.</p> <p>At operationalisere den fælles arktiske maritimportal. Fokus er på Grønland og Norge med gode muligheder for at udvide med andre arktiske nationer (pt. dialog med Canada)</p> <p>Projektet præsenteres i Arctic Regional Hydrographic Commission i oktober 2016 med drøftelse</p>	<p><i>ArcticWeb</i> At operationalisere støtteværktøjet til Search and Rescue (SAR).</p> <p>At fokusere på indhentning af brugertilbagemeldinger på de udviklede værktøjer og prototyper, herunder at værktøjerne videreudvikles efter behov på den baggrund.</p> <p>At fortsætte arbejdet med at udvikle en fælles arktisk maritim portal.</p> <p>At fortsætte arbejdet med at ud-</p>	<p><i>ArcticWeb</i> Projektet handler i første instans om at etablere et en fælles maritim web-portal. 2015 havde derfor fokus på at opbygge et solidt fundament for den underliggende arkitektur og serviceudvikling af portalen.</p> <p>Arbejdet i ArcticWeb er tæt forbundet med politiske prioriteringer på europæisk- og regional plan, hvorfor projektet i 2015 blev koblet til 2 større EU-projekter (STM Validation-projektet og EfficienSea 2-projektet). Dette gøres med hen-</p>

<p>af udvidelsen.</p> <p>At operationalisere risk management værktøj.</p> <p>At præsentere projekt og opnåede resultater i internationale fora, fx til International Maritime Organization (IMO) og International Hydrographic Organization (IHO).</p> <p><i>Havbundskortlægning i Arktis og Nordatlanten</i></p> <p>Resultaterne vil blive gjort tilgængelige, dels via rådgivningsrapporter til myndighederne og dels via videnskabelige publikationer i internationale tidsskrifter. Derudover vil benthosdata blive delt indenfor et internationalt ekspertnetværk under Arktisk Råd, Circumpolar Biodiversity Monitoring Program (CBMP).</p>	<p>vikle risk management værktøj.</p> <p><i>Havbundskortlægning i Arktis og Nordatlanten</i></p> <p>Tre skibssurveys ved Grønland vil blive udført.</p> <p>Fortsat arbejde med dataanalyse, database og videnskabelig rapport med jeblik på en fælles nordisk protokol.</p>	<p>blik på synergi og udveksling af oplysninger.</p> <p>Der blev i december 2015 afholdt en ArcticWeb SAR Tool workshop for at få input/feedback til arbejdet med deltagelse af SAR-eksperter og fagfolk fra Grønland, Norge, Sverige og Danmark. Det overordnede SAR Tool koncept blev godt modtaget, og diskussioner og feedback fokuserede på fremtidige oplysninger, brugergrænseflade og funktionalitet.</p> <p><i>Havbundskortlægning i Arktis og Nordatlanten</i></p> <p>En fælles nordisk protokol til kortlægning og monitorering af havbundens biodiversitet og sårbarhed er udarbejdet.</p>
---	---	--

Islands formandskabspulje

1-8005 Den nordiska spellistan

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	2.034.000	2.030.000	99%	MR-K

Formål Det nordiska musikexportprogrammet har som syfte att lansera nordisk musik till den nordiska allmänheten och vidare. Initiativet syftar också till att möjliggöra tillgängligheten av den nordiska spellistans innehåll, som reflekterar det som är relevant, intressant och populärt i den intranordiska regionen vid olika tidpunkter. Dessutom ska initiativet bidra till att öka förståelsen för konsumentbeteenden samt att respondera på dessa genom partnerskap med befintliga legala Internettjänster. Genom att göra detta kan initiativet bidra till att lyfta värdet av det nordiska varumärket och öka nordisk musik- och kulturkonsumtion.

Forvaltningsorgan Nordic Music Export Program (NOMEX)

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Programmet avslutades i 2016.	Att uppdatera den nordiska spellistan och vidareutveckla spellistekonceptet med fler genrer baserat på undersökningsresultat 2015. Fortsatt internationell profilering	Projektet och webbplatsen Nordiska Spellistan har 2015 etablerats hos nyckelpersoner och festivalbokare samt centrala festivalarrangörer bl. a Roskilde Festival (DK), By:Larm (NO),

	<p>med tyngpunkt på Nordamerika och Asien.</p> <p>Identifiering av nya strömmande media tjänster på marknaden, inklusive den största, Beat, från Apple, samt initiering av samarbete med ett urval av dessa.</p> <p>Fortsatt dialog med alla nationella radiostationer i Norden med syfte att initiera ett pan-nordiskt musikradioprogram, och analys av tjänster med potential att utvecklas till att profilera nordisk musik över Internet.</p>	<p>Way Out West (SE), Flow Festival (FI), Where's the Music (SE), Spot Festival (DK) och Iceland Airwaves (ICE). Nordiska spellistan har involverat DJs från nationella radiostationer, nått 250 000 besökare via webbplatsen, 60 000 följare på sociala medieplattformar, med 5000 registrerade till nyhetsbrevet.</p> <p>Nordiska Spellistan har i USA ingått partnersamtal om att fortsätta dela Nordiska spellistan med den centrala national public radiostationen KCRW, vilket resulterat i överenskommelse med flaggskeppsprogrammet Today's Top Tune, och Youtube kanalen hos KEXP Seattle, som är en strategiskt viktig station för introduktion av nya artister i USA. Ett arbete har inletts för att skapa partnerskap med Apples nya streamingtjänst i Norden och världen.</p> <p>I Asien har fokus varit att översätta relevant innehåll från Nordiska spellistan till japanska och lansera detta genom Hokuo Social Media samt de nordiska ambassaderna i Japan.</p> <p>Tyskland var fokusland i Europa 2015 och lanseringsaktiviteter genomfördes för spellistan, tillsammans med aktiviteter med Berlin Radio Bar, publika tävlingar och onlineprofileringar.</p> <p>Detta har samlat resulterat i ökad kännedom om ny nordisk originalmusik i Norden och internationellt, ökat antal följare på sociala media och inneburit fler speltillfällen för nordiska artister och musiker.</p>
--	---	---

1-8006 Velfärdsvakten

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	3.051.000	3.045.000	100%	MR-S

Formål

Projektet den nordiske velfærdsvagt skal undersøge effekterne af finanskriser på de nordiske velfærdssystemer, og hvordan de nordiske velfærdssystemer kan møde de kommende års udfordringer; specifikt indenfor helser, social og velfærd. I projektet udvikles blandt andet indikatorer til at følge udviklingen af velfærdssystemerne i de nordiske lande, inkl. helserelaterede indikatorer. Hertil kommer en undersøgelse af, hvilket beredskab

de nordiske lande har for at møde kriser, og hvilket beredskab der mangler samt en undersøgelse af effekten af finanskriser og deres konsekvenser før velfærdssystemerne.

Projektet er en del af programmet Holdbar Nordisk Velfærd.

Forvaltnings-organ Velfærdsministeriet i Island

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Programmet afsluttes i 2016	<p><i>Nordiske velfærdsindikatorer</i> At udarbejde et forslag til nordiske velfærdsindikatorer.</p> <p><i>Beredskab ved fare</i> Projektet afrapporterer analyserne af fremadrettede udfordringer på velfærdsområdet mv. Der vil desuden indgå vurdering af potentialerne i oprettelse af funktioner tilsvarende den islandske velfærdsagt i forhold til at håndtere krisers betydning for velfærdsområdet.</p> <p><i>Kriser og velfærd</i> Der skal etableres en database med oplysninger om tiltag som myndighederne i de nordiske lande har anvendt for at formindske påvirkningen af kriser.</p>	<p><i>Nordiske velfærdsindikatorer</i> I 2015 udarbejdedes en første udgave af nordiske velfærdsindikatorer.</p> <p><i>Beredskab ved fare</i> I regi af projektet gennemførtes en evaluering af den islandske velfærdsagt samt en <i>risk mapping</i> af de største udfordringer på velfærdsområdet i Norden i den nærmeste fremtid. Endelig blev der gennemført en evaluering af hvilke sociale tjenester, der findes i beredskabsplaner i de Nordiske lande.</p> <p><i>Kriser og velfærd</i> Der er opbygget en database med oplysninger om handlinger, som myndigheder i de nordiske lande har iværksat for at formindske påvirkningen af kriser. Der er foretaget en evaluering af udvalgte tiltags effekt.</p>

1-8007 Bioekonomi-initiativet

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	10.170.000	10.150.000	89%	MR-FJLS

Formål

Satsningen på bioekonomin är en viktig del i arbetet med grön ekonomisk tillväxt och hållbarhet. Bioekonomi bygger på ett ekonomiskt system där användningen av biobaserade produkter, restprodukter och andra produkter som uppstår under bearbetningen, optimeras för att minska avfallet i värdekedjan, trycket på miljön, och maximera värdet i värdekedjan. Målet är också att göra de nya generationerna medvetna om viktigheten av grön tillväxt och hållbarhet. Det islandske ordförendes kaps bioekonomi-initiativ er et tre årigt program, som startade i 2014. Arbejdet er baseret på det Nordiska Bioekonomiinitiativet, som er initieret af MR-FJLS.

Det nordiska initiativet om bioekonomi syftar till att reducera 1) negativ miljöpåverkan och säkra hållbar användning av resurser inom alla samhällsområden, 2) reducera avfall och maximera utnyttjande och förtjänst av biologiska resurser, 3) reducera avfallsproduktion

samt öka återvinningen. Härtill kommer 4) främja innovation, grönt näringsliv och regional utveckling samt 5) öka förnybar energi i transportsektoren samt förnybar energi i fiske och godstransport till sjöss. Slutligen att 6) säkra medvetenheten om grön tillväxt och hållbar utveckling i ett långsiktigt perspektiv med nya initiativ var kreativitet används som forsknings och undervisningsmetod.

Aktiviteter under bioekonomi-initiativet genomförs i perioden 2014-2016.

Forvaltnings-Organ Satsningen är organiserad i ett flertal projekt, som förvaltas av olika institutioner, myndigheter och ministerier, som Landgræðsla ríkisins (Soil Conservation Services Iceland), MATIS Island, Islands Energidirektorat, Islands Skogstyrelse och Islands Utbildnings-, forsknings- och kulturministerium.

Mål- och resultatuppföljning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Programmet afsluttes i 2016	<p>Slutkonferencen for NordBio bliver afholdt 4.-6. oktober 2016 i Reykjavik. Konferencen har overskriften ”Minding the Future. Bioeconomy in a changing Nordic reality”.</p> <p>Delprojekterne afleverer slutrapporter og præsenterer resultater på slutkonferencen. Evaluering af Nordbio projektets resultater fremsendes til NMR ultimo 2016/primo 2017.</p> <p>Konklusionerne af NordBio danner en del af grundlaget i Nordisk Bioøkonomi Panelets arbejde med en nordisk bioøkonomi strategi. Nordisk Bioøkonomi Panel arbejder på en fælles nordisk bioøkonomi strategi, der afleveres ultimo 2017. Panelet afholder to møder i 2016.</p> <p>NordBio samarbejder tæt med flagskibsprojekter i det tidligere danske og det nuværende finske formandskabsprogram.</p>	<p>Den Nordiske Bioøkonomi Panel blev etableret i 2015.</p> <p>Delprojekterne (Innovation in the Nordic Bioeconomy, WoodBio, Økosystemernes modstandskraft for at reducere effekter af naturkatastrofer (ERMOND), Marina og Biophilia) fortsatte sine aktiviteter med blandt andet workshops og seminarer med fokus på innovation.</p> <p>NordBio har koordineret sit arbejde med det Danske formandskab, især med fklagskibsprojektet ”Vækst i blå bioøkonomi i Nordøst Atlanten og Arktis”, samt det finske formandskab i 2016.</p>

Sveriges formandskabspulje

1-8001 NordMin

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	10.150.000	97%	MR-NER

Formål NordMin ska föra samman aktörer inom den nordiska gruv- och mineralsektorn för att stärka en hållbar nordisk gruvnäringens konkurrenskraft genom innovation, näringsutveckling och samverkan. NordMin ska synliggöra gruv- och mineralnäringens betydelse för en grön tillväxt i Norden. NordMin ska fungera som en forsknings- och innovationsplattform för befintliga och framtida nordiska samarbeten inom området och utformas i dialog med aktörer inom industrin, akademien och från andra berörda myndigheter.

Forvaltningsorgan Luleå tekniska universitet (LTU).

Mål- och resultatuppföljning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Genomföra avslutningskonferens, samt slutrapportera projektet senast den 31 mars 2017.	<p>Genomföra workshops för att identifiera nyckelutmaningar och samarbetsprojekt inom definierade teman</p> <p>Avsluta och rapportera resultaten från de fem forsknings- och innovationsprojekten inom programmet.</p> <p>Avsluta igångsatta vidareutbildningsprogram med gemensamma nordiska kurser inom relevanta teman</p> <p>Avsluta initierade förprojekt baserade på resultaten från genomförda workshops.</p>	<p>Genomfört forsknings- och innovationsprojekt inom fem olika program,</p> <p>Genomfört tre workshops inom teman "<i>On- and Off-shore Exploration and Prospecting in extreme Nordic environments: challenges and benefits of finding exploitable raw materials</i>", "<i>Nordic Underground Mining Method</i>" (NUMM), samt "<i>Mining and Society in the Arctic</i>"</p> <p>Initierat projekt om Sustainable Criteria for the Nordic Extractive Industry</p>

1-8003 Förbättrade emissionsinventeringar av kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	2.030.000	100%	MR-M

Formål Projektet ska öka kunskapen om de faktiska utsläppen av kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar från källor i Norden och identifiera åtgärder för att minska dessa utsläpp i de Nordiska länderna. Sotutsläpp ska särskilt studeras och det ska ges stöd till de nordiska förhandlingarna om ett sotavtal inom ramen för Arktiska rådet (Task Force on Black Carbon and Methan, TFBCM).

Forvaltningsorgan IVL Svenska Miljöinstitutet, Sverige

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Projektet afsluttes i 2015.	Projektet afsluttes i 2015.	<p>Bakgrundrapport publicerades.</p> <p>Inför det mätprogram som planerades genomfördes ett grundligt arbete för att ta fram en lämplig design avseende testobjekt, testcykler samt analysmetoder. Designen förankrades med styrgrupp och externa experter.</p> <p>Mätprogram för emissioner av BC, EC, OC, PM2.5, NMVOC och CH4 från biomassaeldade kaminer och pannor påbörjades. Det utförs av SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och Danmarks Teknologiske Institut. "Exploratory phase" av mätprogrammet, som syftade till att säkerställa att test- och analysme-</p>

		<p>toder fungerar tillfredsställande är avslutat, och det huvudsakliga mätprogrammet har påbörjats. Resultat från samtliga mätningar förväntas i slutet av april 2016.</p> <p>Projektgruppen har påbörjat delrapporten om ”Effektiva åtgärder för att minska emissioner av SLCP”. Eventuella implikationer från mätprogrammets resultat (som kommer vara klara i april 2016) kommer att beaktas i rapportens diskussion om effektiva åtgärder.</p>
--	--	--

1-8004 Lärning på arbetsplass (LPA)

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	3.045.000	100%	MR-U

Formål

Det 3-åriga utvecklingsprojektet om läring på arbetsplass har som formål å møte de utfordringer de nordiske landene står ovenfor knyttet til å sikre læringe- og praksisplasser og kvaliteten innen læring på arbeidsplass, samt å øke andelen som fullfører videregående opplæring. Prosjektet er rettet mot både ungdom og voksne.

En målsetning med prosjektet er at erfaringene blir drøftet på det nasjonale nivå, og kan bidra til økt viten og politikkutvikling på nasjonalt og nordisk nivå om læring på arbeidsplass.

Prosjektet er en del av programmet Holdbar nordisk velferd.

Forvaltningsorgan

Statens skolverk, Sverige.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2015.	Programmet afsluttedes i 2015.	<p>Det har stimulerats till utvecklingsarbete och lärande genom mötesplatser:</p> <p>2 möten i projektgruppen</p> <p>3 mötesplatser (Helsingfors, Köpenhamn, Göteborg)</p> <p>1 slutkonferens (Stockholm)</p> <p>500 deltagare under året.</p> <p>7 koordinatörer har lett 21 lokala aktörers utvecklingsarbete.</p> <p>25 seminarier om lokalt, regionalt och nationellt utvecklingsarbete under slutkonferensen.</p> <p>5 teman (totalt 35 texter) om LPA har beskrivits och distribuerats. Inspirationsbroschyr har tryckts</p> <p>7 länder/områden har lämnat slutrapport till Skolverket.</p>

*Øvrig del af prioriteringsbudgettet*1-8111 Uddannelse og forskning inden for grøn vækst**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	4.060.000	100%	MR-U

Formål Formålet med dette sektorprogram er at fremme børn, unge og voksnes kompetencer til at handle bæredygtigt og ressourcebevidst. Det gælder både som forbruger, som samfundsborger og som arbejdstager på fremtidens arbejdsmarked, hvor effektiv og bæredygtig udnyttelse af energi og naturressourcer i stigende grad kommer til at sætte rammerne for vækst og hverdagsliv i Norden. Gennem sektorprogrammet tilrettelægger MR-U en række undervisnings- og forskningsindsatser om bæredygtig udvikling, grønne løsninger rettet mod elever, studerende og undervisere på alle niveauer i uddannelsessystemet samt mod forsknings- og innovationsmiljøer i Norden. Indsatsen er en del af Grøn Vækst-programmet.

Forvaltningsorgan Foreningerne Nordens Forbund (FNF)
 Voksenopplæringsforbundet/Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL)
 Aalto Universitet/Nordisk Netværk for Bæredygtige Universiteter
 Undervisnings-, Forsknings- og Kulturministeriet i Island
 NordForsk, Nordisk Energiforskning og Nordic Innovation
 Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete (CIMO)

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Projektet afsluttes i 2016.	<p><i>I 2016 vil reserverede overførte midler blive brugt til følgende:</i></p> <p><i>Klimaduellen</i> Læringsportalen får tilføjet et læringsmodul om vand som led i det finske formandskab i 2016. Samtidig iværksættes indsatser for at øge synligheden og kendskabet til portalens tilbud.</p> <p><i>Voksnes Læring om Bæredygtig Udvikling</i> Modulet om voksenuddannelse for bæredygtig udvikling udbydes som et kompetencegivende uddannelsesforløb på 15 ECTS Gennemførelse af kurset med 20 deltagere fra samtlige nordiske lande, inklusiv deltagere fra Grønland, Færøerne og Åland. Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL) etablerer et permanent nordisk netværk for voksenuddannelse for bæredygtig udvikling i efteråret 2015.</p> <p><i>Nordisk forskningsprogram</i> Et nordisk forskningsprogram om Grøn</p>	<p><i>Klimaduellen</i> Klimaduellen har fordoblet antallet af tilmeldte lærere fra 2.000 til 4.000 fra 2014 til 2015. Der er i 2015 ca. 700 skoler der aktivt har deltaget i kampen mod Madspild.</p> <p><i>Voksnes Læring om Bæredygtig Udvikling</i> Pilotprojektet blev evalueret i 2015. Pilotprojektet har bidraget til positive læringsresultater for deltagerne og kursusudbyderne om effektive læringsmetoder for voksne om bæredygtig udvikling. Projektet har resulteret i et modul om bæredygtig udvikling, der udbydes på permanent basis og giver deltagerne formel studiekompetence.</p> <p><i>Ruste børn og unge (0-18 år) til fremtidens kompetencebehov i en økonomi baseret på Grøn Vækst</i> I Biophilia har udvalgte skoler fra hele Norden arbejdet sammen om</p>

	<p>Vækst og Innovation igangsættes i 2016 med deltagelse af mindst tre nordiske lande. Programmet etableres i et samarbejde mellem NordForsk, Nordic Innovation and Nordic Energy Research.</p> <p><i>Nordic Entrepreneurship Islands</i> Gennemførelse af en kortlægning af entreprenørskabsundervisning på otte udvalgte øer. Der uddeles mindst ét mikroløst af 25.000 DKK. til en studenterstart-up på hver af de otte øer. Kortlægningens resultater præsenteres i en rapport og på en konference i november 2016.</p> <p><i>Nordic Master Programme</i> 1 nordisk master program finansieres gennem utlysningen for Nordic Master på våren 2016 med temat grøn vækst. Minst 20 studeranden gennemgår programmet.</p> <p><i>Biophilia</i> For at distribuere resultaterne og kreative og effektive læringsmetoder udvikles en læringsapp <i>Teach and Learn</i>, som distribueres til skoler i Norden.</p> <p><i>Green Campus Network</i> 20 nordiske universiteter deltager i projektet om test af studerende viden om bæredygtig udvikling (SULITEST) som led i opfølgningen på Rio+20 målene med deltagelse fra Danmark, Sverige, Finland og Norge. Resultaterne af den nordiske SULITEST formidles til videregående uddannelsesinstitutioner i Norden samt internationalt via UNESCOs www.sulitest.org</p>	at udvikle undervisningsmetoder, der fremmer kreativitet og nytænkning som grundlag for grøn innovation.
--	---	--

1-8112 Elmarknaden

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	1.015.000	100%	MR-NER

Formål At fremme forbrugerfleksibilitet på det nordiske elmarked gennem øget samarbejde mellem ledende aktører indenfor industri- og servicesektoren, for på den måde at dele erfaringer og best practice i forbrugerfleksibilitet og energieffektivisering.

Forvaltningsorgan Nordisk Energiforskning

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes i 2015.	Programmet afsluttedes i 2015.	Ministrarna gav NordREG i uppdrag att följa upp rekommendationerna i rapporten samt främja och samordna relevanta frågor om förbrukarflexibilitet på nordisk nivå. NordREG presenterade initiala resultat i augusti 2015 och förväntas leverera slutliga resultat under 2016. NordREGs arbete kan komma att resultera i att föreslagna åtgärder och regelverk anpassas i linje med en fortsatt utveckling av den nordiska elmarknaden och att en nordisk dimension på förbrukarflexibilitetsfrågor säkerställs.

1-8113 Grønne tekniske normer og standarder – Norden som standardmaker

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	2.639.000	100%	MR-NER

Formål

Del a: Formålet med indsatsen er at fjerne barrierer for handel indenfor bæredygtigt byggeri ved at koordinere tekniske normer og standarder på visse områder.

Del b: At belyse mulighederne for et øget og mere permanent nordisk samarbejde om markedskontrol af energirelaterede produkter og energimærkning. Et fælles nordisk samarbejde om markedskontrol vil bl.a. medføre støtte til de nordiske forbrugere, producenter og myndigheder i forbindelse med gennemførelsen af EU's ecodesign- og energimærkningsdirektiver.

Forvaltningsorgan

Del a: Nordisk Innovation og Miljømærket Svanen
Del b: Energimyndigheten, Sverige

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016- Mål	2015– Opnåede resultater
Projektet afsluttedes i 2015/2016.	<p><i>Del a:</i> I 2016 vil resterende overførte midler blive brugt til at udarbejde europæiske standarder inden for Indendørsklima og frivillige klassificeringsstandarder, og Holdbar renovering af eksisterende bygninger.</p> <p>Endvidere er målet at EU Kommissionen bygger fremtidige regulering inden for Future EU regulation on product and building declarations på det fælles nordiske indspil.</p>	<p><i>Del a:</i> De nordiske arbejdsgrupper har i fællesskab udarbejdet fælles nordiske indspil til den europæiske standardiseringsproces i CEN.</p> <p>To af de nordiske input er umiddelbart optaget i eksisterende tekniske kommitter i CEN for videre arbejde, mens der fortsat arbejde på at sikre processen med en standard for indendørsklima i en teknisk komite.</p> <p>Arbetet med att utveckla kriterier för Svanen miljömärkning av byggrenovering</p>

	<p>Programmet avslutas i 2016.</p> <p><i>Del b:</i> Programmet avslutades i 2015.</p>	<p>fortskred under året. En förstudie med nordisk marknadsanalys presenterades i juni för Nordiska Miljömärkningsnämnden, som bad om att arbetet med att utveckla kriterierna görs i enlighet med förstudien.</p> <p>Miljömärkningsorganisationerna har under hösten fortlöpande förankrat arbetet med ett kriterieförslag bland marknadens alla aktörer.</p> <p><i>Del b:</i> Gennem projektet Nordsyn er etableret et øget og mere permanent nordisk samarbejde om markedskontrol af energirelaterede produkter og energimærkning. Konkret har de nordiske lænderna fåt till ett kontinuerligt praktiskt utbyte av testresultat och planer vilket förbättrat marknadskontrollens kvalitet och kvantitet. Nätverket som byggts upp har använts flitigt för att dela erfarenheter, diskutera och hjälpa åt med otydligheter i lagstiftningen och att svara på frågor från företag och konsumenter. Projektet har publiceret en række faktablade, guidelines og rapporter (jf. http://www.norden.org/da/tema/green-growth/statsministrenes-otte-projekter-om-groen-vaekst/samarbete-om-groena-tekniska-normer-och-standarder/nordsyn-surveillance-cooperation-for-green-products/publications/). Der er afholdt flere konferencer, herunder en afslutningskonference, ligesom projektet afholdt en sideevent på Nordens pavillon ved COP 21 i Paris.</p> <p>Med baggrund i projektets positive resultater har EK-E besluttet at fortsætte Nordsyn i 2016/17 jf. budgetlinje 7-5141.</p>
--	---	--

1-8115 Utveckla tekniker och metoder för avfallshantering

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	4.568.000	100%	MR-M/MR-FJLS

Formål

Både affald- og madspildsprojekterne har været en del af Grøn Vækst initiativerne som blev initieret af statsministrene.

Delpjekt vedr. affald: Projektet sigter mod at øge genbrug og genanvendelsen af materialer og samtidig kontrollere farerne ved spredning af farlige emner på tekstil- og plast-

affaldsområdet. Både øget genbrug og genanvendelse har en positiv effekt på miljøet, dels gennem muligheden for at mindske CO2-udslip fra forbrænding, men frem for alt ved at genanvendte råvarer erstatter jomfruelige råvarer, hvilket resulterer i en mindskning af energi- og ressourceforbruget.

Delprojekt vedr. Madspild: Formålet er at reducere madspild uden at gå på kompromis med fødevarer sikkerheden

Forvaltningsorgan

Delprojekt vedr. Madspild: Livsmedelverket i Sverige
Delprojekt vedr. affald: Naturvårdsverket i Sverige

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
De båda delprojekten avslutades i 2016.	<p><i>Delprojekt vedr. affald:</i> Avsluttandet av de fyra fortsättningsprojekten - 2 projekt om plast (ett om marknader för återvunnen plastråvara och ett om farliga ämnen) och 2 projekt om textil (ett om export av textilavfall och ett om det frivilliga certifieringsystemet för insamlare och sorterare).</p> <p>Publicering av rapporter och kommunikation samt spridning av resultaten.</p> <p><i>Delprojekt, Madspild</i> Projektet fortsätter i 2016 med resterande överförte midler og skal bidrage til: At fremkomme med definitioner og metoder samt data for primærproduktion, der gælder for madspild.</p> <p>En kortlægning af hvordan holdbarhedsmærkningen bestemmes i Norden. Dette skal danne grundlag for at kunne tage stilling til eventuelle ændringer vedr. anvendelsen af mærkningerne omkring holdbarhed.</p> <p>Ved håndtering af fødevarebanker vil der blive udvekslet erfaringer og ske en kortlægning af de forskellige løsninger, der bliver gjort i Norden.</p>	<p><i>Delprojekt vedr. affald:</i> Projektresultaten visar att ökad återvinning och återanvändning av plast och textilier skulle förbättra resurseffektiviteten i Norden avsevärt, bidra till minskade växthusgasutsläpp och skapa nya arbetstillfällen.</p> <p>Nordiska beslutsfattare har presenterats tydliga mål och expertrekommendationer i form av policy briefs så att Norden har bättre förutsättningar för att ta ledningen för ökad återvinning och återanvändning av plast och textilier. [Kunskapsunderlaget kan användas vid inspel av de nordiska länderna till EU:s paket om cirkulär ekonomi. Textilrapporternas innehåll har kommit till stor nytta i arbetet med den Nordiska handlingsplanen för hållbart mode och hållbara textilier.]</p> <p>Fyra fortsättningsprojekt startades upp (ett om marknader för återvunnen plastråvara och ett om farliga ämnen och två projekt om textil (ett om export av textilavfall och ett om det frivilliga certifieringssystemet för insamlare och sorterare)).</p> <p><i>Delprojekt, Madspild</i> Udviklet definitioner og metoder til at måle madspild i primærproduktion.</p> <p>Kortlagt praksisser for holdbarhedsmærkning i Norden.</p> <p>Udvekslet erfaringer og udviklet anbefalinger til samarbejde mellem virksomheder, myndigheder og fødevarebanker i Norden.</p>

1-8116 Främja integration av miljö och klimat i utvecklingssamarbetet

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	508.000	100%	MR-M
Formål	Projektets formål er at fremme integreringen af miljø og klima i udviklingssamarbejdet. Opgaven ligger udenfor det formaliserede nordiske samarbejde, idet udviklingssamarbejde hører under udenrigsministrene. I ekspertgruppen for projektet indgår således repræsentanter fra udenrigsministerierne i de forskellige nordiske lande.				
Forvaltningsorgan	Global Subsidies Initiative (GSI), International Institute for Sustainable Development (IISD), Geneve.				

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Projektet afsluttedes i 2015.	Projektet afsluttedes i 2015.	<p>Dette Grøn Vækst initiativ opnåede et helt konkret og betydningsfuldt resultat globalt set.</p> <p><i>13 lande inkluderede det redskab, som projektet har udviklet, om at reformere støtten til fossile brændsler (FFSR) med henblik på udfasning i de pågældende landes INDC (Intended Nationaly Determined Contributions).</i></p> <p>INDC'erne skulle meldes ind til FN forud for COP15 for at danne bagtæppet for klimaforhandlingerne og give et overblik over de reduktioner i klimagasudslippene som landene frivilligt havde planlagt.</p> <p>Efter at have reformeret subsidierne til fossile brændsler (FFSR) kan de midler som landene har anvendt på at støtte og dermed reducere prisen på fossile brændsler nationalt anvendes fx indenfor helse eller undervisning. Dette er sket allerede i flere af landene.</p> <p>Bag resultatet med at 13 lande har anvendt muligheden for FFSR ligger en lang række dialogmøder og kommunikationsindsatser mellem projektet og de respektive lande, bl.a. med Pakistan, Marokko, Indien, Indonesien, Tunesien, Vietnam, Egypten, Nigeria, Venezuela, Bangladesh, Saudi Arabien og Kina.</p> <p>Derudover har projektet i 2015 udover de bilaterale møder afholdt velbesøgte side-events ved klimaforhandlingerne i Bonn i juni og oktober og ved Paris COP21.</p> <p>Der blev desuden publiceret 7 artikler i nordi-</p>

		<p>ske, italienske og engelsksprogede aviser i blade, oprettet en blog og tweetet fra projektet ved klimaforhandlings- møderne.</p> <p>Hvad der ligger til grund for projektets gennemgribende succes er således formodentlig mangestrenget, men bygger på bilaterale møder, konkrete og brugbare løsninger, støtte til de enkelte lande og et solidt udredningsarbejde.</p>
--	--	--

1-8118 Särskilda prioriteringar Grön tillväxt

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	406.000	100%	Generalsekretæren

Formål Formålet er at profilere de nordiske lande som ledende indenfor grøn vækst og øge kendskabet til nordiske grønne løsninger både i Norden og internationalt. Indsatsen er en del af Grøn Vækst-programmet.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Programmet afsluttedes 2015.	<p>I 2016 vil resterende overførte midler blive brugt til at formidle slutresultater fra det samlede initiativ, inklusive en afslutningskonference i foråret 2016 med centrale stakeholders.</p> <p>Grøn vækst programmet slutrapporteres i 2016.</p>	<p>Webmagasinet ”Green Growth the Nordic Way” er fortsat blevet udviklet og har pr. 1/3 2016 1400 abonnenter. Der blev gennemført en evaluering i foråret 2015, der igen viste stor tilfredshed blandt læserne, der fortsat vurderer at magasinet har høj værdi from (5 på en skala af 7) og stor troværdighed (6 på en skala af 7).</p> <p>Kommunikationsoutput fra de projekterne er også øget, i sær for de tre delprojekter under projekt 6: Nye metoder til affaldshåndtering har været aktive. Blandt andet repræsenterede NAG formanden Nordisk Ministerråd på World Resources Forum i Davos, oktober 2015, med fokus på tekstil og plast. Madspilds-projektet har fortsat udviklet den nordiske facebookside, samt været i en række medier, både print og TV.</p> <p>Endelig er udvalgte grøn vækst initiativer profileret i forbindelse med World Efficiency messen i oktober samt på COP21. Her drejer det sig primært om projekt 4: Normer og standarder (Nordysn og bæredygtigt byggeri-projekterne) samt projekt7: Kobling af miljø og klimaproblematikker i udviklingsarbejdet med fokus på Fossil Fuel Subsidies Reform.</p>

		<p>I 2015 inleddes en utvärdering av programmet Grön tillväxt tillsammans med programmet Hållbar nordisk välfärd.</p> <p>En samlad statusrapport framlades för statsministrarna hösten 2015.</p>
--	--	--

1-8210 Hållbar nordisk välfärd

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	11.165.000	88%	MR-S/MR-U

Formål

Programmet Hållbar nordisk välfärd syftar till att hitta innovativa lösningar för att förnya de nordiska välfärdssamfundet för Nordens 25 miljoner invånare. Lösningarna ska bidra till ökad kvalitet och jämlikhet i utbildning, arbete, hälsa och omsorg. Detta uppnås genom finansiering av konkreta insatser och skapandet av nordiska plattformar för dialog och kunskapsutbyte. De lösningar som tas fram inom ramen för programmet synliggörs och profileras i och utanför Norden.

Programmets mål ska realiseras genom konkreta projekt och aktiviteter inom tre insatsområden: 1. Utbildning och arbete för välfärd, 2. Forskning för välfärd och 3. Infrastruktur för välfärd.

Programmet gäller för perioden 2013 – 2015.

Forvaltningsorgan

Programmet är organiserat i ett flertal projekt, som förvaltas av olika institutioner, myndigheter, privata företag och konsulter, som t.ex. Statens skolverk i Sverige, Nordens Välfärdscenter och NordForsk. Nordiska ministerrådet leder och koordinerar programmet och dess tvärgående aktiviteter inom programmets tre insatsområden.

Mål og resultatopfølgning

2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Programmet avslutades i 2015.	Programmet Hållbar nordisk välfärd slutrapporteres som helhet til de nordiske statsministre i 2016.	<p>Der blev holdt en afslutningskonference for programmet den 26. og 27. november 2015 i København.</p> <p>En status over programmet og dets 17 samarbejdsprojekter findes i publikationen <i>Nordiske velfærdsalliancer</i>, der er udarbejdet ultimo 2015, http://norden.diva-por-tal.org/smash/get/diva2:898751/FULLTEXT04.pdf</p> <p>Se endvidere www.norden.org/valfard</p>

1-8212 Velfärd och kost**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	785.000	96%	MR-FLJS

Formål Formålet er at implementere den nordiske handlingsplan for bedre sundhed og livskvalitet gennem kost og fysisk aktivitet

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Projektet afsluttedes i 2015.	Projektet afsluttedes i 2015.	Styrket nordiske samarbejde om biomonitorering og forebyggelse af jodmangel hos udsatte grupper. Styrket samarbejde mellem de nordiske institutioner der udfører de nationale kostundersøgelser. Jubilæum for Nøglehulsmærket, herunder erfaringsudveksling om evidens og effekt af Nøglehullet.

1-8410 Politiska prioriteringar**Projektmidler**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	7.000.000	6.102.000	3.553.000	85%	NSK/MR-SAM

Formål I overensstemmelse med moderniseringsrapporten Nyt Norden skal Nordisk Ministerråd regelmæssigt og inden for udvalgte sektorer udrede muligheden for udvikling af det politiske samarbejde ligesom man har gjort i en udredning på sundhedsområdet og gennemlysningen af arbejdslivssektoren der blev iværksat i 2015 og den tilsvarende gennemlysning af energisektoren som pågår i 2016 Formålet er at identificere hvor det største potentiale for nordisk samarbejde inden for en sektor ligger.

Budgetposten kan anvendes til at delfinansiere en egentlig udredning samt den indledende fase af opfølgningen på en udredning. Delfinansieringen bør dog ledsages af finansiering fra den respektive sektor. Sektorfinansieringen bør afhænge af størrelsen på sektorens budget.

Der er ikke tale om en længerevarende eller fast delfinansiering af nye indsatser som følger af en udredning af en sektor.

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At bidrage til den videre opfølgning på anbefalingerne fra udredningen af sundhedssektoren (Könberg-rapporten) (ca. 3 MDKK). Se også budgetpost 3-4311 Nordisk helse-samarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport.	I 2016 vil midlerne fra denne post først og fremmest gå til opfølgning på anbefalinger fra udredningen af sektoren der er udført i løbet af 2015 samt opfølgning af Könberg-rapporten i social- og helsesektoren.	En fuldtidsansat projektmedarbejder har sikret en løbende opfølgning på de ni forslag fra Könbergs rapport. For mere information om opfølgningen af Könberg-rapporten se budgetpost 3-4311.

<p>At bidrage til opfølgningen på anbefalingerne i gennemlysningen af arbejdsmarkedssektoren (ca. 2,5 MDKK).</p> <p>At bidrage til den indledende fase af opfølgning på anbefalingerne i gennemlysningen af energi-sektoren (ca. 0,5 MDKK).</p> <p>At bidrage til igangsætningen af en ny strategisk gennemlysning (ca. 1 MDKK).</p>	<p>I 2016 vil der desuden blive udvalgt en ny sektor til en strategisk gennemlysning og arbejdet med gennemlysningen vil blive igangsat.</p>	<p>En gennemlysning af arbejdsmarkedssektoren er blevet igangsat og forventes afsluttet i 2016.</p>
--	--	---

1-8411 Politiske initiativer i nærområderne

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	8.441.000	3.432.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Parallellt med att generalsekreterarens budgetförslag skickas ut på remiss är det nordiska samarbetsprogrammet om integration av flyktingar och invandrare ute för beslut i en skriftlig procedur hos samarbetsministrarna.

Beskrivelsen av 2017 års mål för samarbetsprogrammet följer förslaget i den skriftliga proceduren. Generalsekreteraren kommer därför att vid behov anpassa det slutgiltiga budgetförslaget utgående från MR-SAM:s beslut om samarbetsprogrammet.

Formål Budgetposten ska bidra till att bemöta relevanta, politiska initiativ med koppling till närområdena som inte tillvaratas inom ramen för det Internationella samarbetets närområdes-verksamhet.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Att understödja ländernas arbete med integration genom att stärka det nordiska samarbetet om integration av flyktingar och invandrare med fokus på erfarenhetsutbyte och utveckling av ny kunskap (ca 8 MDKK) bland annat genom att:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. etablera en clearing central som ska koordinera och aktivt sprida kunskap, best practice och konkreta erfarenheter på området 2. tillhandahålla gemensamt nordiskt kunskapsunderlag. Det ska bland annat göras genom att undersöka möjligheten för ett gemensamt nordiskt forskningsprogram om integration 3. stödfinansiering av projekt i länderna 	<p>Budgetposten ger möjlighet för att tillmötesgå förslag till initiativ som är politiskt förankrade i länderna.</p>	<p>Programmet igångsattes i 2016.</p>

<p>4. eventuellt inkalla till ad hoc-ministersamarbete inom ramen för integrationsområdet</p> <p>Utöver detta ingår av facksektorerna gångsatta insatser i samarbetsprogrammet (beräknas omfatta minst 2,6 MDKK 2017), samt det norska ordförandeskapets prioriterade insatser således att insatsen i sin helhet under 2017 omfattar ungefär 15 MDKK. Vidare arbetar MR-U med utveckling av ett forskningsprogram på området.</p> <p>Med utgångspunkt i nationella och regionala styrkor och utmaningar för digitalisering i både den offentliga och privata sektorn är målsättningen att understödja och vidareutveckla det nordisk-baltiska samarbetet om digitalisering inom ramarna för EU:s digitala dagordning (ca 0,441 MDKK).</p>		
---	--	--

1-8412 Till disposition för MR-SAM

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	5.190.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål

Denna budgetpost ska tillgodose behovet av flexibilitet när det kommer till att kunna hantera aktuella problemställningar också när det är relevant med en skyndsam igångsättning av gemensamma nordiska initiativ.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Att kunna hantera aktuella problemställningar när det är relevant med en skyndsam igångsättning av gemensamma nordiska initiativ.</p> <p>Att bidra till renoveringen av det nordiska huset i Reykjavik (NOREY) (ca.0,9 MDKK). Kultursektorn avsatser i 2017 också medel för att bidra till renoveringen av NOREY (se budgetpost 4-2208 Strategiska satsningar).</p>	Programmet igångsattes i 2017.	Programmet igångsattes i 2017.

1-8420 Profilerings og positionering

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	10.000.000	10.170.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Nordisk Ministerråds arbejde vedr. international profilering og positionering af Norden følger op på Strategi for international profilering og positionering af Norden, vedtaget af Samarbejdsministrene i oktober 2014. Formålet er i fællesskab at styrke Nordens og de nordiske landes konkurrenceevne og internationale indflydelse gennem samordnede profilerende aktiviteter. Budgetposten skal i tråd med den vedtagne strategi bruges med sigte på medfinansiering fra forskellige samarbejdspartnere.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Der arbejdes videre med at omsætte <i>Strategi for international profilering og positionering af Norden</i> til visuel og kommunikativ synlighed gennem målrettede aktiviteter.</p> <p>Profileringsværktøjskassen videreudvikles med relevante værktøjer, herunder film, tekster billeder mv. som kan anvendes af Nordiske partnere der ønsker at profilere Norden.</p> <p>Digitale platforme skal udvikles.</p> <p>Bidrage til og styrke synlighed og opmærksomhed omkring Norden, gennem tilstedeværelse på internationale arrangementer, events og satsninger, for eksempel.</p> <p>I 2017 vil profileringsprojektet arbejde målrettet for at skabe Nordisk synlighed og nytte i London/England gennem udvalgte aktiviteter i forbindelse med den store kultursatsning i Southbank (London).</p> <p>Etablering af strategisk samarbejde med de aktuelle partnere med sigte på nordiske satsninger i Kina.</p> <p>Der arbejdes på at indgå i et strategisk samarbejde med TED Talks omkring lancering af en TED Nordic platform i løbet af 2017, som kan anvendes til formidling af Nordiske historier, værdier og styrker.</p> <p>Skabe større opmærksomhed omkring Norden gennem udvikling af egne profilerende aktiviteter.</p>	<p>Omsætte Strategi for international profilering og positionering af Norden til visuel synlighed gennem målrettede aktiviteter, fx strategi for digital tilstedeværelse og udvikling af visuel identitet.</p> <p>Bidrage til og styrke synlighed og opmærksomhed omkring Norden, gennem tilstedeværelse på arrangementer/events, der udvælges i samarbejde med referencegruppen for profilering og positionering af Norden.</p> <p>Skabe større opmærksomhed omkring Norden gennem udvikling af egne profilerende aktiviteter.</p>	<p>Programmet blev igangsat i 2016.</p>

1-8510 Nye tværgående initiativer

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	5.200.000	10.170.000	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål Denne budgetpost bidrager til at muliggøre igangsættelse af nye og større tematiserede satsninger med fokus på aktuelle politiske prioriteter inden for Nordisk Ministerråd. Budgetposten giver desuden mulighed for sektorerne at opnå del i prioriteringsbudgettet til at forfølge disse aktuelle politiske prioriteringer. Ved disponeringen af disse midler bør der være delfinansiering fra de relevante sektorer i form af match funding, hvilket betyder at medfinansieringen i hovedreglen bør være 50 %, men ses i lyset af sektorens samlede budget. Medfinansieringen fra sektorerne er med til at sikre at projektforslagene er udtryk for højt prioriterede problemstillinger som sektoren ønsker at adressere.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Nordisk Statistik (ca 0,5 MDKK)¹⁾</i> Projektet skal lave et forslag til en langsigtet plan som beskriver på hvilken måde det fremtidige arbejde med statistik skal koordineres og finansieres.</p> <p>En øget og mere strategisk brug af statistik i Nordisk Ministerråds arbejde for at bidrage til synlighed for det nordiske samarbejde både inden for Norden men også internationalt.</p> <p>Videreudvikling af digitale værktøjer til visualisering af statistikken.</p> <p>Bidraget til udviklingen af arbejdet i Nordisk Ministerråd.</p> <p><i>Klima og bæredygtig udvikling (ca. 2,25 MDKK)</i> Ved klimamødet COP21 i Paris blev indgået en ny global klimaaftale. De nordiske lande har på forskellig vis formuleret ambitiøse klimamål og er langt fremme med løsninger blandt andet inden for energiområdet. Med baggrund her har ministerrådene for miljø og energi besluttet aktivt at følge op på Parisaftalen. Opfølgningen forventes at ske inden for temaerne overgang til lav-emissionssamfund, nordiske løsninger (inkl. oplysning), klimafinansiering, klimaforandringer i Arktis samt fremme af højere klimaambitioner for emner uden for Parisafta-</p>	<p><i>Nordisk Statistik, 3 MDKK</i> Skal give beslutningstagere og analytikere et samlet og overskueligt grundlag for planlægning, analyser og beslutninger på forskellige niveauer ved at indsamle, kvalitetssikre og vedligeholde aktuel nordisk statistik om de nordiske befolkninger og arbejdsmarkeder.</p> <p>Målene realiseres i tæt dialog med det kommende finske formandskabs prioriteringsprojekt om udvikling af statistik med relevans for grænsehindringsarbejdet i Norden og sammen med statistikformidlingsprojektet (Nordisk dataportal), der udvikles som en del af moderniseringsreformen Nyt Norden reformen.</p> <p>Klima og bæredygtig udvikling, 3 MDKK Skal bidrage til at det nordiske samarbejde optimerer, faciliterer og støtter opfølgningen af COP21 bedst muligt. Det skal ske gennem relevante, konstruktive og operationelle indsatser, både med udgangspunkt i resultaterne fra COP21 og med afsæt i de eksisterende aktiviteter indenfor klima og klimaforhandlinger i det nordiske samarbejde som eksempelvis konkrete indsatser som bidrager til det høje ambitionsniveau for</p>	<p>Programmet startede i 2016.</p>

<p>len. Opfølgningen på COP21 skal bidrage til, at det nordiske samarbejde optimerer, faciliterer og støtter opfølgningen af COP21 bedst muligt. Det skal ske gennem relevante, konstruktive og operationelle indsatser, både med udgangspunkt i resultaterne fra COP21 og med afsæt i de eksisterende aktiviteter indenfor energi, klima og klimaforhandlinger i det nordiske samarbejde.</p> <p><i>Demokrati, inkludering og sikkerhed (ca 2,25 MDKK)</i> I 2016 blev netværket Nordic Safe Cities grundlagt for at give byerne i Norden mulighed for at mødes, dele erfaringer og udvikle nye løsninger til forebyggelse af radikaliserings og voldelig ekstremisme.</p> <p>Der vil i 2017 blive afholdt en større konference samt flere mindre temamøder, der skal bidrage til at skabe netværk og udvikle en forebyggelsesmanual, der kan benyttes af alle nordiske byer.</p> <p>Erfaringerne og visionerne fra Nordic Safe Cities udbredes til mindst 80 nordiske byer og præsenteres desuden i internationale sammenhænge. DIS-programmet medfinansierer relevante projekter i Nordisk Ministerråds sektorer.</p> <p><i>Samarbejde med civilsamfundet (ca 0,2 MDKK)</i> At fremme implementeringen af de nye strategiske retningslinjer for samarbejde med civilsamfundet ved at udvikle indsatser som kan styrke kompetencen i Nordisk Ministerråds sekretariat.</p> <p>At fremme implementeringen af de strategiske retningslinjer ved at udvikle en vejledning samt fremlægge inspirations-eksempel.</p> <p>At fremme implementeringen af de strategiske retningslinjer ved at fremlægge forslag til indikatorer som kan måle hvordan Nordisk Ministerråd arbejder i forhold til retningslinjerne.</p>	<p>reducering af udslip i Norden og udviklingslande, klimafinansiering, Fossil Fuel Subsidy Reform, målrettet klimakommunikation, markanvendelse og bæredygtig byudvikling. Umiddelbart efter COP21 igangsættes en proces, for at konkretisere og udvikle en plan for opfølgningen af COP21 der også tager hensyn til medfinansiering fra relevante aktører.</p> <p>Demokrati, inkludering og sikkerhed, 4 MDKK Som følge af de senere års terrorbegivenheder i Norden initierer Nordisk Ministerråd i 2016 en målrettet og tværsektoriel indsats for at fremme demokratisering, inklusion og sikkerhed, og derved forebygge radikaliserings og ekstremisme i Norden. Med afsæt i de nordiske værdier om ytringsfrihed, aktivt medborgerskab og social lighed, skal projektet bidrage til at dele og udbrede viden om effektive løsninger og god praksis på tværs i Norden. I 2016 vil MR-SAM medfinansiere konkrete projektforslag fra sektorerne, som kan understøtte dette formål.</p>	
--	---	--

¹⁾ Målene realiseres gennem ansættelse af en projektleder i 2½ år, gennem samarbejde med udvalgte nordiske institutioner og anvendelse af eksterne konsulenter samt i tæt dialog med det kommende finske formandskabs prioriteringsprojekt om udvikling af statistik med relevans for grænsehindringsarbejdet i Norden og sammen med statistikformidlingsprojektet (Nordisk dataportal), der udvikles som en del af Nyt Norden reformen (Beslutning 24: Bedre anvendelse af nordisk statistik).

1-8520 Nordiska lösningar på globala samhällsutmaningar

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	10.000.000	0	0	0%	NSK/MR-SAM

Formål

Formålet med dette statsministerinitiativ er at øge vidensdeling og fremme fællesnordiske initiativer, der kan bidrage til at imødekomme den internationale efterspørgsel efter innovative samfundsløsninger på områder, hvor de nordiske lande har spidskompetencer. Det handler om at bruge nordiske erfaringer bedre i samarbejdet med andre lande, ikke mindst vækstøkonomierne. Gennem vidensdeling og samarbejde om fx konkurrencedygtig velfærd eller grøn omstilling kan de nordiske lande være med til at påvirke samfundsindretning i vækstøkonomier og samtidigt eksportere nordisk viden, værdier og varer.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>For at påvirke samfundsindretning i bl.a. vækstøkonomier og samtidigt eksportere nordisk viden, værdier og varer igangsættes en række konkrete initiativer under overskriften nordiske løsninger på globale samfundsudfordringer.</p> <p>Initiativerne udvikles og forankres blandt nøgleaktører og sektorer i Nordisk Ministerråd besluttet i løbet af 2016.</p>	Programmet blev igangsat i 2017.	Programmet blev igangsat i 2017.

Nordisk ministerråds fællesaktiviteter og Sekretariatet

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
Samarbejdsministrene (TDKK)		109.424	109.424	0	0,0%
	<i>Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter</i>	<i>31.274</i>	<i>31.274</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
1-0410	Föreningarna Nordens Förbund	3.282	3.282	0	0,0%
1-0425	Bidrag til Grønland	737	737	0	0,0%
1-0435	Generalsekretærens disponeringsreserv	419	419	0	0,0%
1-0460	Holdbart Norden	3.077	3.077	0	0,0%
1-1011	Informationsaktiviteter	5.250	5.250	0	0,0%
1-1012	Norden i Fokus	4.362	4.362	0	0,0%
1-1030	Hallo Norden	6.799	6.799	0	0,0%
1-1036	Grænsehindringsråd	4.972	4.972	0	0,0%
1-1050	Tjenstemannautbyte	1.173	1.173	0	0,0%
1-2534	Bidrag til Nordisk sommeruniversitet (NSU)	1.203	1.203	0	-
	<i>Ministerrådets sekretariat (NMRS)</i>	<i>78.150</i>	<i>78.150</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
1-0180	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	78.150	78.150	0	0,0%
Opdelt på kategorier		109.424	109.424	100%	100%
	Projektmidler	13.108	13.108	12,0%	12,0%
	Programlignende aktiviteter	12.944	12.944	11,8%	11,8%
	Institutioner	78.150	78.150	71,4%	71,4%
	Organisationsbidrag	5.222	5.222	4,8%	4,8%

1-0410 Föreningarna Nordens Förbund

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.282.000	3.282.000	3.227.000	100%	FNF

På uppdrag av NSK görs under våren 2016 utredning om organisering, institutionsanknytning och mansvarsfördelning för Hallå Norden, Norden i Fokus och de nordiska informationskontoren samt de gränsregionala informationskontoren. Utredningens resultat presenteras i juni 2016. Med hänvisning till eventuella förändringar i strukturen, resurseringen och organiseringen för denna del av kommunikationsverksamheten, görs i detta skede endast en teknisk budgetreservering för nämnda verksamheter i budgetförslaget för 2017.

Generalsekretären kommer att anpassa det slutliga budgetförslaget till MR-SAM utgående från NSK:s beslut om utredningens konsekvenser.

Formål

Foreningerne Nordens Forbund er koordineringsorgan for Norden-foreningernes aktiviteter, og Forbundets sekretariat administrerer foreningernes fælles projekter og repræsenterer foreningerne i kontakterne med Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.

Foreningerne Nordens Forbund vil bidrage til en aktiv samfundsdebat, påvirke det officielle nordiske samarbejdes beslutningstagere og tage initiativer, der kan medvirke til at fordybe det nordiske samarbejde indadtil og udadtil, fremme fri bevægelighed i Norden og kontakten mellem de nordiske borgere.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>FNF arbejder for at fremme det folkelige nordiske samarbejde på alle niveauer.</p> <p>FNF vil fremme nordisk skole-samarbejde og forstærke forståelsen af nabosprogene.</p> <p>FNF arbejder for afskaffelse af grænsehinder og for øget mobilitet på det nordiske arbejdsmarked ved diverse initiativer.</p> <p>FNF er forvaltningsorgan for Nordisk Sprogkoordination.</p> <p>(Det pågår en utredning av kommunikationsinsatsen i Nordiska ministerrådet som framläggs i juni 2016. Det tas därför förbehåll om eventuella ändringar till målen för 2017 i det slutgiltiga budgetförslaget.)</p>	<p>FNF arbejder for at fremme det folkelige nordiske samarbejde på alle niveauer.</p> <p>FNF vil fremme nordisk skole-samarbejde og forstærke forståelsen af nabosprogene.</p> <p>FNF arbejder for afskaffelse af grænsehinder og for øget mobilitet på det nordiske arbejdsmarked ved diverse initiativer.</p> <p>FNF er forvaltningsorgan for Nordisk Sprogkoordination.</p>	<p>FNF har fremmet nordisk skole-samarbejde og udvikling af portalen Norden i skolen, med gode resultater. I 2015 var der 14 200 registrerede anvender af portalen. 4 000 af disse er lærere.</p> <p>FNF har igangsat Den store nordiske klimaduel. Materialet er blevet gjort tilgængeligt på fem sprog og har haft 12 800 unikke anvendere og næsten 150 skoleklasser har meldt sig til konkurrencen.</p> <p>FNF har arbejdet for at nedbryde grænsehindre og fremme det fælles nordiske arbejdsmarked ved bla. Nordjobb. I 2015 deltog 634 unge mennesker.</p> <p>FNF har fortsat udviklingen og markedsføringen af portalen/mødepunktet for netværket for nordiske organisationer, ONN.</p> <p>FNF har fortsat været forvaltningsorgan for Nordisk sprogkoordination, som i 2015 fik i opdrag at udarbejde nye styringsdokumenter.</p> <p>FNF har arrangeret Nordisk biblioteksuge på temaet ”Venskab i Norden”. 2 275 institutioner deltog.</p>

1-0425 Bidrag til Grønland

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	737.000	737.000	725.000	100%	Generalsekretæren

Formål

Bidraget ska säkerställa västnordiska ämbetsmäns möjlighet för att delta i det nordiska samarbetet. Bidraget har tidigare gått till Färöarna, Island och Grönland. Sedan 2009 utgår bidrag enbart till Grönland.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Att bidra till att grönländska ämbetsmän har möjlighet för att delta i det nordiska samarbetet.	Att ge res-stöd till grönländska ämbetsmän för deltagande i det nordiska samarbetet.	Bidraget har i 2014 använts som res-stöd för grönländska ämbetsmäns deltagande i det nordiska samarbetet.

1-0435 Generalsekretærens disponeringsreserv

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	419.000	419.000	412.000	95%	Generalsekretæren

Formål Generalsekretærens disponeringsreserve står til generalsekretærens rådighed. Reserven gør det muligt for generalsekretæren at igangsætte projekter og undersøgelser. Reserven skal ikke benyttes til at tildele ekstra midler til institutioner, embedsmandskomitéer eller sekretariatet til formål som har været prøvet ved den ordinære budgetbehandling.

2016 – Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At sætte fokus på særlige problemstillinger og dække uforudsete udgifter for afsluttede projekter samt igangsætte nye projekter og undersøgelser.	At sætte fokus på særlige problemstillinger og dække uforudsete udgifter for afsluttede projekter samt igangsætte nye projekter og undersøgelser.	I 2015 er midlerne først og fremmest brugt til at tage frem en velkomst-brochure for Nordisk Ministerråd samt til konsulentbistand for at lave en studie om nordisk ledelse med tanke på tematikkens relevans for international profilering. Dertil kommer støtte til to projekter (Organisationernes nordiska netværk og Future Nordic Ways) som skal knytte det nordiske civilsamfund tættere sammen, men også skabe forbindelser til de officielle nordiske institutioner.

1-0460 Hållbar utveckling (tidigare Hållbart Norden)

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.077.000	3.077.000	3.026.000	98%	NSK/MR-SAM

Formål Anslaget syftar till att stödja implementeringen av den nordiska hållbarhetsstrategin *Ett gott liv i ett hållbart Norden.*

Ministerrådets facksektorer är ansvariga för implementeringen av strategin genom hållbarhetsintegrering av sin verksamhet och genom att genomföra specifika projekt.

2017 ska anslaget finansiera Nordiska ministerrådets bidrag till implementeringen av den globala 2030-agendan för hållbar utveckling. Vidare ska anslaget fortsatt stödja hållbarhetsintegrering i Nordiska ministerrådets olika sektorer. Anslaget ska också användas för att förstärka kommunikationsinsatser kring NMR:s hållbarhetsarbete, inklusive uppföljningen av de nordiska indikatorerna för hållbar utveckling. Aktiviteterna ska riktas både till Norden, dess närområden och internationellt.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Anslaget ska genom ett nordiskt program finansiera Nordiska ministerrådets bidrag till uppföljningen av den globala 2030-agendan för hållbar utveckling, härunder följa utvecklingen i andra internationella sammanhang. Programmet består av konkreta insatsområden där projekt genomförs under perioden 2017-2020.</p> <p>Anslaget ska även stödja facksektorernas arbete med att implementera den nordiska hållbarhetsstrategin, härunder genom hållbarhetsportalen GRO som under året ska vidareutvecklas som stöd för hållbarhetsintegrering.</p> <p>De nordiska hållbarhetsindikatorerna uppdateras på www.norden.org/sdindicators</p>	<p>Stödja implementeringen av strategin generellt och i förhållande till ministerrådets facksektorer. Vidareutveckling av hållbarhetsportalen GRO för att garantera att verktyget är relevant och användbart.</p> <p>Engagera ministerrådets facksektorer i arbetet med hållbar utveckling. Främja implementeringen av strategin genom att initiera tvärssektoriell projektverksamhet.</p> <p>Delta aktivt i det internationella arbetet om hållbar utveckling, speciellt inom EU, OECD och FN.</p> <p>Följa upp FN:s konferens för hållbar utveckling Rio+20, härunder arbetet med de globala hållbarhetsmålsättningarna, Sustainable Development Goals.</p> <p>Kommunikationsinsatser om NMR:s hållbarhetsarbete ska förstärkas. Bl. a genom en uppdaterad rapport om nordiska indikatorer för hållbar utveckling i 2016.</p>	<p>Budgetposten finansierade år 2015 fyra projekt: -PK-Nordiskt nätverk för utveckling av hållbar produktion och konsumtion -Friluftsliv i Norden -Grazing in a changing Nordic region -Nordisk modul for bærekraftig udvikling</p> <p>De nordiska indikatorerna för hållbar uppdatering uppdateras årligen på NMR:s hemsida.</p> <p>Hållbarhetsportalen GRO, www-gro.norden.org, introducerades som stöd för arbetet med hållbarhetsintegrering i Nordiska ministerrådet.</p> <p>Redogörelse om implementeringen av strategin lades fram vid Nordiska rådets session 2015.</p>

1-1011 Informationsaktiviteter

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	5.250.000	5.250.000	5.162.000	93%	Generalsekretæren

Formål

Det överordnade syftet med Nordiska ministerrådets kommunikations- och informationsaktiviteterna är att stödja och synliggöra Nordiska ministerrådets politiska och strategiska målsättningar. De ska förstärka relationerna med det omgivande samhället samt skapa ett större engagemang för nordisk politik hos intressenter nationellt och internationellt.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Öka synligheten för det officiella nordiska samarbetets resultat hos relevanta målgrupper. Genom kommunikativa åtgärder lyfta fram och stärka de värderingar som kännetecknar Norden, och	<p>Stärka Nordens konkurrenskraft och internationella inflytande.</p> <p>Med samma syfte och mål som ovan lägga vikt vid uppföljning samt fortsatt arbete med att ta</p>	<p>Aktiverade den nya nordiska strategin för internationell branding av Norden, i första hand i samband med COP21 i Paris.</p> <p>Effektiverade implementeringen</p>

<p>därmed stärka regionens internationella inflytande.</p> <p>Höja kvaliteten på kommunikationsinsatsen och effektivisera utnyttjandet av den totala kommunikationsresursen inom Nordiska ministerrådet, genom implementering av de linjedragningar som fastslagits i utredningen om samordnad kommunikationsresurs (Nyt Norden, anbefalning 23).</p> <p>Fortsätta att profilera Norden enligt samarbetsministrarnas strategi för profilering och positionering av Norden. Huvudfokus under året på Southbank i London, men Tyskland, Kina och USA är också fokusområden.</p> <p>Implementera den digitala handlingsplanen för Nordiska ministerrådets sekretariat, med syfte att bland annat strömlinjeforma arbetet med digitala verktyg inom sekretariatet, samt effektivisera och fortsätta användningen av sociala medier i kommunikationsarbetet.</p> <p>Fördjupa kunskandet om nordisk statistik inom Nordiska ministerrådets sekretariat och lyft proaktivt fram statistiken och de trender den visar på i kommunikationsarbetet</p>	<p>fram stödjande verktyg.</p> <p>Implementera och aktivera strategin för profilering av Norden i Norden.</p> <p>Fortsat udvidelse og udvikling af NordPub samarbejdet.</p> <p>Gøre nordiske forskningsrapporter tilgængelige gennem fortsat fortsat udvikling og test af Open Access policy fase II.</p> <p>Implementering af fase II i Nyt Norden projektet, Nordisk dataportal, med fokus på bedre udnyttelse af fælles-nordiske statistikkressourcer samt etablering af et stabilt driftsmiljø for visualisering af den nordiske dataportal.</p> <p>I syfte att uppnå högre kvalitet och större effektivitet implementera en bättre styrning, samordning av och arbetssätt inom kommunikationsarbetet i det nordiska samarbetet.</p> <p>I syfte att i linje med målsättningarna i Nytt Norden samt kommunikationsstrategin se över de digitala kommunikationskanalerna och dessas användning, i synnerhet norden.org så att det politiska Norden görs mer synligt.</p> <p>I syfte att höja synligheten för det nordiska samarbetet via medierna utveckla och anpassa NMR:s nyhetsverksamhet med sikte på det framtida medielandskapet.</p>	<p>av kommunikationsstrategin KOMM UT både på sekretariatet och i kommunikationsnätverket inom NMR.</p> <p>Utgav den första årsrapporten i microsite-format.</p> <p>Lanserade och implementerade samarbetet med OECD:s i-library</p> <p>Planerade och förverkligade kommunikationen kring nedläggningen av NMR-verksamheten i Nordvästströmland.</p> <p>Säkrade servicegraden vad gäller fakta om gränshinder för medborgarna i hela Norden.</p> <p>Ingick partnerskapsavtal om statistik med OECD</p> <p>Genomförde synlig kampanj i sociala medier kring de nya jämställdhetsindikatorerna</p>
--	--	--

1-1012 Norden i Fokus

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.362.000	4.362.000	4.289.000	87%	Generalsekretæren

På uppdrag av NSK görs under våren 2016 utredning om organisering, institutionsanknytning och ansvarsfördelning för Hallå Norden, Norden i Fokus och de nordiska informationskontoren samt de gränsregionala informationskontoren. Utredningens resultat presenteras i juni 2016. Med hänvisning till eventuella förändringar i strukturen, resurseringen och organiseringen för denna del av kommunikationsverksamheten, görs i detta skede endast en teknisk budgetreservering för nämnda verksamheter i budgetförslaget för 2017.

Generalsekreteraren kommer att anpassa det slutliga budgetförslaget till MR-SAM utgående från NSK:s beslut om utredningens konsekvenser.

Formål

Forvaltnings-organ	Danmark – Nordiska Ministerrådet (kommunikationsavdelningen) Finland – under utredning Island – under utredning Norge – under utredning Sverige – under utredning
---------------------------	---

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
NMR/Norden i Fokus deltar med olika arrangemang, möten och debatter på de politiska sommarfestivalerna i alla fem länder.	At gennemføre 60 seminarer, debatter og events som sætter Norden på dagsordenen i relation til de nationale, politiske debatter eksempelvis på de politiske festivaler i Allinge, Almedalen, Arendal, Suomi Areena og den nye politiske festival i Island.	+70 events (debatter, seminarer mv.) blandt andet på de politiske festivaler under Arendalsuka, på Nordens dag under Almédalsveckan, på SuomiAreena i Björneborg, i Nordens Telt på Folkemødet på Bornholm og for første gang blev der også afholdt en politisk festival i og omkring Nordens Hus i Reykjavik. Norden i Fokus har også bidraget med PR for Nordisk Råds priser i alle landene især i Reykjavik, hvor prisuddelingen blev afholdt.

De forskellige typer af events er blevet arrangeret af Norden i Fokus alene eller i samarbejde med interne partnere (Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd, Nordisk Kulturfond, de nordiske institutioner og huse) eller eksterne partnere (organisationer, ambassader, FNF, medier, universiteter osv.)

1-1030 Hallo Norden

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	6.799.000	6.799.000	6.120.000	100%	Generalsekretæren

På uppdrag av NSK görs under våren 2016 utredning om organisering, institutionsanknytning och ansvarsfördelning för Hallå Norden, Norden i Fokus och de nordiska informationskontoren samt de gränsregionala informationskontoren. Utredningens resultat presenteras i juni 2016. Med hänvisning till eventuella förändringar i strukturen, resurseringen och organiseringen för denna del av kommunikationsverksamheten, görs i detta skede endast en teknisk budgetreservering för nämnda verksamheter i budgetförslaget för 2017.

Generalsekreteraren kommer att anpassa det slutliga budgetförslaget till MR-SAM utgående från NSK:s beslut om utredningens konsekvenser.

Formål

Forvaltningsorgan	Danmark – under utredning Finland – under utredning Island – under utredning Norge – under utredning Sverige – under utredning Åland - under utredning Færøerne - under utredning Grønland - under utredning
--------------------------	---

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Utfylls efter utredningen behandlats i juni 2016.	<p>At øge trafikken på Norden.org/Hallo Norden med min. 100.000 besøg.</p> <p>At indsamle og registrere samtlige grænsehindre i NMR:s grænsehindingsdatabase samt bidrage til en nordisk portal for erhvervslivet med fokus på grænsehindringsspørgsmål.</p> <p>At afholde min. 20 seminarer og møder med myndigheder for at informere om vigtige aspekter af det at arbejde, bo og studere i Norden.</p> <p>At målrette Hallo Nordens services til udvalgte målgrupper: Studievejledere og jobcentre.</p>	<p>- 1.012.140 besøg på Hallo Nordens netsted. Det er en øgning på over 100.000 brugere</p> <p>- Indrapportering af alle registrerede grænsehindre til NRM's grænsehindingssekretariat.</p> <p>- Besvarelse af 2 682 personlige henvendelser fra brugere</p> <p>- 32 informationsaktiviteter for udvalgte målgrupper, bl.a. studievejledere og jobcentre.</p> <p>- Afgivelser: Projekt om nordisk portal til erhvervslivet er ikke realiseret.</p>

1-1036 Gränsehindringar i Norden**Programlignande aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.972.000	4.972.000	4.889.000	96%	Generalsekretären

Formål Bevillingen har til formål at sikre finansieringen af Grænsehindringsrådets (GR) aktiviteter samt øvrige aktiviteter relateret til grænsehindringsarbejdet mellem de nordiske lande. Overordnet set skal bevillingen lette menneskers og virksomheders grænseoverskridende aktiviteter i Norden.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At GR sikrer afklaring af 5-10 prioriterede grænsehindringer.	At GR sikrer, at 5-10 prioriterede grænsehindringer afklares.	GR har opnået afklaring på tolv grænsehindringer. Ti hindringer er blevet løst, mens to ikke kan løses.
At NMRS sikrer, at informationstjenesterne gennemfører tre løsningsorienterede workshops.	At NMRS sikrer, at informationstjenesterne gennemfører tre løsningsorienterede workshops.	NMRS har startet implementeringen af handlingsplanen for det forebyggende grænsehindringsarbejde 2015-2016.
At NMRS videreudvikler handlingsplanen for forebyggelse af grænsehindringer mhp. på implementering i 2017-2018.	At GR udvikler en projektplan med fokus på grænsehindringer for erhvervslivet.	NMRS har påbegyndt et erfaringsudvekslende samarbejde med EU-kommissionens grænseregionale enhed DG-REGIO.
At NMRS sikrer opfølgning på de nordiske statsministres erklæring om fokus på grænsehindringer for erhvervslivet.	At NMRS sikrer, at handlingsplanen for forebyggelse af grænsehindringer udfoldes.	NMRS har medvirket til udarbejdelsen af en handlingsplan for informationstjenesterne i Norden.
	At NMRS sikrer opstart af en nordisk portal for erhvervslivet.	

1-1050 Tjänstemannautbyte**Programlignande aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.173.000	1.173.000	1.153.000	99%	Kontaktgruppen

Formål Syftet med TJUT (Nordiskt tjänstemannautbyte) är att ge anställda inom statlig förvaltning möjlighet att utbyta erfarenheter, få ny kompetens samt bygga nätverk till nytta för såväl arbetstagare som verksamhet. TJUT möjliggörs via stipendiemedel från Nordiska Ministerrådet, som låter den anställda arbeta under en period i annat nordiskt land samt Færøerne, Grönland og Åland.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Att anställda inom statlig förvaltning säkres möjligheter för att utbyta erfarenheter, få ny kompetens samt bygga nätverk till nytta	Målet är att stärka de fackliga nätverken mellan statliga tjänstemän och statliga myndigheter i de nordiska länderna.	Antalet stipendiat ligger kvar på samma nivå som 2014, men antalet stipendiemånader har ökat 38 % från 2014.

för såväl arbetstagare som verksamhet. Att öka antalet av anställda som mottager stipendie for at arbeta under en period i annat nordiskt land samt Færøerne, Grønland og Åland.		Den samlede rapporteringen från stipendiaterne visar att stipendiaterne har fått nye nätverk i de nordiska länderna samt kompetensutveckling och nye perspektiv. För att öka intresset har digitalisering av ansöknings- och rapporteringsprocessen genomförts.
---	--	--

1-2534 Bidrag til Nordisk Sommeruniversitet (NSU)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.203.000	1.203.000	0	0%	NSU

Formål NSK er et nordisk nettverk for tverrfaglige studier og forskning. Målet er å skape en god plattform for forskere og studenter i Norden og Baltikum, uavhengig av lærested, hvor de kan utveksle erfaringer, utvikle nye idéer og bygge sterke tverrfaglige nettverk og felleskap.

Som avtalt med Nordisk råd i behandlingen av budsjettet for 2016, er finansieringen av Nordisk Sommeruniversitet (NSU) flyttet fra MR-U's til MR-SAM's budsjett fra og med 2016. Evalueringen i 2014 vil følges opp gjennom 2016 og er en forutsetning for tildelingen til NSU i 2017.

Forvaltningsorgan NSU Styrelse

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
I perioden 2016-2018 vil Østersjø-området være hovedvirkefeltet for NSUs arbeid og virksomhet. Sentrale mål i 2017: - avholde 18-20 faglige symposier/program i Norden og Østersjøområdet, hvorav 8 i forb. m. NSUs Sommersesjon i Latvia - videreføre arbeidet i Østersjøregionen - videreføre fornyingen av NSUs publisering og formidlingspraksis - styrke finansieringsplanen - styrke dokumentasjonen av faglige resultater og spin-offs.	I perioden 2016-2018 vil Østersjø-området være hovedvirkefeltet for NSUs arbeid og virksomhet. Sentrale mål i 2016: - avholde 19 faglige symposier/program i 7 land i Norden og Østersjøområdet, hvorav 8 i forb. m. NSUs Sommersesjon i Finland - utvidet innsats i Østersjøregionen - videreføre oppdateringen av rutinene for det faglige arbeidet - fornye strategiene for publisering og formidling. Andre sentrale mål i 2016: - styrke kontakten m. mikro-universitetene i Vest-Norden. bl.a. ved et "Outreach Program" rettet mot forskere og studenter på Grøn-	I 2015 har NSU avholdt 18 faglige symposier/program i 6 land i Norden og Baltikum, hvorav 8 i forb. m. NSUs Sommersesjon i Litauen. I alt har nærmere 400 deltakere fra 24 nasjoner og 48 læresteder deltatt i NSUs aktiviteter i 2015. Satsingsområder i 2015 har vært: - økt synlighet, m. lansering av ny nettplattform, se www.nordic.university og www.support.nsuweb.org - oppdatering av rutiner for faglig evaluering og oppfølging av studie- programmet - styrket samarbeid m. lokale og

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Andre sentrale mål i 2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> - forsterke kontakten m. mikro-universitetene i Vest-Norden. bl.a. ved å videreføre NSUs ”Outreach Program”. <p>Det er en forutsetning, at NSU i det videre arbeidet følger opp den gjennomførte evalueringen av virksomheten.</p>	<p>land.</p> <p>Det er en forutsetning, at NSU i det videre arbeidet følger opp evalueringens kritikk og forslag.</p>	<p>internasjonale partnere.</p>

1-0180 Ministerrådets sekretariat (NMRS)

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
DKK	78.150.000	78.150.000	77.560.000	100%	Institutionen

Formål Nordisk Ministerråds sekretariat er et politisk sekretariat for Nordisk Ministerråd. Sekretariatet skal effektivt løse de opgaver som Nordisk Ministerråd giver sekretariatet. Sekretariatet bidrager på opdrag af de nordiske landes og Færøerne, Grønland og Ålands regeringer samt på generalsekretærens initiativ til at udvikle og forstærke det nordiske samarbejde og fremme de nordiske interesser i verden.

Nordisk Ministerråds sekretariats mission er følgende:

- Initiere, iværksætte og følge op på politiske beslutninger
- Udvikle viden som skal danne grundlag for fælles løsninger
- Etablere netværk med henblik på udveksling af nye erfaringer og ideer

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Sekretariatet skal fortsat bidrage til at øge Nordisk Ministerråds relevans for regeringer, næringsliv og civilsamfund. Det sker gennem implementering af moderniseringsrapporten Nyt Norden samt Nyt Norden 2.0 når beslutninger herom foreligger. Som led i dette styrkes også sekretariatets analysekapacitet.</p> <p>Sekretariatets skal udrede og sikre opfølgning af centrale politiske beslutninger, herunder de strategiske gennemlysninger vedrørende sundhed, arbejdsliv og energi.</p> <p>Sekretariatet skal bidrage til virkeliggørelse af landenes ambition om i højere grad at anvende Nordisk Ministerråd som arena og aktør for</p>	<p>Sekretariatet skal fortsat bidrage til at udvikle, modernisere og effektivisere nordisk samarbejde gennem implementering af moderniseringsrapporten Nyt Norden.</p> <p>Sekretariatet skal aktivt understøtte arbejdet med strategien for profilering og positionering af Nordisk Ministerråd.</p> <p>Sekretariatet vil arbejde for at sikre at de nye retningslinjer for projekter under prioriteringsbudgettet implementeres på bedst mulige måde.</p> <p>Desuden forbereder sekretariatet behandlingen af sager i minister-</p>	<p>Sekretariatet har aktivt bidraget i implementeringen af den af MR-SAM vedtagne Nyt Norden-reform.</p> <p>Sekretariatet har også bidraget til at udvikle det nordiske samarbejde ved at tage nye samarbejdsinitiativer og fremme de nordiske interesser i verden.</p> <p>Sekretariatet har lagt vægt på at styrke det forberedende arbejde og behandlingen af politiske sager i ministerrådene, samarbejdskomiteen og embedskomiteerne.</p> <p>Sekretariatet har også haft tæt</p>

<p>nordisk samarbejde om internationale spørgsmål og EU-sager.</p> <p>Sekretariatet skal sikre et fortsat godt samarbejde med Nordisk Råd om gennemførelse af politisk dialog om opretholdte rekommandationer samt fortsætte den styrkede dialog om Nyt Nordisk Budget.</p>	<p>rådene, samarbejdskomiteen og embedsmandskomiteen og implementerer beslutningerne.</p>	<p>kontakt til sekretariatet for Nordisk Råd i forberedelserne af implementeringen af anbefalingerne i moderniseringsrapporten om samarbejdet mellem Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd.</p>
---	---	--

Internationalt samarbejde

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
Internationalt samarbejde (TDKK)		54.345	68.919	-14.574	-21,1%
1-0820	Kunskapsopbygning och nätverk	17.560	27.560	-10.000	-36,3%
1-0980	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	2.517	2.517	0	0,0%
1-0960	NGO-virksomhed i Østersøregionen	6.432	6.432	0	0,0%
1-0810	Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland	15.560	15.560	0	0,0%
1-0850	Internationellt samarbete	1.783	1.783	0	0,0%
1-0870	Arktisk samarbejdsprogram	8.864	8.864	0	0,0%
1-0950	Hvideruslandsaktiviteter	0	4.574	-4.574	-100,0%
1-0990	Samarbejde med Nordens naboer i Vest	1.629	1.629	0	0,0%
Opdelt på kategorier		54.345	68.919	100%	100%
	Projektmidler	21.225	21.225	39,1%	30,8%
	Programlignende aktiviteter	17.560	32.134	32,3%	46,6%
	Institutioner	15.560	15.560	28,6%	22,6%

1-0820 Kunskapsopbygning och nätverk**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	17.560.000	27.560.000	27.622.000	84%	NSK/MR-SAM

Formål

Budgetposten har til hovedformål at skabe netværk mellem de nordiske lande og i Østersøområdet; fortrinsvis de baltiske lande og Nordvestrusland, for der igennem at skabe kontakter og gensidigt nyttige samarbejdsrelationer på alle niveauer i samfundene og bidrage til stabilitet og positiv udvikling i regionen.

En del af de midler som bruges i 2017 stammer fra en ufrivillig opbremsning af aktiviteter i Rusland i 2015 på grund af at Nordisk Ministerråds registrering som udenlandsk agent af myndigheder der. Disse midler blev tilbagebetalt og blev anvendt til en række projekter der løber i 2016 og 2017. Midler fra 2016 danner grundlaget til opstart af de nye Ruslandsprogram. På grund af en projektportefølje der også løber i 2017 og som allerede er finansieret kan budgetposten reduceres i 2017.

For samarbejdet med Estland, Letland og Litauen vil nedennævnte mål for 2017 blive gennemført i overensstemmelse med de af MR-SAM og NR besluttede retningslinjer for samarbejdet gældende fra 2014 med senere MR-SAM beslutninger samt de justeringer der måtte følge af en i 2016 planlagt ekstern evaluering af retningslinjerne.

For samarbejdet med Nordvestrusland vil målene blive gennemført i overensstemmelse med det nye Ruslandsprogram vedtaget af MR-SAM i februar 2016.

Forvaltningsorgan

Forvaltningsorganer er primært Nordisk Ministerråds kontorer i Estland, Letland og Litauen samt nordiske institutioner, nordiske generalkonsulater i Nordvestrusland, nationale institutioner i Norden m.fl. pga. den særlige situation for -kontorerne i Nordvestrusland fungerer disse kontorer ikke som forvaltningsorganer for projektvirksomheden.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Videreudvikle det nye Ruslandsprogram og gennemføre besluttede programmer og indsatser i Nordvestrusland inden for Bredt åbent ansøgningsprogram: Højere uddannelse og forskning, Journalistsamarbejde, Parlamentarikersamarbejde, ”Nordiske Uger” i Nordvestrusland. Miljø, klima, energi og planlægning, Sundhed og sygdomsforebyggelse</p> <p>Evaluerings af nyt Ruslandsprogram.</p> <p>Videreudvikle og gennemføre samarbejdsprojekter med Estland, Letland og Litauen i overensstemmelse med resultater af ekstern evaluering af programmet i 2016.</p> <p>At videreudvikle og gennemføre de eksisterende nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer inden for offentlig administration, kultur og institutionspraktik; for offentlig forvaltnings vedkommende med de justeringer, der måtte følge af en evaluering planlagt i 2016</p> <p>Evaluerings af mobilitetsprogrammet for kultur.</p> <p>At opbygge netværk på tværs af Østersøen og derigennem udvikle det nordisk-russiske, det nordisk-baltiske og det nordisk-baltisk-russiske samarbejde.</p>	<p>At videreudvikle de nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer, som finansieres af budgetposten.</p> <p>Med udgangspunkt i det eksisterende program for Kundskabsopbygning og Netværk at udvikle nye programmer og indsatser i forhold til Nordvestrusland, der kan etableres og forvaltes uden hjælp fra NMR kontoret i Skt. Petersborg.</p> <p>At opbygge netværk på tværs af Østersøen og derigennem udvikle det nordisk-russiske, det nordisk-baltiske og det nordisk-baltisk-russiske samarbejde.</p> <p>De konkrete aktiviteter vil blive besluttet løbende inden for de overordnede rammer.</p>	<p>Nedlukning af alle eksisterende projekter, der blev forvaltet af NMR-Ruslandskontorerne.</p> <p>Videreførsel af en betydelig projektportefølje med nye forvaltningsorganer i Rusland inden for et bredt spektrum af emner og deltagende partnere.</p> <p>Forberedelse af nyt Ruslandsprogram, hvorved et fortsat nordisk samarbejde med en bred skare af partnere i Nordvestrusland fortsættes på et betydende niveau med nyeforvaltningsorganer til at udfylde den rolle, som NMR-kontorerne hidtil havde haft.</p> <p>Gennemførelse af fælles nordisk-baltiske mobilitetsprogrammer indenfor offentlig administration henholdsvis kultur.</p> <p>Iværksættelse og gennemførelse af højt profilerede projekter i Baltikum inden for områder, der har stor nordisk bevågenhed; herunder samarbejdsprojekter om innovation, støtte til balancerede russisksprogede medier, bekæmpelse af menneskehandel, kulturelt samarbejde mm.</p> <p>Forberedelse af markering af Baltikum-kontorerne 25- års jubilæum i 2016.</p>

1-0980 Partnerskap och gränsregionalt samarbete

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	2.517.000	2.517.000	2.475.000	85%	NSK/MR-SAM
Formål	Formålet med Nordisk Ministerråds internationale samarbejde med Nordens nabolande er at understøtte dannelsen af netværk og samarbejdsrelationen og bidrage til skabelse af en stabil og økonomisk stærk region. Dette gælder først og fremmest Østersøregionen og Barentsregionen, herunder Rusland.				
Forvaltningsorgan	Forvaltningsorganer er primært nordiske institutioner og Nordisk Ministerråds kontorer i Estland, Letland og Litauen.				

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Opfølgning på det årlige strategiforum for EU-Østersøstrategien, hvor NMR er medarrangør, ved igangsætning af projekter på området..</p> <p>Implementering af EU's Østersøstrategi; navnlig inden for temaerne kultur og bæredygtighed samt innovation og bioøkonomi, hvor disse temaer søges udviklet i synergi med det nordiske samarbejde.</p> <p>Udvikle samarbejdet og koordineringen med de øvrige regionale råd i Østersøen, Arktis og Barents.</p>	<p>At fremme det grænseregionale samarbejde i Østersø- og Barentsregionen gennem aktiv deltagelse i de relevante regionale fora, udvikling af projekter af betydning for EU's Østersøstrategi og den Nordlige Dimension samt samarbejde med de øvrige regionale råd.</p> <p>At NMR deltager som en synlig aktør i det regionale samarbejde i Østersøregionen, Barentsregionen og andre af Nordens nabo-områder. For eksempel vil NMR være medarrangør sammen med Sverige for EU-Østersøstrategiens årlige strategiske årsmøde. Ligeledes har NMR en koordinerende rolle i flere af vigtige elementer i forbindelse med gennemførelsen af næste fase af EU's Østersøstrategi – blandt andet initiativet om at fremme bio-økonomi og innovation.</p>	<p>Der er blevet koordineret indsatser for bioøkonomi og en hjemmeside for bioøkonomi er etableret.</p> <p>Der er blevet gennemført møder hvor nordisk ekspertise er blevet promoveret.</p>

1-0960 NGO-verksamhet i Östersjöregionen

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	6.432.000	6.432.000	6.324.000	100%	Generalsekretæren

Formål Formålet med NGO programmet er at styrke civilsamfund, pluralisme og demokratiudvikling i Østersøregionen. Programmet støtter projekter, der gennem partnerskaber på tværs af regionen fremmer viden og erfaringsdeling mellem NGO'erne i de nordiske lande, de baltiske lande, Nordvestrusland, Polen og Hviderusland inden for en række områder, f.eks. miljø, klima, energi, sundhed, social, kultur og ligestilling.

Budgetposten finansierer endvidere nordisk-baltiske NGO samarbejde.

I overensstemmelse med den af MR-SAM besluttede strategi er nedenstående mål fastlagt for 2017.

Forvaltningsorgan Nordisk Ministerråds Sekretariat er forvaltningsorgan for NGO programmet for Østersøen.
Nordisk Ministerråds kontorer i Estand, Letland og Lituaen er forvaltningsorganer for nordisk-baltisk NGO samarbejde.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At yde støtte til projekter med fokus på udvikling af civilsamfundet i Østersøregionen.	At yde støtte til projekter med formålet at understøtte styrkelse af civilsamfundet i Østersøregionen.	Programmet ydede støtte til 14 projekter med det samlede beløb på DKK 5.540.568.
At implementere resultaterne fra diskussionen om NGO programmet i målgruppen.	At indlede en politisk diskussion, hvorvidt målgruppen for programmet er repræsentativt og afspejler den aktuelle virkelighed i området.	Der blev lagt fokus på kommunikation af resultaterne fra projekterne.
At sprede kendskab til programmet i regionen, således at nye NGO'er bliver involveret.	At fortsat arbejde med kommunikation af resultaterne fra projekterne.	
At fortsat arbejde med kommunikation af resultaterne fra projekterne.	At sprede kendskab til programmet i regionen, således at nye NGO'er bliver involveret.	

1-0970 Ministerrådets kontor i nordvästra Ryssland

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
DKK	0	0	9.496.000	0%	Institutionen

Formål Budgetposten har frem til og med 2015 finansieret driften af ministerrådets kontor i Nordvestrusland.

På baggrund af de russiske myndigheders beslutning om at registrere Nordisk Ministerråds kontor i Rusland som ”NGO, der fungerer som udenlandsk agent” besluttede MR-SAM i marts 2015 at afvikle al udadvendt aktivitet under kontoret. Der vil dog indtil videre blive opretholdt en minimumstilstedeværelse i Nordvestrusland, som finansieres fra budgetpost 1-0810 Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Budgetposten udgår fra og med 2016.	Budgetposten udgår fra og med 2016.	I 2015 er Nordisk Ministerråds kontor ned-skaleret i henhold til samarbejdsministrenes beslutning om at opretholde kontoret med henblik på at opretholde aftalen (Memorandum of Understanding) med Rusland. Al projektvirksomhed ved kontoret er blevet afviklet.

1-0810 Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
DKK	15.560.000	15.560.000	11.834.000	100%	Institutionen

Formål Ministerrådets kontorer i Estland, Letland og Litauen er en del af ministerrådets sekretariat og har til formål at fremme og udvikle det nordisk-baltiske samarbejde og bidrage til Nordenfremmende indsatser i samarbejde med de nordiske landes ambassader i landene. Midlerne fra denne budgetpost finansierer kontorerne løbende drift.

NMR fastholder desuden indtil videre en minimumstilstedeværelse i Nordvestrusland i overensstemmelse med indgåede aftaler mellem NMR og Rusland (Memorandum of Understanding).

I overensstemmelse med de af MR-SAM besluttede retningslinjer for samarbejdet med Estland, Letland og Litauen fra 2014 samt senere MR-SAM beslutninger med hensyn til aktiviteter i Rusland er der fastlagt nedennævnte mål for 2017.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Kontorerne i Baltikum skal udover generelle Nordenfremmende aktiviteter udgøre en nøglefunktion i at etablere og forvalte nordisk-baltiske samarbejdsprojekter i et tæt samarbejde med ministerrådssekretariatet og andre nordiske institutioner, de baltiske landes myndigheder og civilsamfund, andre internationale og regionale organisationer samt de nordiske landes ambassader i de baltiske lande.</p> <p>Kontoret i Rusland skal opretholde en tilstedeværelse, der opfylder aftalerne med de russiske myndigheder og internt understøtte NMRS med at fortsætte samarbejdet med Rusland.</p> <p>De konkrete mål vil fremgå af kontorerne's bevillingsbrev og virksomhedsplan på baggrund af erfaringerne fra 2016.</p>	<p>Kontorerne skal bidrage til NMRs arbejde med EU's Østersøstrategi og den Nordlige Dimension, videreudvikling af eksisterende programmer for nordisk-baltisk samarbejde, aktiviteter indenfor formandsskabsprogrammet i tæt samarbejde med Finlands formandskab samt Nordenfremmende indsatser i tæt samarbejde med de nordiske landes ambassader i landene.</p> <p>Opretholdelse af en tilstedeværelse i Nordvestrusland, der opfylder aftalerne med Rusland (Memorandum of Understanding).</p>	<p>Kontorerne har i løbet af året gennemført et stort antal arrangementer i de baltiske lande, hvor der bl.a. har været fokus på at informere om nordiske værdier og nordisk kultur.</p> <p>Kontorerne har haft en aktiv rolle med at forberede og forvalte en række nordisk-baltisk samarbejdsprojekter.</p> <p>Kontorerne i Baltikum har desuden bidraget til NMRs arbejde med EU's Østersøstrategi og den Nordlige Dimension, videreudvikling af eksisterende programmer for nordisk-baltisk samarbejde (f.eks. Projekter inden for menneskehandel og fremme af nordisk litteratur), aktiviteter indenfor formandsskabsprogrammet i tæt samarbejde med Danmarks formandskab samt Nordenfremmende indsatser i tæt samarbejde med de nordiske landes ambassader.</p>

1-0850 Internationellt samarbete

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.783.000	1.783.000	1.753.000	92%	Generalsekretæren

Formål

Formålet er at bidrage til at sikre de nordiske lande og Nordisk Ministerråd gennemslagskraft på udvalgte internationale arenaer.

Budgetposten finansierer indsatser, som fremmer Norden og Nordens virksomhed, og har fokus på kontaktskabelse og udvikling af nye initiativer, og initiativer i forbindelse med nye politiske udfordringer i Nordens naboømråder og internationalt i brede forstand. Budgetposten finansierer også aktiviteter, der har til formål at støtte en demokratisk samfundsudvikling udenfor Norden, herunder f.eks. i Hviderusland.

Der gives prioritet til fællesnordiske initiativer og initiativer af tværsektoriel karakter. Midlerne uddeles til udarbejdelse af informationsmateriale, rapporter, udredninger/analyser, afholdelse af konferencer, afgrænsede projekter etc.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At identificere og bidrage til projekter der sikrer internationalt opmærksomhed på det nordiske samarbejde.	At udvikle projekter, der styrker Nordisk Ministerråds og de nordiske landes rolle på den internationale scene. Målet er at styrke den nordiske indsats. Relevante samarbejdsprojekter vil blive udviklet i løbet af året.	<p>Der blev bl.a. støttet følgende projekter:</p> <p>Play Nordic 2.0: Projektet blev gennemført af de nordiske ambassader i "Fælleshuset" i ambassadekomplekset i Berlin. Projektet promoverede den nordiske musikkultur og skabte en platform, hvor det faglige miljø fra Norden og Tyskland mødtes for at udveksle erfaringer og etablere nye samarbejder.</p> <p>Nordiske aktiviteter under Nordic Efficiency ved World Efficiency konferencen i Paris i oktober 2015 og under COP-21 i december 2015. COP-21 var en platform, der fremviste for det brede internationale publikum det nordiske samarbejde samt understøttede de nordiske landes forhandlingspositioner på klimaområdet.</p> <p>Nordisk medieseminar i Hongkong, den 17.-19. november 2015, og et ekspertmøde i Paris, den 10.-11. december 2015. Formålet med begge arrangementer var at samle input til den nordiske temakonference om "Yttrandefrihet och journalistik i det digitala medielandskapet" under World Press Freedom Day 2016.</p>

1-0870 Arktiskt samarbetsprogram

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	8.864.000	8.864.000	8.716.000	98%	NSK/MR-SAM

Formål Nordisk Ministerråds arktiske samarbejdsprogram 2015-2017 har til formål at skabe og/eller bidrage til bæredygtig udvikling i Arktis ud fra fire prioriterede temaer:

1. Befolkningen
2. Bæredygtig erhvervsudvikling
3. Miljø, natur og klima
4. Uddannelse og kompetenceudvikling

Det arktiske samarbejdsprogram skal støtte processer, projekter, initiativer, analyser og andre tiltag, der skaber nordisk nytte i bidraget til ovennævnte prioriterede temaområder. På tværs af de prioriterede temaområder arbejdes der også med at inkludere de nordiske tværsektorielle strategier, som fx børn og unge, bæredygtighed og ligestilling. Samarbejdsprogrammet skal endvidere være med til at understøtte arbejdet i an-

dre relevante internationale og regionale fora (bl.a. i Arktisk Råd, EU m.fl.) samt profilere og positionere Nordens arbejde med Arktis internationalt.

I overensstemmelse med MR-SAMs godkendelse af det arktiske samarbejdsprogram for 2015-2017 blev der truffet beslutning om at øremærke 2 mio. DKK til ”politiske prioriteringer”. Det arktiske samarbejdsprogram deles således overordnet op i to dele: 1) en åben ansøgningsrunde (administreret af et forvaltningsorgan) og 2) en pulje for politiske prioriteringer (administreret af Nordisk Ministerråds sekretariat).

Forvaltningsorgan Et eksternt forvaltningsorgan er ansat til at administrere den åbne ansøgningsrunde af det arktiske samarbejdsprogram.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At gennemføre processen for den åbne ansøgningsrunde samt følge op på landenes politiske prioriteringer af 2016 og 2017.</p> <p>At bidrage til øgen viden og aktivitet vedr. bæredygtig økonomisk udvikling, innovation og entreprenørskab i Arktis.</p> <p>At bidrage til øget viden om internationale processers og internationale aftalers relevans for Arktis, herunder bidrage til implementering af disse.</p> <p>At udarbejde et nyt arktisk samarbejdsprogram for perioden 2018-2020.</p> <p>At gennemføre en evaluering af det arktiske samarbejdsprogram.</p> <p>At profilere og positionere Nordens arbejde med Arktis internationalt, herunder formidle relevante resultater fra det nordiske arktiske arbejde i større konferencer og andre fora, der arbejder med Arktis (fx Arctic Circle, Arktisk Råd, Arctic Frontiers m.fl.).</p>	<p>At gennemføre processen for den åbne ansøgningsrunde rettidigt og professionelt med henblik på at give støtte til projekter, tiltag og initiativer, der understøtter den overordnede målsætning.</p> <p>At gennemføre processen for de politiske prioriteringer, således MR-SAM løfter det nordiske arbejde med Arktis op på en højere politisk platform.</p> <p>At fokusere projekterne i det arktiske samarbejdsprogram i højere grad i overensstemmelse med moderniseringsprocessen for Nordisk Ministerråds arbejde, herunder fx udvikling af nye tidssvarende retningslinjer.</p> <p>At formidle tungtvejende og relevante resultater af projekter støttet af det nordiske arktiske samarbejde i centrale formidlingsfora vedr. Arktis (fx Arctic Circle, Arktisk Råd, Arctic Frontiers etc.).</p> <p>At bidrage til projekter, der støtter det amerikanske formandskab for Arktisk Råd, herunder arbejdet i Arktisk Råd generelt.</p>	<p>Der blev fra 2015 udarbejdet og godkendt et nyt arktisk samarbejdsprogram for perioden 2015-2017.</p> <p>I den åbne ansøgningsrunde blev der modtaget 41 ansøgninger. 24 ansøgninger fik godkendt støtte. Ud af de 24 ansøgninger faldt fordelingen på følgende temaer: Befolkningen: 4 Bæredygtig erhvervsudvikling: 5 Miljø, natur og klima: 10 Uddannelse og kompetenceudvikling: 5</p> <p>I puljen for de politiske prioriteringer blev der givet støtte til tre initiativer indenfor udvikling af traditionel mad (“Arctic as a food producing region”); indenfor naturressourceforvaltning og græsrodsarbejde (“Inuit Sila – a campaign on sealing and the Inuit way of life in Arctic small coastal communities”) og turisme i Arktis (“Visit Arctic Europe”).</p>

1-0950 Hvideruslandsaktiviteter**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	0	4.574.000	4.498.000	93%	NSK/MR-SAM

Formål Posten ophører som selvstændig budgetpost fra 2017. Hvideruslandsaktiviteter ivaretages under postene 1-0850 (Internationalt samarbejde) og 1-0820 (Kundskabsopbygning og netværk).

Forvaltningsorgan Målene realiseret i koordination med NMRS kontor i Vilnius.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Budgetposten ophører som selvstændig budgetpost i 2016. Som følge af omprioriteringer for at sikre en indsats på integration er med midlerne overført til 1-8411 Politiske initiativer i nær-områderne (og øremærket nordisk samarbejde om integration af flygtninge og indvandrere).	Afklare fremtiden for Trust Fondens mandat for det hviderussiske eksiluniversitet i Vilnius (EHU), der udløber i slutningen af 2016. Udvikle nye initiativer til fremme af demokratisk samfundsudvikling i Hviderusland.	Administreret Trust Fund'en til støtte af European Humanities University, EHU i Vilnius og sammen med andre donorer bidraget til driften af EHU. Afklaret fremtidsudsigterne for Trust Fund'en. Iværksat projekter om innovation for ungdom samt om filmproduktion ud fra nordiske erfaringer i Hviderusland i samarbejde med de nordiske ændres repræsentationer i Minsk.

1-0990 Samarbetet med Nordens grannar i Väst**Projektmidler**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.629.000	1.629.000	1.602.000	85%	NSK/MR-SAM

Formål Samarbejdet med Nordens naboer i Vest har til formål at stimulere og øge samarbejde med naboer i vest samt udvikle nye bæredygtige samarbejdsprojekter. Naboer i vest er Canada, USA, Skotland og Irland. Budgetposten skal anvendes til aktiviteter og initiativer, der stemmer overens med retningslinjerne for samarbejdet. Aktiviteterne og initiativerne skal involvere én eller flere af naboerne i vest og forventes at kunne bidrage til et langvarigt samarbejde.

De prioriterede temaer for samarbejdet er: Det marine område, Næring/erhverv og handel, Miljø, klima og energi, Uddannelse, kompetenceudvikling, forskning og innovation, Kultur, Sundhed

NSK har besluttet, at det fra 2012 er et krav, at minimum 50 % af et projekts budget skal medfinansieres fra partneren fra naboerne i vest. Der er udviklet nye retningslinjer for samarbejdet med Nordens naboer i vest gældende fra og med 2017.

Forvaltningsorgan Nordisk Ministerråds Sekretariat

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At udbrede kendskab til Norden i Nordamerika til akademiske og politisk orienterede kredse.</p> <p>At stimulere samarbejde mellem Norden og relevante aktører og partnere i vest.</p> <p>At bidrage til relevante fælles nordiske initiativer, herunder Nordic Day i USA.</p> <p>At godkende og implementere nye retningslinjer for ”samarbejdet med Nordens naboer i vest”.</p> <p>At bidrage til at profilere og positionere Norden for naboer i vest.</p> <p>At fortsætte og konsolidere samarbejdet med provins-regeringen i Québec.</p>	<p>At udvikle projekter som involverer én eller flere partnere af naboerne i vest og som forventes at kunne bidrage til et langsigtet samarbejde.</p> <p>At fortsætte og konsolidere samarbejdet med provins-regeringen i Québec med afsæt i det i februar 2015 afholdte ”International Symposium on Northern Development” med henblik på at udvikle konkret samarbejde på områder af gensidig gavn.</p> <p>At udvikle samarbejde der retter sig mod USA som led i strategisk brug af midlerne i budget 1-0990 og som understøttelse i implementering af ”strategien for international profilering og positionering”.</p>	<p>Afholdelse af en stor fælles international konference i februar 2015: ”<i>International Symposium on Northern Development</i>”. I margin af konferencen blev et ’Letter of Intent’ om fremtidigt samarbejde underskrevet mellem provinsregeringen i Québec og Nordisk Ministerråd.</p> <p>Memorandum of Understanding (MoU) underskrevet mellem Nordforsk og Fonds de recherche du Québec med henblik på udveksling af praktik- og studentressourcer.</p> <p>Godkendelse af projekter indenfor biosfære-/ naturområdenetværk; kultur og museumsområdet samt klima- og energiarbejde i USA.</p> <p>Etableret dialog med de nordiske ambassader i USA med henblik på forstærket nordisk samarbejde.</p>

Uddannelse og forskning

Generel indledning

Formål og Fakta Ministerrådet for Uddannelse og Forskning (MR-U) har ansvar for Nordisk Ministerråds samarbejde om uddannelsespolitik og forskningspolitik, fra børnehave/førskole til grundskole, ungdomsuddannelser, voksenuddannelse og folkeoplysning samt højere uddannelse, ligesom MR-U koordinerer ministerrådets samarbejde om IT-politik og sprogpolitik. Formålet med MR-U's arbejde er at bidrage til et velfungerende, grænseløst nordisk uddannelses-, forsknings- og innovationsområde for at sikre, at Norden bliver en foregangsregion for kompetenceudvikling og forskning af høj kvalitet. Samtidig skal det fælles værdigrundlag, som ligger i en nordisk sprog- og kulturidentitet videreudvikles.

Strategiske målsætninger 2017 MR-U's samarbejdsprogram *Kvalitet og relevans i uddannelse og forskning fra 2015* ligger i forlængelse af den tidligere strategi for uddannelse og forskning, nordisk IT-politik og sprogpolitik. I samarbejdet integreres en række tværgående indsatser, herunder de tre horisontelle perspektiver; børn og unge, holdbar udvikling og ligestilling.

Målet er at skabe uddannelser, så alle børn, unge og voksne, drenge og piger, kan blive så dygtige som de kan i et godt psykisk og fysisk læringsmiljø, at betydningen af social baggrund mindskes, og at alle får mulighed for at lære og udvikle sig gennem hele livet

I lyset af den aktuelle flygtningesituation i verden og i Norden har MR-U fået et øget fokus på prioriteringer og indsatser rettet mod flygtninge, indvandring og integration, der også vil strække sig ind i 2017. Det gælder bl.a. øget fokus på sprog i relation til både børn, unge og voksne, afklaring af voksnes uddannelsesniveau og kompetencer og efteruddannelse af lærere. Som led i samarbejdsprojektet om integration forventes MR-U endvidere at bidrage med et markant, fælles nordisk forskningsprogram om integration via NordForsk.

I 2017 vil MR-U fortsat bidrage til nordisk erfaringsudveksling og videndeling gennem forsknings- og analysesamarbejde samt gennem formidling af god undervisningspraksis på tværs i Norden. Det gælder både i forhold til nationale policy-indsatser og reformer og i forhold til konkrete praksiseksempler fra uddannelsesinstitutionerne.

Det nordiske videndelingsprojekt afslutter sit arbejde i 2017 med en nordisk konference for forskere og uddannelsespraktikere på grundskoler og ungdomsuddannelser i Norden. Formålet er blandt andet at drøfte en model for stærkere nordisk videndeling og forskningsformidling på skoleområdet.

Det nordiske analysesamarbejde mellem nationale analysecentre gennemfører en nordisk analyse af resultaterne af sammenligninger mellem elevpræstationer i fagene matematik og naturfag/teknik, TIMSS (*Trends in International Mathematics and Science Study*), og undersøgelser af de 15-16-åriges praktiske færdigheder inden for bl.a. læsning, matematik og naturfag, PISA (*Programme for International Student Assessment*).

Inden for voksenuddannelsesområdet vil der være fortsat øget fokus på overgangen mellem uddannelse og arbejdsliv.

Nordplus er Nordisk Ministerråds største uddannelsesprogram inden for livslang læring og støtter både mobilitets-, netværks- og projektvirksomhed. Mere end 10.000 personer i Norden og de baltiske lande får udbytte af programmet hvert år. I 2017 lanceres en ny femårig programperiode for Nordplus.

Inden for højere uddannelse vil der fortsat være fokus på at øge den internationale konkurrence og bidrage til øget mobilitet inden for kundskabssektoren.

Det overordnede mål med det forskningspolitiske samarbejde er at styrke kvaliteten og synligheden af den nordiske forskning gennem tværvideenskabelige og sektorovergribende forskningsprogrammer. *NordForsk* koordinerer det nordiske forskningssamarbejde, se budgetpost 2-3100.

I 2017 skal MR-U planlægge og træffe beslutning om finansieringsforudsætningerne for fire af samarbejdsorganer fra og med 2018, se budgetposterne 2-3180 NORDITA, 2-3181 NIFS, 2-3182 NIAS og 2-3184 NORDVULK. Det er besluttet, at der skal udarbejdes en ny rammeaftale for 2-3185 NSI for perioden 2017-2019.

Det nordiske IT-samarbejde vil i 2017 fortsat prioritere indsatser, der skal gøre det lettere for borgere og virksomheder i Norden at øge adgangen til digitale offentlige services på tværs i Norden samt øge kvaliteten af den digitale offentlige forvaltning. I 2017 arrangeres en nordisk-baltisk ministerkonference om digitalisering med ministre fra Norden og Baltikum samt aktører fra den offentlige og private sektor.

Det nordiske sprogsamarbejde vil fortsat bidrage til at videreudvikle det fælles værdigrundlag, som ligger i nordisk sprog- og kulturidentitet styrke den nationale opfølgning af sprogdeklarationen. Der planlægges en mindre evaluering af sprogsamarbejdet i 2016/2017.

Ministerrådets resultater i 2015

Resultatberetningen for MR-U beskriver her de resultater, som ligger ud over resultaterne beskrevet under de enkelte budgetposter. Der kan være tale om tværsektorielle resultater og aktiviteter, der finansieres af andre sektorer samt indsatser knyttet til det danske formandskab.

MR-U har i 2015 været stærkt involveret i afslutningen af programmet *Holdbar Nordisk Velfærd (HNV)*, se budgetpost 1-8210 Hållbar nordisk välfärd. En status over programmet findes i publikationen *Nordiske velfærdsalliancer*, <http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:898751/FULLTEXT04.pdf>. Se endvidere www.norden.org/valfard.

Det tre-årige udviklingsprojekt om *læring på arbeidsplass* blev også afsluttet i 2015, se budgetpost 1-8004 Læring på arbeidsplass (LPA).

MR-U har i 2015 også gennemført en række projekter under *Grøn Vækst* programmet dækkende alt fra grundskole til forskning. Det gælder eksempelvis videreudvikling af Klimaduellen - en digital læringsplatform om bæredygtig udvikling – til elever i grundskolen med temaer om madspil, grøn energiforbrug og klima. MR-U har i 2015 også støttet et stort nordisk forskningsprogram om Grøn Vækst i regi af NordForsk. Læs mere om konkrete resultater af projekterne på budgetpost 1-8111 Uddannelse og forskning inden for grøn vækst.

På grundskoleområdet har MR-U inden for HNV-programmet gennemført et nordisk projekt, der med afsæt i nationale kompetencemål har udviklet en nordisk kompetenceramme, der skal bidrage til struktureret og integreret undervisning for at fremme børn og unges entreprenørielle kompetencer.

Fyrtårnsprojektet om videndeling blev initieret under det danske formandskab i 2015. Projektet har samlet et nordisk forum bestående af forsknings- og uddannelsesaktører på tværs i Norden med henblik på at udvikle en fælles struktur for deling og formidling

af forskning, analyser og praksis mellem de nordiske lande.

MR-U har i 2015 gennemført et nordisk analysesamarbejde om OECD-undersøgelserne *PISA 2012 (Programme for International Student Assessment)* og *TALIS 2013 (Teaching and Learning International Survey)*, der blandt andet måler børn og unges faglige færdigheder og lærernes undervisningskompetencer. Analysen er sammenfattet i en rapport, der udgives i maj 2016.

MR-U har sammen med MR-A bidraget til det nordiske PIAAC-netværk og det nordiske samarbejde om voksnes basale færdigheder (16-65 år) i OECD's PIAAC program (*Programme for the International Assessment of Adult Competencies*). Rapporten *Adult Skills in the Nordic Region* fra 2015 kan læses her: <http://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A811323&dsid=2979>.

Nordplusprogrammet har i 2015 bidraget til at udvikle uddannelserne i Norden og Baltikum og til at fremme nordisk-baltisk sprog- og kulturforståelse ved at yde tilskud til 410 projektsamarbejder, netværk og udvekslinger med deltagelse af over 3.000 uddannelsesinstitutioner/organisationer. Evalueringen af Nordplus i 2015 viser, at Nordplus er et velfungerende program. De udviklingsmuligheder der er peget på i evalueringen vil indgå i forberedelserne af en ny programperiode fra 2017.

Overenskomsten om højere uddannelse mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om adgang til videregående uddannelse blev i 2015 forlænget fra 2016 til 2018.

Ad hoc gruppen for kvalitet i højere uddannelse foreslårl sin slutrapport, at der afholdes en årlig konference om temaet kvalitet i højere uddannelse, som skal arrangeres af formandskabet. Finland arrangerer i juni 2016 den første konference i serien og Norge planlægger derefter en opfølgning under i sit formandskab i 2017.

I 2015 nedsatte MR-U to ad hoc grupper om henholdsvis pædagogernes og lærernes uddannelse, profession og efteruddannelse og nordisk samarbejde om velfærdsuddannelserne. Som konkrete resultater af arbejdet igangsættes i 2016 et nordisk samarbejde om udbud af fælles moduler på pædagog- og læreruddannelserne, og der forberedes en ny programperiode for det nordiske forskningsprogram *Education for Tomorrow* under NordForsk med forventet start i 2017.

MR-U har etableret et nyt permanent Nordic Master Programme (NMP) fra 2017.

Som en del af det danske formandskab i 2015 afholdtes en nordisk konference, der blandt andet har bidraget til at afdække potentialer for et stærkere nordisk samarbejde om uddannelseseksport.

NordForsk har i 2015 videreført de store samfinansierede nordiske programsatsninger: Topforskningsinitiativet, globaliseringsinitiativet eScience, forskningsprogrammerne inden for uddannelsesforskning, samfundssikkerhed, Arktis samt helse og velfærd og har videreført forskningsprogrammerne om kønsbalance i forskningen, grøn vækst og neutronforskning. Inden for programmet *Holdbar Nordisk Velfærd* har NordForsk videreført samarbejdet om register- og biobank- og interventionsforskning. NordForsk har også indledt gennemførelsen af *eScience Action Plan 2.0.*, se budgetpost 2-3100 eller www.nordforsk.org.

I 2015 evalueredes, videreførtes og forlængedes *det nordisk-russiske samarbejdsprogram inden for uddannelse og forskning* for perioden 2016-2017, se budgetpost 1-0820 Kundskabsopbygning og netværk.

I 2015 blev der fremlagt en redegørelse om sprogsamarbejdet til Nordisk Råds session, som blandt andet udpegede sammenhængen mellem tiltag på sprogområdet både på nordisk niveau og på nationalt niveau og mellem sektorerne uddannelse og kultur.

Ad hoc-gruppen på sprogområdet fremlagde i 2015 en rapport, der udpegede udviklingsmuligheder for sprogsamarbejdet.

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
MR-U (TDKK)		222.919	222.919	0	0,0%
	<i>Generelle uddannelses- og forskningsindsatser</i>	<i>3.316</i>	<i>3.316</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
2-2505	Dispositionsmedel Uddannelse og forskning	3.316	3.316	0	0,0%
	<i>Politikudvikling m.v.</i>	<i>15.440</i>	<i>15.440</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
2-2544	Det nordiske sprogsamarbejde	6.997	6.997	0	0,0%
2-2553	Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	566	566	0	0,0%
2-3127	Politikudvikling voksnes læring	7.877	7.877	0	0,0%
	<i>Mobilitets og netværksprogrammer</i>	<i>78.886</i>	<i>77.713</i>	<i>1.173</i>	<i>1,5%</i>
2-2513	Nordplus	73.486	74.073	-587	-0,8%
2-2515	Nordic Master Programme	5.400	3.640	1.760	
	<i>Institution</i>	<i>102.980</i>	<i>104.153</i>	<i>-1.173</i>	<i>-1,1%</i>
2-3100	NordForsk	102.980	104.153	-1.173	-1,1%
	<i>Forskning i øvrigt</i>	<i>22.297</i>	<i>22.297</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
2-3180	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	9.155	9.155	0	0,0%
2-3181	Nordiska Institutet for Sjörett (NIFS)	2.729	2.729	0	0,0%
2-3182	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	4.325	4.325	0	0,0%
2-3184	Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	4.418	4.418	0	0,0%
2-3185	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	1.670	1.670	0	0,0%
Opdelt på kategorier		222.919	222.919	100%	100%
	Projektmidler	10.879	10.879	4,9%	4,9%
	Programlignende aktiviteter	109.060	107.887	48,9%	48,4%
	Institutioner	102.980	104.153	46,2%	46,7%

Generelle forsknings- og uddannelsesindsatser

2-2505 Dispositionsmidler Uddannelse og forskning

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.316.000	3.316.000	3.680.000	98%	EK-U

Formål Formålet med dispositionsmidlerne er at finansiere politisk relevante initiativer, særligt med henblik på bredt at udmønte MR-U's strategiske satsninger og udvalgte initiativer i det aktuelle formandskabsprogram samt til at gennemføre aktuelle studier og analyser samt evalueringer af projekter og programmer m.m. Hertil kommer bidrag fra sektoren til arbejdet med større tværgående indsatser, herunder indsatser for at profilere Norden og øge kendskabet til regionen.

Fra og med 2015 er denne budgetpost slået sammen med den tidligere budgetpost 2-2560 Ad hoc arbejdsgrupper på prioriterede områder. Alle midler er samlet på denne

budgetpost. Formålet med ad hoc grupper er at kunne finansiere arbejdsgrupper, tænketanke m.m., der nedsættes med henblik på at frembringe aktuelle politiske indspil og underlag i MR-U's arbejde.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Udmøntning af MR-U's strategiske satsninger og udvalgte indsatser under det norske formandskab ved at gennemføre analyser, udredninger, studier, evalueringer mv. Det sker blandt andet gennem det fortsatte samarbejde om at profilere Norden som attraktiv region.	Udmøntning af MR-U's strategiske satsninger og udvalgte indsatser under det finske formandskab ved at gennemføre analyser, udredninger, studier, evalueringer mv. Det sker blandt andet gennem det fortsatte samarbejde om at profilere Norden som attraktiv region.	MR-U har i 2015 bevilget midler til gennemførelsen af formandskabsinitierede aktiviteter, forbedringen af en ny programperiode for Nordplus fra 2017, undersøgelse af uddannelsesmobilitet, nedsættelsen af en ad hoc gruppe om pædagogernes og lærernes uddannelse, profession og efteruddannelse, en ad hoc gruppe om nordisk samarbejde om professionsbacheloruddannelserne på velfærdsområdet, en ad hoc gruppe for kvalitet i højere uddannelse, Nordisk Filmportal, Nordisk PIAAC samarbejde, forskningsprojekt om udvikling og kvalitet i arbejdet med validering i de nordiske lande, forskningsbaseret udredning om små akademiske fag og videre opfølgning på samarbejde, arbejdsdeling og koncentration (SAK), evaluering af Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL) m.m.
Endvidere finansiering af aktuelle ad hoc arbejdsgrupper og deres indspil til MR-U.	Endvidere finansiering af aktuelle ad hoc arbejdsgrupper og deres indspil til MR-U.	

Politikudvikling

2-2544 Det nordiske sprogsamarbejde

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	6.997.000	6.997.000	7.015.000	92%	ÅK-U

Formål

Det nordiske sprogssamarbeidet skal bidra til å styrke nabospråkforståelsen mellom dansk, norsk og svensk, både i tale og skrift. Sprogssamarbeidet skal videre kunne bidra til å støtte nasjonale innsatser i oppfølgingen av Deklarasjon om nordisk språkpolitikk (språkdeklarasjonen). Dette skal oppnås gjennom en styrket koordinering mellom aktiviteter og en tydelig kobling til de politiske prioriteringer. Det legges særlig vekt på målgruppen barn og unge.

Forvaltningsorganet administrerer gjennom oppdraget Nordisk språkkoordinasjon koordineringsfunksjonen og øremerkede aktiviteter ivarettatt av sentrale aktører i språkssamarbeidet. Nordisk språkkoordinasjon kan videre initiere tiltak innenfor budsjettammen og bidra til å styrke informasjons- og kommunikasjonsarbeidet på språkområdet. Opp-

draget er beskrevet i rammeavtalen for 2014 – 2018.

Ekspertgruppen Nordens Sprogråd bidrar som faglig referansegruppe til kvalitetssikringen av den virksomhet som Nordisk språkkoordinasjon har ansvar for å koordinere.

Ansvar for den samlede innsats på språkområdet i det nordiske samarbeid deles mellom MR-U (hovedansvar) og MR-K (sektoransvar). Den samlede innsats omfatter således også virksomhet under Nordplus og i kultursektorens virksomhet.

Se mer på www.sprogkoordinationen.org

Forvaltningsorgan Foreningene Nordens forbund (FNF)

Mål og resultatopfølging		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>En styrket koordinering af aktiviteter og et øget samarbejde med nationale aktører.</p> <p>Aktiv inddragelse af børn og unge i arbejdet med målgruppens forståelse af dansk, norsk og svensk i tale og skrift.</p> <p>Styrke sprogsamarbejdets synlighed i alle de nordiske lande.</p> <p>Styrke det tværsektorielle samarbejde mellem uddannelses- og kultursektoren, herunder en sprog- og kulturfestival med særligt fokus på målgruppen børn og unge.</p>	<p>Å sikre en tydelig og synlig sammenheng i språksamarbeidet, inklusive det tverrsektorielle perspektiv gjennom tiltak som bidrar til en økt forståelse mellom nabospråkene dansk, norsk og svensk, i skrift og tale. Målgruppene barn og unge og deres undervisere er sentrale for virksomheten på språkområdet, og samvirket med relevante nasjonale aktører er viktig i kommunikasjons- og informasjonsarbeidet.</p>	<p>Det er utarbeidet planer for strategiske tiltak og aktiviteter som fokuserer på koordinering, kommunikasjon og informasjon. Det tverrsektorielle perspektiv og samarbeid mellom nordiske og nasjonale aktører er vektlagt.</p> <p>I 2015 har det vært et særlig fokus på arbeidet med lytteforståelse, blant annet gjennom et prosjekt om kort- og dokumentarfilm og prosjektet Nordiske forsøksklasser i grunnskolen som har utarbeidet undervisningsveiledninger i nabospråksdidaktikk.</p> <p>Større fokus på aktiv inndragelse av målgruppen barn og unge og et mer aktivt samarbeid med Nordisk Børne- og Ungdomskomite (NORDBUK).</p> <p>Forvaltningsorganet har som en del av Nordisk språkkoordinasjon videreutviklet sitt nettsted Norden i Skolen og har i 2015 fordoblet antallet brukere fra ca. 2 000 til ca. 4 000.</p>

2-2553 Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur**Projektmidler**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	566.000	566.000	568.000	94%	ÅK-U

Formål

Det nordiske IT-samarbejde er organiseret i et uformelt forum for statslige IT-direktører i de nordiske lande. Formålet er overordnet at kvalificere, koordinere og videreudvikle Nordisk Ministerråds og de nordiske landes IT-politik inden for prioriterede indsatsområder, hvor der er synergi og nordisk nytteværdi. Det gælder særligt udviklingen af den digitale infrastruktur i Norden og i EU, hvor der er større nytte for landene i erfaringsudveksling, videndeling og koordinering af offentlige IT-løsninger.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Det nordiske IT-samarbejde vil i 2017 fortsætte arbejdet med at følge op på eID-projektets resultater gennem afholdelse af nordiske ekspert-workshops omkring prioriterede indsatsområder, herunder konkrete business cases på nordiske eID-løsninger samt et nordisk samarbejdsprojekt om grænseoverskridende digitale løsninger.</p> <p>I 2017 arrangerer Nordisk Ministerråd en nordisk-baltisk ministerkonference om digitalisering med ministre fra Norden og Baltikum samt aktører fra den private sektor.</p>	<p>Formidle det nordiske eID-projekt i landene og i relevante fagministerråd samt sikre at projektets resultater integreres i fyrtårnsprojektet 'Det digitale Norden' under Nordic Innovation i 2016.</p> <p>Følge op på eID-projektets resultater gennem afholdelse af nordiske ekspert-workshops omkring prioriterede indsatsområder.</p>	<p>Gennemført og formidlet et nordisk IT-projekt i Norden og EU om digitale identifikationer og sinaturer (eID) inden for rammerne af EU's digitale strategi for eGovernment.</p> <p>Projektet har resulteret i en rapport med anbefalinger til, hvordan de nordiske lande kan arbejde tættere sammen om adgang til digitale tjenester for borgere og virksomheder på tværs af grænser i Norden.</p>

2-3127 Politikudvikling voksnes læring**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	7.877.000	7.877.000	7.898.000	100%	EK-U

Formål

Nordisk Ministerråds program for voksnes læring, Nordisk Netværk for Voksnes Læring (NVL), er en mødeplads for alle aktører involveret i voksnes læring i Norden. NVL skal følge og analysere udviklingen inden for området, bygge netværk, informere om nordisk samarbejde, sprede resultater og erfaringer fra rapporter, projekter og udviklingsarbejder på møder og konferencer samt bidrage med underlag til Nordisk Ministerråds arbejde. NVL skal også bidrage til at synliggøre resultater fra Nordplus Voksen, se budgetpost 2-2513.

Der er formuleret fire overordnede mål for NVL i programdokumentet for 2013-2017:

1) fremme udvikling og implementering af strategier for livslang læring og kompeten-

ceudvikling, 2) bidrage til personlig udvikling og demokratisk deltagelse, 3) fremme samspillet med Nordplus programmet samt 4) informere struktureret og strategisk om erfaringer og resultater fra nordisk og europæisk samarbejde om voksnes læring.

Forvaltningsorgan Vox, nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>NVL:s verksamhet vill bidra till implementering av MR-U's samarbetsprogram.</p> <p>NVL vill facilitera kompetensutveckling av lärare som arbetar med grundläggande literacitet, vill utveckla kunskaper om valideringens betydelse för individers övergång mellan utbildning och arbetsliv, vill utveckla nya idéer om hur digitala verktyg och metoder kan stödja, berika och komplettera olika delar av vuxenutbildningen.</p> <p>NVL vill samarbeta med Nordplus ramprogram för att öka omsättning av projektresultat och vidareutveckla de nordiska utbildningssystemen.</p> <p>NVL vill öka synligheten och få nya läsare för webbtidskriften och Nyhetsbrevet NVL-Nytt genom sociala nätverkstjänster, http://nvl.org/nyhetsbrev</p>	<p>NVL vil i 2016 fortsætte sit arbejde med at skabe bedre muligheder for efteruddannelse og kompetenceudvikling for voksne, fremme innovation og entreprenørskab gennem voksenuddannelsesindsatser samt styrke voksnes muligheder for vejledning og validering af kompetencer opnået i eller uden for uddannelsessystemet.</p> <p>NVL skall utvidga spridningseffekterna av nätverksarbetet och genom nätverkande sätta fokus på aktuella utmaningar i Norden: utveckla metoder och pedagogiska processer som kan hjälpa integration och främja kompetensutveckling i och för arbetslivet.</p>	<p>NVL har haft 10 aktiva nätverk och 4 arbetsgrupper som kontinuerligt anpassar sin verksamhet till nordiskt prioriterade temaer. 172 olika organisationer i Norden ingått i samarbete med NVL. Stark fokus har varit på kompetensutveckling av vuxenutbildare och innovation inom utbildningar. NVL har organiserat 5 konferenser och 4 webinarer om Informations- og kommunikationsteknologi (IKT) och flexibel tillgång till lärande och vägledning, lärarkompetenser inom grundläggande literacitet, och vuxenutbildningens roll för inkludering av nyanlända.</p> <p>Det samlade deltagarantalet i NVL:s seminarie-, konferens- och projektverksamhet är 3 889.</p> <p>NVL och Nordplus administration har samarbetat kring totalt 9 informationsarrangemang och nådde 280 deltagare.</p> <p>NVL:s web har haft 8 000 – 9 000 besökare per månad (sammanlagt 923 817 besök); antalet nedladdningar ligger i medeltal på 8 390 månad, en kraftig ökning jämfört med 2014.</p>

Mobilitets- og Netværksprogrammer

2-2513 Nordplus

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	73.486.000	74.073.000	75.735.000	100%	EK-U

Formål Nordplus er Nordisk Ministerråds største mobilitets- og netværksprogram for uddannelsesområdet. Hvert år kommer mere end 7.000 elever og studerende samt ca. 2.000 un-

dervisere på udvekslingsophold i et andet nordisk/baltisk land. Samlet deltager ca. 2.800 uddannelsesaktører i tværnationale mobilitets- og projektsamarbejder under Nordplus hvert år.

Nordplus yder tilskud til udveksling af undervisere, elever, studerende samt til netværks- og projektsamarbejde mellem uddannelsesinstitutioner og uddannelsesaktører i Norden og de baltiske lande. Sigtet er at fastholde samhørigheden mellem landene og styrke udviklingen og kvaliteten inden for uddannelsesområdet fra børnehaver/førskoler og grundskoler til videregående uddannelse og voksenuddannelse.

Formålet med Nordplus er fastlagt i programdokumentet for Nordplus:

Styrke og udvikle det nordiske uddannelsessamarbejde og bidrage til at skabe et nordisk-baltisk uddannelsesområde;

Støtte, bygge på, drage nytte af og sprede innovative produkter og processer på uddannelsesområdet gennem systematisk udveksling af erfaringer og god praksis;

Bidrage til udviklingen af kvalitet og innovation i uddannelsessystemerne for livslang læring i deltagerlandene gennem uddannelsessamarbejde, samt samarbejde med arbejdslivet om udviklingsprojekter, udveksling og netværksbygning;

Fremme nordiske sprog og kultur og gensidig nordisk-baltisk sproglig og kulturel forståelse;

Styrke sprogforståelsen særligt blandt børn og unge i de nordiske sprog, primært dansk, svensk og norsk;

Stimulere interessen for, kundskaben om og forståelsen for de nordiske sprog.

Se mere på www.nordplusonline.org.

Forvaltningsorgan

Nordplus administrationen er baseret på et konsortium udpeget af Nordisk Ministerråd, bestående af fem nationale programkontorer i hvert af de nordiske lande, som hver er udpeget som hovedadministratorer for et specifikt Nordplus delprogram. Nordplus administrationen inkluderer de tre nationale programkontorer for Nordplus i henholdsvis Estland, Letland og Litauen samt de tre informationspunkter for Nordplus i Grønland, Færøerne og Åland, som er tilknyttet de nationale programkontorer i henholdsvis Danmark og Finland. Styrelsen for Videregående Uddannelser (UDS) er som en af de fem hovedadministratorer udpeget af Nordisk Ministerråd som hovedkoordinator for Nordplus administrationen.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At støtte nordisk/baltisk samarbejde inden for uddannelsesområdet gennem god information om og fortsat fokus på at fastholde en stor ansøgning til Nordplus.	At støtte nordisk/baltisk samarbejde inden for uddannelsesområdet ved at styrke kendskabet til og brugen af Nordplus.	Evalueringen af Nordplus konkluderede med at det er et vel-fungerende program.
At sørge for en smidig overgang til en ny Nordplus programperiode fra 2017.	At styrke udbredelsen og udnyttelsen af resultaterne af Nordplus projekter.	Med udgangspunkt i evalueringen af Nordplus er forberedelserne af en ny Nordplus programperiode fra 2017 påbegynt.
At informere og vejlede relevante målgrupper om endringer i Nordplus, især med hensyn til at øge andelen af sprogprojekter.	At styrke kvaliteten af ansøgninger og projekter under Nordplus.	I 2015 har der været en øgning i forhold til 2014 i antallet projekter og deltagere som har fået støtte fra Nordplus.
At fastholde en høj udnyttelses-	At øge yderligere udnyttelsesgraden af Nordplus programmets budget.	Programmets administration og Nordplus programkomite har i

grad af Nordplus programmets budget. At styrke udbredelsen og udnyttelsen af resultaterne af Nordplus projekter.	At beslutte og forberede implementeringen af et nyt Nordplus program fra 2017.	2015 fortsat arbejdet med at videreudvikle administrationen af og den strategiske styring af programmet.
---	--	--

2-2515 Nordic Master Programme

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	5.400.000	3.640.000	0	0%	EK-U

Formål

Nordic Master är Nordiska ministerrådets utbildningsprogram inom högre utbildning. Programmen har finansierats från olika källor, men år 2016 får programmet en egen budgetpost. Minst tre nordiska universitet eller högskolor organiserar gemensamt tvååriga, engelskspråkiga masterprogram. Programmet är ett exempel på strukturellt samarbete mellan nordiska universitet och högskolor. Till skillnad från Nordplus deltar inte de baltiska länderna i Nordic Master.

Syftet med Nordic Master är att:

Internationalisera högre utbildning genom ett samspel av nordiska och icke-nordiska studenter, både från Europa och utifrån Europa.

Utveckla och underlätta samarbetet för universitet och högskolor i Norden genom att systematiskt uppmärksamma och lösa hinder och utmaningar i organiserandet av gemensamma studieprogram.

Erbjuda masterprogram som baserar sig på excellens och hög kvalitet.

Erbjuda forskningsbaserade program som möjliggör både en forskarkarriär och framgång i arbetslivet.

Utveckla samarbete mellan högre utbildningsinstitutioner och den nordiska industrin och arbetslivet.

Uppnå goda och mätbara resultat vad gäller studerandenas kompetenser och kunskaper, också gällande specifikt nordiska kompetenser och kunskaper.

Hjälpa studeranden och andra medverkande aktörer att bilda nyttiga nätverk. Förutom ämnesspecifika kompetenser ska studeranden få erfarenheter och kunskap om nordisk kultur, forskning och arbetsmöjligheter.

Forvaltningsorgan

Nordic Master administreras av Centret för internationell mobilitet i Finland (CIMO).

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Målsättningen för 2017 är att utlysa tre nya program. Medlen kan sökas av alla akademiska områden, temat är inte bestämt på förhand.	Målsättningen för 2016 är att utlysa minst tre nya Nordic Master program. MR-U finansierar två program, och medlen kan sökas av alla akademiska områden. Ett program har temat grön växt och finansieras med medel från grön växt.	MR-U har finansierat två otematiserade Nordic Master program i 2015. Det har ytterligare finansierats ett program från Hållbar Nordisk Välfärd och ett program från Grön växt.

2-3100 NordForsk

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
NOK	0	122.533.000	123.662.000	47%	Institutionen
Modsv. DKK	102.980.000	104.153.000	111.296.000		

Formål NordForsk koordinerer Nordiskt samarbejde om forskning og forskningsinfrastruktur. Målet er at fremme kvalitet og effektivitet samt relevans af nordiskt forskningsamarbete.

Det gælder såvel områderne der de nordiske landene har en international styrkeposition som strategisk betydningsfulde områder, der en fælles nordisk indsats behøves for at bygge op en forsknings- og uddannelseskompetens af international kvalitet og styrke.

NordForsk skal først og fremmest udforme initiativet ud fra de nationale forskningsfinansierende organers prioriteringer. Forslag til initiativ kan også identificeres af forskningsverden og Nordiske ministerrådet. Samarbejdet skal kunne omfatte såvel grundforskning som mere praktisk tilpassede inddragninger.

Kontraktperiode og -status NordForsk har et treårigt mål- og resultatkontrakt for perioden 2015-2017.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Stærke den nordiske forskningens kvalitet og synlighed gennem storskalige, tværfaglige og sektorovergribende forskningsprogrammer formulerede i syfte at tackle store samfundsudfordringer og garantere en bælgbar samhælsudvekkling.</p> <p>NordForsk skal arbejde for at øke volymen af nationale forskningsbidrag som koordineres af NordForsk så at de nordiske landene bidrager tælsammans med en summa som er mindst dubbelt så stor som den som kommer från NordForsks budget (1/3 Nordforsk og 2/3 nationell finansiering). NordForsk kommer at fortsætte det strategiske arbejdet med udvekklandet af målmedvetne konsultationer for at sêkerstælle nationell medfinansiering.</p> <p>Fortsætte at udvekkle forsknings-</p>	<p>Stærke den nordiske forskningens kvalitet og synlighed gennem storskalige, tværfaglige og sektorovergribende forskningsprogrammer formulerede i syfte at tackle store samfundsudfordringer og forsêkre sig om en uthællig samhælsudvekkling.</p> <p>NordForsk kommer at fortsætte sin redan inledte indsats på hælsa- og vælfærdsområdet. Målet er at den nye kunska som frambringas skal bidrage til kostnadseffektivitet og øket kvalitet for de nordiske vælfærdstatene.</p> <p>Specielt vigtigt er at utnytte den unika tælgæng på data, t.ex. de biobanker, arbejdsmarknads- og uddannelses- migrationsregister som findes i Norden til sin fulle potensial og dærigenom bidrage til udvekklandet af de nordiske vælfærdstatene.</p>	<p>Inom nationelt og nordiskt prioriterede områder har NordForsk gennemfært forskningsindsatninger inom Bioøkonomi, Bælgbar udvekkling af Arktis, Neutronforskning samt Kønsbalans i forskning og innovation.</p> <p>Initiativet Hælsa & Vælfærd, Samhællssækerhet samt det Nordiske samarbejdet kring eInfrastruktur (NeIC) har vidæreført med yttærligere nationell og viss utomnordisk medfinansiering .</p> <p>Udarbejdet eScience actionplan 2.0 med rekomendationer om samarbejde innanfor forskning og uddannelse om eVetenskap samt eInfrastruktur.</p> <p>Inlett samarbejde mellem de nationale statistikbyråene med syfte at harmonisere metadata innanfor Hælsa og Vælfærdsområdet. Vidæreført samarbejdet kring</p>

<p>program som bidrar till att skapa kritisk massa inom prioriterade områden, samt undersöka förutsättningarna för att vidareutveckla pågående forskningsprogram inom Samhällssäkerhet, Utbildning för framtiden och Ansvarfull utveckling av Arktis.</p> <p>Att genom nordiskt samarbete öka tillgången till och användningen av existerande forskningsinfrastruktur och stimulera till samarbete om inrättande av ny infrastruktur i Norden, i Europa och globalt.</p> <p>Vidareutveckla samarbetet kring forskningsinfrastruktur, speciellt på eInfrastrukturområdet och genom att utnyttja den unika tillgången på data inom Biobanker och register på t.ex. arbetsmarknads-, utbildnings- och migrationsområdena.</p> <p>NordForsk kommer att fortsätta säkerställa att de policyåtgärder som redan vidtagits inom jämställdhet, öppen rekrytering, öppen vetenskap samt forskningsetik implementeras.</p> <p>Synliggöra påverkan av det nordiska forskningssamarbetets resultat samt stärka NordForsks roll som plattform för dialog mellan aktörer och sektorer inom det nordiska forskningssamarbetet.</p>	<p>Fortsätta att utveckla forskningsprogram som bidrar till att skapa kritisk massa inom prioriterade områden t.ex eScience och Morgondagens utbildning.</p> <p>Inleda satsningar på strategiskt universitetssamarbete som syftar till framväxt av gränsöverskridande allianser och infrastrukturkonsortier. Det nordiska mervärdet är ökad kvalitet och effektivitet genom gränsöverskridande samarbete.</p> <p>Ett viktigt mål för all vår verksamhet är att främja internationellt samarbete för att göra nordisk forskning och nordiska forskare internationellt ledande.</p> <p>Ordna mötesplatser där nordiska beslutsfattare möter forskare. Ämnen som kan behandlas är ny kunskap om Samhällssäkerhet, Ansvarig utveckling av Arktis, klimatförändringar etc.</p> <p>Ny kunskap ska också göras offentligt tillgänglig för både forskare och medborgare i Norden.</p> <p>All verksamhet sker på grundlag av nationella prioriteringar.</p> <p>NordForsk ska genomföra en utvärdering av samarbetsorganens verksamhet vad gäller vetenskaplig kvalitet och nordiskt mervärde. NordForsk ska också genomföra en värdering av vilka ämnen/fält/områden som bör prioriteras i nordisk forskningssamverkan framöver, inklusive samarbetsorganens verksamheter.</p>	<p>Kliniska studier och Biobanker.</p> <p>Inom det nordiska samarbetet kring eInfrastruktur (NeIC) har man inlett samarbete kring tekniska lösningar för hantering av sensitiv data över landsgränserna samt arbete med en nordisk data molntjänst.</p> <p>Inlett samarbete med Nordisk Innovation och Nordisk Energiforskning kring ett initiativ om Gröntillväxt.</p> <p>Genomfört en utvärdering av samarbetsorganens verksamhet vad gäller vetenskaplig kvalitet och nordiskt mervärde.</p> <p>Vidarefört samarbetet med Nordiska komitten för Bioetik samt fortsatt arbetet kring forskningsetiska frågor.</p> <p>Fortsatt att öka det administrativa samarbetet med Nordisk Innovation och Nordisk Energiforskning.</p> <p>Under 2015 firade NordForsk sitt 10-års jubileum med en stor konferans med omfattande deltagande från olika intressenter.</p>
--	---	--

Forskning i øvrigt2-3180 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	9.155.000	9.155.000	9.002.000	100%	Styret for Nordita

Formål Norditas främsta uppgift är grundforskning på högsta internationella nivå inom teoretisk fysik. Institutet bedriver även vetenskapliga program med stort nordiskt deltagande bestående av månadslånga perioder av intensiv forskning kring ett specifikt tema. Nordita driver ett stipendiatprogram för högt meriterade unga forskare och för utbildning av doktorander vid kurser och forskarskolor samt genom forskarhandledning.

Forvaltningsorgan Kungliga Tekniska Högskolan

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Bedriva världsledande forskning som leder till minst 120 vetenskapliga publikationer i peer-granskade tidskrifter.</i></p> <p><i>Utbilda Nordita-postdocs för framtida professorer, särskilt i de nordiska länderna. Rekrytera 6 nya postdocs, varav 3 är nordiska.</i></p> <p><i>Organisera 6 månadslånga program inom alla områden av teoretisk fysik, samt flera kortare workshops och konferenser. Besök från högt meriterade forskare från hela världen, inklusive norden, uppmuntrar till nya samarbeten och nya idéer.</i></p> <p><i>Organisera två avancerade forskarskolor riktade mot masterstudenter resp. doktorander med mål att introducera dem till nya spännande områden inom teoretisk fysik.</i></p> <p><i>Skapa gemensamma tjänster med nordiska universitet på nivåerna postdoc och biträdande professor.</i></p> <p><i>Fortsatt stöd till utvecklingen av ett nordiskt Center för kvantmaterial (CQM).</i></p> <p><i>Månadslånga besök för 8 nordiska "Visiting PhD Fellows".</i></p>	<p><i>Världsledande forskning som leder till minst 120 publikationer i granskade tidskrifter.</i></p> <p><i>Utbildning av Nordita postdocs för framtida professorer, särskilt i de nordiska länderna. Det rekryteras 6 nya postdocs, varav 3 är nordiska.</i></p> <p><i>Organisera 6 månadslånga program inom alla områden av teoretisk fysik, samt flera kortare konferenser. Högt meriterade forskare från hela världen, inklusive norden, kommer att uppmuntra till nya samarbeten och nya idéer.</i></p> <p><i>Två sommar/vinterskolor för doktorander för att introducera dem till nya spännande områden inom fysik.</i></p> <p><i>Nya aktiviteter</i> <i>Skapa gemensamma postdoc och andra tjänster med nordiska universitet. Bidra till uppbyggnad av ett nordiskt center i kondenserande materiens fysik.</i> <i>Månadslånga besök för 8 nordiska "Visiting PhD's".</i></p>	<p>De viktigaste målen för 2015 har uppnåtts.</p> <p>En aktiv dialog pågår med KTH, Stockholms, och Uppsala universitet för att på ett långsiktigt sätt delfinansiera Norditas basverksamhet.</p> <p>181 vetenskapliga artiklar publicerades av forskare vid Nordita. 6 vetenskapliga program, 5 workshops, 5 konferenser och två avancerade forskarskolor organiserades i Norditas regi.</p> <p>Forskare vid Nordita tilldelades projektmedel på två kontrakt från Vetenskapsrådet.</p> <p>Rekrytering av 5 postdocs till Nordita, varav en är nordisk, 2 postdocs på delade tjänster med Helsinki Institute of Physics, en assistant professor och en ny föreståndare. Genomförande av 4 nordiska Visiting PhD fellows.</p>

Målen skall uppnås främst genom forskning inom flera områden av teoretisk fysik, samt organisation av till forskningen relaterade program, workshops, konferenser och forskarskolor. Forskningen bedrivs både av enskilda forskare och i kollaborationer. Av stor vikt är också kollokviumverksamheten och forskarutbildning på doktorand- och postdoktorsnivå samt gästprogrammen för nordiska och internationella forskare. Forskare vid nordiska universitet kan dessutom knytas till Nordita genom att utnåmnas till "corresponding fellows". Vidare ska kunskap om Nordita och dess roll som ett nordisk resurscentrum i teoretisk fysik spridas i de nordiska länderna genom föredrag och andra informationsaktiviteter.

2-3181 Nordisk Institutt for sjørett (NIFS)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	2.729.000	2.729.000	2.683.000	100%	Styret for NIFS

Formål Nordisk institutt for sjørett har som formål å fremme forskning og undervisning i de nordiske land i sjørett, alminnelig transportrett, energi- og petroleumsrett og beslektede fagområder. Instituttet skal videre opprettholde en høy kompetanse i alminnelig formuerett.

Forvaltningsorgan Oslo Universitet

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Instituttet har som mål å videreføre ansettelse av en professor II fra Finland, en forsker II fra Finland og en professor II fra Danmark, tilsette en (internasjonal) professor II i energirett å få nye phd kandidater på alle instituttets fagområder minst i samme omfang som avlagte doktorgrader, få en post doc i havrett, videreføre støtte til nordisk samarbeid i forskningsnettverk.</p> <p>For 2017 videreføres målet om at resultattallene ligger på snittet for de siste 5 år, som bl.a. vil innebære:</p> <p>Innleverte Doktoravhandlinger 1 Publikasjoner i serie 13 Bøker 5 Publiserte manus 41 Studentavhandlinger 31 Kurs 13 Utlån bibliotek 6766*</p>	<p>Instituttet vil videreføre ansettelse av en professor II fra Finland, en forsker II fra Finland (via InterTran prosjektet i Helsinki), en professor II fra Danmark samt videreføring av støtte til nordisk samarbeid i forskningsnettverk.</p> <p>Et mål for 2016 er at resultattallene ligger på snittet for de siste 5 år, som bl.a. vil innebære:</p> <p>Innleverte doktoravhandlinger 2 Publikasjoner i serie 14 Bøker 4 Publiserte manus 45 Studentavhandlinger 31 Kurs 12 Utlån bibliotek 6766</p>	<p>Antall innleverte doktoravhandlinger: ingen Kommentar: Sterk forsinkelse i noen phd prosjekter</p> <p>Utgitte publikasjoner i serie 13 Utgitte bøker (inklusive pensum) 7 Antall publiserte manuskripter på engelsk 15</p> <p>Publiserte/ferdige manuskripter 31</p> <p>Innleverte studentavhandlinger 32</p> <p>Deltagere i forskerutdanning 8 Nordiske studenter (26 hvorav Nordplus 21)</p> <p>Gjennomførte kurs 15 Studenter til eksamen 552 Antall kveldsseminarer 12 Deltagere på kveldsseminar 459 Mottakere av seminarmateriale 1581 Antall utlån biblioteket * Tilvekst til biblioteket* Deltagelse i internasjonale nettverk o.l.12</p>

*UiO byttet bibliotekssystem i 2015. Det er derfor ikke mulig å få ut biblioteksdata for 2015

Målene søkes realisert hovedsakelig via forskning og forskerutdanning, undervisning i forskjellige valgfag, videreutdanning gjennom seminarer og kurs, opprettholdelse av fagbibliotek, rådgivende virksomhet i for-

hold til offentlige myndigheder, advokater og de aktuelle næringsinteresser, internationalt samarbejde og publisering og annen forskningsformidling.

2-3182 Nordisk Institut for Asienstudier (NIAS)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.325.000	4.325.000	4.253.000	100%	NIAS styre

Formål NIAS er en nordisk kundskabs- og ressourceplatform som fokuserer på det moderne Asien og relationerne mellem Norden og Asien. NIAS udfører forskning, publicerer og formidler asienkundskaber. NIAS er et tværfagligt mødested for nordiske asienprojekter og netværk samt for internationale forskere. Det digitale bibliotek står til rådighed for 26 nordiske universiteter og centre, og stipendieprogrammet tilbyder studerende og forskere ophold ved NIAS. Samarbejder med universiteter i 12 asiatiske lande, konkrete projektaftaler med 6 asiatiske Universiteter. Samarbejde med Nordic Centre Fudan, og Nordic Centre India.

Forvaltningsorgan Københavns Universitet

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Fastholde og udvikle eksisterende kerneaktiviteter: styrke forskningsinfrastrukturen, informations digitalisering, <i>open access</i> , og gæsteforsker programmet for nordiske og asiatiske forskere.	Fastholde og udvikle eksisterende kerneaktiviteter: styrke forskningsinfrastrukturen, informations digitalisering, <i>open access</i> , og gæsteforsker programmet for nordiske og asiatiske forskere.	Modtog 40 nordiske MA (22)/PhD (18) kandidater, afholdt 13 internationale seminarer internt, og 36 tilsvarende seminarer eksternt.
Etablere 1-3 interdisciplinære og tværkulturelle forskningsprojekter med fokus på relationerne mellem Asien og Norden.	Etablere 1-3 interdisciplinære og tværkulturelle forskningsprojekter med fokus på relationerne mellem Asien og Norden.	NIAS forskere publicerede 4 monografier, 16 artikler i kvalitets-tidsskrifter, 8 kapitler i videnskabelige værker, samt 12 andre udgivelser. 90 interviews i nordiske medier. 16 NIAS Press monografier, 7 af dem nordiske.
Fremme kundskaber om Asiens samfund, kultur, økonomi og politik, specielt uden for de traditionelle Asienstudier, herunder stå til rådighed for det nordiske samarbejde, nordiske samfundsinstitutioner og erhvervsliv.	Fremme kundskaber om Asiens samfund, kultur, økonomi og politik, specielt uden for de traditionelle Asienstudier, herunder stå til rådighed for det nordiske samarbejde, nordiske samfundsinstitutioner og erhvervsliv.	Biblioteket fuldt digitaliseret. Antal brugere stigende: Tilsammen havde NIAS, Asia Portal, og NIAS Press i alt over 37.000 hits. NIAS er med i det nordiske <i>open access</i> projekt (DiVA) det digitale videnskabelige arkiv.
Udgive en skriftserie (digitalt & papir) om asiatiske forhold af særlig interesse for offentlige institutioner og private virksomheder i Norden.	Udgive en skriftserie (digitalt & papir) om asiatiske forhold af særlig interesse for offentlige institutioner og private virksomheder i Norden.	Samarbejde med universiteter i 12 asiatiske lande. Konkrete aftaler med 6 asiatiske universiteter. Vigtige samarbejdsaftaler med Yonsei universitet i Seoul, CASS i Beijing, samt Fudan U i Shanghai. Gæsteforskerprogram med Yonsei med ekstern finansiering. Fudan og Yonsei er med i NIAS platfor-
	Fortsat styrke samarbejdet med nordiske institutioner om udvikling af asienkundskaber.	

		men Asien og Arktis. Aktiv i <i>European Alliance for Asian Studies</i> , fælles digital platform under udarbejdelse, europæisk deltagelse i NIAS PhD kurser aftalt.
--	--	---

2-3184 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.418.000	4.418.000	4.344.000	100%	Styret i NORD-VULK

Formål Nordisk Vulkanologisk Center (NordVulk) har til formål at fremstå som en fælles Nordisk kompetence inden for forskning i vulkanologiske processer og relaterede emner, herunder klimatiske påvirkninger samt råstof dannelser. NordVulk står for et stipendiat program for unge Nordiske PhD studerende eller Post Docs, samt et internationalt sommerskole program.

Forvaltningsorgan Islands Universitet

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At forny og forstærke det nordiske samarbejde inden for geologi/geofysik At agere vært for min. 5 stipendiater inden for emnet vulkanologiske processer. At publicere minimum 15 peer-reviewed videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter. At afholde en geologisk sommerskole på PhD niveau At agere vært for Nordiske forskere på forskningsorlov.	At forstærke det nordiske samarbejde inden for geologi/geofysik At agere vært for min. 5 stipendiater inden for emnet vulkanologiske processer. At publicere minimum 15 peer-reviewed videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter. At afholde en geologisk sommerskole på PhD niveau At agere vært for Nordiske forskere på forskningsorlov.	Ledte det EU finansierede FutureVolc projekt Deltog i de europæiske uddannelsesnetværk NemoH og MeMoVolc Var vært for 4 nordiske PhD stipendiater og 4 Post Docs -Publicerede 28 artikler i internationale videnskabelige tidsskrifter afholdt en Nordisk workshop om fremtidigt Nordisk forsknings- og uddannelsessamarbejde i vulkanologiske processer.

2-3185 Nordisk Samisk Institut (NSI)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.670.000	1.670.000	1.642.000	100%	Styret for Samisk Høgskole

Formål Samisk høgskoles forskningsprogram ”Samisk forskning for det samiske samfunn II”, har til formål å framskaffe forskningsresultater av høy kvalitet som er til nytte for det samiske samfunnet og urfolkssamfunn for øvrig. Kunnskapsutviklingen skal resultere i publisering, kapasitetsoppbygging og rekruttering innenfor disiplinene rettshistorie, utdanningsforskning, etikk, statistikk, språkforskning, tradisjonell kunnskap og tradisjonelle næringer. Programmet skal også bidra til at samisk som vitenskapsspråk styrkes.

Forvaltningsorgan Sámi allaskuvla (Sámi University of Applied Sciences, Samisk høgskole)

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Vidareføring av nordisk samisk forskningsprogram i samsvar med ny kontrakt mellom Sámi allaskuvla og Nordisk ministerråd.	Videreføring av forskningsprosjekter innenfor de prioriterte fagdisiplinene.	Sámi allaskuvla (SA) har i løpet av 2015 finansiert 12 forskningsprosjekter innenfor fagdisiplinene duodji, sosiolingvistik, barnespråkforskning, pedagogikk, skoleforskning, stedsnavnsforskning, språkpolitikk, samisk litteratur, samisk reindrift, filosofi, politikkutveking og media.
Vidareføring av nordisk-samiske forskningsprosjekt innen prioriterte fagdisipliner.	Gjennomføre 3 forprosjekter med formålet å utvikle phd-prosjekter.	SA har gjennomført et forprosjekt.
Gjennomføre 2 forprosjekter med formålet å utvikle phd-prosjekter.	Arrangere 1 forskningskonferanse, samt Forskningsdagene.	Høgskolens øvrige planlagte forprosjekt gjennomføres i 2016.
Arrangere 1 forskningskonferanse, samt Forskningsdagene.	Publisere 2 <i>Diedut</i> -bøker og 2 nummer av <i>Sámi diedálaš áigečála</i> .	SA har deltatt med forskningspresentasjoner og egne sidearrangement ved Åbos litteraturmesse. SA har lokale arrangement under <i>Forskningsdagene</i> .
Publisere 2 <i>Diedut</i> -bøker og 2 nummer av <i>Sámi diedálaš áigečála</i> .		SA har publisert to bøker i serien <i>Diedut</i> . Da det ikke kom inn tilstrekkelig med vitenskapelige artikler lyktes det ikke å gi ut noen nummer av <i>Sámi diedálaš áigečála</i> i 2015.

Social- og Helsepolitik

Generel indledning

Formål og Fakta Ministerrådet for Social- og Helsepolitik (MR-S) arbejder for, at landene opnår en mer-værdi ved, at udvalgte opgaver analyseres og/eller løses på nordisk plan for at øge nordisk kompetence og konkurrencekraft. Samarbejdet koncentrerer sig om udvikling og bæredygtigheden af det nordiske velfærdssamfund, og må ses i et europæisk/globalt perspektiv.

Strategiske målsætninger 2017 Det social- og sundhedspolitiske samarbejde bygger på et samarbejdsprogram, som gælder 2013 og frem. Der er tale om et overordnet politisk dokument, som komplementeres af formandskabets prioriteringer, og det der bliver besluttet af MR-S. I sektorens samarbejdsprogram indgår et løbende arbejde for at integrere de tre horisontelle perspektiver; børn og unge, holdbar udvikling og ligestilling. De strategiske tiltag er i hovedtræk koncentreret om fire mål, der skal bidrage til at styrke en bæredygtig velfærd og sundhed i Norden. Det handler blandt andet om at sikre social tryghed i Norden, på et arbejdsmarked under stadig forandring og en målrettet indsats for forebyggelse, f.eks. fokus på at forebygge livsstilssygdomme og at fremme psykisk sundhed. Desuden samarbejder MR-S om at styrke kvaliteten og sikkerheden i social- og sundhedsvæsenet og at fremme innovation via erfaringsudveksling og forskning indenfor sundheds-, omsorgs- og velfærdstjenesterne.

Samarbejdsprogrammet suppleres af en handlingsplan, som er en oversigt, der konkret beskriver de projekter og initiativer, der er i 2017. Samarbejdsprogrammet og handlingsplanen er offentliggjort på www.norden.org

Landene ønsker at udvide og styrke samarbejdet på sundhedsområdet og vil i 2017 fortsætte diskussionen om og opfølgningen af rapporten *Det framtida nordiska hälsosamarbetet* <http://norden.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:723233>. Se i øvrigt budgetposter 3-4311 og 1-8410.

Landene ønsker i de kommende år at igangsætte en strategisk gennemlysning af det socialpolitiske område. Se i øvrigt budgetpost 3-4310.

Ministerrådets resultater i 2015 Resultatberetningen for MR-S beskriver her de resultater, som ligger ud over resultaterne beskrevet under de enkelte budgetposter. Der kan være tale om tværsektorielle resultater og aktiviteter, der finansieres af andre sektorer.

I regi af programmet *Holdbar Nordisk Velfærd* budgetpost 1-8210 er der arbejdet med projekter på MR-S' område, blandt andet inden for velfærdsteknologi, socialt entreprenørskab, højt specialiseret behandling, forskning om social ulighed i sundhed og velfærd samt kliniske multicenterstudier/Nordic Trial Alliance (NTA). Læs mere om de enkelte projekter og konkrete resultater i programmet fra rapporteringen til statsministrene og på hjemmesiden www.norden.org/valfard.

I rapporten *Det framtida nordiska hälsosamarbetet*, som blev præsenteret for MR-S i 2014, foreslog den tidligere svenske sundhedsminister Bo Könberg 14 samarbejdsinitiativer. I 2014 besluttede MR-S at arbejde videre med fem af initiativerne. I 2015 besluttede MR-S at arbejde videre med yderligere fire af initiativerne, Antibiotikaresistens (forslag 1) med en fælles deklaration gennem et One Health-perspektiv <http://www.norden.org/sv/nordiska-ministerraadet/ministerraad/nordiska-ministerraadet-foer-social-och-haelsopolitik-mr-s/deklarationer-och-foerklaringar/declaration-on-antimicrobial-resistance-through-a-one-health-perspective/>.

I deklarationen er der blandt andet tilkendegivet, at en nordisk strategigruppe bliver nedsat, hvor landene udveksler erfaringer om ”best practice” og sikrer effektiv brug af nordiske ressourcer, når det gælder bekæmpelse mod antibiotikaresistens. MR-S behandlede forslagene om folkesundhed (forslag 5) og ulighed i sundhed (forslag 6) og besluttede at opretholde et højt ambitionsniveau i det kommende samarbejde på folkesundhedsområdet, samt til dette formål at anvende den resterende egenkapital (på ca. 11,5 MDKK) fra den nu nedlagte Nordic School of Public Health NHV. Forslaget om lægemiddelsamarbejde (forslag 12) er også blevet initieret ved at igangsætte en kortlægning af landenes erfaringer med henblik på eventuelt fremtidigt samarbejde.

MR-S og MR-JÄM samarbejder om projektet *Funktionshindersperspektiv, kön och mångfald*. Projektet er finansieret med midler fra den tværsektorielle indsats *Hållbar Utveckling*, budgetpost 1-0460. Projektet koncentrerer om kønsrelateret vold, når det gælder mennesker med handicap, universal udformning samt integrering af handicapsperspektivet i NMR’s virksomhed. Se også budgetpost 3-4320.

	Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
MR-S (TDKK)	38.732	38.732	0	0,0%
<i>Projektmedel</i>	<i>18.938</i>	<i>18.938</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
3-4310 Projektmedel - Social- och hälsovårdspolitik	5.646	4.646	1.000	21,5%
3-4311 Nordisk helsesamarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport	1.264	1.264	0	-
3-4320 Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder	1.142	1.142	0	0,0%
3-4340 Nomesko og Nososko	1.924	1.924	0	0,0%
3-4382 NIOM AS - Nordisk institutt for Odontologiske Materialer	8.962	9.962	-1.000	-10,0%
<i>Institutioner</i>	<i>19.794</i>	<i>19.794</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
3-4380 Nordens Velfärdcenter	19.794	19.794	0	0,0%
Opdelt på kategorier	38.732	38.732	100%	100%
Projektmidler	9.976	8.976	25,8%	23,2%
Programlignende aktiviteter	8.962	9.962	23,1%	25,7%
Institutioner	19.794	19.794	51,1%	51,1%

Projektmedel

3-4310 Projektmidler – Social- och hälsovårdspolitik

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	5.646.000	4.646.000	4.568.000	94%	MR-S/EK-S

Formål Projektmidlerne koncentrerer til færre områder og større projekter og er et vigtigt virkemiddel til at udmønte MR-S politiske prioriteringer. Det er et krav, at mindst tre nordiske lande deltager i projekterne.

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2014 – Opnåede resultater
Ny nordisk videreuddannelse, smitsomme sygdomme og hospitalshygiejne: Uddannelsen blev ikke oprettet i	Ny nordisk videreuddannelse, smitsomme sygdomme og hospitalshygiejne: Målet er at etablere den videregående	Inklusion af udsatte unge i arbejdsliv og uddannelse: Som led i projektet <i>Unge ind i Norden</i> er udarbejdet en rapport

<p>2016. Målet er at etablere den i 2017. MR-S har for 2017 afsat 2,4 MDKK til etableringen af uddannelsen.</p> <p><i>Aktiviteter under det norske formandskab:</i> Afsat 1 MDKK. I 2017 skal der holdes tre konferencer om (1) velfærdsteknologi, (2) migration/flygtningesituationen samt (3) arbejde og psykisk helse.</p> <p><i>Initiativer vedrørende menneskehandel:</i> MR-S indgår i NMR tværsektorielle program mod menneskehandel. Programmet har til formål at bidrage til landenes arbejde med forebyggelse af menneskehandel, retsforfølgelse af menneskehandlere og beskyttelse af ofre for menneskehandel.</p> <p>Programmet omfatter bidrag til styrkelse af den faglige og organisatoriske kapacitet hos relevante aktører, blandt andet gennem udveksling af viden og erfaringer samt gennem implementering af guidelines og virksomme løsninger. Programmet skal desuden styrke samarbejdet mellem specialister, der arbejder med menneskehandel i daglig praksis og på tværs af aktører.</p> <p><i>Samarbejde om eHelse:</i> Den nordiske eHelsegruppe skal levere f.eks. en analyse af lovgivningsmæssige hindringer for udveksling af patientinformation indenfor Norden og en analyse af indikatorer for at måle investeringer i eHelse. MR-S skal beslutte om samarbejdet fortsætter i midten af 2017.</p>	<p>ende uddannelse i 2016. EK-S har i 2016 afsat 2,4 MDKK til etableringen af uddannelsen.</p> <p><i>Aktiviteter under det finske formandskab:</i> Sikre opfølgning af forslag 5, 6, 9 og 11 i rapporten <i>Det framtida nordiska hälsosamarbetet</i>. EK-S godkendte at afsætte 1 MDKK til disse aktiviteter i 2016, hvor den største satsning bliver en konference til 550.000 DKK om videreudvikling af folkesundheds-samarbejdet og den nordiske velfærdsmodel.</p> <p><i>Initiativer vedrørende menneskehandel:</i> MR-S indgår i NMR tværsektorielle program mod menneskehandel. Programmet har til formål at bidrage til landenes arbejde med forebyggelse af menneskehandel, retsforfølgelse af menneskehandlere og beskyttelse af ofre for menneskehandel.</p> <p>Programmet omfatter bidrag til styrkelse af den faglige og organisatoriske kapacitet hos relevante aktører, blandt andet gennem udveksling af viden og erfaringer samt gennem implementering af guidelines og virksomme løsninger. Programmet skal desuden styrke samarbejdet mellem specialister, der arbejder med menneskehandel i daglig praksis og på tværs af aktører.</p>	<p>om skolebørns psykiske sundhed i Norden, en rapport om førtidspension og unge med nedsat arbejdsevne samt en oversigt over myndigheder og organisationer i Norden, der arbejder med unge. NVC har formidlet viden fra rapporter på nordiske og europæiske konferencer.</p> <p><i>Nordisk Konvention om social bistand og sociale tjenester:</i> I 2015 blev der oprettet en revisionsgruppe med det formål at revidere den nuværende konvention blandt andet set i lyset af EU- og international ret. Arbejdet forventes afsluttet i 2016.</p> <p><i>Samarbejde om eHelse:</i> Forskarnetværket har publiceret en rapport om eHelseindikatorer i Norden. Juristnetværket har publiceret en oversigt over de retslige betingelser for udveksling af eRecepter i Norden. Et nyt netværk for eRecepter er oprettet for at analysere andre eksisterende hindringer for udveksling af eRecepter.</p>
--	--	--

3-4311 Nordisk helsesamarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.264.000	1.264.000	1.243.000	100%	MR-S/EK-S

Formål Rapporten *Det framtida nordiska hälsosamarbetet* har fjorten anbefalinger til det fremtidige nordiske sundhedssamarbejde. En række af rapportens forslag er allerede drøftet og besluttet af MR-S i 2014 og 2015. Dette arbejde vil fortsætte i 2017, og til dette arbejde er der afsat midler under denne budgetpost.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Højt specialiseret behandling (forslag 2):</i> Bidrage til styrket nordisk samarbejde om højt specialiseret behandling gennem et nordisk udvalg i regi af NMR.</p> <p><i>Sjældne sygdomme (forslag 3):</i> Bidrage til styrket nordisk samarbejde om sjældne sygdomme gennem et nordisk netværk i regi af NMR.</p> <p><i>Psykiatrisamarbejde (forslag 10):</i> Bidrage til styrket nordisk samarbejde på psykiatriområdet gennem en nordisk arbejdsgruppe i regi af NMR.</p> <p>Iværksætte yderligere beslutninger om forslagene i rapporten <i>Det framtida nordiska hälsosamarbetet</i>.</p>	<p><i>Sjældne sygdomme (forslag 3):</i> Bidrage til styrket nordisk samarbejde om sjældne sygdomme gennem etablering af et nordisk netværk i regi af Nordisk Ministerråd.</p> <p><i>Helseberedskab (forslag 11):</i> Bidrage til at nyt udvidet mandat for helseberedskabsgruppen (Svalbardgruppen) kan træde i kraft den 1. januar 2016. Sikre en god opstart af arbejdet i gruppen.</p> <p><i>Tjenestemandsudveksling (forslag 13):</i> Bidrage til øget nordisk kompetence og konkurrenceevne på sundhedsområdet gennem flere og bedre netværk på embedsmands- og chefniveau. Efteråret 2016 skal EK-S diskutere og evt. træffe beslutning om fortsat udbytte på baggrund af erfaringer fra 2015/16 samt en ekstern evaluering.</p>	<p>MR-S har initieret og finansieret rapporten <i>Det framtida nordiska hälsosamarbetets</i> forslag om højt specialiseret behandling (forslag 2), sjældne sygdomme (forslag 3) og psykiatri (forslag 10). Udarbejdelse af udvidet mandat til helseberedskabsgruppen (forslag 11) forventes godkendt i 2016. Pilotprojektet vedrørende tjenestemandsudveksling (forslag 13) begyndte.</p> <p>Rapportens forslag findes på: http://norden.diva-port-tal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A723233&dswid=8985</p>

3-4320 Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.142.000	1.142.000	1.123.000	100%	NVC

Formål

Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder (härefter Rådet) är förankrat i MR-S, men är ett rådgivande organ för hela Nordiska ministerrådet. Rådet ska fungera som plattform för kunskapsdelning och informationsutbyte mellan sakkunniga i de nordiska länderna och självstyrande områdena. Rådet får uppdrag från Nordiska ministerrådet men har rätt att på eget initiativ lyfta frågor och uppgifter som Rådet finner viktiga i det nordiska samarbetet på funktionshinderområdet. Rådet består av sexton experter på funktionshindersfrågor. Hälften är utsedda av regeringar och hälften av funktionshindersorganisationernas paraplyorganisationer eller liknande i respektive nordiskt land och självstyrande område. <http://www.nordicwelfare.org/Om-oss/Funktionshinderradet/>

I överensstämmelse med den av MR-S antagna samarbetsprogram för social- och hälsoområdet för perioden 2013 och framåt har de nedan nämnda målen blivit fastlagda.

Forvaltningsorgan Nordens Velfærdscenter (NVC)

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Funktionshinderrådet fortsätter följa upp genomförandet av uppgifter och mål i handlingsplanen för nordiskt samarbete om funktionshinder. Aktiviteterna är indelade under teman Mänskliga rättigheter, Mångfald och Fri rörlighet, målen för aktiviteterna kan hittas här: http://norden.diva-tal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A840699&dswid=-9326</p> <p>Det ska göras en slutevaluering av Rådets första mandatperiod och tas beslut om Rådets fortsättning. Speciell vikt ska läggas vid förankringen i alla relevanta ministerråd samt om Rådet har etablerat sig i det nordiska samarbetet.</p>	<p>Funktionshinderrådet fortsätter följa upp genomförandet av uppgifter och mål i handlingsplanen och Rådet medverkar i projektet <i>Funktionshindersperspektiv, kön och mångfald</i> som finansieras med 1 MDKK i 2014 av den tvärsektoriella insatsen Hållbar Utveckling, budgetpost 1-0460. Rådet görs mer känt i nyckelmiljöer på nordisk och nationell nivå och Rådet tydliggör funktionshindersperspektiv i relevanta delar av det nordiska samarbetet.</p>	<p>Funktionshinderrådet har fortsatt med implementeringen och uppföljningen av Handlingsplanen av nordiskt samarbete om funktionshinder.</p> <p>Rådet har arbetat för att bli mera känt bland olika intressenter i Norden.</p> <p>Rådet har evaluerats och man har satt i gång en process för att få en starkare förankring i alla relevanta ministerråd.</p>

3-4340 Nomesko og Nososko

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.924.000	1.924.000	1.892.000	100%	Statens Serum Institut, Danmark

Formål Bidraget til Nordisk Medicinalstatistisk Komité (NOMESKO) og Nordisk Socialstatistisk Komité (NOSOSKO) har til formål at sikre, at nordisk statistik på social- og sundhedsområdet er sammenligneligt mellem landene, at indsamle nordisk statistik på området, og gøre denne bredt tilgængelig via publikationer samt databaser. Desuden skal man sikre nordisk koordinering internationalt i relevante statistiksammenhænge. Statistikmaterialet er et værktøj, som bliver anvendt til at træffe beslutninger på andre områder indenfor Nordisk Ministerråd. Se hjemmesiden www.nowbase.org

I overensstemmelse med det af MR-S besluttede samarbejdsprogram om at sikre og udbrede nordisk statistik er følgende mål fastlagt for 2017:

Forvaltningsorgan Sundhedsdatastyrelsen, Danmark

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Health Statistics for the Nordic Countries</i> og <i>Social Protection in the Nordic Countries</i>: Årlige publikationer med sammenlignelig nordisk statistik.</p> <p><i>Projekter:</i> a. Indvandringens effekter på den nordiske velfærdsmodel. b. Narkotikarelateret dødelighed. Metodeprojekt til udvikling af datas præcision.</p> <p>Omlægning af den løbende dataindsamling.</p> <p>Skabe sammenhængende databank for NOMESKO og NOSOSKO, hvilket åbner en mulighed for nye og variable formidlingsmuligheder og bedre integration i det fælles statistiksamarbejde i NMR.</p>	<p><i>Health Statistics for the Nordic Countries</i> og <i>Social Protection in the Nordic Countries</i>: Udgivelse af årlige publikationer med sammenlignelig nordisk statistik.</p> <p><i>Forstudie om patientbevægelser i Norden:</i> Forstudie til projekt om patientbevægelser i Norden i samarbejde med Finlands formandskab.</p> <p><i>Formidling:</i> Implementering af ny formidlingsstrategi, herunder udvikling af hjemmeside.</p>	<p><i>Helsestatistik for de nordiske lande</i> og <i>Social tryghed i de nordiske lande</i>: Udgivet på engelsk.</p> <p><i>Projekt om velfærdsindikatorer:</i> Arbejdet pågår og forventes afsluttet i 2016.</p> <p><i>Hjemmeside:</i> Udvikling af hjemmeside pågår som en del af ny formidlingsstrategi.</p> <p><i>Projekter:</i> <i>Sickness Absence in the Nordic Countries</i>; rapport udgivet http://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:811504/FULLTEXT06.pdf</p> <p><i>Mikrosimuleringsmodeller i Norden, Social ulighed i dødelighed og Ældres Helse</i>; publikationer primo 2016.</p>

Målene for budget 2017 søges realiserede hovedsageligt via indsamling af sammenlignelige data og løbende revidering og udvikling både af de årlige statistikpublikationer og komiteernes metoder til dataindsamling og -præsentation.

3-4382 NIOM A/S – Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	8.962.000	9.962.000	9.795.000	100%	NIOM AS

Formål NIOM A/S har til formål å sikre at medisintekniske produkter som benyttes innen tannpleien i Norden, oppfyller de helsemessige og tekniske krav som kan stilles med hensyn til utviklingen innen området. NIOM A/S forsknings- og informasjonsvirksomhet skal baseres på vitenskapelig grunn og være praktisk anvendelig i klinisk virksomhet for å bidra til at pasienter i nordiske land får sikre og velfungerende biomaterialer. NIOM A/S skal videreutvikle det nordiske forskningssamarbeidet gjennom økt fokus på kliniske problemstillinger. Se NIOM A/S hjemmeside på www.niom.no

I overensstemmelse med det av MR-S besluttede samarbeidsprogram for sosial- og helseområdet 2013 og frem er de nedenfor nevnte mål fastlagt for 2017:

Forvaltningsorgan NIOM A/S (Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer), Oslo.

Mål og resultatopfølging		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Forskning:</i> NIOM skal styrke nordisk forskningssamarbeid innenfor dentale og andre biomaterialers funksjon og biokompatibilitet. Forskningen skal fokusere på biologiske og kliniske forhold samt materialegenskaper som har betydning for pasientsikkerheten.</p> <p>Gjennomføre og koordinere tverrfaglige og samnordiske prosjekter.</p> <p><i>Synlighet og formidling:</i> Levere forskningsbasert og klinisk relevant informasjon til profesjon og helsemyndigheter.</p> <p>Utgi regelmessige nyhetsblader og levere fagstoff til publikasjonskanaler for tannhelsepersonell i Norden.</p> <p>Formidle systematiske oversikter fra egen og andres forskning til den utøvende tannhelsetjenesten.</p> <p>Videreutvikle og vedlikeholde nettbasert informasjonsportal.</p> <p>Avholde etter- og videreutdanningskurs og seminarer for tannleger.</p>	<p><i>Forskning:</i> Fremskaffe informasjon om materialenes biokompatibilitet og funksjonelle egenskaper gjennom laboratorieundersøkelser og kliniske pasientnære studier.</p> <p>Gjennomføre og koordinere tverrfaglige og samnordiske prosjekter.</p> <p><i>Synlighet og formidling:</i> Være førstevalg når myndigheter profesjon og pasienter ønsker uavhengig informasjon.</p> <p>Publisere klinisk relevant informasjon om materialer og metoder basert på egne og andres forskningsresultater.</p> <p>Videreutvikle og vedlikeholde nettbasert informasjonsportal.</p> <p>Avholde etter- og videreutdanningskurs og seminarer for tannleger.</p>	<p><i>Forskning:</i> NIOM har arbeidet med i alt 25 forskningsprosjekter.</p> <p>Tverrvitenskapelig og nordiske samarbeidspartnere finnes ved ti institusjoner i Danmark, Finland, Island, Sverige og Norge.</p> <p>Fem gjesteforskere ble tilbudt arbeidsplass, derav tre fra Danmark, Finland og Island.</p> <p><i>Synlighet og formidling:</i> NIOM besvarer henvendelser fra nordiske tannleger om materialbruk og materialvalg. Produktdatabasen har hatt 36.500 besøk og er under revisjon i samarbeid med svensk universitetsmiljø.</p> <p>NIOM har publisert 17 artikler relatert til NIOMs forskning i internasjonale og nordiske media.</p> <p>Nordiske tannleger og andre interesserte mottok elleve nyhetsbrev fra NIOM.</p> <p>NIOM har holdt kurs for islandske tannleger, forskningskurs i Finland, deltatt på årsmøter i svenske og norske tannlegeforeninger og holdt kurs for tannleger i ulike lokalforeninger.</p>

Målene søges realiserede hovedsageligt via nordiske gjesteforskeraktivitet, nordiske samarbejdsprojekter, forskningsaktivitet, metodeseminarer, utadrettete aktiviteter, kurs, fortatte nyhedsbrev og publikasjoner og arbeid på hjemmesider.

Institutioner

3-4380 Nordens Velfærdscenter (NVC)

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
SEK	0	24.743.000	24.500.000	86%	Institutionen
Modsv. DKK	19.794.000	19.794.000	20.335.000		

Nordens Velfærdscenter (NVC) er også forvaltningsorgan for en del af budgetpost 1-1012, Norden i Fokus. NVC er sekretariat for Rådet for nordiskt samarbejde om funktionshinder, budgetpost 3-4320.

Formål

Nordens Velfærdscenter (NVC) ska stärka de nordiska ländernas samarbete på välfärdsområdet. Inom de teman på välfärdsområdet som prioriteras av Nordiska ministerrådet ska institutionen främja det policyrelevanta samarbetet mellan länderna. Institutionen ska bidra till utvecklingen av insatserna på välfärdsområdet i de nordiska länderna genom att facilitera och genomföra nordiska samarbeten som länderna anser vara nyttiga komplement till de nationella aktiviteterna. NVC's hjemmeside:

<http://www.nordicwelfare.org/>

Förutom verksamhet som finansieras av beviljningen i ordinarie budget för 2017 kan NVC ta på sig uppgifter som har särskild finansiering för genomförandet av projekt och aktiviteter.

I överensstämmelse med den av MR-S antagna strategin för social- och hälsoområdet för perioden 2013 och framåt har de nedan nämnda målen för den verksamhet som finansieras av basbeviljningen i den ordinarie budgeten blivit fastlagda för 2017.

Strategisk mandat

Gælder for 2017

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
Der fastsættes konkrete mål for NVC i institutionens bevillingsbrev for 2017. Udvalgte, overordnede mål for NVC's virksomhed i 2017 er:	Av överordnade mål för institutionens verksamhet i 2016 kan nämnas:	Nedenfor fremgår udvalgte resultater af NVC's virksomhed i 2015.
NVC fremmer samarbejdet på velfærdsområdet mellem de nordiske lande samt Færøerne, Grønland og Åland ved at gennemføre initiativer, der fremmer netværk og udveksling af viden og erfaringer mellem relevante aktører.	NVC gennemfører initiativ som ska stödja det nordiska samarbetet och som ska bidra till ländernas arbete med kvalitet på välfärdsområdet vid att fungera som ett kunskapscenter, informera, ta initiativ till lämpliga sätt att stärka och sprida kunskap inom välfärdsområdet samt genom att förmedla kontakter mellan relevanta aktörer i länderna.	<i>Velfærdspolitik:</i> NVC har udarbejdet en kortlægning af kvalitetsarbejdet i ældreplejen i de nordiske lande samt Færøerne, Grønland og Åland. NVC har udarbejdet en rapport over viden om indsatser for anbragte børn i Norden samt udarbejdet forslag til, hvordan indsatserne kan styrkes. NVC har gennemført seminariturnéer i Norden, hvor der er formidlet viden fra NVC's projekter om kvalitet i ældreplejen og om anbragte børn.
NVC styrker det nordiske samarbejde om folkesundhed gennem en effektiv og smidig sekretari-		

<p>atsbetjening af landenes samarbejde.</p> <p>NVC bidrager til at styrke landenes arbejde med at forebygge alkohol- og narkotikaproblemer og fremme kvaliteten på misbrugsområdet ved at koordinere forskningsprojekter og aktivt formidle relevant forskning gennem eksempelvis webportalen PopNAD, afholdelse af seminarier mv.</p> <p>NVC bidrager til implementering af Nordisk Ministerråds handlingsplan for samarbejde på handicapområdet.</p> <p>NVC bidrager til at styrke landenes indsatser for personer med døvblindhed gennem at opbygge viden og tilbyde kompetenceudvikling af personale gennem kurser.</p> <p>NVC bidrager til landenes arbejde med udvikling og implementering af velfærdsteknologi.</p> <p>*)</p>	<p>NVC följer upp handlingsplan för nordiskt samarbete på funktionshinderområdet.</p> <p>NVC bidrar till att stärka ländernas insats för personer med dövblindhet genom att erbjuda kompetensutveckling av personal.</p> <p>NVC bidrar till att stärka ländernas arbete med att förebygga alkohol- och narkotikaproblem och främja kvaliteten på missbruksvården vid aktivt att förmedla relevant forskning genom t.ex. utgivande av tidskriften NAD (Nordic Studies on Alcohol and Drugs), seminarier mv. Vidareutvecklingen av NVC:s roll inom det förebyggande området ska undersökas.</p> <p>NVC faciliterar utbyte av erfarenheter på demensområdet genom fortsatt stöd till arbetet i det nordiska demensnätverket.</p>	<p><i>Handicapområdet:</i> NVC har etableret et nordisk ekspertnetværk om implementering af og opfølgning på FN's konvention om rettigheder for personer med handicap. NVC har arbejdet med implementering af Nordisk Ministerråds handlingsplan på handicapområdet. På døvblindeområdet har NVC blandt andet afholdt 5 kurser for personale.</p> <p><i>Alkohol- og rusmiddelforskning:</i> NVC har gennemført en nordisk seminariturné om saglig alkohol- og rusmiddelrelateret journalistik. NVC har formidlet viden om alkohol og narkotika gennem udgivelse af 6 udgaver af NAD (Nordic Studies on Alcohol and Drugs) og gennem publicering af 55 artikler på websiden PopNAD. NVC har desuden været hovedarrangør af en international conference om alkoholskader på tredjepart.</p> <p><i>Velfærdsteknologi:</i> NVC har afholdt 2 møder i nordisk tænketank om velfærdsteknologi.</p> <p>Som led i projektet CONNECT om velfærdsteknologi er der udviklet 6 redskaber til støtte for implementering af velfærdsteknologi, som kan anvendes af kommuner i Norden.</p> <p><i>Inklusion på arbejdsmarkedet:</i> Der er publiceret 8 artikler om metoder til at undgå frafald fra uddannelser i regi af projektet Kundskabsbanken. Som led i projektet <i>Unge ind i Norden</i> har NVC blandt andet samarbejdet med en nordisk ekspertgruppe om førtidspension af unge og udgivet en rapport om emnet.</p>
--	---	--

*)Budgetteksten kan blive justeret i lyset af generalsekretærens forslag til MR-SAM om et nordisk samarbejdsprogram om integration af flygtninge og indvandrere.

Kulturpolitik

Generel indledning

Formål og Fakta Syftet med det nordiska kultursamarbetet är att förvalta det nordiska kulturarvet inom historia, kultur och språk och på så sätt säkra en kontinuitet. Samtidigt är det nödvändigt att införliva nya kulturuttryck och impulser. Genom erfarenhets- och kompetensutbyte samt nätverksbyggande ska Norden som region utvecklas och stärkas. Språkförståelsen i Norden ska främjas och understödjas. Principerna om yttrandefrihet ska försvaras. Samarbetet ska utveckla gemenskap och förståelse mellan invånarna i Norden och därmed bidra till nordisk sammanhållning.

Nordiska Ministerrådet för kultur (härefter: MR-K) arbetar i likhet med övriga ministerråd aktivt på att integrera horisontella perspektiv; barn och unga, hållbar utveckling och jämställdhet i all verksamhet. MR-K har en särskild plan för integrering av jämställdhetsperspektivet i alla insatser och projekt med hållbarhetsperspektiv prioriteras i Kultur- och konstprogrammet. MR-K har en omfattande verksamhet vad gäller barn och unga och har dessutom beslutat att ytterligare förstärka insatsen för barn och ungas möte med kultur, vilket är synligt i de strategiska prioriteringar som MR-K har planlagt för 2017.

Strategiske målsætninger 2017 Nordiska ministerrådets strategi för det nordiska kultursamarbetet 2013-2020 innehåller fem prioriterade teman med strategiska målsättningar:

Det hållbara Norden – Det nordiska kulturlivet stärker hållbarheten i de nordiska samhällena genom att vara tillgänglig och involverande

Det kreativa Norden - Norden utmärker sig som en levande, dynamisk och kreativ kulturregion.

Det interkulturella Norden – Alla invånare i Norden känner sig hemma och kulturellt delaktiga i Norden.

Det unga Norden – Barn och unga i Norden skapar, tar del av och har åsikter om konst och kultur.

Det digitala Norden - Nordisk kultur drar full nytta av den digitala tekniken.

Under dessa fem teman har MR-K beslutat om följande strategiska satsningar 2017:

Mer kunskap när kulturpolitiken utformas:

Etablering av en nordisk kunskapsresurs för nordisk kulturpolitik och –statistik, som ska utgöra en knutpunkt mellan de nordiska ländernas kulturmyndigheter, nordiska institutioner och samarbetsorgan, kulturpolitiska forskare och statistikbyråer.

Aktivt medborgarskap och inklusion:

Kulturinstitutioner, folkbibliotek och det ideella föreningsarbetet är viktiga arenor för integration och skapande av sammanhållning. En gemensam nordisk bibliotekslösning för förmedling av digital musik, film och e-böcker ska etableras.

Barn, unga och språk i Norden:

Ett program ska sättas igång där barn och unga i Norden får möta varandra genom egen estetisk produktion. Aktiviteterna ska understödja barn och ungas språkförståelse och stimulera deras nyfikenhet och kunskap om varandras länder och kulturer.

Nordisk kultur i världen:

MR-K har valt ut Southbank Centre i London som plats och plattform för en omfattande

gemensam kultursatsning under 2017. Satsningen bygger bl.a. på de goda erfarenheterna från Nordic Cool i Washington D.C. 2013 och är en viktig del av den samlade nordiska positioneringen utanför Norden under 2017. Målet är att stärka de nordiska kultursektorernas samspel med omvärlden och profilera dem i utlandet samt att skapa mervärde för de deltagande aktörerna och konstnärerna. Vidare är kultursektorn aktiv i det regionala kultursamarbetet med de baltiska länderna och under det kommande åren vill MR-K stärka detta samarbete.

Utöver ovanstående satsningar ska kultursektorn även bidra till den insats för integration av flyktingar som initierats av MR-SAM.

**Ministerrådets
resultater i 2015**

Detta avsnitt redogör för resultat som är utöver det som är beskrivet i de enskilda budgetposterna, dvs. i tillägg till det som MR-K:s institutioner, samarbetsorgan och programverksamheter har genomfört för att realisera strategin för det nordiska kultursamarbetet 2013-2020.

MR-K har under 2015 fört diskussioner om strategiska prioriteringar med målet att arbeta mer strategiskt och långsiktigt genom färre och mer fokuserade insatser. MR-K har beslutat följande prioriteringar för framtiden: *Mer kunskap när kulturpolitiken utformas* – etablering av en nordisk kunskapsresurs för nordisk kulturpolitik och –statistik i preliminärt 3 år (2016-2018); *Aktivt medborgarskap och inklusion* - gemensamt nordiskt biblioteksprojekt, som ett led i en insats för ”rum för kultur”; *Barn, unga och språk*; *Nordisk kultur i världen* - stärka nordisk kultur i världen och kultursamarbetet med de baltiska länderna samt att det ska finnas *en flexibilitet i budgeten* som ger möjligheter att svara upp mot aktuella politiska frågor, till exempel integration av flyktingar genom kultur.

Av den omfattande verksamheten på kulturområdet kan följande exempel ge en uppfattning av några viktiga insatser under 2015.

Nordiska författarbesök i de baltiska länderna: MR-K har 2015 satt igång ett treårigt program där nordiska författare turnerar i Estland, Lettland och Litauen på skolor, bibliotek och ideella föreningar. Projektet bidrar till att involvera och stärka civilsamhället i de baltiska länderna och till att främja nordisk litteratur.

NOMEX – Nordiska Ministerrådet har medverkat till en strategisk utveckling inom musikexportmarknadsområdet, till framtagande av nordiska musikexportdata som är jämförbara samt till lansering av nordisk originalmusik internationellt.

Inom ramen för kultursektorns jämställdhetsarbete samverkar Nordiska ministerrådet med UNESCO i det internationella projektet ”Gender and media”, och har bland annat medverkat vid UNESCO:s internationella utvecklingskonferens i Geneve med en presentation.

Ett expertmöte på temat medier och digitalisering samlade kompetens från hela Norden för att definiera utmaningarna knutna till digitaliseringen, analysera möjligheter och lösningar för nordisk film- och tv-bransch, och nordiskt public service-samarbete genom Nordvision. MR-K har medverkat till att synliggöra behovet av, villkoren för, och förutsättningarna för nordiskt samarbete i denna kontext.

Fælles nordisk offentlighed – ett danskt ordförandeskapsprojekt. Denna konferens resulterade i ett konklusionsdokument med konkreta förslag på hur det offentliga nordiska rummet inklusive medierna kan utvecklas, till förmån för ökad språkförståelse och nor-

disk samhörighet.

Språksamarbete med utbildningssektorn ska främja fortsatt utveckling av samarbetet och dialogen mellan kultur och utbildningssektorerna. Ett konkret projekt har igångsatts 2015 för att tillgängliggöra nordisk kort- och dokumentärfilm i nordiska skolor via portalen nordeniskolen.org.

Ny styrningsmodell och nya stadgar för de nordiska husen och instituten: Som ett led i moderniseringen av det nordiska samarbetet har en ny styrningsmodell införts för de nordiska husen och instituten. Det omfattande arbetet med implementering av den nya styrningsmodellen och revision av stadgarna har skett i en involverande process. Det har bidragit till lösningar som är väl förankrade i dessa hus och institut som utgör viktiga komponenter i det nordiska kultursamarbetet.

Under 2015 godkände Nordiska rådet ett ministerrådsförslag om revidering av stadgarna för Nordiska rådets priser. Förslaget sattes samman utifrån en omfattande dialogprocess med medverkan från alla relevanta aktörer.

De nordiska kulturministrarna sände i maj 2015 ut ett gemensamt uttalande för att hindra olaglig handel med kulturföremål, vilket följdes upp med en nordisk konferens där polis-, tull- och kulturmyndigheter beslutade om en rad koordineringsinsatser på området.

Inom ramen för Lyft för nordisk barn- och ungdomslitteratur genomfördes i år igen en rad aktiviteter riktade mot både barn och unga och professionellt verksamma inom litteratur. Andelen översatt barnlitteratur mellan de nordiska länderna har vuxit avsevärt 2015. Det nordiska översättningsstödet har under 2015 sett en ökning på mer än 50 % i antal beviljade ansökningar inom barn- och ungdomslitteratur. Ökningen visar att intresset för denna litteratur blir allt större.

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
Sum MR-K (TDKK)		170.551	170.551	0	0,0%
	<i>Generelle kulturinnsatser</i>	<i>50.585</i>	<i>51.085</i>	<i>-500</i>	<i>-1,0%</i>
4-2203	Dispositionsmidler Kultur	957	957	0	0,0%
4-2205	Nordisk kulturfond	34.926	34.926	0	0,0%
4-2206	Nordisk Råds priser	4.205	3.905	300	7,7%
4-2208	Strategiska satsningar	10.497	11.297	-800	-7,1%
	<i>Barn och unga</i>	<i>6.139</i>	<i>6.139</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
4-2212	Nordisk Børne- og Ungdomskomite (NORDBUK)	6.139	6.139	0	0,0%
	<i>Film och media</i>	<i>31.283</i>	<i>31.283</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
4-2221	Nordisk computerspilprogram	0	0	0	#DIV/0!
4-2222	Nordisk Film- och TV-fond	28.339	28.339	0	0,0%
4-2228	NORDICOM	2.944	2.944	0	0,0%
	<i>Konstområdet</i>	<i>31.258</i>	<i>31.258</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
4-2251	Kultur- og kunstprogrammet	16.516	16.516	0	0,0%
4-2253	Nordisk oversættelsesstøtte	3.119	3.119	0	0,0%
4-2254	Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur	11.623	11.623	0	0,0%
	<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>	<i>44.419</i>	<i>44.219</i>	<i>200</i>	<i>0,5%</i>
4-2270	Nordens hus i Reykjavik	10.080	9.880	200	2,0%
4-2272	Nordens hus på Färöarna	13.692	13.692	0	0,0%
4-2274	Nordens institut på Åland	2.973	2.973	0	0,0%
4-2277	Nordens institut på Grönland (NAPA)	6.417	6.417	0	0,0%
4-2548	Kulturkontakt Nord	11.257	11.257	0	0,0%
	<i>Andra kultursatsningar</i>	<i>6.867</i>	<i>6.567</i>	<i>300</i>	<i>0</i>
4-2232	Prioriterede verksamheter	3.045	2.745	300	
4-2234	Samisk samarbeid	3.822	3.822	0	0,0%
Opdelt på kategorier		170.551	170.551	100%	100%
	Projektmidler	11.454	12.254	6,7%	7,2%
	Programlignende aktiviteter	104.867	104.567	61,5%	61,3%
	Institutioner	44.419	47.163	26,0%	27,7%
	Organisationsbidrag	9.811	6.567	5,8%	3,9%

Generelle Kultursatsninger

4-2203 Dispositionsmidler Kultur

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	957.000	957.000	941.000	94%	MR-K/ÅK-K

Formål Budgetposten har som syfte att finansiera politiska initiativ, (inklusive policy grupper och arbetsgrupper), analyser och rapporter som ska främja arbetet med att realisera kulturministrarnas strategi för det nordiska kultursamarbetet 2013-2020.

I overensstemmelse med den af MR-K besluttede strategi for 2013-2020 er følgende mål fastlagt for 2017:

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At att ge kulturministrarna underlag till möjliga initiativ inom kultur- och medieområdet. Medel från budgetposten ska finansiera rapporter, förstudier, utvärderingar och konferenser.</p> <p>Et engangstilskud på 300.000 DKK skal anvendes til renovering af Nordens Hus i Island.</p>	<p>Medel från budgetposten ska finansiera rapporter, förstudier, utvärderingar och konferenser som syftar till att ge kulturministrarna underlag till möjliga initiativ inom kultur- och medieområdet. Dessutom medel till Nordiska rådets prisgala – 300 000 DKK.</p>	<p>Medel från budgetposten har finansierat rapporter, förstudier, utvärderingar och konferenser som har syftat till att ge kulturministrarna underlag till möjliga initiativ inom kultur- och medieområdet.</p> <p>Nämnas kan evaluering af Kultur- og kunstprogrammet, bidrag til seminar om unges udsathed på nettet, medel till Nordiska rådets prisgala samt renovering af Nordens Hus i Island.</p>

4-2205 Nordisk Kulturfond

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	34.926.000	34.926.000	34.342.000	100%	Fondstyret

Formål

Fondens opgave er at fremme det kulturelle samarbejde mellem de nordiske lande. Ifølge overenskomsten omfatter Fondens virksomhedsområde det nordiske kultursamarbejde i hele dets udstrækning inden for og uden for Norden. Nordisk Kulturfond arbejder for et fornyet og dynamisk kunst- og kulturliv i Norden, der er mangfoldigt, tilgængeligt og af høj kvalitet.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Att bidra till det nordiska konst- och kulturlivet genom Fondens bidragsverksamhet.</p> <p>Att utveckla samspelet mellan strategisk bidragsgivning och uppföljningen av denna för att vara en relevant aktör i utvecklingen av konsten och kulturpolitiken.</p> <p>Att skapa synlighet och nya sammanhang för fonden genom proaktiva kulturpolitiska initiativ och ett aktivt kommunikationsarbete.</p> <p>Att utveckla en kunskapsförmedlande funktion om tendenser och utvecklingsbehov inom olika</p>	<p>Der indarbejdes nye kriterier og retningslinjer for at søge støtte til fondens regulære pulje i 2016, som skal bidrage til at øge/forbedre (dette eller hint). Fonden forventer at modtage ca. 900 ansøgninger, realitetsbehandle de 600 samt give støtte til omkring 150 projekter. Fonden vil fortsat arbejde med en kvikpulje, OPSTART, som skal gøre det lette at komme i gang med det nordiske samarbejde. Hertil forventer Fonden at behandle ca. 200 ansøgninger og give støtte til ca. 75 OPSTARTS-projekter. Fonden vil endvidere foretage en ny brugerundersøgelse. I 2016 vil Fonden udpege de projekter, som får støtte i den tematiske satsning</p>	<p>2015 har fonden lagt grunden for en ny treårig strategisk retning og dermed har ett tidigare påbörjat moderniseringsarbete kunnat slutföras. Det har resulterat i i nya kriterier, ny arbetsordning och rollfördelning och nya arbetssätt med fokus på att profilera fonden i en tydligare kulturpolitisk och kunskapsförmedlande roll.</p> <p>Fondens kunskap har varit mer efterfrågad än tidigare och samverkan med nya partners har inlett såsom exempelvis de nationella kulturmyndigheterna.</p> <p>2015 har 211 konst- och kulturprojekt fått stöd. Härutöver har</p>

<p>konstformer og kulturområden.</p> <p>Att bidra till kulturpolitiska initiativ såväl nationellt som på nordisk nivå. Samarbetet med de nationella kulturmyndigheter och relevanta branschorganisationer har fördjupats ytterligare.</p>	<p>HANDMADE. Det vil dreje sig om 3-6 projekter, og Fonden vil sammen med støttemodtagerne arbejde for at kvalificere projekterne. I sin kommunikation vil Fonden arbejde for at nå nye målgrupper og styrke sin netværkskommunikation med centrale kulturaktører i hele Norden. Målet er at højne kvaliteten og sænke tærsklen for at deltage i det nordiske kultursamarbejde.</p>	<p>Fonden beviljat 53 OPSTARTS-projekt och lanserat en riktad satsning: HANDMADE. Under året har fonden etablerat en grupp av projektambassadörer som lokalt och nordiskt genom de nätverk de ingår i, kan inspirera och ge råd till nya samarbeten inom konst och kulturområdet.</p>
---	---	---

4-2206 Nordisk Råds priser

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.205.000	3.905.000	3.583.000	94%	MR-K/ÅK-K

Formål Formålet med Nordisk Råds kulturpriser er at øge interessen for det nordiske kulturfællesskab samt at anerkende enestående kunstneriske indsatser. Priserne skal bidrage til at markere det formelle nordiske samarbejde.

Fra budgetpost 4-2208 strategiske satsninger overføres 300.000 DKK til gennemførelse af den årlige prissuddeling.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At uddele de fire nordiske kulturpriser jf. vedtægterne.</p> <p>At priserne synliggøres, profileres og markedsføres til relevante professionelle aktører og for et bredt publikum både i og uden for Norden.</p> <p>At gennemføre en større markering i form af en prisuddeling for at øge interessen for det nordiske kulturfællesskab samt bidrage til at anerkende enestående kunstneriske indsatser.</p> <p>At øge interessen for priserne ved deltagelse på festivaler og messer både i og uden for Norden.</p>	<p>De fire nordiske kulturpriser uddeles jf. vedtægterne.</p> <p>Priserne skal synliggøres, profileres og markedsføres til relevante professionelle aktører og for et bredt publikum både i og uden for Norden.</p> <p>For at øge interessen for det nordiske kulturfællesskab samt bidrage til at anerkende enestående kunstneriske indsatser vil der blandt andet blive gennemført en større markering i form af en prisuddeling.</p> <p>Ydermere skal interessen for priserne øges ved deltagelse på festivaler og messer både i og uden for Norden.</p> <p>For at sikre en kontinuerlig udvikling og en optimering af administrationen af Nordisk Råds priser, fremlægges et ministerrådsforslag på Nordisk Råds ses-</p>	<p>De fire kulturpriser blev uddelt jf. vedtægterne i forbindelse med Nordisk Råds session i Reykjavik. Et ministerrådsforslag til reviderede og harmoniserede vedtægter for Nordisk Råds Priser (inkl. Miljøprisen) blev vedtaget på sessionen.</p> <p>Nordisk Råds musikpris kunne fejre 50 års jubilæum i 2015, og jubilæet blev markeret under Festspillene i Bergen, hvor de nominerede til musikprisen blev offentliggjort.</p> <p>Den nyeste af Nordisk Råds priser, Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris, blev i 2015 uddelt for 3. gang, men prisen er allerede blevet et etableret litteraturpris i Norden. Nogleaktører kender til prisens årscyklus, bl.a.</p>

	sion med forslag til reviderede og harmoniserede vedtægter for Nordisk Råds Priser (inkl. Miljøprisen). Der er tillige udformet en håndbog for hver pris som angiver hvem der har ansvar for de forskellige dele af arbejdet og som skal være en støtte i det daglige arbejde omkring prisen.	at nomineringer bliver offentliggjort på Bogmessen i Bologna, og det er lykkedes at opnå en god kontakt med medierne. Dette har resulteret i god dækning i de nordiske medier samt et godt forhold til nøgleaktører i Norden og internationalt.
--	---	---

4-2208 Strategiska satsningar

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	10.497.000	11.297.000	7.418.000	92%	MR-K/ÅK-K

Formål

Budgetposten ska understödja strategin för det nordiska kultursamarbetet 2013-2020, vars överordnade teman är ”Det hållbara Norden, Det unga Norden, Det digitala Norden, Det kreativa Norden och Det interkulturella Norden.” Under dessa fem teman har MR-K beslutat om en rad strategiska prioriteringar som ska finansieras via denna budgetpost. Budgetposten är reducerad med 800 000 DKK, varav 300 000 DKK överförs till budgetpost 4-2206 Nordiska Rådets priser till den årliga prisutdelningen, 300 000 DKK till budgetpost 4-2232 Prioriterade verksamheter och 200 000 DKK till budgetpost 4-2270 Nordens Hus i Reykjavík.

Medlen ska även användas till att realisera kulturministrarnas strategiska prioriteringar, ordförandeskapsaktiviteter och konferenser med följande mål.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At skabe et solidt underlag for udformning af kulturpolitik gennem etablering af en nordisk kundskabsresurse for nordisk kulturpolitik- og statistik med en finansiering på 2,5 millioner DKK	Under 2016 ska sekretariatet utreda och lämna förslag på om MR-K ska igångsätta en satsning på en kunskapsresurs för nordisk kulturpolitik; en tvärssektoriell satsning på kultur och hälsa. Dessutom under 2016 beslut om ev medel till stöd för nordiskt dataspelprojekt ska avsättas, fortsatt satsning på nordisk musikexport och nordisk dansplattform.	NOMEX har kartlagt strategiska exportmarknader och koordinerat sammanställningar av jämförbara musikexportdata i Norden. Projekt som Nordiska Spellistan och Ja Ja Ja Klubbnätter har främjat nordisk originalmusik runtom i världen.
At etablere en fælles nordisk biblioteksløsning for materialer på ikke-vestlige sprog med en finansiering på 1 million DKK	Av anslaget ska 1,3 miljoner DKK gå till Ett lyft för nordisk barn- och ungdomslitteratur.	NJC har gennemført i alt 33 kursus-dage for 71 nordiske journalister, hvilket har resulteret i att journalister fået en dybere indsigt i undersøgende, uafhængig journalistik, at et mødested – e-community - for presse i de nordiske lande har skapats, att plats i medierna för nordiska frågor åstadkommit.
At give børn og unge i Norden mulighed for at møde hinanden og være aktive sammen via æstetisk produktion med en finansiering på 1,6 millioner DKK	Av anslaget ska 1 miljon DKK gå till Nordisk Journalistcenter som stöd för yttrandefrihet och journalistik i det digitala medie-	ICE HOT Asia har genomfört workshops i Seoul, Guangdong och Yokohama. Utbytesprojekt har ge-
At synliggøre og udbrede nor-		

<p>disk børne- og ungdomslitteratur via et løft, finansieres med 1,3 millioner DKK</p> <p>At støtte kritisk journalistisk via Nordisk Journalistcenter med en finansiering på 1 million DKK</p> <p>At bringe Nordens Hus i Island i en forsvarlig vedligeholdelsesstand med en engangsbevilling på 300.000 DKK.</p>	<p>landskapet.</p>	<p>nomført med Dance Base National Centre for Dance Scotland, finska Center for New Dance och isländska Dance Atelier.</p> <p>Løft for Nordisk børne- og ungdomslitteratur: Satsningen når bredt ud til både børn, unge og de professionelle der arbejder med børne- og ungdomslitteratur i Norden. Centrale aktører er med til at løfte satsningen som vurderes at have høj politisk bevågenhed, faglig legitimitet og potentiale for yderligere udbredelse.</p>
---	--------------------	---

Børn og Unge

4-2212 Nordisk Børne- og Ungdomskomiteé (NORDBUK)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	6.139.000	6.139.000	6.036.000	96%	NORDBUK

Formål

Nordiska barn- och ungdomskommittén (NORDBUK) är Nordiska ministerrådets rådgivande och samordnande organ i barn- och ungdomspolitiska frågor. NORDBUK ska samla och sprida kunskap om barn och ungas levnadsvillkor i Norden, stödja barn och ungas egen organisering och delaktighet i demokratiska processer samt främja integration av ett barn- och ungdomsperspektiv inom Nordiska ministerrådet. I överensstämmelse med implementering av NORDBUK:s handlingsplan 2014-2017 samt nya strategin för barn och unga inom nordiska ministerrådet är följande mål fastställda för 2017.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Att främja implementeringen av ministerrådets strategi för barn och unga, då särskilt tvärsektoriell samverkan i Nordiska ministerrådet samt att stärka förutsättningarna inom Nordiska ministerrådet att integrera barnrätts- och ungdomsperspektiv i sin verksamhet</p> <p>Att främja barn och ungas egen organisering samt inflytande och delaktighet i demokratiska processer</p>	<p>Att främja tvärsektoriell samverkan i Nordiska ministerrådet samt att stärka förutsättningarna inom Nordiska ministerrådet att integrera barn- och ungdomsperspektiv i sin verksamhet</p> <p>Att öka kunskapen om barn och ungas utanförskap i Norden</p> <p>Att främja barn och ungas egen organisering samt inflytande och delaktighet i demokratiska processer.</p>	<p>NORDBUK har bidragit till att revidera och ta fram en ny strategi för barn och unga i ministerrådet, ”Barn och unga i Norden -en tvärsektoriell strategi för Nordiska ministerrådet 2016-2022”.</p> <p>NORDBUK har bidragit till att främja tvärsektoriell samverkan och lyfta barn och ungdomsperspektivet i sex olika samverkansprojekt med flertalet sektorer i ministerrådet under 2015.</p> <p>NORDBUK har bidragit till ökad kunskap och lyft fram ungas egna röster om barnfattigdom i Norden genom att</p>

		<p>finansiera ett projekt som Nordens välfärdscenter, NVC, genomfört under 2015.</p> <p>NORDBUK:s stödordning har gett unga och ungdomsorganisationer möjlighet att genomföra nordiska projekt och samverka. 38 projekt/organisationer beviljades stöd och cirka 6 500 barn och unga deltog. NORDBUK har dessutom bidragit till att sprida kännedom om programmet genom att finansiera produktionen av fyra kortfilmer om stödprogrammet.</p>
--	--	---

Målen för 2017 realiseras huvudsakligen genom att följa upp strategin för barn och unga in ministerrådet och dess implementeringsplan samt att stödja sektorerna inom Nordiska ministerrådet i arbetet med strategin, fortsatt bidragsgivning i enlighet med NORDBUK-programmets syfte samt besluta om eventuella revideringar utifrån utvärderingen (under 2016-2017) av NORDBUK:s bidragsgivning.

Film og Media

4-2222 Nordisk Film- og TV-fond

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	28.339.000	28.339.000	27.865.000	99%	MR-K/ÅK-K

Formål Fondens primära syfte är att främja film- och TV- produktioner av hög kvalitet i de fem nordiska länderna genom stöd till top- up finansiering av spelfilmer, TV-fiktion/serier och kreativa dokumentärer.

Forvaltningsorgan Nordisk Film & TV Fond

Kontraktperiode og -status Kontraktperiode: 2015-2019

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Att främja och ge stöd till produktion och distribution av utvalda film- och tevedokumentärfilmprojekt av hög kvalitet. Att vidareutveckla samt ge stöd till pan-nordiska filmkulturella evenemang.	Den nordiska audiovisuella marknaden (producenter, distributörer, publik) främjas via stöd till produktion och distribution av utvalda film- och teve/dokumentärfilmprojekt av hög kvalitet. Stöd till pan-nordiska filmkulturella evenemang vidareutvecklas.	Fonden har beviljat ca 84 miljoner NOK i stöd till produktion och distribution av projekt vilket har resulterat i kvalitativa nordiska film och tv –produktioner och pan-nordiska filmkulturella evenemang. En femtedel av budgeten har givits till prioriterade projekt för barn och unga.
Att prioritera fortsatt projekt för		

<p>barn och unga som leder till högkvalitativa nordiska produkter. Att revidera och implementera fondens stadgar och rättningslinjer så att dessa anpassas till nya distributionsmöjligheter och plattformneutralitet, för att öka tillgängligheten av projekten för brukarna.</p> <p>Att möjliggöra fortsatt talangutveckling via fondens egna arrangemang Nordic Talents (samarbete mellan skolor och bransch) och Nordic Genre Boost som inleddes 2015, så att dessa bidrar till att återväxt och ny professionalism ger Norden fler kvalitativa kulturprodukter.</p> <p>At Nordisk Film- & TV-fond varetager sekretariatsfunktionen för Nordisk Råds Filmpris.</p> <p>Av anslaget ska 1.423.800 (+indexuppräknings) miljoner DKK gå till Filmkontakt Nords kort – och dokumentärfilmsverksamhet.</p>	<p>Projekt för barn och unga prioriteras och leder till högkvalitativa nordiska produkter.</p> <p>De nya distributionsstödförmer som tar hänsyn till nya digitala möjligheter vidareutvecklas för att fungera optimalt för brukarna.</p> <p>Fortsatt talangutveckling görs via fondens eget arrangemang Nordic Talents (samarbete mellan skolor och bransch) och nytt utvecklingsprogram Nordic Genre Boost som inleddes 2015, bidrar till att återväxten och ny professionalism ger Norden fler kvalitativa kulturprodukter.</p> <p>Av anslaget ska 1.4 M DKK gå till Filmkontakt Nords kort – och dokumentärfilmsverksamhet.</p>	<p>Distributionen av nordiska filmer i grannländer har fortsatt ökat, vilket resulterat i att distributionsstöd beviljades till totalt 42 filmer 2015.</p> <p>Utvecklingsinitiativet Nordic Genre Boost resulterade i 113 ansökningar och sju utvalda projekt. Tillsammans med arrangemanget Nordic Talents har det skapat kontaktmöjligheter mellan nya talanger och etablerad bransch, vilket stödjer fortsatt rekrytering av kompetent personal till film- och tv-produktioner.</p> <p>Ökad publicitet och visningar av de nominerade filmerna till Nordiska Rådets Filmpris har utvecklat mötesplatsen mellan praktik och politik inom filmkulturområdet.</p>
--	--	---

4-2228 NORDICOM

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
Modsv. DKK	2.944.000	2.944.000	3.025.000		Nordicom

Formål

Att insamla, bearbeta och förmedla kunskap från medie och kommunikationsområdet till olika brukargrupper i samhället samt främja kontakterna mellan nordiska medie och kommunikationsforskare och internationella forskningsmiljöer.

Kontraktperiode
og -status

Kontraktperiode: 2016

Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. januari 2017

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Att på nordisk nivå arbeta konkret, genom seminarier, utgivning av viktiga publikationer, samt framtagande av facts & figures som är användarvänliga för alla användargrupper.</p> <p>Att arbeta med frågeställningar kring betydelsen av digitaliseringen för medielandskapet, samt att följa de traditionella mediernas roll i det demokratiska uppdraget.</p> <p>Att genomföra den nordiska forskarkonferensen NordMedia 2017. Att genomgående införa Open access-publicering.</p> <p>Att ansöka om att Nordicom Review indexeras i Thompson Reuters Social Science Citation Index så att denna blir synlig på internationella konferenser och i internationella samarbeten.</p>	<p>Utveckla Nordicom i förhållande till massmediernas förändring i Norden och världen så att Norden synliggörs både nationellt, nordiskt och internationellt. Aktiviteterna ska genomsyras av såväl relevanta frågeställningar rörande dagens medie- och kommunikationssamhälle som effektiva samarbeten med olika aktörer.</p>	<p>Dokumentation av konferensen NordMedia genom tidskriften Nordicom Review (utkommer under 2016). Utgivning av rapporten The Nordic Media Market. Reviderad forskningsdatabas, med uppgifter om ca 2600 nordiska forskare.</p> <p>Revidering av internationella vetenskapliga tidskriften Nordicom Review för att bättre möta internationell standard. Revidering av nordiska tidskriften Nordicom-Information för bättre kunskapsutbyte mellan brukargrupperna i Norden.</p> <p>Formella band har upprättats med forskare på Island och i Finland för att följa och rapportera medieutvecklingen. Samtliga böcker – också retroaktivt – lades ut som open access under året.</p>

Kunstområdet

4-2251 Kultur- og Kunstprogrammet

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	16.516.000	16.516.000	17.786.000	100%	Sakkunniggruppen

Formål Det nordiske kultur- og kunstprogram har som overordnet mål, at gennem projektbidrag, fremme nye impulser og initiativer på kulturområdet. Programmet skal bidrage til at etablere det nordiske kultur- og kunstsamarbejde som et vigtigt indslag blandt kulturaktører i de nordiske lande, samt i Grønland, Island og på Færøerne, og gøre dette samarbejde synligt i en international sammenhæng. (Opdateres efter beslutning i MR-K om revideret formål)

Forvaltningsorgan Kulturkontakt Nord

Kontraktperiode og -status Kontraktperiode: 2017
Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. januar 2017.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At give kunstnere og kulturaktører støtte til kultur- og kunstproduktioner samt kreativt arbejde, via programvirksomhed og uddeling af midler.</p> <p>At stimulere til udvikling og afprøvning af nye ideer, koncepter og processer.</p> <p>At etablere nordisk kultursamarbejde og kunst som et vigtig indslag blandt kulturaktører i Norden og gøre dette samarbejde synligt i internationale sammenhæng.</p> <p>At stimulere og støtte samarbejde mellem de nordiske lande og resten af verden.</p> <p>At bidrage til at realisere kulturministrenes strategi for det nordiske kultursamarbejde 2013–2020.</p>	<p>At give kunstnere og kulturaktører støtte til kultur- og kunstproduktioner samt kreativt arbejde, via programvirksomhed og uddeling af midler.</p> <p>At stimulere til udvikling og afprøvning af nye ideer, koncepter og processer.</p> <p>At etablere nordisk kultursamarbejde og kunst som et vigtig indslag blandt kulturaktører i Norden og gøre dette samarbejde synligt i internationale sammenhæng.</p> <p>At stimulere og støtte samarbejde mellem de nordiske lande og resten af verden.</p> <p>At bidrage til at realisere kulturministrenes strategi for det nordiske kultursamarbejde 2013–2020. Midler til Orkester Norden (1.031 000 DKK i 2014 års priser) og Nordisk biblioteksuge (516.000 DKK i 2014 års priser) overføres til en ny budgetpost; Prioriterede virksomheder.</p>	<p>Kultur- og kunstprogrammet har i 2015 uddelt støtte for i alt 2 235 134 Euro fordelt på 83 projekter.</p> <p>I programmet er brugen af kulturmidler optimeret, så flest mulige midler går til programmets vigtigste mål: realisering af nye nordiske initiativer. For støttemodtagere er programmet en mulighed at prøve nye metoder, genrer og konstellationer.</p> <p>Effekten er at kompetencer og kunstneriske udtryk spredes, nye opstår og nordiske netværk inden for kultursektoren etableres og udvikles.</p> <p>Gennemgangen af de støttede projekter i programmet i 2015 viser, at de fem temaer fra kulturministrenes strategi indgår som naturlige elementer i de fleste støttede projekter med følgende procentuelle andel: det bæredygtige Norden 34 %, det kreative Norden 93 %, det interkulturelle Norden 61 %, det unge Norden 58 % og det digitale Norden 48 %.</p>

Målene for 2017 skal hovedsagligt nås ved at udbyde ansøgningsrunder og behandle indkomne ansøgninger, arrangere informationsmøder for at stimulere til nye og gode ansøgninger/projekter og informere om programmets muligheder og dets resultater via forskellige informationskanaler.

4-2253 Nordisk oversættelsesstøtte

Programlignende aktiviteter					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.119.000	3.119.000	3.067.000	100%	Sakkunniggruppen

Formål Stödordningens syfte är att bidra till flera utgivningar av nordisk kvalitetslitteratur på andra nordiska språk än originalspråket (danska, färöiska, finska, grönländska, isländska, norska, samiska, svenska). Genom nationell förankring av ordningen i ett nordiskt och internationellt nätverk, skall ordningen sörja för utvecklingen och distributionen av den översatta nordiska litteraturen.

Kontraktperiode og -status Kontraktperiode: 2017
Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. Januar 2017

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Att bidra till att öka kunskapen om nordisk litteratur i de nordiska länderna och att öka tillgången till litteratur på de nordiska språken.</p> <p>Att skapa ett grundlag för utväxling för författare i de nordiska länderna i samband med utgivning, uppläsningar, arrangemang som är kopplade till presentation av verk som är nominerade till Nordiska rådets litteraturpriser och festivalarrangemang.</p> <p>Att översättning av nordisk barn- och ungdomslitteratur ska prioriteras.</p>	<p>Nordiskt översättningsstöd ska bidra till att öka kunskapen om nordisk litteratur i de nordiska länderna och att öka tillgången till nordisk litteratur på medborgarnas egna språk. Målsättningen är även att stödet ska skapa ett grundlag för utväxling för författare i de nordiska länderna i samband med utgivning, uppläsningar, arrangemang som är kopplade till presentation av verk som är nominerade till Nordiska rådets litteraturpriser och festivalarrangemang. Översättning av nordisk barn- och ungdomslitteratur ska prioriteras.</p>	<p>Med 246 ansøgninger om tilskud i 2015 er der sket en stigning i antallet af ansøgninger i forhold til 2014. 208 ansøgninger (85 % af alle indkomne ansøgninger) blev imødekommet. Hovedparten af oversættelsesstøtten blev – som i alle øvrige år – anvendt til støtte af skønlitteratur for voksne (ca. 60 %).</p> <p>Andelen af børnelitteratur er dog vokset markant i 2015. Der er sket en stigning på over 50 % i antallet af imødekomne ansøgninger indenfor børne/ungdomslitteraturen. Denne stigning viser, at NMR's øremærkede midler til børne/ungdomslitteraturen er vel placeret, og at der en øget interesse for nordisk børne/ungdomslitteratur.</p>

4-2254 Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	11.623.000	11.623.000	12.357.000	100%	Sakkunniggruppen

Formål Det Nordisk-baltiska Mobilitetsprogrammet för kultur beviljar stöd till konstnärer och kulturaktörer för att de ska kunna arbeta tillsammans och skapa nya nätverk tvärs över gränserna i regionen.

Forvaltningsorgan Kulturkontakt Nord

Kontraktperiode og -status Kontraktperiode: 2017
Kontraktstatus: Ny kontrakt 1. januar 2017.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At forstærke mulighederne for kulturelt og kunstnerisk samarbejde i de nordiske og baltiske regioner gennem øgede kontakter og nye netværk.	Programmet skal forstærke mulighederne for kulturelt og kunstnerisk samarbejde i de nordiske og baltiske regioner gennem øgede kontakter og nye	<p>Programmet har i 2015 uddelt støtte for i alt 1 925 280 Euro fordelt på 340 projekter.</p> <p>Mobilitetsstøtte giver rejsende</p>

At fremme nye impulser og initiativer på kulturområdet blandt lokale, nationale, regionale og internationale aktører, organisationer og institutioner.	netværk, samt at fremme nye impulser og initiativer på kulturområdet blandt lokale, nationale, regionale og internationale aktører, organisationer og institutioner.	kunstnere og kulturaktører et markant udbytte af støtten, bl.a. i form af nye netværk, kontakter, inspiration, udvikling og viden.
At programmet og det nordisk-baltiske kultursamarbejde bliver mere kendt i regionen og internationalt.	Dette skal ske via netværksstøtte, støtte til mobilitet og kunstnerresidenser. Endelig skal programmet/det nordisk-baltiske kultursamarbejde blive mere kendt i regionen og internationalt. Midler til Skandinavisk Fornings Kunstnerhus i Rom 928.000 DKK overføres til en ny bugetpost: Prioriterede virksomheder.	Netværksstøtten øger nye samarbejdsformer og partnerskab mellem individer og organisationer indenfor og på tværs af kunst- og kulturfelterne i de nordiske og baltiske lande. Støtte til Residenscentre giver plads til eksperimenter, nye møder, samarbejder og inspiration. Kulturkontakt Nord har gennemgået alle områder af sit arbejde omkring programmerne, så vurdering af effekten tages med i alle led af programadministration. Effekterne søges illustreret i løbende kommunikation og i årsrapporten.

Mål for 2017 skal hovedsagligt nås ved at udbyde ansøgningsrunder og behandle indkomne ansøgninger indenfor modulerne netværksstøtte, støtte til mobilitet og kunstnerresidenser. Arrangere informationsmøder for at stimulere til nye og gode ansøgninger/projekter og informere om programmets muligheder og dets resultater via forskellige informationskanaler.

Finansiering af programmet sker ligeværdigt med bidrag fra de baltiske lande og Nordisk Ministerråd. Der til tildes programmet et bidrag fra MR-SAM (internationalt samarbejde).

Nordiske Kulturhus

4-2270 Nordens hus i Reykjavik

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
ISK	0	197.597.000	189.088.000	91%	Institutionen
Modsv. DKK	10.080.000	9.880.000	8.887.000		

Nordens hus i Reykjavik er også sekretariat for litteraturprisen og børne- og ungdomslitteraturprisen (deler af budgetpost 4-2206). Desuden er der bevilling fra budgetpost 4-2208, Løftet for børne- og ungdomslitteratur.

Nordens hus i Reykjavik er forvaltningsorgan for en del af budgetpost 1-1012, Norden i Fokus.

Formål Nordens Hus i Reykjavík (NOREY) er et af de vigtigste instrumenter til gennemførelsen af politiske prioriteringer for det nordiske kultursamarbejde 2013-2020
Alla aktiviteter planeras mot bakgrund av de horisontella mål vad gäller jämställdhet, barn och unga samt hållbar utveckling.

Fra budgetpost 4-2208 overføres 200.000 DKK til Nordens Hus i Reykjavik. Beløbet er en forhøjning af bevillingen til huset og er øremærket til renovering af bygningen. Fra budgetpost 4-2208 overføres 300.000 DKK som en engangsbevilling i 2017 til renoveringsarbejde i Nordens Hus. Fra budgetpost 4-2203 overføres ligeledes 300.000 DKK som en engangsbevilling til renoveringsarbejde. Desuden er der øremærket i 2017 et tilskud på 900.000 DKK fra MR-SAMs budgetpost 1-8412 til renoveringsprojektet.

Strategisk mandat

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At udgøre en central nordisk litteraturarena.</p> <p>At formidle nordisk kultur til Island og nordisk, herunder islandsk kultur, til det øvrige Norden og andre geografiske satsningsområder.</p> <p>At bidrage til at børn og unge har en central placering i det nordiske kultursamarbejde.</p> <p>At bygningen som NOREY bor i, gennemgår nødvendig renovering og fremstår vedligeholdt.</p> <p>At synliggøre de visioner og programmer der arbejdes med i det officielle nordiske samarbejde via NORDEN I FOKUS.</p> <p>At nå ud til et nysgerrigt publikum langt fra Reykjavík, via sociale medier, en aktiv hjemmeside og live-streaming..</p> <p>At varetage sekretariatsfunktionen for Nordisk Råds Litteraturpris, Børne- og ungdomslitteraturpris samt Miljøpris.</p> <p>At informere om Nordisk Ministerråds kulturstøtteprogrammer.</p>	<p>I 2016 er det målet at finde finansiering til at kunne påbegynde en omfattende og tiltrængt renovering af Nordens Hus som er en fredet bygning samt landskabet omkring huset. Renoveringen vil stå på i ca. 2 år og vil i perioder påvirke husets drift og aktiviteter.</p> <p>Der vil være færre men større udstillinger, målet er 3 udstillinger, der etableres med internationale samarbejdspartnere. Udstillingen Weather Diaries vil i sommermånederne kunne opleves i Nordens Hus.</p> <p>Højt profilerede litteraturarrangementer vil kunne opleves, og ny streaming teknologi bringe disse og andre aktiviteter ud til et langt større publikum i Island og verden.</p> <p>Et øget fokus på målgruppen turister i sommerperioden, med arrangementer og udstillinger der skaber bevidsthed om det nordiske samarbejde.</p> <p>Fortsat aktiv deltagelse i internationale festivaler og projekter der involverer det vestnordiske og børn og unge.</p>	<p>I kraft af en særbevilling fra Ministerrådet samt gode indtægter kunne arbejdet med renoveringen af bygningen påbegyndes.</p> <p>Velbesøgte litterære aktiviteter hele året, f.eks. det vestnordiske skriveprojekt for unge "NORDEN 2040".</p> <p>Nordisk filmfestival var meget velbesøgt med ca. 1000 gæster til ca. 15 film. Udstillingen The Weather Diaries turnerer med stor succes i Europa. Over 10.000 børn har besøgt Pippi Langstrømpe-udstillingen og deltaget i børneaktiviteter.</p> <p>Omtalen af Nordens Hus og de mange aktiviteter er steget i de islandske medier.</p> <p>Indførelsen af den nordiske tradition for Folkemøder om sommeren var et vellykket projekt med 150 arrangementer.</p> <p>Nyskabelsen "The Black Box" i kælderen er blevet et populært spillested.</p>

Målene nås primært gennem udstillinger, koncerter, debatarrangementer, workshops, forfattermøder mv.

4-2272 Nordens hus på Färöarna

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
DKK	13.692.000	13.692.000	13.490.000	73%	Institutionen

Nordens hus på Färöarna er også sekretariat for Nordisk Råds Musikpris.

Formål Nordens Hus på Færøerne (NLH) er et af Nordisk Ministerråds vigtigste instrumenter til gennemførelsen af politiske prioriteringer for det nordiske kultursamarbejde 2013-2020.
 Alla aktiviteter planeras mot bakgrund av de horisontella mål vad gäller jämställdhet, barn och unga samt hållbar utveckling.

Strategisk mandat

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At være Færøernes centrale kulturcenter og kreative mødeplads.</p> <p>At være den vigtigste formidler af nordisk kultur til Færøerne og færøsk kultur til det øvrige Norden.</p> <p>At bidrage til at børn og unge har en central plads i det nordiske kultursamarbejde.</p> <p>At varetage sekretariatsfunktionen for Nordisk Råds Musikpris.</p> <p>At informere om Nordisk Ministerråds kulturstøtteprogrammer.</p>	<p>Det er NLH's mission at være et nordisk kulturcenter og en kreativ mødeplads. Det er NLH's vision at være en aktiv og relevant kulturinstitution med en mangfoldig programvirksomhed som henvender sig til en bred interesse- og aldersgruppe.</p> <p>NLH's overordnede strategi med hensyn til program er at det skal indeholde en vel balanceret blanding af store profileringsarrangementer, som produceres af Nordens Hus, mindre events, som gentages regelmæssigt og arrangementer som er initieret af andre end Nordens Hus, men lever op til institutionens kvalitetskrav.</p> <p>Et af de principper der arbejdes med i husets program er at få det meste ud af hvert arrangement, og målet er at koble besøgende udenlandske kunstnere til deres kollegaer på Færøerne med håb om nye netværksdannelser og muligt fremtidigt samarbejde.</p> <p>NLH prioriterer børne og ungdomskultur, både med særskilte arrangementer og med at der til alle større arrangementer i huset f.ex. Land í eygsjón, Vinterjazz, Bókadagar m.m. altid sideløbende er mindre eller større arrangementer til børn.</p>	<p>Nordens Hus stod for knap 400 arrangement dage, med 60.000 besøgende til dem. Mere end halvdelen af alle arrangementer har haft udenlandske deltagere, de fleste fra Norden.</p> <p>NLH deltog i samarbejdsprojektet Loftbroen som støtter færøske kunstnere.</p> <p>Arrangementer til børn og unge udgør knap en tredjedel af husets program. "Land í eygsjón" festivalen omhandlede Norge i 2015 og var en succes med et blandet kulturprogram..</p> <p>Der blev holdt regelmæssige info møder omkring nordiske støttefonde og NLH begyndte på et nyt samarbejdsprojekt med Universitetet på Færøerne.</p> <p>NLH deltog aktivt i Faroe Pride for første gang og på programmet var film, forelæsninger, debat og et dragshow.</p>

Målsætningen realiseras genom seminarier, konferenser, föreläsningar, konserter, scenkonst, utställningar, filmvisningar mm.

4-2274 Nordens Institut på Åland

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
EUR	0	399.000	394.700	74%	Institutionen
Modsv. DKK	2.973.000	2.973.000	2.944.000		

Formål Nordens Institut på Åland (NIPÅ) er et af Nordisk Ministerråds vigtigste instrumenter til gennemførelsen af politiske prioriteringer for det nordiske kultursamarbejde 2013-2020. Alla aktiviteter planeras mot bakgrund av de horisontella mål vad gäller jämställdhet, barn och unga samt hållbar utveckling.

Strategisk mandat

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At være en synlig aktør på den ålandske kunst- og kulturscene og tage en ledende rolle i forhold til den ålandske kulturs samspil med det øvrige Norden.	Inom målområdet <i>Barn och unga på Åland och i Norden</i> ska NIPÅ öka utbudet av nordisk barn- och ungdomskultur på Åland och utöka samarbetet med institutioner, skolor och andra aktörer som arbetar med barn och unga.	NIPÅ har gennemført cirka 40 projekter og aktiviteter i 2015. En stor del af de længerevarende og større projekter var rettet mod børn og unge på Åland og i Norden. NIPÅ fejrede 30 års jubilæum med både ålandske og nordiske gæster og fik samtidig sat Åland på det digitale nordens kort.
At være den vigtigste formidler af nordisk kultur til Åland og ålandsk kultur til det øvrige Norden.	Inom målområdet <i>Digitala plattformar, kommunikation och förmedling</i> ska NIPÅ arbeta strategiskt med att utveckla partnerskap i Norden för att bidra till skapandet och spridningen av digital konst och spridning av kulturella evenemang digitalt.	Af børne og ungdomsprojekter skal specielt nævnes skrivekonkurrencen og muligheden for at sende 6 ålandske unge til Island for at deltage i en den skriveworkshopen Norden 2040.
At bidrage til at børn og unge har en central plads i det nordiske kultursamarbejde, herunder skab netværk mellem børn og unge i Norden og Baltikum.	Inom målområdet <i>Åland som interkulturell knutpunkt</i> ska NIPÅ delta i projekt och kulturella aktiviteter i samarbete med andra nordiska aktörer som stärker Norden och Åland internationellt. En ambition är att göra åtminstone en årlig aktivitet utanför Norden i samarbete med andra nordiska hus och institutioner som kan stärka den nordiska närvaron internationellt.	Alandia Autumn Session fik besøg af 20 unge fra hele Norden på 4 dages workshop/masterclass. Koncerten blev den første officielle stream og NIPÅ er nu i stand til at streame alle sine begivenheder til skærgården.
At informere om Nordisk Ministerråds kulturstøtteprogrammer.		NIPÅS lokaler er nu permanent forvandlede til en kombination af kontor og udstillingslokaler og har gennem denne forvandling fået mange flere besøgende. 3 udstillinger blev det til i 2015.

Målsättningen realiseras genom festivalar, konferenser, projekt, konserter, utställningar, mm.

4-2277 Nordens Institut på Grönland (NAPA)

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
DKK	6.417.000	6.417.000	6.322.000	73%	Institutionen

NAPA's styrelse ha dispositionsrätt över institutionens fondmedel som består av cirka 4 miljoner DKK årligen. Utbetalade medel per år varierar beroende på antalet ansökningar och dess kvalitet.

NAPA er forvaltningsorgan for Hallo Norden i Grönland.

Formål Nordens Institut i Grönland (NAPA) er et af Nordisk Ministerråds vigtigste instrumenter til gennemførelsen af politiske prioriteringer for det nordiske kultursamarbejde 2013-2020. Alla aktiviteter planeras mot bakgrund av de horisontella mål vad gäller jämställdhet, barn och unga samt hållbar utveckling.

Strategisk mandat

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At være en synlig aktør på den grønlandske og nordiske kunst- og kulturscene.	Inom målområdet Det unga Norden ska NAPA prioritera projekt initierade av unga, genomföra verksamheter där unga bereds möjlighet att medverka och delta och skaffa sig erfarenhet av konst och kulturverksamhet i syfte att inspirera till egna initiativ samt att genom kulturprojekt verka för att barn och unga inkluderas och bereds utrymme i kultur och samhällsliv.	NAPA har arrangerat en konferens om villkoren för den grönländska filmindustrin och stärkt erfarenhetsutbytet mellan nordiska filmkommisionärer och producenter.
At gennem bidragsuddeling støtte projekter som stimulerer et tilgængeligt og involverende kulturliv og bevarer det grønlandske kulturarv. NAPA:s styrelse ansvarar för utlysning, behandling och beslut av ansökningarna. Af NAPAs bevilling i 2017 skal 4 millioner afsættes til dette formål	Inom målområdet Det interkulturella Norden ska NAPA genomföra minst en sektorsspecifik konferens om året i syfte att stärka nätverk, säkerställa kunskapsöverföring och identifiera nya utmaningar samt vara en aktiv part på minst två nordiska mötesplatser och företräda grönländskt konst och kulturliv. NAPA ska dessutom spela en central roll i arbetet med Arctic Winter Games 2016 och arrangemangets kulturprogram.	NAPA genomförde den turnerande dansfestivalen Outervision där 320 barn fick möjlighet att delta på dansworkshops med pedagoger från Borden dansakademi i Norge.
At bidrage til at børn og unge har en central plads i det nordiske kultursamarbejde.		NAPA arrangerade Nuuk Nordisk Kulturfestival. Festivalen engagerade 140 konstnärer och artister från hela Norden inom olika konstformer.
Att stärka nätverk, säkerställa kunskapsöverföring och identifiera nya utmaningar inom interkulturalitet.		NAPA har beviljat 88 ansökningar inom institutionens egen stödprogram.
Att motverka olika tillgänglighetsproblem för att kompensera för de särskilda logistiska utmaningar som det grönländska kulturlivet har.	Inom målområdet Det hållbara Norden ska NAPA prioritera projekt som försöker motverka olika tillgänglighetsproblem, NAPA skall genom sina prioriteringar kompensera för de särskilda logistiska utmaningar som det grönländska kul-	Arctic Winter Games 2016 event training, ett kompetensutvecklingsprogram genomfördes i samarbete med andra i syfte att utveckla kompetensen inom eventproduktion på Grönland i samarbete med andra nordiska länder.
At informerer om Nordisk		

Ministerråds kulturstøtteprogrammer.	turlivet har. NAPA:s fondmedel syftar till att stödja det grönländska och det nordiska kulturlivet genom resestöd och projektstöd. NAPA:s styrelse ansvarar för utlysning, behandling och beslut av ansökningarna till NAPA:s fondmedel som består av cirka 4 miljoner DKK årligen. Summan varierar från år till år beroende på antalet ansökningar och dess kvalitet.	Kören Inngeratsilers turné på Färöarna med ”körsång, kärleksvisor och trummedans”. ”Eskimo Diva Tour” Nuka Bisgaard reste runt Grönland och i samband med visningen av sin nya film, Eskimo Diva, arrangerade samtalskvällar kring identitet, normkritik och utanförskap
--------------------------------------	---	--

Målsättningen realiserar genom festivalar, konferenser, projekt, konserter, utställningar, och beviljning af støtte via NAPA's kulturstøtteprogram.

4-2548 Kulturkontakt Nord

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
EUR	0	1.511.000	1.494.600	93%	Institutionen
Modsv. DKK	11.257.000	11.257.000	11.150.000		

Kulturkontakt Nord er også forvaltningsorgan for programmerne Kultur- og kunstprogrammet (budgetpost 4-2251), Nordisk-baltisk mobilitetsprogram for Kultur (4-2254) og NORDBUK (4-2212).

Kulturkontakt Nord er forvaltningsorgan for en del af budgetpost 1-1012, Norden i Fokus.

Formål Kulturkontakt Nord (KKN) er et af Nordisk Ministerråds vigtigste instrumenter til gennemførelsen af politiske prioriteringer for det nordiske kultursamarbejde 2013-2020. Alle aktiviteter planeres mot bakgrund av de horisontella mål vad gäller jämställdhet, barn och unga samt hållbar utveckling.

Strategisk mandat

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At udgøre central nordisk mødeplads med formålet at styrke nordisk sprogligt og kulturelt nærvær i Finland og i det øvrige Norden	KKN skal gennemføre aktiviteter inden for sine tre virksomhedsområder; 1. Spredte viden om og interesse for nordisk kunst og kultur. 2. Fungere som sekretariat for tre nordiske støtteprogrammer: Kultur og kunstprogrammet, Nordisk- Baltisk Mobilitetsprogram for kultur og NORDBUK. 3. Profilere det nordiske kultursamarbejde både nordisk og internationalt.	År 2015 havde kulturcentrets evenemang og aktiviteter totalt 3 145 besøgere. Biblioteket besøktes av 31 700 personer, hvilket innebærer en økning på cirka 13 procent från år 2014.
At bidrage til fortsat fornyelse af det nordiske og det nordisk-baltiske kultursamarbejde ved hjælp af programvirksomhed		Under 2015 beviljade Kulturkontakt Nord totalt 4,8 mn euro till sammanlagt 461 projekt genom sina tre stödprogram. Den totala ansökta summan var 24,5 mn euro. Efterfrågan på Ministerrådets stödpengar är
Att utgöra ett administrativt och operativt sekretariat för tre nor-		

<p>diska stödprogram: Kultur och konstprogrammet, Nordisk-baltiska mobilitetsprogrammet för kultur samt NORDBUK:s stödprogram för barn och unga.</p> <p>Att profilera det nordiska kultursamarbetet både nordiskt och internationellt.</p> <p>At synliggører de visioner og programmer der arbejdes med i det officielle nordiske samarbejde via NORDEN I FOKUS.</p>	<p>KKNs værktøjer er bl.a.: Kulturpolitiske seminarer i hele Norden, skolebesøg, forfattermøder og udstillinger. Et kulturcenter og bibliotek i centrum af Helsingfors (en kulturel mødeplads). Økonomisk støtte gennem Nordisk Ministerråds programmer. Informations- og kommunikationsaktiviteter, der er oplysende, debatskabende, personlige og proaktive og som anvender mange kanaler og platforme.</p>	<p>därmed fortfarande mycket stor, vilket indikerar att programmen har relevans för ansökarfältet. Det totala antalet ansökningar var 1 693 st. år 2015. Detta innebär en liten minskning från tidigare års 1790 ansökningar, vilket kan bero på att KreaNord-stödprogrammet är under avveckling.</p> <p>KKN har fortsatt sin framgång på sociala medier och har under 2015 ökat sitt antal "likes" på Facebook från cirka 7 000 till 8 500. På Twitter har organisationen totalt 1 300 följare.</p>
--	---	--

Målsättningen realiseras genom kulturpolitiska seminarier, skolbesök, författarsamtal, utställningar och strategisk kommunikation.

Andra kultursatsningar

4-2232 Prioriterade verksamheter

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.045.000	2.745.000	0	0%	MR-K

Formål

Syftet med budgetposten är att stödja av MR-K prioriterade verksamheter som var för sig är med och utvecklar det nordiska kultursamarbetet. Verksamheterna är Orkester Norden, Nordisk biblioteksvecka, Skandinavisk Forenings Kunstnerhus i Rom och Debutantseminariet vid Biskops-Arnö. Budgetposten tilføres permanent 300.000 DKK til brug for strategisk udvikling af de virksomheder der ligger under denne post.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Skandinavisk Forenings Kunstnerhus i Rom</i></p> <p>Att erbjuda konstnärer inom alla konstområden ett väl fungerande residensuppehåll med rådgivning, nätverksuppbyggnad och goda arbetsmöjligheter .</p> <p>Att upprätthålla kommunikation och dialog mellan nordiska och italienska nätverk</p> <p>Att främja nordisk kultur genom att</p>	<p><i>Skandinavisk Forenings Kunstnerhus i Rom</i> tilldelas 928 000 DKK i 2015 års priser. Målet med verksamheten under året är:</p> <p>– att <i>erbjuda</i> konstnärer inom alla konstområden ett väl fungerande residensuppehåll med service, individuell rådgivning, nätverksuppbyggnad och goda arbetsmöjligheter</p> <p>– att <i>förmedla</i> kontakt mellan nordisk och italiensk kultur</p>	<p><i>Skandinavisk Forenings Kunstnerhus i Rom</i></p> <p>Circolo Scandinavo ordnade elva gånger evenemanget ”Till Rom: meet the artists”, där de konstnärer som bor på residenset får tillfället att presentera sitt arbete för en italiensk publik. Circolo Scandinavo hade ett rekordantal sökande till residensprogrammet; 303 stycken. Totalt hade Circolo Scandinavo fyrtio artister boende 1-3 månader på residenset.</p>

<p>organisera och samarbeta med olika konst- och kultureventmang.</p> <p>Skandinavisk Forenings Kunstnerhus i Rom får 943.000 DKK (i 2016 års priser)</p> <p><i>Orkester Norden</i> Att skapa en sommarorkester genom att samla musikstuderande i åldrarna 15-25 år från de nordiska och baltiska länderna. Kursen ska vara i tre veckor.</p> <p>Att genomföra 14 dagars repetitioner, master classes och workshops och avsluta med konsert i Musikens hus i Aalborg och en veckolång turné, preliminärt i Danmark, Sverige och Finland.</p> <p>Målet för sommerens orkesterturne erfejringen af Finlands 100 år som selvstændig nation. Dette sker dels ved tilrettelæggelse af flere koncerter rundt omkring i landet, samt ved engagement af markante kunstnere som hhv dirigent og solist.</p> <p>Orkester Norden får 1.048.000 DKK (i 2016 års priser)</p> <p><i>Nordisk biblioteksvecka</i> Att främja det generella läsandet samt främja den nordiska gemenskapen och samverkan mellan nordiska och baltiska bibliotek, skolor och Norden-föreningar.</p> <p>Att utöka informationen om övrig nordisk litteratur inom det valda temat för att främja en bredare kännedom om nordisk litteratur</p> <p>Att fortsätta främja Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris.</p> <p>Nordisk biblioteksvecka får 525.000 DKK (i 2016 års priser)</p> <p><i>Debutantseminariet på Nordens folkhögskola Biskops-Arnö</i> Att samla författare som debuterat i</p>	<p>genom konst- och kulturprogram</p> <p>– att <i>upprätthålla</i> kommunikation och dialog mellan nordiska och italienska nätverk</p> <p>– att <i>finna</i> en breddad finansiering som täcker 10 % av husets totala budget.</p> <p><i>Orkester Norden</i> tilldelas 1 031 000 DKK i 2015 års priser. Målet med verksamheten under året är: att <i>skapa</i> en sommarorkester genom att samla musikstuderande i åldrarna 15-25 år från de nordiska och baltiska länderna. Kursen ska vara i tre veckor. Målet är att <i>genomföra</i> 14 dagars repetitioner, master classes och workshops och avsluta med konsert i Musikens hus i Aalborg och en veckolång turné, preliminärt i Danmark, Norge och ev. Island.</p> <p><i>Nordisk biblioteksvecka</i> tilldelas 516 000 DKK i 2015 års priser. Målet med verksamheten under året är: – att <i>främja</i> det generella läsandet samt främja den nordiska gemenskapen och samverkan mellan nordiska och baltiska bibliotek, skolor och Nordenföreningar. – att <i>öka</i> synligheten för projektet genom att utveckla interaktiviteten på nätet. – att <i>utveckla</i> samarbetet med Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris.</p> <p><i>Debutantseminariet på Nordens folkhögskola Biskops-Arnö</i> tilldelas 225 000 DKK i 2015 års priser. Målet med verksamheten under året är: – att <i>samla</i> debuterande författare från hela Norden för att <i>stimulera utvecklingen</i> av nya nordiska författarskap och att</p>	<p><i>Orkester Norden</i> Udover prøver, koncerter og turne, var der arrangeret masterclasses og kammerkoncert med og for orkestrets medlemmer. 72 unge konservatorie studerende udgjorde orkestret. Der var deltagelse fra Danmark, Sverige, Norge, Finland, Island, Færøerne, Estland, Letland og Litauen, og dermed markerede orkestret endnu engang det stærke netværk og de stærke nordiske bånd inden for musikens verden. Sommerturneen besøgte København, Göteborg og Riga.</p> <p><i>Nordisk biblioteksvecka</i> Ökat antal registreringar jämfört med de senaste åren; 2 275 institutioner fördelat på 15 olika länder. Samarbeten mellan bibliotek, skolor, kulturinstitutioner och Norden-föreningar har ökat genom att arrangera gemensamma evenemang. Det höga deltagandet från Baltikum ger förutsättningar för ett nordiskt-baltiskt kulturutbyte. T.ex. genomfördes en skype-dialog mellan estniska och finska elever genom ”Skype Literacy Café”.</p> <p>Nordiska rådets barn- och ungdomslitteraturpris har främjats genom valet av ungdomsbok. Information om priset har spridits på social media och på hemsidan www.bibliotek.org.</p> <p><i>Debutantseminariet på Nordens folkhögskola Biskops-Arnö</i> Seminarieveckan samlade debuterande författare från olika länder/områden och gav fördjupad kunskap om den nordiska litteraturen. Under veckan skapades ett nätverk som skapar grund för fortsatt samarbete. T.ex. har deltagaren Signe Gjessing presenterats i Sverige och deltagaren Jonas Gren i Finland.</p>
--	---	---

något av de nordiska länderna för att de ska utbyta erfarenheter och inspirera varandra. Att stimulera utvecklingen av nya nordiska författarskap. Att skapa nätverk mellan författare i Norden. Biskops Arnös debutantseminarium får 229.000 DKK (i 2016 priser)	skapa nya nätverk mellan författare från hela Norden.	
--	---	--

4-2234 Samiskt samarbete

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.822.000	3.822.000	3.758.000	97%	Samerådet och Samiska konstnärsrådet

Formål

Formålet med organisationsbidraget til Samerrådet og Samisk Kunstråd er at støtte det samiske kultursamarbejde samt at synliggøre og formidle samiske kunst og kultur både indenfor og udenfor det samiske samfund samt fremme en samlet samisk kulturpolitik i Norden og Nordvest Rusland

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
At støtte samarbejdet mellem de samiske grupper, organisationer og individuelle kunstnere og kulturaktører med at dele projektmidler, arbejds- og studierejsestipendier og ærespris. At støtte og vitalisere samarbejdet i kulturlivet mellem samerne over landsgrænserne. At give støtte til initiativ, der samerne har fælles interesse af. At synliggøre samisk kunst og kultur både inden for og uden for Norden.	Udvælgelse af stipendier og projekter som støtter og udvikler de lokale samiske kunstnere og kulturaktører. Formidling og synliggørelse af samisk kunst og kultur både inden for og uden for Norden. Etablering af kontakt til kunstnere fra andre oprindelige folk samt til andre kunstnergrupper uden for Norden. Fremme af medlemsorganisationernes økonomiske og kunstneriske interesser i forhandlinger med nationale myndigheder.	Samerådet har støttet 28 forskellige kulturprojekter, som har gennemført aktiviteter som f.eks. CD udgivelser, koncerter, festivaler, kunst- og teater udstillinger, børne- og ungdomsaktiviteter, digitalisering af samisk ordbog og samisk design. Der blev også delt tre arbejdsstipendium, og arrangeret kunstkonkurrence.

Målene søges realiseret hovedsageligt via stipendier og projektstøtte til samiske kunstnere og kulturaktører.

Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug

Generel indledning

Formål og Fakta Formålet med arbejdet inden for MR-FJLS er at fremme en bæredygtig udvikling inden for de fire sektorer: fiskeri og havbrug, jordbrug, levnedsmidler og skovbrug.

Arbejdet inden for MR-FJLS fokuserer på, hvordan de nordiske lande kan tilpasse sig de globale udfordringer og, der hvor det er relevant, hvordan de nordiske lande gennem fælles bidrag kan påvirke de internationale tendenser i en for Norden positiv retning. Samarbejdet inden for MR-FJLS fastlægges i et samarbejdsprogram (tidligere ramme-program), som gælder for perioder på tre år og som udmøntes gennem FJLS budgetposterne. Det gældende ramme-program udløber i 2016 og der arbejdes på et nyt samarbejdsprogram for perioden 2017-2020.

Strategiske målsætninger 2017 Eftersom det nye samarbejdsprogram først godkendes senere på året må den efterfølgende beskrivelse af sektorens strategiske mål tages med forbehold for eventuelle ændringer under den videre proces.

I udkastet til det nye samarbejdsprogram for FJLS sektoren lægges der op til to overordnede målsætninger: a) *Udvikling af den nordiske bioøkonomi* og b) *Bæredygtige fødevaresystemer*. Under den første overskrift forventes sektoren blandt andet at fokusere på bæredygtig forvaltning af biologiske ressourcer og udvikling af nye biobaserede produkter, samt at fortsætte arbejdet med at reducere primærproduktionens klimapåvirkning. Den anden overskrift – bæredygtige fødevaresystemer – indebærer derimod prioriteringer så som en fælles nordisk indsats på økologiområdet, OneHealth – antibiotikaresistens og sund og sikker mad.

Det forventes at sektorens arbejdsgrupper, samarbejdsorganer og institut begynder allerede under året 2016 at planlægge sine aktiviteter i 2017 ud fra de prioriteringer, som fremgår af samarbejdsprogrammet.

Samarbejdsprogrammet for de enkelte år i programperioden præciseres og komplementeres af formandskabsprogrammer. Disse udgør tilsammen handlingsprogrammet for samarbejdet. Den del af Norges formandskabsprogram som rettes mod FJLS sektoren kommer derfor til at komplementere samarbejdsprogrammet i 2017.

Udover det kommende norske formandskabsprogram for 2017 har MR-FJLS et særligt ansvar i forhold til det danske formandskabsprogram i 2015 og det finske formandskabsprogram i 2016 vedrørende bioøkonomi. Arbejdet med det Nordiske Bioøkonomipanel kommer også til at fortsætte i 2017, selv om det islandske formandskabsprogram, som igangsatte panelet, udløber i 2016.

MR-FJLS vil i 2017 fortsat have en stærk international fokus, hvilket vil indebære strategisk fokus på relationerne til og samarbejdet inden for FAO, WHO, OECD og EU. Især arbejdet med EU's Østersøstrategi kommer til at få en øget synlighed, eftersom NMRS nu har påtaget sig rollen som Policy Area Co-ordinator for policy områderne bioøkonomi og skovbrug.

**Ministerrådets
resultater i 2015**

I 2015 blev arbejdet i MR-FJLS styret af rammeprogrammet for det nordiske samarbejde indenfor fiskeri, vandbrug, landbrug levnedsmidler og skovbrug 2013-2016 og det danske formandskabsprogram *Vækst, velfærd og værdier*.

Konferencen ”Vækst i den blå bioøkonomi” blev afholdt på Færøerne, som en del af det danske formandskab. Konferencen tiltrak et væsentligt antal internationale deltagere og gav efterfølgende anledning til en række policy-initiativer inden for den blå bioøkonomi. Herunder fokus på vækst i den blå bioøkonomi på små øer og kystsamfund, bæredygtig blå biomasse til tekstil og mode og ”alt i land” konceptet.

NordGen præsenterede en væsentlig stigning i antallet af regenereringer af institutionens frøsamling; fik oprettet sikkerhedskopier af *in-vitro* kartoffelsamlingen og sendte ud af huset flere frøprøver til flere avlere en nogensinde før.

Sektorens to samarbejdsorganer – Samnordisk skogsforskning (SNS) og Nordisk komite for Jordbrugs- og madforskning (NKJ) indledte i 2015 samarbejde om en fælles udlysning af midler til tværgående projekter på jordbrugs- og skovbrugsområdet. Dette resulterede i fire nye tværgående netværk: ”Fibre Ties – The use of fibrous materials from biomass”, ”Sustainable production of biomass – a sectorial perspective”, ”Effects of bioenergy production from forests and agriculture on ecosystem services in Nordic and Baltic landscapes” og ”The Nordic network for pathogen-informed control of oomycete diseases in forestry and agriculture”

NKJ forberedte skift af forvaltningsorgan – fra NordForsk til Sveriges Landbrugsuniversitet, som formelt indledtes 1. januar 2016. SNS havde et udsædvanligt højt aktivitetsniveau med mange udlysninger og særdeles positiv udvikling på kommunikationssiden. Som eksempel på projekter kan nævnes *Centre of Advanced Research on Environmental Services from Nordic forest ecosystems* og *Centre of Advanced Research in Forest Health and Forest Genetics to Enhance Bioeconomy*. SNS publicerer regelmæssige nyhedsbrev, opererer aktive Facebook og Twitter kontoer og vedligeholder en velfungerende hjemmeside, hvilket samlet har givet et stort outreach i 2015.

De nordiske Sundhedsministre og Fødevareministre vedtog i september 2015 en fælles erklæring om arbejdet med One Health – antibiotikaresistens, som forventes at få en stor betydning for arbejdet med bekæmpelse af antibiotikaresistens.

Den første programperiode inden for EU's Østersøstrategi blev afsluttet i 2015 og et nyt program, som løber fra juli 2015 til juni 2016 igangsat med en øget indsats fra MR-FJLS. Arbejdet med Østersøstrategien giver MR-FJLS en værdifuld platform til at bidrage til udviklingen i Østersøregionen indenfor FJLS områderne i henhold til sektorens strategi fx i gennem det nyetablerede BSR Bioeconomy Council og deltagelse i Annual Strategy Forum EU's Østersøstrategi med fokus på bioøkonomi.

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
Sum MR-FJLS (TDKK)		39.572	39.572	0	0,0%
5-6420	Ny nordisk mad <i>Fiskeri</i>	922 6.303	922 6.303	0 0	0,0% 0,0%
5-6610	Projektmedel - Fiskeri <i>Jord- och skovbrug</i>	6.303 7.175	6.303 7.175	0 0	0,0% 0,0%
5-6510	Projektmidler Jordbrug	375	375	0	0,0%
5-6520	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	833	833	0	0,0%
5-6310	Projektmidler Skovbrug	311	311	0	0,0%
5-6581	Samnordisk skogsforskning (SNS) <i>Institutioner - jordbrug</i>	5.656 19.484	5.656 19.484	0 0	0,0% 0,0%
5-6585	Nordisk Genressource Center (NordGen) <i>Levnedsmidler</i>	19.484 5.688	19.484 5.688	0 0	0,0% 0,0%
5-6810	Projektmedel - Levnedsmidler	5.132	5.132	0	0,0%
5-6830	Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	556	556	0	0,0%
Opdelt på kategorier		39.572	39.572	100%	100%
Projektmidler		12.677	12.677	32,0%	32,0%
Programlignende aktiviteter		7.411	7.411	18,7%	18,7%
Institutioner		19.484	19.484	49,2%	49,2%

5-6420 Ny nordisk mad**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	922.000	922.000	907.000	100%	EK-FJLS (Eksekutiv)

Formål

Arbejdet med Ny Nordisk Mad er forankret inden for MR-FJLS, men har et tværsektorielt sigte. Efter to gennemførte programperioder (2007-2009 og 2010-2014) går arbejdet med Ny Nordisk Mad ind i en ny fase. Denne baseres på den forudgående indsats, som har været medvirkende til at igangsætte en bemærkelsesværdig forandring og udvikling.

Den nye fase for Nordisk Ministerråds indsats om Ny Nordisk Mad som indledes i 2015, benytter sig af, at Ny Nordisk Mad er blevet kendt, og i vidt omfang også integreret, i tænkning og økonomi.

Indsatsen fra Nordisk Ministerråd vil derfor have fokus på at styrke netværksdannelsen på strategisk niveau blandt centrale nordiske institutioner samt at gennemføre en styrket brandingmæssig indsats.

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
Styregruppen igangsætter nye indsatser, blandt andet med fokus på kommunikation og tværgående aktiviteter med øvrige indsatser i Nordisk Ministerråd.	Styregruppen for Ny Nordisk Mad følger op på de tre igangsatte projekter: Offentlig mad, nordisk madkonkurrence og mad og turisme, og forbereder nye aktiviteter for 2017.	Styregruppen nåede til enighed om strategi for den nye fase i arbejdet og udvalgte nye projekter indenfor tre områder: offentlig mad, nordisk madkonkurrence samt mad og turisme.

Fiskeri5-6610 Projektmidler – Fiskeri

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	6.303.000	6.303.000	6.198.000	98%	EK-FJLS (Fiskeri og Havbrug)

Formål Formålet er at understøtte aktiviteter i forhold til Nordisk Ministerråds vision, samarbejds- og statsministrenes prioriteringer, FJLS samarbejdsprogram, formandskabsprioriteringer, og fiskerisektorens prioriteringer. Den samlede indsats koncentrerer sig om bæredygtig forvaltning og udvikling af fiskeri og havbrug i Norden. Konkret udføres dette arbejde i den nordiske arbejdsgruppe for fiskeri og havbrug. Midlerne bruges endvidere til at støtte aktiviteter i regi af embedsmandskomiteen, til gennemførelse af formandskabsprogrammet og til internationalt samarbejde.

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Mål for 2017 sættes ud fra det nye samarbejdsprogram med indspil fra kommende formandskab og embedsmandskomiteen.</p> <p>Det danske formandskabs flagskibsprojekt, under færøsk ledelse, Vækst i Blå Bioøkonomi vil fokusere på to delprojekter "Fish and Fashion", innovative værdikæder fra marine ressourcer, og "Vækst i Blå Bioøkonomi på små øer og kystsamfund".</p> <p>Det finske formandskabs flagskibsprojekt "Nordisk Vægkarta for Blå Bioøkonomi" fokuserer på følgende områder: Øget værdi fra akvatisk biomasse, øget og mere diverse akvakultur produktion, rekreation og velvære baseret på akvatiske ressourcer, vandteknologi, know-how og eksport.</p> <p>Det norske formandskab vil fokusere på følgende aktiviteter indenfor området: Havmiljø og bioøkonomi, tang og tare, mikroplast i havmiljøet, ulovlig fiskeri (IUU) og fiskerikriminalitet, og stillehavsøsters som en fremmed art.</p>	<p>De konkrete mål er sat i relation til Finlands formandskabs projekt om blå bioøkonomi, samt det islandske formandskabsprogram NordBio og det danske formandskabs flagskibsprojekt, under færøsk ledelse, Vækst i Blå Bioøkonomi. De samtlige mål støtter videre udvikling af bæredygtige forvaltning og brug af nordiske akvatiske ressourcer.</p> <p>Fokusområderne for 2016 inkluderer: <i>Større strategisk betydning af blå bioøkonomi i Norden, Blå bioøkonomi road map for Norden, mere samarbejde på blå bioøkonomi områder, der giver nordisk merværdi, innovation i nordisk bioøkonomi, arktisk og baltisk bioøkonomi.</i></p> <p>Formandskabskonferencen "Nordic Road Map for Blue Bioeconomy. Seizing the Potential for Sustainable Growth" bliver afholdt 31. maj til 1. juni i Helsingfors.</p>	<p>De opnåede resultater i 2015 har støttet en politisk relevant dialog hvor nordiske perspektiver og løsninger er promoverede.</p> <p>Promovering af "Det nordiske fiskerisamarbejde" blev afholdt i Bruxelles den 11. marts 2015.</p> <p>Konferencen "Vækst i blå bioøkonomi i Nordøst-Atlanten og i Arktis" blev afholdt på Færøerne 2. og 3. juni 2015.</p> <p>Workshop om "Recirkulationsanlæg i akvakulturen" blev afholdt i Molde, Norge 9.-12. oktober 2015.</p> <p>Formidlingsaktiviteten "Havets Vegetarbuffet" blev afholdt i Klaksvík 22. aug. 2015, i Århus 4. sept. og Nuuk 10. sept. 2015.</p> <p>Promovering af "Det nordiske fiskerisamarbejde" som sideevent på FAO's konference i Vigo, Spanien for at fejre "Code of Conduct for Responsible Fisheries" 25. jubilæum 8 oktober 2015.</p>

Jordbrug5-6510-1 Projektmidler – Jordbrug**Projektmidler**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	375.000	375.000	369.000	98%	EK-FJLS (Jordbrug)

Formål

Formålet med denne budgetpost er at understøtte policy rettede aktiviteter i regi af embedsmandskomiteen og gennemførelse af formandskabsprogrammet. Budgetposten understøtter det eksisterende samarbejde på nordiske jordbrugspolitiske område.

Mål og resultatopfølgning

2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
Mål for 2017 er, at understøtte formandskabets prioriteringer inden for landbrugs- og skovbrugsområdet, blandt andet med afholdelse af temaworkshops i forbindelse med ministermødet.	Der er sket en justering i målbeskrivelsen fra sidste år, idet nordisk konkurrence i madhåndværk er igangsat under styregruppen for Ny nordisk mad. Endvidere har formandskabet besluttet, at frem for at fokusere på bevaring af næringsstoffer i landbruget vil man organisere en workshop i forbindelse med MR-FJLS om klimaændringerens betydning for landbruget.	Nordisk Food Festival blev afholdt i Århus i 2015, som en del af Danmarks formandskabsprogram. Endvidere fik NordGen igangsat og afsluttet projektet ”Nordic Bioeconomy, the Role of Plant Breeding and PPP” med støtte fra denne budgetpost. Projektet gav et vigtigt bidrag til fortsættelsen af PPP samarbejdet, som er et partnerskab om præ-forædling mellem offentlige institutioner og private virksomheder i Norden.

5-6520 Kontaktorgan for jordbrugsforskning**Programlignende aktiviteter**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	833.000	833.000	819.000	100%	NKJ

Formål

Nordisk komite for Jordbrugs- og madforskning (NKJ) har som overordnet mål, at bidrage til en videnbaseret jordbrugs- og madsektor i de nordiske lande. Dette sikres gennem at fremme og støtte nordisk forskningssamarbejde i jordbrugs- og madsektorerne. NKJ's arbejde skal tilføre et merværdi til forskningen på national og europæisk niveau. NKJ skal bidrage til national, nordisk og europæisk politikudformning inden for sit ansvarsområde, og har en rådgivende funktion overfor Nordisk Ministerråd i forskningspolitiske spørgsmål, som vedrører jordbrugs- og madforskning.

Forvaltningsorgan

Fra og med 1. januar 2016 varetages af NKJ's sekretariat af Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Bidraget til NKJ fra Nordisk Ministerråd anvendes til strategiske policy relaterede aktiviteter, mens sekretariatsfunktionen finansieres gennem nationale medlemsafgifter.

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>NKJ's mål i 2017 tager udgangspunkt i dens strategi for 2015-2018 samt sektorens samarbejdsprogram.</p> <p>Der kommer til at fokuseres på tværsektorelle initiativer, især videreudvikling af samarbejdet med Samnordisk Skovforskning (SNS) og fællesaktiviteter med Livs-sektoren omkring One-Health – antibiotikaresistens.</p>	<p>I 2016 fortsætter arbejdet med at gennemføre aktiviteter under den nye strategi for årene 2015-2018.</p> <p>Ud over de prioriterede områder i bioøkonomi, klimaændringer og One Health – antibiotikaresistens vil NKJ også, gennem støtte til netværksaktiviteter, lave forbindelser til nordiske forskningsgrupper i områder under landbrugs- og fødevarerforskning.</p> <p>Støtte til rendyrforskningen ydes som bidrag til forskerkurser og støtte til seminarer, men nye former for finansiering af udviklingen af nordiske rendyr forskning skal undersøges.</p> <p>Potential merudbytte ved et øget samarbejde med Samnordisk Skovforskning (SNS) og andre nordiske arbejdsgrupper bør undersøges nærmere.</p>	<p>NKJ gennemførte 4 udlysninger i 2015: Én i samarbejde med Samnordisk Skovforskning (SNS) hvor fire tværsektorelle netværk fik støtte; to til støtte til workshops/seminars/konferencer, hvor seks ansøgninger fik bevilliget støtte; og én rettet i mod netværksaktiviteter, som gav anledning til støtte af fire netværksprojekter. Udlysningerne bidrager til NKJ's nye strategi for 2015-2018</p> <p>NKJ fejrede sit 50 års jubilæum med et jubilæumseminar den 23. november.</p>

5-6585 Nordisk Genressource Center (NordGen)

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
SEK	24.355.000	24.355.000	24.116.000	74%	NordGen
Modsv. DKK	19.484.000	19.484.000	20.016.000		

Formål NordGens overordnede formål er at sikre bevaring og bæredygtig anvendelse af genetiske ressourcer i de nordiske lande. NordGen bidrager til den fremtidige fødevarerforsyning og en øget, biologisk mangfoldighed. Nordgen støtter landene og NMR med viden i faglige og politiske spørgsmål om genetiske ressourcer.

Strategisk mandat Gælder perioden 2017-2020

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
NordGen vil bidrage til at styrke primærerhvervenes tilpasning til klimaændringer og styrke konkurrencedygtig fødevarerproduktion med at fortsat sikre kvaliteten af genbanken for planter til	NordGen kommer i 2016 aktivt at bidrage til det nordiske bioøkonomi initiativ og øge forståelsen og tilgangen til genetiske ressourcer. Den igangværende klimaforandring kommer til at øge	Realiseringen af NordGens mål sker i stor udstrækning gennem NordGens arbejdsgrupper og netværk. NordGen er organiseret med tre afdelinger: NordGen Planter, NordGen Skov og

<p>gavn for planteforædlingen i Norden, samt at være med til at udveksle best practices indenfor husdyravl og frø- og planteproduktion i skovsektoren.</p> <p>Plantesektoren vil fortsat have fokus på kvalitetssikring af samlingen og at reducere efterslæb i spiringstester og regenerering. Vilde slægtninge til madplanter vil også sættes i fokus i 2017, især spørgsmålet om de skal bevares <i>ex situ</i> eller om de kan bevares <i>in situ</i> i samarbejde med nationale myndigheder.</p> <p>NordGen Husdyr fortsætter samarbejdet med Avls- og rådgivningsorganisationer i Norden og skal i 2017 lægge vægt på at bidrage til informationsarbejdet om husdyrgenetiske ressourcer og deres betydning for fremtidens landbrug.</p> <p>NordGen Skov skal i 2017 arbejde videre med klimaændrings-spørgsmål og styrke samarbejdet med relevante aktører i skovsektoren.</p> <p>I 2017 fejres 10 års jubilæum for Global Seed Vault i Svalbard, blandt andet ved at være kommet op på 1.000.000 opbevarede frøprøver.</p>	<p>behovet for genetisk variation i vækstforædling, dyreavl og fornyelse af skove. Øget anvendelse af genetisk variation kan mindske jordbrugets miljøpåvirkning og for at hjælpe jordbruget med at tilpasse sig til fremtidige klimaforandringer. Vækstsektoren sætter fortsat fokus på kvalitet, at sikre samlingerne og at sikre back-up af alt materiale. Et særskilt fokus kommer til at ligge på den store variation indenfor proteinafgrøder. Projektet "Privat Public Partnership" som behandler pre-breeding fortsætter i perioden 2015-2017. Formålet med projektet er at sikre udviklingen af plantemateriale, som er tilpasset den nordiske region. I projektet deltager forædlingsvirksomheder, universiteter og myndigheder fra alle fem nordiske lande. Husdyrsektoren fortsætter sit arbejde med at styrke servicerollen for nationale aktiviteter og forstærke sit fokus på de aktive racer i landene. Skovsektoren fortsætter med opfølgingsarbejdet efter klimaundersøgelsen i nært samarbejde med andre relevante nationale og nordiske myndigheder med særsomt fokus på træforædling og frøproduktion.</p>	<p>NordGen Husdyr.</p> <p>Vækster: Spiningstester (2037) og indpakning af frø har været prioriteret i 2015. I alt 2.270 accessioner er transporteret til basislageret og til Svalbard. Totalt var 1.970 accessioner regenereret, en stigning med 14% i forhold til 2014.</p> <p>En backup af <i>in-vitro</i> samlingen af kartofler er etableret og placeret hos virksomheden <i>In Vitro Plant-Tech AB</i> i Malmø.</p> <p>Distributionen af frø til forskningsinstitution og til private avlere steg fortsat under 2015. Således var 9.844 frøprøver sendt ud til 1.013 modtagere, jævnført med 9.185 frøprøver til 894 modtagere året før.</p> <p>Husdyr: En fællesnordisk brugerflade er etableret til FAO-DAD-IS databasen. Der er lavet en aktionsplan til bevaring af den nordiske Brune Bi. En kort film om den Svenske Fjällko er produceret og lagt ud på YouTube.</p> <p>Skov: Gennemførelse af temadagar og konferencer med fokus på klimaforandringerne. For første gang er frø fra træer lagt på lager i Svalbard.</p> <p>Svalbard Seed Vault: For første gang var frø taget ud af lageret i Svalbard. Det var ICARDA (The International Center for Agricultural Research in the Dry Areas), som tog ud 38.000 accessioner til brug i Libanon og Marokko.</p> <p>36.000 nye accessioner er lagt ind i Svalbard under året.</p>
---	---	---

Skovbrug5-6310 Projektmidler – Skovbrug

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	311.000	311.000	306.000	100%	EK-FJLS (Skovbrug)

Formål Formålet med denne budgetpost er at understøtte policy rettede aktiviteter i regi af embedsmandskomiteen og gennemførelse af formandskabsprogrammet. Budgetposten understøtter det eksisterende samarbejde på nordiske skovbrugspolitiske område.

Mål og resultatopfølgning-		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
Mål for 2017 sættes ud fra det nye samarbejdsprogram med indspil fra kommende formandskab og embedsmandskomiteen. Hovedfokus vil være på grøn omstilling og opfølgning af den nye skovstrategi, Nordic Forest Solutions.	At færdiggøre arbejdet med opfølgning af Selfoss-deklarationen fra 2008 – Nordic Forest Solutions – og fremlægge på MR-FJLS. At følge op på rapporten ”Klimaændringer og primærerhvervene” ved at afholde et seminar til at samordne en nordisk ”stemme” på området.	Første udkast til opfølgning af skovministerens Selfoss-deklaration fra 2008 om skovens og skovbrugerens rolle i forhold til klimaforandringerne og den globale forvaltning af ferskvandsressourcen.

5-6581 Samnordisk skogsforskning (SNS)

Programlignende aktiviteter					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	5.656.000	5.656.000	5.561.000	100%	SNS

Formål Samnordisk Skovforskning (SNS) skal skabe nordisk nytte ved (1) at fremme forskningssamarbejde og netværk for et bæredygtigt skovbrug og anvendelse af skovressourcer, (2) at give pålidelige, relevante og aktuelle forskningsfaglige bidrag til det nordiske skovpolitiske policy-arbejde, (3) at være en betydelig aktør i tværfaglige nordiske udfordringer inden for skovsektoren og (4) styrke Nordens position indenfor skovforskning i europæisk og international sammenhæng.

Forvaltningsorgan Sveriges Lantbruksuniversitet
Alnarp.

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
At etablere og understøtte netværksaktiviteter med EFINORD, den nordiske afdeling af den europæiske skovinstitution. http://www.nordicforestresearch	Det primære mål er at færdiggøre strategiarbejdet New Forest Solutions og aflevere det på MR-FJLS i 2016. Endvidere at bidrage til strategien	Under 2015 bidrog SNS med støtte til 9 netværk og antallet af nye ansøgninger for 2016 er steget i forhold til året før. Netværkene dækker over et stort område men der er fokus på skovens økosystemer og

<p>.org/sns-research/networks/efinord-sns-networks/</p> <p>At understøtte SNS projekter inden for rammen af SNS's strategiske mål (skovens rolle i bioøkonomien, klima og samfund).</p> <p>http://www.nordicforestresearch.org/sns-research/research-projects/</p> <p>At støtte fem Centres of Advanced Research, i perioden 2016-2020.</p> <p>http://www.nordicforestresearch.org/sns-research/car/</p> <p>At konsolidere og udvikle samarbejdet med NKJ og NordGen.</p>	<p>ved at give støtte til forskernetværk og "Centres of Advanced Research".</p>	<p>hvilken indflydelse de har for det nordiske samfund. Her kan nævnes skovregenerering, død veds bidrag for økosystem tjenester og administration af energiskove.</p> <p>SNS har bevilliget 5-6 MSEK til 4 Centres of Advanced Research under perioden 2011-2015. Disse har selv bidraget med 10 gange større midler til diverse forskningsaktiviteter. Nogen af de mere interessante emner, der er blevet behandlet af disse forskernetværk er cellulose nanoegenskaber. Nanocellulose er et materiale, baseret på træfibre. Det har fortræffelig styrke, på højde med Kevlar, men i modsætning til Kevlar og andre materialer baserede på fossile råvarer er nanocellulose helt fornybar. Et andet interessant område er udviklingen af elektronisk ledende papir, som åbner op for en eventyrlig udvikling af papir, som påskrevet eller farvet med blæk, kan ændre farver og mønster. Et tredje eksempel er samspillet mellem skovbruget og kviksølv i vandløb, som ikke kræver en yderligere forklaring.</p>
---	---	--

Levnedsmidler

5-6810 Projektmidler – levnedsmidler

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	5.132.000	5.132.000	5.046.000	100%	EK-FJLS (Levnedsmidler)

Formål Formålet er at understøtte aktiviteter i forhold til konkurrencedygtig produktion, bæredygtig ressourceforvaltning og at opretholde og videreudvikle de nordiske velfærdssamfund, dvs. arbejde for sikre og sunde fødevarer, forbrugerbeskyttelse og et højt niveau indenfor dyresundhed og dyrevelfærd. Dette gøres konkret i regi af levnedsmiddelsektorens arbejdsgrupper. Endvidere bruges midlerne til at understøtte de mere policyrettede aktiviteter i regi af embedsmandskomiteen og gennemførelse af formandskabsprogrammet

Forvaltningsorgan Aktiviteter i forhold til EK-FJLS (Levnedsmidler) betjenes af tre halvtids arbejdsgruppeseekretærer, der er ansat på hvert sit forvaltningsorgan, for henholdsvis arbejdsgruppen for ernæring og toksikologi (Fødearestyrelsen), arbejdsgruppen for nordisk madforvaltning og forbrugerinformation (Livsmedelverket) og arbejdsgruppen for mikrobiologi, dyresundhed og dyrevelfærd (Mattilsynet).

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Dyrevelfærd</i> Arbejde frem imod at etableringen af et nordisk referencecenter for dyrevelfærd jfr. anbefalinger fra Europaparlamentet og EU-kommissionen.</p> <p><i>Tilsyn</i> Udvide det nordiske samarbejde om et proportionalitet og fleksibilitet i implementering af fødevareregulering.</p> <p><i>Forbrugerinformation</i> Holde erfaringsworkshops om bl.a. implementering af EU's regler om vildledning og forbrugerinformation. Øge fokus på madkultur og madkvalitet i forbrugerrettede fællesnordiske aktiviteter på fødevarerområdet.</p> <p><i>Veterinært beredskab</i> Videreudvikle det fælles nordisk-baltiske veterinære beredskab og indlede et fælles veterinært beredskab i Arktis. Oprette et system til hurtig identifikation af multinationale sygdomsudbrud.</p> <p><i>Kost og Motion</i> Fokus på risiko-nytte aspektet, herunder dual-risk tilgangen om risici ved både for højt og for lavt indtag af næringsstoffer. Styrke samarbejdet om at finde synergi mellem de nordiske landes nationale fødevaredatabaser. Fastlægge en fællesnordisk varemærke- og brandingstrategi for Nøglehulsmærket på fødevarer let frem mod 2020.</p> <p><i>One Health – antibiotikaresistens</i> Styrke det nordiske samarbejde, særligt gennem aktiviteter initieret af den nordiske strategigruppe for One Health.</p>	<p>Bemærk: Visse budgettekster for 2016 er opdateret i forhold til budgettet 2015 grundet ny viden samt ønske om et mere overskueligt budget.</p> <p><i>Kosttilskud</i> Udvikle og designe en fælles nordisk platform for kommunikation og samarbejde om kosttilskud. Det skal medvirke til at forbedre kontrol og beslutningsprocesser omkring kosttilskud og medvirke til mere sikre kosttilskud på markedet.</p> <p><i>Tilsyn</i> Udvikle metoder for ensretning af et risikobaseret tilsyn.</p> <p><i>Hormonforstyrrende stoffer</i> Opdatere viden om forekomst af substanser, der mistænkes for at være hormonforstyrrende, i fødevarer. Denne viden skal samtidig bruges til at vurdere konsekvensen af ny EU-lovgivning på området og eventuelt påvirke denne.</p> <p><i>Veterinært beredskab</i> 10-året for det første nordisk-baltiske veterinære samarbejde fejres ved en konference i Estland om globaliseringens effekter for dyresundhed og human sundhed.</p> <p><i>Kost og Motion</i> Fokus på risiko-nytte aspektet, herunder etablering af den fælles nordisk beskrivelse af metode/indhold i risiko-nytte undersøgelser.</p> <p>Styrke arbejdet med information om helsefremmende kosthold og betydningen af fysisk aktivitet</p> <p><i>One Health— antibiotikaresistens</i> Følge op på det arbejde, der blev igangsat vedr. One Health i 2014 og 2015.</p>	<p><i>Dyrevelfærd</i> Det nordiske samarbejde om dyrevelfærd er blevet videreudviklet, bl.a. ved at identificere best practice angående brug af dyrevelfærdsindikatorer i det veterinære tilsyn.</p> <p><i>Tilsyn</i> Den 14. nordiske konference for mere end 200 tilsynsførende fra hele Norden satte fokus på proportionalitet i fødevarekontrollen. Der er udviklet fælles retningslinjer for koncerntilsyn.</p> <p>Det fællesnordisk arbejde om kontrol af fødevarekontaktmaterialer er afsluttet og resultaterne bruges i de nationale kontroller.</p> <p><i>Drikkevand</i> Nordisk Baltisk drikkevandsnetværk har fortsat deres arbejde og udviklet projektforslag for 2016.</p> <p><i>Kost og Motion</i> De nordiske målinger af befolkningernes D-vitaminstatus er blevet standardiseret, så det er lettere at sammenligne de nordiske landes D-vitaminstatus. Kampagne i fire nordiske lande højnede befolkningernes bevidsthed om sundhedsrisiciene ved at spise for meget salt.</p> <p><i>One Health</i> De nordiske Sundhedsministre og Fødevareministre vedtog september 2015 en fælles erklæring om arbejdet med One Health og antibiotikaresistens. Et fælles smitekilderegnskab for campylobacter i Norden er blevet udarbejdet for at undersøge sammenhænge i campylobacterforekomsten i de nordiske lande.</p>

5-6830 Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	556.000	556.000	547.000	96%	EK-FJLS (Levneds- midler)

Formål Formålet er at implementere den nordiske handlingsplan for bedre sundhed og livskvalitet gennem kost og fysisk aktivitet som en prioriteret indsats af tværsektoriel karakter.

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Monitorering af kost og motion i Norden</i> Samarbejde om at styrke den nordiske dataindsamling ved de nationale kostundersøgelser for at følge udviklingen i kost, fysisk aktivitet og overvægt frem mod 2021-målene i Den Nordiske Handlingsplan for Mad og Motion (2006).</p> <p><i>Mad til ældre</i> Skabe grundlag for at etablere et nordisk forum for udveksling af viden og erfaring angående mad til raske ældre.</p>	<p><i>Skabe nordisk dialog om kost og ernæring</i> Nordisk Ministerråd er medvært for den 11. Nordiske ernæringskonference i Gøteborg. På konferencen sættes der fokus på status og det videre arbejde indenfor ernæringsområdet i Norden.</p> <p><i>Salt</i> Øge forbrugernes viden om salt og om risici ved et højt saltindtag ved hjælp af et fælles nordisk vidensgrundlag om salt og sundhed. Projektet medtænker arbejdet med det nordiske ernæringsmærke, Nøglehullet.</p>	<p><i>Monitorering af kost og motion i Norden</i> Mere end 11.000 børn og voksne fra de nordiske lande er blevet interviewet om deres vaner angående kost, motion, alkohol og rygning. Offentliggørelse 1. halvår 2016.</p> <p><i>Markedsføring af usunde føde- og drikkevarer rettet til børn</i> Der er udviklet en protokol til monitorering af markedsføringen af usunde føde- og drikkevarer rettet til børn. Offentliggørelse 1. halvår 2016.</p>

Jämställdhet

Generel indledning

Formål og Fakta Norden har samarbetat för jämställdhet sedan 1974 och redan 1980 etablerades ministerrådet för jämställdhet (MR-JÄM). MR-JÄM utgör en central plattform för jämställdhetssamarbetet i Norden. Regionens samarbete drivs av en gemensam nordisk vision där alla invånare - kvinnor och män, flickor och pojkar - har samma makt och inflytande och lika rättigheter, ansvar, skyldigheter och möjligheter på livets alla områden.

Syftet med jämställdhetssamarbetet är att bidra till ett effektivare och rikare jämställdhetsarbete i regionen, att stödja ländernas internationella förpliktelser på jämställdhetsområdet och skapa synergier på tvärs i Norden samt att bidra till att höja kunskapen om jämställdhet och jämställdhetssamarbetet i Norden bland medborgare, parlamentariker och regeringar samt i Nordiska ministerrådets egna organ och projekt.

Strategiske målsætninger 2017

Samarbetsprogrammet ”Tillsammans för jämställdhet – ett starkare Norden” är utgångspunkten för det Nordiska samarbetet för jämställdhet under perioden 2015-2018 och innehåller fyra mål:

1. Att bidra till ett effektivare och rikare nationellt jämställdhetsarbete i de nordiska länderna, Färöarna, Grönland och Åland.
2. Att stödja ländernas internationella förpliktelser på jämställdhetsområdet och skapa synergier på tvärs i Norden.
3. Att bidra till att höja kunskapen om jämställdhet och jämställdhetssamarbetet i Norden bland medborgare, parlamentariker och regeringar.
4. Att stödja alla sektorer i Nordiska ministerrådet i arbetet med att främja jämställdhet

Två övergripande teman ingår i samarbetsprogrammet: det offentliga rummet samt välfärd och innovation. Programmet har också två tvärgående teman: män och jämställdhet samt hållbar utveckling med fokus på mångfald.

Samarbetsprogrammet implementeras genom MR-JÄM:s stödordning och tillhörande projektmedel för nordiska jämställdhetsinsatser, vidare genom kunskaps- och informationsförmedling via samarbetsorganet Nordisk Information för Kunskap om Kön (NIKK) samt genom särskilda prioriteringar för gällande år.

Den strategiska målsättningen för jämställdhetssamarbetet är att bidra till en övergripande jämställdhetspolitik som är till gagn både för individen samt för hela samhället. Under 2017 kommer sektorn särskilt lyfta samarbetsprogrammets temaområden - det offentliga rummet samt välfärd och innovation. Inom dessa teman läggs fokus på tre områden - arbete mot könsbaserat våld, hatyttringar och jämställdhet i arbetslivet. Inom ramen för arbetlivsområdet är målet att bidra till att stärka minoritetskvinnors deltagande i arbetslivet samt att bidra till att bryta könsstereotypa utbildnings- och yrkersval. En målsättning under 2017 är även att sektorn stärker sitt arbete med att profilera och positionera jämställdhetssamarbetet i relevanta internationella fora, inklusive i FN:s Kvinnokommission (CSW).

I linje med strategin för barn och unga ”Barn och unga i Norden- en tvärsektoriell strategi för nordiska ministerrådet 2016-2022” och målsättningen ”Norden ska vara den bästa platsen i världen för barn och unga” tas hänsyn till relevant barn- och ungdomsperspektiv i samband med jämställdhetssektorns satsningar.

**Ministerrådets
resultater i 2015**

Det nordiska jämställdhetssamarbetet har genom åren bidragit till ökad kunskap och fördjupad samverkan mellan länderna. Genom konferenser, möten, kunskapssammanställningar, rapporter, forskning och gemensamma initiativ inhämtas och förmedlas mer kunskap och samverkan som för oss närmare målet om ett jämställt Norden.

Att samla in och använda uppgifter om jämställdhet är grundläggande för att främja jämställdhet. Det nordiska samarbetet har under 2015 bidragit med att tillgängliggöra nordisk statistik om jämställdhet med hjälp av ländernas statistiska centralbyråer. Dels lanserades en statistikpublikation i fickformat - "Gender Equality in Figures", och senare en nätportal - "Nordic Gender Equality Indicators" (<http://www.norden.org/en/fakta-om-norden-1/gender-equality-indicators>). Statistiksatsningen har resulterat i en debatt om skillnader och likheter på en rad områden i de nordiska länderna. Framförallt har detta bidragit med ny och ökad kunskap på flera områden som är avgörande för jämställdhet i samhället.

Jämställdhet är en stark profileringsfråga för den nordiska regionen och genom internationella jämställdhetspolitiska initiativ synliggörs det nordiska jämställdhetssamarbetet. Sektorn visade sitt internationella engagemang genom närvaro vid FN:s Kvinnokommision (CSW) i mars 2015 som överordnat fokuserade på synliggöra det nordiska jämställdhetssamarbetet genom att skapa intresse för och debatt kring de budskap som förmedlades via de paneldebatter Norden deltar i. Samtliga debatter fick 2015 stort genomslag och resultatet var synligt i internationell media.

En insats om kön, utbildning och befolkningsströmmar har resulterat i ny kunskap om sambandet mellan jämställdhet, utbildning samt befolkningsströmmar i nordiska yttre områden. Ett seminarium hölls i Nuuk på Grönland under 2015 med deltagare från hela Norden där utmaningar och lösningar kring tematiken diskuterades. Projektet utmynnade i publikationen "Sted, (U)lighed og Køn: En kortlægning af udfordringer og best practices i relation til køn, uddannelse og befolkningsstrømme i Nordens yderområder" (2015).

En insats om kön och utbildning har under 2015 fokuserat på könsuppdelade utbildningsval i Norden och har resulterat i en kartläggning som ligger till grund för en handbok som ska visa på konkreta lärande exempel för att bemöta könsuppdelade utbildningsval.

MR-JÄM tillsatte under 2015 en arbetsgrupp om män och jämställdhet med uppdrag att se på fortsatt nordisk samverkan på området. En kartläggning sattes igång under 2015 som slutförs under våren 2016 och som ska innehålla rekommendationer om samarbete på området.

I samarbete med Ungdomens Nordiska Råd (UNR) och Nordiska barn- och ungdomskommittén (NORDBUK) samt Nordiska ämbetsmannakommittén för Kultur (ÅK-K) hölls ett seminarium om ungs utsatthet på nätet ur ett jämställdhetsperspektiv under hösten 2015. Frågorna diskuterades ur ett jämställdhetsperspektiv och bidrog till en diskussion om framtida insatser på området. Senare samma höst hölls ett expertseminarium på temat hatyttringar och sexism. Seminaret var en uppföljning på temat kön, jämställdhet och det offentliga rummet och satte fokus på de växande problem hatyttringar och sexism utgör i Norden. En rapport producerades efter seminariet och samlat utgör dessa insatser underlag för fortsatt arbete på området.

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
MR-Jäm (TDKK)		9.023	9.023	0	0,0%
	<i>Projektmedel</i>	<i>9.023</i>	<i>9.023</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
6-4410	Projektmedel - Jämställdhet	3.552	3.552	0	0,0%
6-4420	MR-JÄMs stödordning	2.890	2.890	0	-
6-4480	Nordisk information för kunskap om kön (NIKK)	2.581	2.581	0	0,0%
Opdelt på kategorier		9.023	9.023	100%	100%
	Projektmidler	6.442	6.442	71,4%	71,4%
	Programlignende aktiviteter	2.581	2.581	28,6%	28,6%

6-4410 Projektmedel – Jämställdhet

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.552.000	3.552.000	3.493.000	96%	MR/Äk-JÄM

Formål Jämställdhetssektorns projektmedel syftar till att verkställa Nordiska ministerrådets samarbetsprogram för jämställdhet: Tillsammans för jämställdhet – ett starkare Norden.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Att bidra till uppfyllelsen av samarbetsprogrammets fyra övergripande mål med fokus på:	Jämställdhetssektorn syftar under 2016 till att arbeta med samarbetsprogrammets tema jämställdhet och det offentliga rummet.	Budgetpostens medel 2015 har säkrat igångsättandet av arbetet med att verkställa det nya samarbetsprogrammet, Tillsammans för jämställdhet – ett starkare Norden och fokusområden under året var det offentliga rummet samt på jämställdhet och utbildning.
Att bidra till att förebygga och motverka könsbaserade hatyttringar.	Jämställdhetssektorn syftar vidare till att arbeta för att uppnå samarbetsprogrammets målsättning om att nolltolerans mot könsrelaterat våld.	Inom ramen för dessa har ett antal satsningar genomförts och bidragit till ökad kunskap och ett starkare jämställdhetssamarbete.
Att bidra till att säkra nolltolerans för könsbaserat våld.	En målsättning är att öka samarbetet kring män och jämställdhet, genom att presentera en nordisk kartläggning med best cases samt komma med förslag till åtgärder.	T ex har satsningen om <i>sexism och hatyttringar</i> bidragit till att göra ny kunskap tillgänglig. Likaså har satsningen om könsuppdelade utbildningsval – <i>Piger i STEM</i> – bidragit med kunskapsunderlag för att motverka stereotypa utbildningsval vilka har bäring på den könssegregerade arbetsmarknaden.
Att medverka till jämställdhet i arbetslivet främst genom att stärka minoritetskvinnors deltagande och ställning på arbetsmarknaden; samt att bidra till att motverka könsstereotyper inom ramen för utbildnings- och yrkersval.	Jämställdhetssektorn syftar vidare till att fortsatt stöda Nordiska ministerrådets arbete med jämställdhetsintegrering.	Satsningen om <i>kön och befolkningströmmar</i> har satt ljus på utmaningen med jämställdhetsdimensionerna av utmaningar i Nordens yttre områden och bidragit med ny kunskap.
Att bidra till ett stärkt och mer systematiskt arbete med jämställdhetsintegrering i Nordiska ministerrådet.	MR-JÄM indgår i Nordisk Ministerråds nye tværsektorielle program mod menneskehandel. Programmet har til formål at bidrage til landenes arbejde med forebyg-	
Att synliggöra det nordiska jämställdhetssamarbetet internation-		

ellt och att främja jämställdhet som en nordisk profilerings och positioneringsfråga.	gelse af menneskehandel, retsforfølgelse af menneskehandlere og beskyttelse af ofre for menneskehandel.	
---	---	--

6-4420 MR-JÄMs stödordning

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	2.890.000	2.890.000	2.842.000	100%	MR/Äk-JÄM

Formål Stödordningens syfte är att stimulera nordiskt samarbete på jämställdhetsområdet inom ramen för jämställdhetsministrarnas samarbetsprogram. Stödordningen ska ge stöd till projekt som ger nordiskt mervärde och bidrar till ökad jämställdhet.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Att fortsatt stimulera nordiskt samarbete på jämställdhetsområdet och därmed bidra till ökad jämställdhet i Norden.</p> <p>Att bidra med stöd till projekt och insatser som av nordisk nytta och jämställdhetspolitiskt mervärde.</p> <p>Att stödordningen under 2017 innehåller ett stärkt fokus på jämställdhetsutmaningar inom arbetslivsområdet.</p> <p>Att resultaten av stödordningsprojekt nyttjas strategiskt för nya satsningar inom ramen för samarbetsprogrammet.</p>	MR-JÄM:s stödordning stimulerar nordiskt samarbete genom projektstöd för aktiviteter som inbegriper nordiskt och jämställdhetspolitiskt mervärde.	MR-JÄM:s tredje omgång av stödordningsprojekt har bidragit till att stimulera samarbete kring jämställdhet i Norden på flera nivåer. Stödordningen 2015 allokerade medel till en rad olika projekt, t ex: <i>New Movements for New Times. The Future of Feminisms in the Nordic countries; Promising Nordic Practices - online education and platform for educators on gender equality; Nordisk likestillingspolitikk i et europeiseringsperspektiv; Nordiske perspektiver på køn og ligestilling i medierne; Ungdoms kjærestevold i Norden. Nordisk ekspertkonferanse om vold i ungdommers parforhold.</i>

6-4480 Nordisk information för kunskap om kön (NIKK)

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	2.581.000	2.581.000	2.538.000	100%	MR/Äk-JÄM

Formål NIKK -Nordisk information för kunskap om kön - är jämställdhetsministrarnas samarbetsorgan med främsta syfte att förmedla och synliggöra nordisk jämställdhetspolitik.

Forvaltningsorgan Nationella sekretariatet för genusforskning

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Att inhämta, förmedla och synliggöra nordisk forskning, politik, kunskap och praxis på jämställdhetsområdet.</p> <p>Att agera projektsekretariat för MR-/ÄK-JÄM och bistå med att koordinera och genomföra jämställdhetssatsningar.</p> <p>Att förvalta MR-JÄM:s stödordning.</p> <p>Att fungera som en resurs i arbetet med att sprida kunskap om jämställdhet i Norden och nordiska aktörer samt till en internationell målgrupp.</p>	<p>NIKK:s huvudsakliga syften är att synliggöra och förmedla nordisk jämställdhetspolitik och praktik, samt att fungera som projektsekretariat för MR-JÄM.</p>	<p>Under 2015 beslutades om ett nytt mandat för NIKK vilket bidragit med ett tydligare fokus och uppdrag för samarbetsorganet.</p> <p>NIKK har under 2015 förmedlat komparativ information om aktuell jämställdhets- och genusforskning i hela Norden och bidragit med tillika underlag för politiska diskussioner på MR/ÄK-möten, konferenser och seminarier i Norden och Europa samt i internationella sammanhang. NIKK har på detta sätt bidragit till stärkt kunskapsförmedling och synliggörande av det jämställdhetspolitiska arbetet.</p> <p>NIKK har fortsatt fungerat som projektsekretariat för genomförandet av initiativ på uppdrag av ÄK-JÄM/MR-JÄM, t ex har NIKK utöver stödordningens projekt arbetat med en kartläggning om män och jämställdhet samt en satsning om deltid och kön på Färöarna, Grönland och Åland.</p>

Närings-, Energi- och Regionalpolitik

Generel indledning

Formål og Fakta Ministerrådet för Närings-, energi- och regionalpolitik (MR-NER) arbetar för att säkra en hållbar tillväxt och utveckling inom de nordiska länderna. Detta sker genom att bidra till ökat entreprenörskap och stärkt innovations- och konkurrenskraft i nordiska företag, säkra en stabil tillgång till hållbara energikällor och främja en hållbar regional utveckling och grön tillväxt i Norden. MR-NER ska även bidra till att avskaffa gränshinder för människor och företag i regionen.

I MR-NER ingår ett löpande arbete för att integrera de tre horisontella perspektiven; barn och unga, hållbar utveckling och jämställdhet.

Strategiske målsætninger 2017 *Näringssektorn* har som strategisk målsättning att Norden blir en föregångsregion för hållbar tillväxt och arbetar för att främja entreprenörskap, innovation och konkurrenskraft i nordiska företag. Ett centralt verktyg är samarbetsprogrammet för närings- och innovationspolitik. Näringssektorn kommer att utarbeta ett nytt närings- och innovationspolitiskt samarbetsprogram, som skal gälla från 2018, avrunda pågående fyrtornsprojekt och säkra övergången till det nya samarbetsprogrammet. Pågående program fokuserar på entreprenörskap och finansiering, grön tillväxt, nya välfärdslösningar och kultur och kreativitet för tillväxt. Nordisk Innovation är näringssektorns centrala aktör i förverkligandet av samarbetsprogrammet och utarbetandet av ett nytt.

Genom Nopef, som finansierar förstudier inför affärsetableringar och investeringar utanför EU/Efta-området, vill sektorn stärka nordiska företags internationella konkurrenskraft med fokus på grön tillväxt.

Andra prioriterade frågor i 2017 är bl.a. att stärka digitaliseringsgraden i nordiska företag, stärka innovationskraften i Norden genom utbyte av best practise, se över på vilket sätt sektorn kan främja det nordiska samarbetet i förhållande till EU och internationella frågor samt se över på vilket sätt sektorn kan stödja integration av nyanlända i de nordiska länderna.

Energisektorn ska 2017 utarbeta ett nytt energipolitiskt handlingsprogram som ska gälla från 2018. De strategiska målsättningarna kommer att vara att bidra till det gröna tillväxtsamhället med stabil energiförsörjning och hållbar energi till gagn för välfärden i de nordiska länderna. Det nordiska energisamarbetet ska vara ett redskap för ytterligare harmonisering av bland annat den nordiska elmarknaden och marknadsföring av nordiska styrkepositioner på den globala arenan. En viktig input i den fortsatta processen kommer att vara rekommendationerna från den strategiska genomlysningen av energisektorn som avslutas i början av 2017 samt EU:s planer på en energunion.

Regionalsektorn skall genomföra och driva det nordiska regionalpolitiska samarbetet framåt genom att avsluta satsningar och initiativ inom det nordiska regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2013 – 2016. Programmet ska 1) Bidra till en regionalt hållbar välfärdsutveckling, 2) Främja en hållbar regional utveckling i Arktis, samt 3) Stimulera en grön tillväxt i alla regioner. Arbetet genomförs i fyra arbetsgrupper under ÄK-R inom 1) Välfärd/demografi, 2) Arktis, 3) Grön tillväxt – innovation, 4) Grön tillväxt – plansamarbete och hållbara stadsregioner.

Nordregios verksamhet inom bl.a. riktade forskningsinsatser skall medverka till en hållbar tillväxt och ett mer konkurrenskraftigt och innovativt Norden. Regionalsektorns stöd till tolv Gränskommittéer skall bidra till ett välfungerande och fruktbart gränsregionalt

samarbete, samt att reducera gränshinder och att utveckla hållbara gränsregioner. Regionalsektorn skall ta fram en nordatlantisk utvecklingsstrategi som ska bidra till att stärka och utveckla samarbetet inom regionalområdet i den nordatlantiska regionen (Grönland, Island, Färöarna och Kust-Norge). Nordatlantiska samarbetet (NORA) skall utveckla en attraktiv plattform för nordiskt samarbete med grannländerna, särskilt nordens grannar i väst (Kanada, Skottland och Irland).

**Ministerrådets
resultater i 2015**

Näringssektorn har under året främjat konkurrensförmåga, innovationskraft och grön tillväxt genom den verksamhet näringssektorn bedrivit inom ramen för de fyra temaområdena i samlingsprogrammet.

Näringssektorn har genom fyrtorsprojektet Nordic Built Cities, som riktar in sig på utveckling, visualisering och export av innovativa lösningar för beboeliga, smarta och hållbara städer, skapat stort fokus på temat och främjat utveckling och export av nordiska innovativa lösningar. Bl.a. kan nämnas att i innovationstävlingen "Nordic Built Cities Challenge" har man valt ut bidrag i sex nordiska städer för att skapa en innovativ och tvärvetenskaplig lösning på en urban utmaning kopplad till ett specifikt stadsrum.

Genom fyrtorsprojektet Nya välfärdslösningar har sektorn bidragit till bl.a. nya innovationer för att trygga självständigt boende hemma för äldre och handikappade. I "The Nordic Independent Living Challenge" inkom över 400 idéer, varav 5 bidrag har valts ut för att testa och utveckla sina lösningar i huvudstäderna i 2016.

Genom Nopef har sektorn stött internationaliseringen av nordiska små och medelstora företag utanför EU/Efta-området och bidragit till ökad sysselsättning, investeringar och export med inriktning på miljö, klimat och grön tillväxt.

För att främja grön tillväxt inleddes även projektet Green Growth through Public Procurement, som är en del av statsministerinitiativet för Grön Tillväxt. Projektet strävar efter att främja grön tillväxt i de Nordiska länderna genom grön offentlig upphandling. I projektet skapas bl.a. ett nordiskt nätverk på lokal nivå för kapacitetsuppbyggnad och gemensamma guidelines för implementeringen av EU-direktiven kring upphandling.

Gröna tekniska normer och standarder, som även var en del av Grön Tillväxt initiativet, har succérikat påverkat EU-standardiseringar inom byggsektorn och utvecklat kriterier för Svanen märkning av byggnadsrenoveringar.

En omfattande evaluering av Nordisk Innovation genomfördes 2015. Evalueringen kom med rekommendationer för att stärka Nordisk Innovation som en relevant aktör inom nordisk närings- och innovationspolitik och för att öka synligheten och genomslagskraften av dess verksamhet. En plan för att följa upp på evalueringen och dess rekommendationer inleddes.

För *energisektorn* kan nämnas det arbete som skett i de tre arbetsgrupperna om bland annat samarbete kring energieffektivitet inom byggandet och boende, effektproblematik i den nordiska elmarknaden samt arbetet med EU:s nya stödsystem för att främja utbyggnaden av förnybar energiproduktion. En övergripande ram för arbetsgruppernas arbete, liksom sektorn i stort, har varit EU:s Energiunion som lanserades under 2015.

De nordiska energiministrarna beslutade 2015 att påbörja en strategisk genomlysning av energisektorn. Målet är att stärka och utveckla det nordiska energipolitiska samarbetet och visa hur samarbetet kan utformas på 5–10 års sikt. Jorma Ollila, tidigare chef för Nokia, är utsedd att genomföra analysen, som förväntas bli klar i början av 2017.

I samband med FN:s klimatkonferens COP21 i Paris var energisektorn med om att ut-

forma den nordiska paviljongen. Särskilt fokus låg på det långsiktiga samarbetet, frikoppling av energiförbrukning från ekonomisk tillväxt m.m.

Energisektorn har ökat samarbetet kring de europeiska direktiven om energieffektivitet (ekodesign- och energimärkningskrav) för att, bl.a. genom Nordsyn, bidra till fler energibesparingar för mindre pengar. Nordsyn är ett nordiskt samarbetsprojekt kring fortsatt utveckling av marknadskontroll av ekodesign och energimärkning. Arbetet i Nordsyn kommer att fortsätta de kommande åren.

Regionalsektorn har under 2015 fortsatt sitt arbete med att genomföra satsningar och initiativ inom ramen för det regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2013 - 2016. De fyra arbetsgrupper som initierats för genomförande av samarbetsprogrammet har fortsatt sitt arbete. Ett analys- och bakgrundsarbete har initierats och genomförts som underlag för ett nytt nordiskt regionalpolitiskt samarbetsprogram för regional utveckling och planering 2017 – 2020. En rapport (*Segregerade städer och planering för social hållbarhet – nordiska perspektiv*) om vilka undersökningar och analyser som finns i de nordiska länderna gällande den ökade segregationen i städerna, som input till det fortsatta arbetet med att upprätthålla städer för alla har tagit fram som svar på ett uppdrag av regionalministrarna angående vad dagens forskning säger oss om segregationen i de nordiska storstäderna. I rapporten presenteras dels centrala teman i aktuell segregationsforskning, dels förs en diskussion om olika sätt som samhället har "svarat" på segregationens utmaningar. Projektet ger en bild dels av konstaterade problem när det gäller segregerade städer, och dels av hur politik och samhälle har tolkat dessa problem. Rapporten ska bidra dels att öka kunskapen om segregation och planering för social hållbarhet, dels att uppmuntra till fördjupade diskussioner om lokala lösningar och nordiska likheter och skillnader. Rapporten tar upp tre centrala forskningsteman: boende och bostadspolitik, tillgänglighet och fysisk planering samt migration, etnisk diskriminering och stigmatisering.

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
Sum MR-NER (TDKK)		130.773	130.773	0	0,0%
	<i>Näring</i>	87.766	87.766	0	0,0%
7-5140	Projektmidler Näring	2.020	2.020	0	0,0%
7-5280	Nopef	15.420	15.420	0	0,0%
	<i>Institutioner - Näring</i>	70.326	70.326	0	0,0%
7-5180	Nordisk Innovation (NI)	70.326	70.326	0	0,0%
	<i>Energi</i>	10.461	10.461	0	0,0%
7-5141	Projektmidler Energi	4.200	4.200	0	0,0%
	<i>Institutioner - Energi</i>	6.261	6.261	0	0,0%
7-3220	Nordisk Energiforskning (NEF)	6.261	6.261	0	0,0%
	<i>Regional</i>	32.546	32.546	0	0,0%
7-5143	Impl. af samarbetsprogram, demografi, arbetsgrupper och projektmidler - Regional	5.410	5.410	0	0,0%
7-5151	NORA	6.737	6.737	0	0,0%
7-5160	Grenseregionalt samarbeid	9.445	9.445	0	0,0%
	<i>Institutioner - Regional</i>	10.954	10.954	0	0,0%
7-6180	Nordregio	10.954	10.954	0	0,0%
Opdelt på kategorier		130.773	130.773	100%	100%
	Projektmidler	11.630	11.630	8,9%	8,9%
	Programlignende aktiviteter	24.865	24.865	19,0%	19,0%
	Institutioner	87.541	87.541	66,9%	66,9%
	Organisationsbidrag	6.737	6.737	5,2%	5,2%

Näring

7-5140 Projektmedel – Näring

Projektmedler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	2.020.000	2.020.000	1.986.000	89%	EK-N

Formål Projektmedlen ska användas till att genomföra projekt, analyser och andra aktiviteter, som bidrar till nordisk nytta och utvecklingen av Norden till en föregångsregion för hållbar tillväxt och ökad entreprenörskap, innovation och konkurrenskraft i nordiska företag.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Följa upp på resultaten av fyr-tornsprojekten och säkra övergången till det nya samarbetsprogrammet.</p> <p>Utarbeta ett nytt nordiskt samarbetsprogram för närings- och innovationspolitik 2018-21, som bygger på erfarenheterna från det pågående.</p> <p>Stärka digitaliseringsgraden i Nordiska företag genom att igångsätta ett samnordiskt initiativ på området.</p> <p>Stärkt innovationskraft i Norden genom utbyte av best practise.</p> <p>Främja jämställdhet i närings- och innovationssektorn genom att integrera jämställdhet i sektorns verksamhet mot bakgrund av den analys som sektorn utför i 2016.</p> <p>Stärka det nordiska samarbetet för hur näringssektorn kan stödja integration av nyanlända i de nordiska länderna. Se över på vilket sätt sektorn kan främja det nordiska samarbetet i förhållande till EU och internationella frågor.</p>	<p>Øget viden i MR-N om de nordiske landes udfordringer inden for innovation og erhvervspolitik</p> <p>Øget innovation, styrket konkurrenceevne og bæredygtighed i nordiske virksomheder gennem projekter med tydelig fællesnordisk merværdi.</p> <p>Øget synlighed og dokumentation af resultater og effekter af det nordiske samarbejdet om erhvervs- og innovationspolitik.</p>	<p>Arbetet med de 5 fyr-tornsprojekten i samarbetsprogrammet 2014-2017 bidrog till utvecklingen av Norden till en föregångsregion för hållbar tillväxt (se närmare Nordisk Innovation, uppnådda resultat 2015).</p> <p>Tillvaratagit lärdomar från KreaNord-programmet, genom den evalueringen av KreaNord som genomfördes. En slutkonferens hölls även i Helsingfors i slutet av året.</p> <p>Danska ordförandeskapsprojektet om produktion i Norden presenterade en kartläggning av digitaliseringsgraden i Nordiska företag för näringsministrarna i december.</p> <p>Ordförandeskapsprojektet Ny Nordisk Turisme har skapat ett gemensamt kampanjkoncept i Kina i syfte att öka antalet kinesiska övernattningar i Norden.</p> <p>Evalueringen av Nordisk Innovation slutfördes. Sektorn följde upp på hur Nordisk Innovation kan stärkas som en viktig aktör inom Nordisk innovations- och näringspolitik.</p>

7-5180 Nordisk Innovation

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
NOK	82.737.000	82.737.000	80.523.000	40%	Institutionen
Modsv. DKK	70.326.000	70.326.000	72.471.000		

I tillæg til den årlige bevilling gives en tilsagnsfuldmagt på 70 MNOK. Denne fordeles med maksimalt 40 MNOK 2018, 20 MNOK i 2019 og 10 MNOK i 2020.

Nordisk Innovation er forvaltningsorgan for en del af budgetpost 1-1012, Norden i Fokus.

Formål Nordisk Innovation har til formål at bidrage til, at Norden bliver en foregangsregion for bæredygtig vækst og arbejde for at fremme entreprenørskab, innovation og konkurrencekraft i nordiske virksomheder. Nordisk Innovation skal opnå sit formål ved at initiere programmer og projekter, skabe netværk, tilvejebringe ny viden, gennemføre forskellige åbne arrangementer mm. En tydeligt nordisk merværdi med synlige resultater og tydelige effekter skal være vejledende, når nye initiativer initieres. Nordisk Innovation skal også bidrage med sin viden, kundskab mm. til nye projekter initieret af Nordisk Ministerråd som fx statsministerinitiativet vedrørende nordiske løsninger på globale udfordringer.

Strategisk mandat Gælder for 2017

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Nordisk Innovation vil i 2017 sikre en afrunding af fyrtårnsprojekterne i det nordiske samarbejdsprogram 2014-2017 med en målsætning om tydelige og mærkbare bidrag til, at Norden bliver en foregangsregion indenfor samarbejdsprogramets temaområder: Entrepenørskab og finansiering, innovative digitale løsninger, grøn vækst, nye velfærdsløsninger samt kulturelle og kreative virksomheder. Det skal bl.a. ske ved, at fyrtårnsprojekterne i samarbejdsprogrammet forankres som betydningsfulde nordiske satsninger i et bredt samarbejde med relevante interessenter og myndigheder.</p> <p>Nordisk Innovation skal aktivt bistå arbejdet med udarbejdelsen af det nye samarbejdsprogram for 2018-2021.</p> <p>Nordisk Innovation vil igangsætte nye innovative fællesnor-</p>	<p>NI skal medvirke til, at Norden udvikles til en foregangsregion inden for: <i>innovative digitale løsninger, innovative velfærdsløsninger, grøn vækst, kulturelle og kreative industrier, og entreprenørskab og finansiering</i>. Det skal bl.a. ske ved, at fyrtårnsprojekterne i samarbejdsprogrammet gennemføres og bliver betydningsfulde nordiske satsninger i et bredt forankret samarbejde med relevante myndigheder og interessenter.</p> <p>Finske formandskabsinitiativer inden for erhvervssektoren skal være igangsat med bistand fra NI.</p> <p>Øget innovation, styrket konkurrenceevne og bæredygtighed i nordiske virksomheder gennem projekter med tydelig fællesnordisk merværdi.</p> <p>NI skal arbejde for at reducere antallet af grænsehindre for</p>	<p>Nedenfor fremgår udvalgte resultater af Nordisk Innovations virksomhed i 2015:</p> <p><i>Entrepenørskab og Finansiering</i> har bidraget til øget nordisk samarbejde og international branding af Norden indenfor iværksætteri. <i>Nordic Innovation House</i> i Silicon Valley og <i>Nordic Business Angel Network</i> er eksempler på nye innovative nordiske samarbejdsstrukturer.</p> <p>I <i>Innovative nordiske velfærdsløsninger</i> er der etableret samarbejder mellem syv nordiske helseinnovationsprojekter, herunder testmiljøer indenfor brugerdreven innovation, for at fremme nye innovative forretningsmodeller. Konkurrencen ”The Nordic Independent Living Challenge” er udført i tæt samarbejde med 5 nordiske hovedstæder. Mere end 400 iværksættere har budt ind med nye innovative velfærdsløsninger.</p>

<p>diske indsatser blandt andet baseret på indsatsområder udvalgt af MR-N, statsministerinitiativer mv.</p> <p>Nordisk Innovation vil fremme konkurrencekraften af nordiske innovative virksomheder gennem fællesnordiske internationaliserings initiativer.</p> <p>Nordisk Innovation vil bidrage til et øget kendskab til Norden via aktiviteter og projekter, der styrker nordiske virksomheder og de nordiske landes rolle på den internationale arena. Det vil blandt andet ske ved at støtte nordiske løsninger på globale samfundsudfordringer.</p>	<p>erhvervslivet i Norden.</p> <p>Øget internationalisering af nordiske innovative virksomheder gennem fællesnordiske initiativer.</p> <p>NI's virksomhed og arbejde skal, med udgangspunkt i resultaterne og anbefalingerne fra evalueringsrapporten, være mere strategiske og effektive end tidligere.</p>	<p>I <i>Nordic Built Cities</i> er konkurrencen "Nordic Built Cities Challenge" succesrigt igangsat i 6 nordiske lande. Målet er at fremme udvikling, synliggørelse og eksport af nordiske innovative løsninger inden for attraktive, bæredygtige byer og byrum.</p> <p><i>Innovative nordiske digitale løsninger</i> har skabt grundlag for et stærkt fælles nordisk samarbejde om offentlig digital infrastruktur. Der er særligt fokus på Smart Government, EID og open data.</p> <p>Nordisk Innovations <i>Marin Innovation</i>-program har engageret over 100 deltagere fra Norden og Nordamerika. Resultaterne spænder fra udvikling af højteknologisk maskineri til etablering af et nyt nordisk samarbejdskonsortium, hvor aktiviteterne er udvidet til et EU-finansieret projekt indenfor functional food.</p> <p>Det administrative samarbejde mellem de tre nordiske institutioner i Oslo er blevet videreudviklet, herunder fx øget samarbejde inden for personaleadministration samt videreudvikling af det fælles intranet.</p>
--	--	---

7-5280 Nopef

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	15.420.000	15.420.000	15.162.000	100%	EK-NER/Energi

Formål Nopef har som syfte att stärka nordiska företags internationella konkurrenskraft genom att bevilja stöd till förstudier inför affärsetableringar och investeringar utanför EU/Efta-området. Verksamheten ska bidra till ökad sysselsättning, investeringar och export med inriktning på miljö, klimat och grön tillväxt. Nopef administreras som Trust Fund av Nordiska Miljöfinansieringsbolaget (NEFCO).

Forvaltningsorgan NEFCO

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Främja grön tillväxt i Norden och internationellt genom att bevilja finansiering till minst 65 nya projekt.</p> <p>Bidra till att 35 nordiska företag (minst 50 %) genomför en utlandsetablering 2017. Målsättningen är att projekten inom tre år skapa ca 500 arbetsplatser varav 80 st. i Norden, skapa EUR 30 milj. i investeringar och EUR 100 milj. i export/försäljning.</p> <p>Vidareföra projektmöjligheter från innovationsledet till finansieringsledet genom samarbeten med nordiska näringsfrämjande aktörer.</p> <p>Utöka Nopefs projektverksamhet genom fortsatt fokus på det nordiska mervärdet, kostnadseffektivitet och resultatmål.</p> <p>Utvärdera resultat, nytta och ekonomiska effekter från de projekt som genomförts 2014 med stöd från Nopef.</p>	<p>Nopef ska bidra till positiva miljöeffekten i projektländerna genom att stötta aktiviteter inom miljö, klimat och grön tillväxt.</p> <p>Nopef ska också bidra till ögat sysselsetting och ekonomisk tillväxt i verksamheterna som stötas.</p> <p>Minst 60 nya SME-företag ska beviljas stöd för förstudier inför internationalisering.</p> <p>Under 2016 ska Nopef utvärdera resultat, nytta och ekonomiska effekter från etableringar som realiserats med bidrag från Nopef under 2013</p>	<p>Nopef finansierade 73 nya projekt till ett värde av totalt EUR 2,4 milj. Projektaktiviteten ökade med 10 % och översteg årets resultatmål.</p> <p>Andelen projekt som resulterat i en utlandsetablering ökade till 57 % från 52 % år 2014.</p> <p>40 nordiska företag genomförde en utlandsetablering genom projekt finansierade av Nopef. Enligt tidigare resultat väntas projekten inom tre år bidra till ca 100 arbetsplatser i Norden och ca 500 arbetsplatser i projektländerna.</p> <p>En evaluering av resultat och effekter från Nopefs projekt genomfördes. Resultaten visar att Nopefs stöd skapar en hög additivitet för projekten och i snitt resulterat i investeringar om ca EUR 1 milj.</p> <p>Nya samarbetsmöjligheter med nordiska aktörer har skapats och synergier med NEFCO vidareutvecklats. En ny handlingsplan har uppgjorts för Nopefs framtida verksamhet.</p>

Energi

7-5141 Projektmedel – Energi

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.200.000	4.200.000	4.130.000	99%	EK-E

Formål

Projektmidlerne i energisektoren skal bidrage til det grønne vækstsamfund med stabil energiforsyning og bæredygtig energi til gavn for velfærden i de nordiske lande. Det nordiske energisamarbejde skal ligeledes være et redskab til markedsføring af nordiske styrkepositioner på den globale arena inden for blandt andet fornybar energi samt til de nordiske landes indflydelse på og implementering af EU-lovgivning.

I overensstemmelse med det af MR-NER besluttede samarbejdsprogram for energisektoren 2014 - 2017 er nedenstående mål fastlagt for 2017. Målene søges blandt andet realiseret gennem de tre arbejdsgrupper på områderne energieffektivisering, vedvarende energi og elmarkedet, samt gennem specifikke projektaktiviteter.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Et nyt handlingsprogram for det nordiske energisamarbejde skal i lyset af EU's Energiunion og anbefalingerne fra den strategiske gennemlysning formuleres. Handlingsprogrammet skal sikre et fortsat aktivt og relevant samarbejde, og samarbejdsområderne vil blive præciseret i processen. Centralt for energisamarbejdet i 2017 vil være forhold omkring effektproblematikker og hvordan elmarkedet skal designes og reguleres. Ligeledes vil der arbejdes med EU's rammer for støtte til fornybar energi efter 2020 samt energimærkning og produkters energieffektivitet (ecodesign). Arbejdet omkring udspil fra EU vil særligt foregå i de tre arbejdsgrupper.	De overordnede målsætninger for projektmidlernes anvendelse knytter sig til mandatet for de tre arbejdsgrupper, der gælder for perioden 2016-2017. På baggrund af en beslutning i 2015 vil der blive gennemført en strategisk gennemlysning af sektoren. Der vil i løbet af året blive afholdt en formandskabskonference med udgangspunkt i elmarkedet samt en konference om EU's energiunion og samarbejdet mellem Norden og Baltikum.	De nordiske energiministre besluttede den 27. oktober 2015 at gennemføre en strategisk gennemlysning af det nordiske samarbejde indenfor energisektoren. I forbindelse med energiministtermødet i november 2015 blev afholdt en højniveau konference om udfordringer og muligheder for det nordiske elmarked samt en konference om kommunal og regional energiplanlægning. Energisektoren bidrog aktivt til den nordiske profilering i forbindelse med klimakonferencen COP21 i Paris. Nordsyn projektet om energieffektivitet (ecodesign) og energimærkning blev forlænget frem til 2017. Ligesom mandaterne for arbejdsgrupperne blev forlænget til 2016/17.

7-3220 Nordisk Energiforskning (NEF)

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
NOK	7.366.000	7.366.000	7.169.000	26%	Institutionen
Modsv. DKK	6.261.000	6.261.000	6.452.000		

Nordisk Energiforskning er sekretariat for Elmarkedsgruppen og Arbejdsgruppen for fornybar energi under EK-E (budgetpost 7-5141). Nordisk Energiforsknings styre har dispositionsret til at gennemføre fagmæssige initiativer i NEF inden for rammerne af de midler, som tilføres NEF som øremærket bidrag direkte fra landene.

Formål

Hovedformålet for NEF er energiforskning til understøttelse af det nordiske energisamarbejde. NEF skal finansiere og fremme nordisk samarbejde om energiforskning samt give et forskningsbaseret grundlag for de energipolitiske beslutninger. Fokus skal være på høj nordisk nytte også i europæisk og international sammenhæng. NEF skal således i det fællesnordiske energisamarbejde være med til at give Norden en energifaglig stemme.

NEFs opgaver varetages bl.a. ved at koble Forskning og Udvikling til relevante energipolitiske processer, og ved at fungere som brobygger mellem industri, forskning og policy aktører. Videre skal NEF være aktør i det internationale energiforsknings samarbejde blandt andet i forhold til det europæiske forskningsrum (ERA) og International Energy Agency (IEA).

Strategisk mandat

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2015 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>NEF skal aktivt bidrage til arbejdet med opfølgning af den strategiske gennemlysning samt i forbindelse med arbejdet om et nyt handlingsprogram for det energipolitiske samarbejde.</p> <p>Første fase af green growth forskningsprogrammet igangsættes sammen med Nordisk Innovation og NordForsk. Formålet med programmet er at fremskynde overgangen til et bæredygtigt Nordisk samfund.</p> <p>NEF skal aktivt arbejde med implementering og kommunikation af de tre flagsskibsprojekter der blev iværksat i 2015 inden for energiforskning.</p> <p>NEF skal fortsætte sin aktive deltagelse i internationalt energisamarbejde herunder i EU og IEA. Herudover skal NEF støtte formidling af nordiske løsninger på globale samfundsudfordringer</p>	<p>Opfølgning på gennemførelsen NEFs nye flagsskibsprojekter lanceret i 2015.</p> <p>NEF vil medvirke aktivt til gennemførelsen af Nordisk Senters fælles forsknings- og innovationsprogram Green Growth.</p> <p>NEF vil styrke sit bidrag til forskningsbaseret grundlag for politikudvikling gennem lansering af <i>Nordic Energy Technology Perspectives 2016</i>.</p> <p>Fortsat styrkelse af NEFs engagement som sekretariat for arbejdsgrupperne for el-markedet og vedvarende energi samt evt. andre arbejdsgrupper.</p> <p>Påtage sig støttefunktioner for den planlagde strategiske gennemlysning af det nordiske samarbejde på energiområdet.</p> <p>Styrkelse af NEFs deltagelse i internationalt energisamarbejde.</p>	<p>Nye vedtægter for NEF blev vedtaget.</p> <p>NEF søsatte det 4-årige energiforskningsprogram, 'Nordic Flagship Projects' med projekter, vedrørende yderligere integrering af de nordiske markeder for energi til elektricitet, varme og transport samt lagring af CO₂.</p> <p>Programmet 'Sustainable Energy Systems 2050' blev afsluttet. Formålet var at frembringe ny viden og løsninger til at facilitere overgangen til et bæredygtigt energisystem i 2050. Resultaterne af de 10 projekter i programmet blev præsenteret på en afsluttende konference. Ligesom NEF arbejder videre med formidling af resultaterne. I tillæg har NEF arbejdet videre med udarbejdelse og plan for lancering af Nordic Energy Technology Perspectives som lanceres medio 2016.</p> <p>Øget international profilering af arbejdet i NEF har bl.a. resulteret i en særdeles positiv omtale af det nordiske samarbejde på energiområdet i forbindelse med COP21 i Paris og i 2015 udgaven af IEA-World Energy Outlook. De tre nordiske institutioner, NEF, Nordforsk og Nordisk Innovation har fortsat arbejdet med et tættere samarbejde. Det er blandt andet kommet til udtryk i den fælles programsatsning inden for grøn vækst.</p>

Regional7-5143 Implementering av samarbetsprogram, demografi, arbetsgrupper och projektmedel**Projektmedler**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	5.410.000	5.410.000	5.320.000	92%	EK-R

Formål

Att genomföra det nordiska samarbetsprogrammet regional utveckling och planering för perioden 2017 – 2020. Programmet ska fokusera på tre insatsområden 1) Hållbar landsbygdsutveckling, 2) Innovativa regionala miljöer, samt 3) Hållbara städer och stadsutveckling.

Arbetet genomförs inom tre temagrupper under ÄK-R.

I överensstämmelse med det av MR-NER beslutade samarbetsprogrammet för regionalsektorn 2017 - 2020 är följande mål fastlagda för 2017.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Ta fram arbetsprogram för de tre temagrupperna innehållande budet, tidplan och aktiviteter för temagruppens verksamhet på årsbasis, för genomförande av aktiviteter inom ramen det regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2017-2020.	Att slutföra arbetet i de fyra arbetsgrupperna som en del i genomförandet av det nordiska regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2013-2016:	<i>Arbetsgruppen för demografi och välfärd:</i> Lanserat Nordmap – ett nytt interaktivt web-baserat kartverktyg,
	Bidra till en regionalt hållbar välfärds- och demografiutveckling,	Presenterat en översikt över nationella strategier inom demografiområdet.
	Främja en hållbar regional utveckling i Arktis,	Startat nytt projekt om social innovation samt samlat upp på resultaten från demografiprogrammet som bidragit till modeller med syfte att ge regioner och kommuner verktyg för systematiskt arbete med demografiska utmaningar t.ex. för att öka kommunens attraktivitet och riktade insatser för att fånga upp ungas kreativitet och entreprenörskap.
	Stimulera en grön tillväxt i alla regioner genom hållbart utnyttjande av naturresurser,	<i>Arbetsgruppen för hållbar utveckling i Arktis:</i> Genomfört andra och tredje faserna i Foresight-analys om bl.a. ungdom och demografisk utveckling, de så kallade realiserings- och genomförandefaserna på regional och nationell nivå samt näringslivets utveckling och de politiska och planeringsmässiga ramarna för utvecklingen i Arktis.
	Visa hur fysisk planering kan bidra till grön tillväxt i Nordens storstadsregioner.	<i>Arbetsgruppen för grön tillväxt:</i> Innovation och entreprenörskap skall suppleras den nordiska översikten med regional analys, genomföra ytterligare två fördjupningsstudier – varav en om
Att genomföra en omfattande förmedlingsinsats för att sprida resultaten av arbetsgruppernas insats till yrkesfolk på statlig, regional och kommunal nivå i hela Norden.	Utarbeta ett nytt regionalpolitiskt samarbetsprogram för perioden 2017 – 2020.	

		<p>industriell symbios och en om grön export, samt påbörja arbetet med en handbok för praktiker som bygger på resultaten från de tre fördjupningsstudierna.</p> <p>Hållbara stadsregioner skall presentera resultaten av studier om sambandet mellan stadens fysiska form och dess attraktivitet respektive hur ett vardagslivsperspektiv behandlas i planeringen av några nordiska storstadsregioner. En ny studie startas upp om bostadsegregering i nordiska städer på uppdrag av de nordiska regionalministrarna (i samarbete med Arbetsgruppen för demografi och välfärd),</p> <p>Följa upp de nationella mötena om utvecklingen i de 17 storstadsregionerna med ett nordiskt symposium och i samband med Nordregio Forum.</p>
--	--	---

7-5151 NORA**Organisationsbidrag**

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	6.737.000	6.737.000	6.624.000	100%	EK-R

Formål

NORA skall stärka och utveckla samarbetet i den nordatlantiska regionen (Grönland, Island, Färöarna och Kust-Norge) samt med nordens grannar i väst (Kanada, Skottland och Irland). NORA bidrar till att göra nordatlanten till en kraftfull nordisk region med en stark och hållbar ekonomisk utveckling. NORA skall fungera som en strategisk aktör och pådrivare i de nordatlantiska ländernas projektsamarbete.

I överensstämmelse med det av MR-NER beslutade samarbetsprogrammet för regionalsektorn 2017 - 2020 är följande mål fastlagda för 2017.

Forvaltningsorgan

NORA - Nordiskt atlantsamarbete

Mål- och resultatuppföljning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Implementering af NORA's strategi for perioden 2017-2020	Genomföra strategiprogrammet för perioden 2012 – 2016	Gennemført den del af NORA:s strategi- og handlingsplan som gælder for 2015:
Gennemføre mindst én session for NORA:s tænketank Nordatlantisk Tankesmie	Stärka innovation och samarbete inom fiskeri och marina resurser,	Innovation og samarbejde indenfor fiskeri og marina ressourcer, via projekt indenfor blå bioøkonomi, kystfiskeri og Vestnordisk biopanel.
Gennemføre to aktiviteter i	Främja differentieringen av regionens ekonomier för att skapa nya möjligheter,	

<p>flagskipsprojekt ”Vækst i blå bioøkonomi” i samarbejde med færøsk formandskab i Nordisk Ministerråds fiskeri-samarbejde i 2015 som skal bidrage til øget vækst og udvikling i NORA-regionen.</p> <p>Gennemførelse af NORA REGION CONFERENCE 2017</p> <p>Gennemføre mindst ét call for eksterne projekter</p>	<p>Utveckla lösningar på geografiska utmaningar i regionen</p> <p>NORA skall genom konkreta initiativ omsätta handlingsplanen för 2016 med fokus på att:</p> <p>Utveckla en attraktiv plattform för nordiskt samarbete med grannländerna, särskilt grannarna i väst, Kanada, Skottland och Irland.</p> <p>Bidra i realiseringen av det regionalpolitiska samarbetsprogrammets mål om att stärka en hållbar näringslivsutveckling i Arktis.</p> <p>Bidra i arbetet med att ta fram en utvecklingsstrategi för Västnorden.</p>	<p>Projekterne adresserede målsætningen at skabe vækst, nye erhvervs-muligheder og løsninger for NORA-regionen.</p> <p>Gennemført NORA REGION CONFERENCE 2015 om internationale nichearrangementer som regionalt turismepotentiale. Aktørnetværk er stiftet som opfølgingsaktivitet.</p> <p>Opfølgning af konferens om Digital Arcticom en session på Artic Futures i Bruxelles i november 2015</p>
---	--	---

Målen skall i huvudsak realiseras genom att skapa arenor för samarbete där gemensamma strategier och initiativ för nordatlantiska problemställningar kan utvecklas och konkreta projektsamarbeten i regionen kan initieras och förmedlas. NORA skall vara sekretariat för arbete under 2017 med att ta fram en utvecklingsstrategi för den nordatlantiska delen av Norden.

7-5160 Gränsregionalt samarbete

Programlignande aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	9.445.000	9.445.000	9.287.000	95%	EK-R

Formål

Gränskommittéerna skall genom sin särkunskap om de gränsregionala förutsättningarna bidra till att genomföra prioriteringarna för det gränsregionala samarbetet i det nordiska regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2017 – 2020. Gränskommittéerna skall även bidra till ett välfungerande och fruktbart gränsregionalt samarbete, samt att reducera gränshinder och att utveckla hållbara gränsregioner.

I överensstämmelse med det av MR-NER beslutade samarbetsprogrammet för regional-sektorn 2017 - 2020 är följande mål fastlagda för 2017.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Gränskommittéerna skall inom ramen för det gränsregionala samarbetet bidra till att:	Utvärdera gränskommittéerna och dess finansiering.	Gränskommittéerna har inom ramen för det regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2013-2016 samlat de lokala och regionala aktörerna och förankrat det gränsregionala arbetet.
Samla lokala och regionala aktörer.	Ta fram en långsiktig finansieringsmodell för gränskommittéerna.	
Säkerställa lokal och regional	Gränskommittéerna skall fortsätta att inom ramen för det gränsregionala	Gränskommittéerna har utgjort

förankring av det gränsregionala arbetet.	samarbetet bidra till att:	den institutionella basen för det lokala och regionala gränsöverskridande samarbetet i enlighet med det regionalpolitiska samarbetsprogrammet 2013-2016.
Samla in idéer, skapa nätverk och ekonomiska resurser till det gränsregionala samarbetet.	Samla lokala och regionala aktörer; säkerställa lokal och regional förankring av det gränsregionala arbetet; samla in idéer, skapa nätverk och ekonomiska resurser till det gränsregionala samarbetet.	Gränskommittéerna har arbetat aktivt med att identifiera och bryta ner gränshinder mellan de nordiska länderna.
Utgöra den institutionella infrastrukturen för det lokala och regionala gränsöverskridande samarbetet.	Utgöra den institutionella infrastrukturen för det lokala och regionala gränsöverskridande samarbetet.	
Identifiera och bryta ner gränshinder som skapas av att det finns riksgränser inom en funktionellt sammanhängande region.	Identifiera och bidra till en lösning av gränshinder som skapas av att det finns riksgränser inom en funktionellt sammanhängande region.	

7-6180 Nordregio

Institution

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
SEK	13.693.000	13.693.000	13.559.000	65%	Institutionen
Modsv. DKK	10.954.000	10.954.000	11.254.000		

Nordregio är förvaltningsorgan för de fyra arbetsgrupper under ÄK-R (budgetpost 7-5143): Velfärd/demografi, Arktis, Grön tillväxt – innovation och Grön tillväxt – hållbara stadsregioner.

Nordregio administrerar det arktiska samarbetsprogrammet för perioden 2015 – 2017 (budgetpost 1-0870).

Formål

Nordregio är en ledande nordisk forsknings institut inom regional utveckling och genomför strategisk forskning inom det regionalpolitiska området i syfte att ta fram underlag för beslutfattare på internationell, nationell och regional/lokal nivå.

Nordregio skall bidra till att genomföra och driva det nordiska regionalpolitiska samarbetet framåt, med sikte på att utveckla och stärka en hållbar utveckling i de nordiska regionerna. Nordregio skall genom sina riktade forskningsinsatser medverka till en hållbar tillväxt och ett mer konkurrenskraftigt, innovativt regionalt Norden.

I överensstämmelse med det av MR-NER beslutade samarbetsprogrammet för regionalsektorn 2017 - 2020 är följande mål fastlagda för 2017.

Strategisk mandat

Gäller i perioden 2017-2020

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 - Mål	2015 – Opnåede resultater
Löpande dokumentera och analysera den regionala utvecklingen i Norden,	Att löpande dokumentera och analysera den regionala utvecklingen i Norden,	Nordregio har bidragit till utveckling av ny kunskap och kompetens om regional och lokal utveckling och planläggning, samt genomfört forskning och politikutveckling inom det regionalpolitiska området,
Underhålla och utveckla kartdatabasen NordMap,	Att underhålla och utveckla sin kartdatabas,	

<p>Delta i NMR:s arbete med att utveckla nordisk statistik,</p> <p>Analysera de nordiska stadsregionernas karaktär och utveckling, samt utveckla kunskapsunderlag och användbara verktyg för planeringen av dessa,</p> <p>Utveckla sin roll som kunskapscenter för glest befolkade och perifera områden,</p> <p>Stimulera grön tillväxt och bidra till utvecklingen av regionalt differentierade innovations- och tillväxtstrategier,</p> <p>Skapa ökad förståelse för de processer som leder till ökad social integration och gemenskap under olika territoriella förutsättningar,</p> <p>Bidra till utveckling av regionalt förankrade utvecklingsstrategier för regioner och lokalsamhällen i Arktis,</p> <p>Öka nordisk kompetens och konkurrenskraft genom att utveckla och förmedla kunskap om regional utveckling, samt ett aktivt deltagande i europeiska forskningsprojekt och konsultuppdrag.</p> <p>Genomföra Nordregio Forum 2017 (samtidigt firande av Nordregios 20-årsjubileum), vara synligt i såväl vetenskapliga och populärvetenskapliga sammanhang som media, samt delta flitigt i arrangemang som vänder sig till praktiker och beslutsfattare inom regionalpolitiken.</p> <p>*)</p>	<p>Analysera de nordiska stadsregionernas karaktär och utveckling, samt utveckla kunskapsunderlag och användbara verktyg för planeringen av dessa,</p> <p>Utveckla sin roll som kunskapscenter för glest befolkade och perifera områden,</p> <p>Bidra till utvecklingen av regionalt differentierade innovations- och tillväxtstrategier,</p> <p>Stimulera grön tillväxt i alla regioner i Norden,</p> <p>Skapa ökad förståelse för de processer som leder till ökad social integration och gemenskap under olika territoriella förutsättningar,</p> <p>Bidra till utveckling av regionalt förankrade utvecklingsstrategier för regioner och lokalsamhällen i Arktis,</p> <p>Bidra till utvecklingen av metoder för att främja lokal och regional attraktivitet samt att förbättra den regionala beredskapen inför svåra utmaningar, t ex i befolkningsutveckling,</p> <p>Öka nordisk kompetens och konkurrenskraft genom att utveckla och förmedla kunskap om regional utveckling, samt ett aktivt deltagande i europeiska forskningsprojekt och konsultuppdrag.</p>	<p>Utveckling av en interaktiv kartdatabas (NordMap)</p> <p>Genomfört analyser av de nordiska stadsregionernas speciella karaktär,</p> <p>Vidareutvecklat Nordregios roll som kunskapscenter för glest befolkade och perifera områden,</p> <p>Nordregio har bidragit till utvecklingen av regionalt differentierade innovations- och tillväxtstrategier,</p> <p>Implementerat satsningar för att stimulera grön växt i alla regioner i Norden speciellt med avseende på bioekonomi och industriell symbios,</p> <p>Förvaltat ett demografiskt program och utarbetat en supplerande demografisk handbok,</p> <p>Utveckling av foresight-analyser om utvecklingen i Arktis samt genomfört studier av ungdomens situation och förutsättningarna för företagsutveckling,</p> <p>Bidrag till flernivåstyrning och integrerad planering på regional nivå,</p> <p>Deltagande i minst två uppdrag angående evaluering av EUfinansierade program,</p> <p>Deltagande i minst 5 ansökningar till Horizon 2020 samt beviljats 3 större Interreg-projekt (REGINA, Baltic UrbanLab, SEMPRES),</p> <p>Havsplanering har utvecklats till ett nytt kompetensområde för Nordregio, och en ny studie om planering för social hållbarhet inleddes.</p> <p>Nordregio Forum 2015 har genomförts.</p>
---	---	--

*)Budgetteksten kan blive justeret i lyset af generalsekretærens forslag til MR-SAM om et nordisk samarbejdsprogram om integration af flygtninge og indvandrere.

Miljö

Generel indledning

Formål og Fakta Det nordiske miljøsamarbejde skal bidrage til at bevare og forbedre miljøkvalitet og livskvalitet i Norden og påvirke internationale beslutninger i den retning.

De nordiske lande har et fagligt solidt miljøsamarbejde, som blandt andet er båret af arbejdet i forskellige arbejdsgrupper på ekspertniveau. Internationalt prioriteres samarbejdet med EU og internationale miljøkonventioner fx FN's miljøprogram (UNEP), Klimakonventionen (UNFCCC) og Biodiversitetskonventionen (CBD), samt samarbejdet med øvrige regionale organer, fx. Arktisk Råd, Barentsrådet og Kommissionen for Østersøens miljøbeskyttelse (HELCOM).

Landene samarbejder også gennem Nordisk miljøudviklingsfond (NMF) under det nordiske miljøfinansieringsselskab (NEFCO) og miljømærket Svanen.

Nordisk Ministerråds miljøsektor finansierer Nordisk Råds Miljøpris.

Strategiske målsætninger 2017 Miljøhandlingsprogrammet er miljøsektorens vigtigste styredokument og dækker sektorens aktiviteter for perioden 2013 – 2018.

Hovedtemaerne i miljøhandlingsprogrammet er grøn samfundsudvikling, klimaforandringer og luftforurening, biologisk mangfoldighed og økosystemer, samt sundheds- og miljøskadelige kemikalier.

Miljøhandlingsprogrammet indeholder udover ovenstående hovedtemaer blandt andet temaerne holdbar konsumtion og produktion, ressourceeffektivitet og affald, kortlivede klimadrivere, planlægning på havet og havforsuring, friluftsliv, landskab og kulturmiljø.

De overordnede strategiske mål for miljøsektoren i 2017 er, at:

Udvikle og udnytte mulighederne for nordisk bidrag til regionale og internationale processer blandt andet i forhold til følgende områder: FN's klimaforhandlinger, EU's affalds- og luftpakke, FN's biodiversitetsarbejde i regi af CBD, cirkulær økonomi både i EU, OECD og FN og EU's kemikalielovgivning, de internationale kviksølv forhandlinger, HELCOM, samt relevante processer angående Arktis og Barentsregionen.

Fremme ressourceeffektivitet og cirkulær økonomi, inklusiv ecodesign og nye businessmodeller, især i tekstil, elektronik og plast.

Fremme udvikling af produktrelateret miljøinformation og bæredygtigt forbrug.

Udvikle omkostningseffektive miljøpolitiske styremidler og arbejde for nedbringelse af miljøskadelige subsidier.

Arbejde for at styrke monitorering og beskyttelse af økosystemer og biodiversitet på land og i havet, ikke mindst i Arktis og Barentsregionen.

Bidrage til en ambitiøs opfølgning på klimaforhandlingerne ved COP21 bl.a. gennem aktiv synlighed på efterfølgende COPs.

Forbedre tilstanden i havområderne, herunder Østersøen, Nordøstatlanten og Arktis, bl.a. igennem arbejdet med økosystembaseret havmiljøforvaltning og indsatser mod

marint affald og havforsurning.

Arbejde for at effekter og kombinationseffekter af skadelige stoffer, herunder hormonforstyrrende stoffer, bliver synlige og at viden om disse kanaliseres til udvikling af regelværk nationalt, i EU og internationalt

Sektoren arbejder løbende for at integrere børn og unge perspektivet, samt arbejder kontinuerligt med holdbar udvikling, idet det indgår som en naturlig del af sektorens arbejdsområde. Endvidere arbejder miljøsektoren på at integrere ligestillingsaspektet i sin projektvirksomhed, hvor relevant.

Ministerrådets resultater i 2015

Ministerrådets resultater fremkommer primært som et resultat af solidt fagligt arbejde, som har medført stor international troværdighed. Dette fremmer vi på ekspertniveau såvel som på politisk niveau i nationale og internationale processer. Resultatberetningen for MR-M 2015 beskriver her de resultater, som ligger ud over resultaterne beskrevet under de enkelte budgetposter:

Miljøministrenes handlingsplan for bæredygtig mode og tekstil, ”Velklædt i Rent miljø”, blev lanceret i april 2015 med opstart af en række delprojekter.

Der blev udviklet og sammensat en række nordiske indikatorer, som viser en kobling mellem økonomisk aktivitet, naturressourcer og miljøstatus i Norden.

For at imødekomme MR-SAMs beslutning om øget integration af ligestillingsaspekter i sektorarbejdet i NMR, undersøgte miljøsektoren, hvilke ligestillingsrelevante problemstillinger der kunne være relevante for det nordiske miljøsam arbejde og besluttede sig for en målsætning for sektorens projektarbejde.

Børn og unge har været integreret i miljøsektorens arbejde i 2015 via følgende arbejdsgrupper: Kemikaliegruppen har gennemført et projekt om farlige kemikalier i hjemmet, Hannas hus – og de skjulte farer. KOL har, i samarbejde med TEG, gennemført et projekt om klimaforandringer rettet mod unge voksne. Projektet blev lanceret i november 2014 gennem sociale medier og Youtube, hvor kendte nordiske komikere henvendte sig til det unge publikum for at fremme budskabet om klimaforandringerne

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
MR-Miljø (TDKK)		44.907	44.907	0	0,0%
8-3310	Dispositionsmidler Miljø	4.603	4.313	290	6,7%
8-3311	Miljøsektorens arbejdsgrupper	24.011	24.511	-500	-2,0%
8-3312	Nordisk Råds miljøpris	820	610	210	-
8-3320	NEFCOS Miljøudviklingsfond	11.203	11.203	0	0,0%
8-6720	SVANEN – Nordisk miljömärkning	4.270	4.270	0	0,0%
Opdelt på kategorier		44.907	44.907	100%	100%
	Projektmidler	4.603	4.313	10,3%	9,6%
	Programlignende aktiviteter	36.034	36.324	80,2%	80,9%
	Organisationsbidrag	4.270	4.270	9,5%	9,5%

8-3310 Dispositionsmedel – Miljö

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.603.000	4.313.000	5.732.000	97%	EK-M/MR-M

Formål

Miljøsektorens dispositionsbevilling anvendes løbende under budgetåret til politisk aktuelle projekter og initiativer, herunder kan projekter der behandler et nyt miljøfagligt problem udover dem, som nævnes i miljøhandlingsprogrammet løftes frem. Ydermere finansieres tværgående indsatser, som miljøsektoren ønsker at være en aktiv del af.

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
At støtte politisk aktuelle projekter og initiativer, herunder projekter der behandler et nyt miljøfagligt problem udover dem, som nævnes i miljøhandlingsprogrammet. Ydermere finansieres tværgående indsatser, som miljøsektoren ønsker at være en aktiv del af.	At støtte politisk aktuelle projekter og initiativer, herunder projekter der behandler et nyt miljøfagligt problem udover dem, som nævnes i miljøhandlingsprogrammet. Ydermere finansieres tværgående indsatser, som miljøsektoren ønsker at være en aktiv del af.	<p>I 2015 tildelte miljøsektoren midler til godt 20 projekter fra denne post.</p> <p><i>Udvalgte projekter:</i></p> <p><i>Udvikling af den nordiske miljøsektor:</i> Miljøsektorens miljøhandlingsprogram 2013-2018 blev midtvejsevalueret og fundet relevant og aktuelt.</p> <p><i>Nordisk pavillon ved COP21:</i> 500.000 DKK blev bevilget herfra til pavillonen. Det er den hidtil største kommunikationsindsats ved et klimaforhandlingsmøde. Pavillonen husede en bred vifte af aktiviteter med formelle og uformelle møder, side events, radio- og tv-interviews, eksponering af nordiske energi- og klimaløsninger mm. En evalueringsindsats foretages i foråret 2016. At pavillonen blev brugt i den grad viste både efterspørgsel og behov for en fælles nordisk møde- og eksponeringsplatform, som ligeledes medførte synlighed for Norden og nordiske klima- og energiløsninger.</p> <p><i>Klima:</i> Et velbesøgt side-event om bæredygtige investeringer på klimatopmødet COP21 som fik stor synlighed blev iværksat.</p> <p><i>Kemikalier:</i> Der blev gennemført en række projekter på kemikalieområdet. Bl.a. blev der organiseret en velbesøgt international konference om, hvordan EU's kemikaliedirektiv (REACH) bedre kunne tage hensyn til farlige kemikalier.</p> <p><i>Natur/økosystemtjenester:</i> Et projekt om muligheden for etablering af et nordisk subregionalt sekretariat for Nordic subregional center blev initieret (Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Ser-</p>

		vices (IPBES). <i>Mikroplast i havet:</i> Projektet Baltic Sea Expedition, som delfinansieredes af budgetpostens midler, viste og kommunikerede at mikroplast forekommer i hele Østersøen og udgør en trussel mod havet.
--	--	---

8-3311 Miljøsektorens arbejdsgrupper

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	24.011.000	24.511.000	22.601.000	98%	EK-M/MR-M

Formål

Implementeringen af Miljøhandlingsprogrammet (MHP) sker gennem sektorens otte arbejdsgrupper i form af såvel konkrete projekter som andre former for aktiviteter, herunder konferencer, analyser, videnskabelige og populære artikler, workshops og lignende. Både forberedelse, gennemførelse og opfølgning sker med deltagelse fra nordiske eksperter på det pågældende område.

Arbejdsgruppernes antal og tema er defineret ud fra MHP's opbygning. Det indebærer, at der under hovedtemaet "Grøn samfundsudvikling" er tre arbejdsgrupper: Affaldsgruppen (NAG), Holdbar konsumtion og produktion (HKP) og Miljø- og økonomigruppen (MEG); Under temaet "Klimaændringer og luftforurening" er to arbejdsgrupper: Klima og luftgruppen (KOL) og Den Nordiske arbejdsgruppe for globale klimaforhandlinger (NOAK); Under temaet "Biologisk mangfoldighed og økosystemer" er to arbejdsgrupper: Arbejdsgruppen for terrestriske økosystemer (TEG) og Marine økosystemer (HAV); Under temaet "Sundheds- og miljøskadelige kemikalier" er en arbejdsgruppe: Kemikaliegruppen (NKG).

Forvaltningsorgan

Hver arbejdsgruppe har en fast koordinator, der er ansat i de nordiske landes miljømyndigheder. Myndighederne fungerer som forvaltningsorgan for den pågældende arbejdsgruppe.

Mål og resultatopfølgning – Grøn samfundsudvikling		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
At arbejde mod cirkulære ressourcekredsløb, -effektivitet og -økonomi samt ansvarlig affaldshåndtering	At arbejde mod øget resurseffektivitet, bæredygtig tekstil- og modebranche og forebyggelse af affald.	<i>Udvalgte resultater:</i> Et bidrag til cirkulær økonomi via udarbejdelse og spredning af gode eksempler i og fra de nordiske lande, bl.a. i form af en velbesøgt konference og policy briefs.
At støtte bæredygtigt forbrug og forretningsmodeller	At arbejde mod videre udvikling og konkretisering af cirkulær økonomi.	Udviklet viden, løsningsforslag og rekommandationer om genanvendelsen og genbrug af tekstil- og plastaffald blev.
At udvikle virkningsfulde og omkostningseffektive miljøpolitiske styremidler	At arbejde med afklaring af hvordan miljøsektoren bedst muligt kan arbejde med konsumentspørgsmålet.	Rekommandationer til udformningen af omkostningseffektive miljøpolitiske styremidler med relevans for cirkulær økonomi i plast- og elektronik.

		<p>Etableret et nordisk netværk for at give nordisk indspil til EU's miljøfodafttryk-proces.</p> <p>Afsluttet det 5-årige Svanen vision 2015 projekt, som bl.a. har adresseret Svanen-mærkets forhold til klimaspørgsmål, EU miljømærket og offentligt indkøb.</p> <p>Bidrag til EU angående bedst mulige teknologier (BAT) i lugtreduktion og fiskeforædling</p> <p>Udarbejdet og spredt af skolemateriale for forebyggelse af affald i småsamfund.</p> <p>Sammenstillet viden om anvendelsen af økonomiske styremidler i miljøpolitikken med særlig fokus på miljøskadelige subsidier og uforudsete negative effekter af miljøpolitiske styremidler.</p> <p>Analyse af potentialet i metoden 'økologisk kompensation'.</p> <p>Analyse af værdisætning af miljø og økosystemtjenester.</p>
--	--	---

Mål og resultatopfølgning - Klimaændringer og luftforureninger		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At støtte det videre arbejde med implementeringen af Parisaftalen/ COP21 i overensstemmelse med det samlede nordiske program for dette.</p> <p>At følge op på Eighth Environment for Europe Ministerial Conference i juni 2016 hvor MR-M bidrog med en ministerudtalelse for til stadighed at fremme internationalt luftforureningsarbejde, blandt andet i landene øst for Europa med stor indvirkning på luftkvalitet i Norden.</p>	<p>At støtte opfølgningen og implementeringen af resultatet af COP21, samt øvrige relevante internationale processer, herunder den videre udvikling og implementering af EU's luftpakke, og løfte resultaterne fra det nordiske miljøsamarbejde særligt indenfor grøn vækst og luftforurening på Eighth Environment for Europe Ministerial Conference.</p>	<p>Udviklet beslutningsgrundlag og kommunikationsmateriale målrettede de globale klimaforhandlinger, ex. klimadeklarationen (28.10.2015) og Nordens pavillon.</p> <p>Arbejdet og udviklet en rapport for at italesætte synergieffekter mellem natur og klima, igennem et projekt om restaurering af moser i forhold til globalt konventionsarbejde. Rapporten blev et konkret bidrag til diskussionerne om dette emne på COP21.</p> <p>Styrket det nordiske bidrag til det internationale luftsamarbejde bl.a. gennem CLRTAP.</p> <p>Projektet Nordic Partnership</p>

		Initiative on Up-Scaled Mitigation Action (NPI) første fase om affald i Peru) og cennet i Vietnam blev afsluttet og opfølgning initieret.
--	--	---

Mål og resultatopfølgning – Biologisk mangfoldighed		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At undersøge og støtte værdien og beskyttelsen af urban natur og biodiversitet, herunder grøn infrastruktur og dennes betydning for at fremme social ligestilling.</p> <p>At udrede naturens og friluftslivets funktion som redskab for integration og fremme denne.</p> <p>At yde fortsat støtte gennem udredninger og udvikling af baggrundsmateriale til internationale naturkonventioner som biodiversitetskonventionen med fokus på opfyldelse af Aichi-målene og restaurering af bl.a. vådområder og om muligt få russiske partnere i dette arbejde.</p> <p>At fortsat udvikle vidensmaterialet om affald i havet, ikke mindst plast i havet og dets kilder med særlig fokus på afværgetiltag.</p> <p>At bidrage til det internationale arbejde indenfor marint affald, fx gennem bidrag til UNEP.</p> <p>At fortsat udvikle redskabet ”Marine Spatial Planning” og bidrage til relevante internationale processer om dette som EU og HELCOM.</p>	<p>At støtte internationale processer indenfor biodiversitetskonventionen med fokus på opfølgelse af Aichi-målene om restaurering af natur, arbejde videre med beskyttelse af vådområder, bl.a. som opfølgning på Ramsar konventionens arbejde med dette, biodiversitetsevaluering og monitorering, havkonventionerne HELCOM og OSPAR om økosystembaseret havmiljøforvaltning, marint affald, samt arbejdet med naturbeskyttelse i Arktis, herunder opfølgningen af ABA rapporten og blandt andet gennem støtte til Arktisk Råd og Barentsrådets forskellige initiativer.</p>	<p><i>Udvalgte resultater:</i></p> <p>Etableret et sekretariat for IPBES for derigennem at styrke arbejdet med økosystemservices og udarbejdet et forstudie om IPBES i Norden.</p> <p>Styrket Barents samarbejdet yderligere op imod Rusland.</p> <p>Arbejdet for at italesætte synergi-effekter mellem natur og klima, se foregående afsnit om Klima og Luftforurening..</p> <p>Løftet udfordringen med mikroplast/mikropartikler i havet i internationale fora som HELCOM, EU, OSPAR og UNEP ud fra den nordiske samarbejdsplatform om dette.</p> <p>Støttet fortsat samarbejde om beskyttelse af naturen i Arktis, blandt andet gennem Arktisk Råds og Barentsrådets arbejde.</p>

Mål og resultatopfølgning – Helse og miljøfarlige kemikalier		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>At bidrage til udvikling af kemikalieregulering mod giftfri hverdag og økonomi.</p> <p>At opbygge og sprede viden om skadelige kemikalier, inklusive hormonforstyrrende emner, i produkter og i naturen, og holdbar håndtering af disse.</p>	<p>At fremme giftfrit kredsløb via arbejde med kemikalieregulering, kviksølv og hormonforstyrrende emner, samt kemikalier i produkter.</p>	<p>Udviklet testmetoder for screening af reproduktionstoxicitet og hormonforstyrrende stoffer som input til EU/REACH og udvikling af OECD retningslinjer.</p> <p>Bidraget til viden om status, kilder, emissioner og transport af miljøgifter såsom perfluorede forbindelser og kviksølv med</p>

		<p>henblik på det internationale regelværk og effektivitet af lokale foranstaltninger.</p> <p>Produceret og formidlet viden om kombinations- og hormonforstyrrende effekter af kemikalier og forekomst af nye sundheds- og miljøskadelige stoffer og hermed påvirke de politiske agenda bl. a. i EU.</p> <p>Faciliteret en nordisk dialog om risikovurdering og kommunikation om kemikalier i forbrugerprodukter bl.a. med henblik på input til EU/REACH-proces.</p> <p>Formidlet viden om kemikalieprodukter og brug af kemikalier i Norden.</p>
--	--	---

8-3312 Nordisk Råds miljøpris

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	820.000	610.000	609.000	0%	MR-M/EK-M

Formål Formålet med Miljøprisen er å øke interessen for det nordiske miljøsamarbeidet, samt å anerkjenne enestående miljømessige innsatser. Prisen skal bidra til å markere det formelle nordiske miljøsamarbeidet.

En evaluering av Nordisk Råds natur- og miljøpris ble avsluttet høsten 2015. De endringer som MR-M/EK-M besluttet som følge av denne evaluering er inkorporert i anvendelsen av de bevilgede midlene, dvs. administrasjon og utdeling av Nordisk råds natur- og miljøpris, samt til synliggjøring og profilering av prisen.

Forvaltningsorgan Norden Hus, Reykjavik, Island

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
Målet er å fremme den viktige satsningen som Nordisk råds natur- og miljøpris representerer innenfor miljøsamarbeidet, skape synlighet av prisen i samarbeid med de andre Nordisk råds priser.	Utdeling av miljøprisen under sesjonen i København oktober 2016, samt utvikle et godt samarbeid med prisens nye forvaltningsorgan, Nordens Hus i Reykjavik	Godkjennelse av nye vedtekter av ministrene under Sesjonen 2015, samt utdelelse av miljøprisen 2015.

8-3320 NEFCOS Miljøudviklingsfond

Programlignende aktiviteter					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	11.203.000	11.203.000	11.016.000	100%	NEFCO
<p>Formål Nordisk miljøudviklingsfond (NMF) startede i 1996. NMF administreres af det Nordiske miljøfinansieringsselskab, NEFCO i samarbejde med Nordic Investment Bank (NIB), med det primære formål at fremme investeringer af nordisk miljøinteresse i Central- og Østeuropa ved at finansiere virksomheder i disse lande. Nordisk Ministerråd bidrager direkte med midler til NMF og indirekte via miljøudviklingsfonden som bl.a. anvendes til NMF Krediter og Barents Hot Spots Facility (BHSF).</p> <p>Miljøudviklingsfonden er rettet mod at opnå positive miljøeffekter gennem at styrke lønsomheden for aktuelle miljøprojekter, muliggøre større risikotagning ved finansiering, fremskynde projekters gennemførelse eller udvikle nye miljøinvesteringer.</p> <p>NMF's virksomhed bidrager til miljøforbedrende foranstaltninger indenfor renere produktion, energieffektivisering og landbrug, samt gennemførelse af projekter for at reducere udslippet af miljøgifter i Østersøen.</p> <p>NEFCO forventes at få et mere fleksibelt geografisk mandat fremover, dog således at tyngdepunktet også fremover ligger i Østeuropa. Det vil indebære at mulighederne for synergier mellem forskellige nordiske og nationale institutioner forbedres, dvs. forudsætningerne for internationalt samarbejde styrkes.</p>					
Forvaltningsorgan	NEFCO, Nordic Environment Finance Corporation				

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
Miljøministrene tog under 2016 initiativ til at ændre det geografiske mandat. Justeringen forventes at træde i kraft under 2017. Målet med justeringen er at øge fleksibiliteten i investeringsvirksomheden og udnytte synergierne mellem grundkapital og fonde som NEFCO administrere og reducere afhængigheden af Rusland og Ukraine af bl.a. risiko hensyn. Samarbejdet med NIB og Nordic Development Fond (NDF) forventes også at kunne blive styrket.	<p>På grund af den politiske situationen i Ukraine og Rusland vil fokus på projekter om energieffektivisering øges.</p> <p>Forsat prioriteres finansiering af projekter indenfor renere produktion i den private sektor, energibesparelser i den offentlige sektor, at styrke arbejdet omkring renere miljø i Barents regionen (Barents Hot spot), reduktion af miljøgifte i Arktis og reduktion af udslip fra landbruget til havet gennem blandt andet håndtering af gødning.</p> <p>Opfølgning af NEFCOs strategi.</p> <p>Den økonomiske målsætning for år 2016 er at godkende projekter for 23 millioner DKK.</p>	Under år 2015 under NMF och NMF Krediter er sammenlagt 24 nye projekter, samt två tillægsinvesteringer i tidligere godkendte projekter blevet godkendt. Af disse ligger tolv indenfor rammen for låneprogrammet for energieffektiviseringsprojekt og ni af projekterne ligger under programmet for renere produktion.

8-6720 SVANEN – Nordisk Miljömärkning

Organisationsbidrag

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.270.000	4.270.000	4.199.000	100%	Nordiska miljömärkningsnämnden

Formål

Det nordiska miljömärket Svanen är de nordiska ländernas officiella miljömärkning av varor och tjänster. En frivillig gemensam nordisk miljömärkning möjliggör medvetna och miljövänliga konsumentval och medverkar till att minska den belastning som den dagliga konsumtionen orsakar för miljön.

Alla centrala beslut om det nordiska miljömärket Svanen, såsom principer och regler för verksamheten och fastställandet av kriterier, ska göras på nordisk nivå. Vidare är det viktigt att verksamheten i samtliga nordiska länder utförs enligt samma principer. Konsumenter och producenter ska kunna känna igen Svanen som ett gemensamt nordiskt miljömärke.

Det nordiska miljömärket Svanen regleras av Nordiska ministerrådet genom *Mål och principer för det nordiska miljömärket Svanen* och Nordiska miljömärkningsnämndens verksamhet och uppgifter definieras närmare i *Arbetsordningen för Nordiska miljömärkningsnämnden*. Nordiska miljömärkningsnämnden antar *Regler för Nordisk miljö-märkning* samt fleråriga strategier för Svanens verksamhet.

Forvaltningsorgan

Föreningen Nordisk Miljömärkning

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
At Föreningen Nordisk Miljömärkning fungerar som den centrala samarbetspunkten mellan ländernas verksamheter, och styr och samordnar resurser för bästa effektivitet, samt utvecklar Svanen för morgondagens marknad.	Svanen digitaliseras ytterligare, för ökad användarvänlighet och effektivitet för såväl verksamheter som konsumenter på ett samnordiskt plan.	Ett gemensamt nordiskt CRM-system och databasregister är etablerat, där alla Svanenmärkta produkter finns, vilka sedan därifrån uppvisas på nationella hemsidor.
At Svanen digitaliseras ytterligare, för ökad användarvänlighet och effektivitet för såväl verksamheter som konsumenter på ett samnordiskt plan.	Svanen utnyttjar sin potential genom att nya produktområden fås med i programmet; kriterier inom två nya branscher/områden beslutas under året.	Kriterierna för den nya produktgruppen Kaffeservice antogs i november. Arbete med kriterier för tre nya områden pågår.
At Svanen utnyttjar sin potential genom att nya produktområden fås med i programmet; kriterier inom två nya branscher/områden beslutas	Ett tvärgående dokument utvecklas och publiceras för att uppvisa Svanens överordnade miljöstrategi.	En ny övergripande strategi för Svanen fastställdes av den Nordiska MiljömärkningNämnden. Därefter ska nu en miljökriteriestrategi utarbetas för framtiden.
	Marknadsarbetet i Norden samordnas för att Svanen som instrument för producenter ska uppfattas som enhetligt.	En nordisk marknadsgrupp leds

<p>under året.</p> <p>At Marknadsarbetet i Norden samordnas för att Svanen som instrument för producenter ska uppfattas som enhetligt.</p> <p>At insatser och utvecklingsarbete göras för att klargöra Svanens roll inom offentlig upphandling och underlätta för nordiska upphandlare och leverantörer att använda märkningen, både vid kravställande och vid verifikation.</p> <p>At licensiering inom Svanen utvecklas och koordineras nordiskt för bästa effektivitet och för att säkra likabehandling av sökande verksamheter.</p> <p>At Svanen kommuniceras på den internationella arenan som ett globalt föredöme och som ett exempel på nordiskt samarbete, miljöengagemang och miljötekniskt kunnande.</p> <p>At Svanen svarar upp på rådande globaliseringstrend och utvecklar systemet efter marknadens ökade internationella behov.</p>	<p>Insatser och utvecklingsarbete ska göras för att klargöra Svanens roll inom offentlig Upphandling och underlätta för nordiska upphandlare och leverantörer att använda märkningen, både vid kravställande och vid verifikation.</p> <p>Licensiering inom Svanen ska utvecklas och koordineras nordiskt för bästa effektivitet och för att säkra likabehandling av sökande verksamheter.</p> <p>Svanen kommuniceras på den internationella arenan som ett globalt föredöme och som ett exempel på nordiskt samarbete, miljöengagemang och miljötekniskt kunnande.</p>	<p>av en av Föreningsstyrelsen utsedd processägare. En ny gemensam nordisk varumärkesplattform beslutades. Konsumentkampanjer med liknande budskap och bilder genomfördes i flera nordiska länder.</p> <p>Miljömärkningen har varit delaktig i arbetet med den nationella lagstiftning som ska till för implementering av EU-direktiv om offentlig upphandling. Målet har varit att säkra miljömärkningens roll som användbart redskap, vilket lyckats så långt.</p> <p>En nordisk licensieringsgrupp leds av en av Föreningsstyrelsen utsedd processägare. CRM-systemet ger nu alla miljömärkningsorganisationer full insyn i varandras licensieringsarbete. En gemensam process för likabehandling och tolkningar är etablerad.</p> <p>Ett gemensamt arbete med EU-Blomman, och aktivt agerande i Global Ecolabelling Network, där vi under året haft styrelseledamot och nu ordförandeposten, har befest vår position som en världsledande miljömärkning.</p>
---	---	--

Arbetslivspolitik

Generel indledning

Formål og Fakta Det nordiska arbetslivssamarbetet är inriktat på att analysera centrala frågeställningar, samordna och utbyta erfarenheter kring ländernas arbetslivspolitik. Aktiviteterna ska bidra till att säkra och vidareutveckla en välfungerande nordisk arbetsmarknad och ett gott arbetsliv i ett konkurrenskraftigt Norden. Nordiska ministerrådet för arbetsliv (MR-A) har ställt upp ett antal gemensamma mål för arbetsmarknads-, arbetsmiljö- och arbetsrättsområdet samt ett antal tvärgående prioriteringar. Tillsammans skapar de ramarna för det nordiska samarbetet på arbetslivsområdet.

Samarbetet organiseras av Ämbetsmannakommittén för arbetsliv (ÄK-A), som ger riktlinjerna och fördelar MR-A:s budget mellan kommitténs tre utskott samt till Nordjobb, NIVA och budgetposten ”Kommunikation om arbetsliv”.

Strategiske målsætninger 2017 De löpande strategiska målsättningarna följer det samarbetsprogram som utarbetats för åren 2013-2016 vilket förlängts för att även omfatta 2017, så att man kan fånga upp den genomlysning som pågår inom sektorn (se nedan). Fokus i samarbetsprogrammet ligger på de långsiktiga utmaningar som följer av globaliseringen och den demografiska utvecklingen. Löpande integreras jämställdhets- och hållbarhetsperspektiv som en naturlig del av sektorns arbete. Vidare prioriterar sektorn frågor om ungas sysselsättning och arbetsliv, vilket bland annat märks i utskotten och i Nordjobb. Under det norska ordförandeskapet under 2017 kommer detta också att lyftas fram.

Den strategiska genomlysningen som inletts i arbetslivssektorn väntas resultera i ett antal rekommendationer som berör innehållet och inriktningen på det fortsatta arbetslivssamarbetet i Norden. Länderna förväntas förhålla sig till dessa rekommendationer och besluta hur arbetet ska drivas vidare.

Samarbetet inom *sysselsättnings- och arbetsmarknadsområdet* ska understödja den gemensamma strävan att öka arbetskraftsutbudet, stärka sysselsättningen och reducera den strukturella arbetslösheten för både kvinnor och män. Ländernas mål är att mobilisera inhemska arbetskraftsresurser, stärka matchningen av utbud och efterfrågan på arbetskraft, främja livslångt lärande efter arbetsmarknadens behov, främja attraktionskraften hos arbetskraft i länder utanför EU/EES i förhållande till efterfrågan, främja koordineringen mellan relevanta myndigheter samt att bekämpa arbetslöshet bland utsatta grupper, särskilt långtidsarbetslösa och unga. Under senare år har det också blivit ett ökat fokus kring integration i arbetslivet av flyktingar och invandrare.

På *arbetsmiljöområdet* är samarbetet inriktat på att understödja ländernas politik för säkerhet, hälsa och välfärd i arbetslivet för både kvinnor och män. Syftet är att skapa en arbetsmiljö som är attraktiv, motiverande och inkluderande, och som förebygger arbetsrelaterade fysiska och psykiska hälsoproblem. Samtidigt ska den vara utformad med hänsyn till internationella avtal och EU:s regelverk. Målet är att stärka en god arbetsmiljö på arbetsplatserna, vidareutveckla arbetsmiljöstrategier och -tillsyn, motverka oacceptabla arbetsförhållanden, ”social dumpning” och diskriminering på arbetsmarknaden. Målet är också att synliggöra betydelsen av gott ledarskap, aktivt medarbetarinflytande samt att tillvarata enskilda arbetstagares resurser.

Inom *arbetsrättsområdet* prioriteras arbetet med att följa upp villkoren för den nordiska modellen, dess utmaningar och anpassningsbehov samt belysa hur den kan upprätthållas och utvecklas i ett alltmer globaliserat arbets- och näringsliv. Utgångspunkter för det nordiska samarbetet är att säkra en rimlig balans mellan löntagar skydd och flexibilitet,

främja jämställdhet och likabehandling på arbetsmarknaden samt att stärka det nordiska samarbetet i förhållande till internationella regler, i synnerhet i EU.

**Ministerrådets
resultater i 2015**

Arbetsmarknadsutskottet

Under 2015 fokuserade arbetsmarknadsutskottets projektverksamhet på teman som arbetsmarknadsutbildning, ungdomsarbetslöshet och vuxnas färdigheter. Utskottet fortsatte sitt informationsutbyte samt främjade kunskapsbasen för arbetsmarknadspolitiken i Norden. Ett utskottsmöte under året hölls i Ilulissat – ett av de glest befolkade områdena i Norden – där ett fokus på mötet var arbetsmarknadssituationen i just glest befolkade områden.

Arbetsmiljöutskottet

Utskottet fokuserade på två teman under året; arbetsmiljöstrategier och tillsyn i de nordiska länderna samt arbetsmiljöns betydelse för möjligheterna för äldre arbetskraft att kvarstå i arbete. Under dessa teman igångsattes fyra nya projekt som löper vidare under 2016. Tre projekt avslutades under 2015. Särdeles intressant var ett projekt som analyserade unga arbetstagares arbetsliv med särskilt fokus på nordiska förhållanden. Studien dokumenterar en lång rad av faktorer av betydelse för ungas arbetsmiljö och hälsa och jämför statistik mellan de nordiska länderna och EU.

Arbetsrättsutskottet

Arbetsrättsutskottet har diskuterat flera aktuella teman, bland annat implementeringen av tillämpningsdirektivet för direktivet om utstationering av arbetstagare. Dessutom avslutades projektet ”Europa og den nordiske aftalemodel”. Nordens fackliga samorganisation arrangerade också ett välbesökt seminarium på Christiansborg utifrån studien.

NIVA

NIVA:s nya strategi godkändes under 2015. Strategin, som baserar sig på utvärderingen av NIVA och på forskningsutmaningar som identifierats på europeisk nivå, ger tydliga riktlinjer för verksamheten för åren 2015-2018. Under året genomfördes förutom ordinarie kursverksamhet ett antal interna utvecklingsprojekt med målsättningen att stärka NIVAs långsiktiga utveckling och verksamhet.

Nordjobb

Under 2015 skickade Nordjobb ut 634 nordjobbare till de nordiska länderna samt Åland, Grönland och Färöarna. I slutet av året beviljades Nordjobb EU-medel för arbeta med ökad ungdomsmobilitet på den nordiska arbetsmarknaden.

Kommunikation om arbetsliv

Utgivningen av nyhetsbrev ”Arbetsliv i Norden”, ”Nordic Labour Journal” och ”EU & Arbetsrätt” främjade kunskap om arbetslivsfrågor och det nordiska arbetslivssamarbetet hos relevanta målgrupper såväl i Norden som internationellt. Det kan noteras en fortsatt ökning i antalet unika besökare av såväl ”Arbetsliv i Norden” som ”Nordic Labour Journal”. Medan den förra hade 32 300 besökare, en uppgång på tre procent, kunde den senare notera 37 000 besökare, en uppgång på 36 procent.

Upplagan för ”EU & Arbetsrätt” ligger kring 3 650. Den tryckta upplagan har ökat varje år sedan starten 1997 medan antalet prenumeranter för den elektroniska versionen minskat något.

Nordisk-baltisk-polska EU-informationsgruppen

Den nordisk-baltisk-polska EU-informationsgruppen träffades i Bryssel vid ett tillfälle under året då man bland annat diskuterade tillämpningen av EU:s utstationeringsdirektiv.

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
MR-A (TDKK)		13.839	13.839	0	0,0%
	<i>Projektmedel</i>	<i>10.436</i>	<i>10.436</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
9-4110	Projektmidler i øvrigt - Arbejdsliv	1.045	922	123	13,3%
9-4111	Arbejdsliv faste udvalg	4.538	4.661	-123	-2,6%
9-4120	Nordjobb	3.214	3.214	0	0,0%
9-4130	Kommunikation om arbejdsliv	1.639	1.639	0	0,0%
	<i>Institutioner</i>	<i>3.403</i>	<i>3.403</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
9-4180	Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	3.403	3.403	0	0,0%
Opdelt på kategorier		13.839	13.839	100%	100%
	Projektmidler	2.684	2.561	19,4%	18,5%
	Programlignende aktiviteter	7.752	7.875	56,0%	56,9%
	Institutioner	3.403	3.403	24,6%	24,6%

9-4110 Projektmedel i øvrigt – Arbejdsliv

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.045.000	922.000	907.000	95%	EK-A

Formål

Projektmedel i øvrigt anvendes blandt annat till att genomföra ordförandeskapet prioriteringar i arbetslivssektorn och ÄK-A:s driftsbudget.

Mål og resultatopfølgning		
2017 – Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
Målen är ett framgångsrikt genomförande av det norska ordförandeskapet i arbetslivssektorn, att utveckla ett nytt samarbetsprogram, samt att implementera den strategiska genomlysningens förslag, vilket sammanlagt ska säkra och vidareutveckla en välfungerande nordisk arbetsmarknad och ett gott arbetsliv.	Genomförande av det finska ordförandeskapet i A-sektorn samt fortsatt genomförande av samarbetsprogrammet och dess prioriteringar. Det finländska ordförandeskapets konferenser under året kommer vara: expertseminarium om arbetsliv och funktionshinder, Nordisk arbetsmiljökonferens om riskbaserad tillsyn samt konferens om arbetets nya former. Genomlysningen av arbetslivssektorn slutförs under året och diskuteras i samband med MR-A:s möte under hösten. Eventuellt påbörjas implementering av genomlysningens förslag.	Tre större ordförandeskapsaktiviteter genomfördes under det danska ordförandeskapet: En konferens om att bekämpa ungdomsarbetslöshet, ett trepartsexpertseminarium om att motverka social dumping samt konferensen ”Bæredygtigt arbejdsmarked i Nordens udkantssområder”. Under året påbörjades också den strategiska genomlysningen av det nordiska arbetslivssamarbetet.

9-4111 Arbejdslivs fasta utskott

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	4.538.000	4.661.000	4.583.000	92%	EK-A

Formål

Fordelingen og anvendelsen af sektorens projektmidler er delegeret til udvalgene for arbejdsmarkeds-, arbejdsmiljø og arbejdsretsspørgsmål i overensstemmelse med samarbejdsprogrammet. De tre udvalg har til formål at styrke og udvikle det nordiske samarbejde inden for respektive politikområder. Virksomheden understøttes af tre eksterne sekretærer, placeret i henholdsvis Island og Danmark, som også finansieres under budgetposten.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p><i>Arbejdsmarkedsudvalget</i> vil fortsat have fokus på informationsudveksling og modernisering af arbejdsmarkedspolitikken. Udvalget vil også fokusere på projekter som har til formål at fremme videngrundlaget for integration af indvandrere på arbejdsmarkedet i Norden samt matchningsproblemer på arbejdsmarkedet.</p> <p><i>Arbejdsmiljøudvalget</i>s mål er fortsat at støtte de nordiske landes politik for at skabe et arbejdsmiljø, som er attraktivt, motiverende og inkluderende og som forebygger arbejdsrelaterede sundhedsproblemer.</p> <p><i>Arbejdsretsudvalget</i> vil fortsat følge op på den nordiske models vilkår, udfordringer og tilpasninger, samt belyse hvordan modellen kan opretholdes og udvikles i et stadigt mere globaliseret arbejds- og erhvervsliv.</p>	<p><i>Arbejdsmarkedsudvalget</i>s mål er fremme af videngrundlaget for videreudvikling og modernisering af arbejdsmarkedspolitikken i de nordiske lande. Et projekt bliver gennemført om sammenligning af arbejdsmarkedstjenesterne i de nordiske lande. I 2016 vil projekter blive igangsat, blandt andet om integration af indvandrere på arbejdsmarkedet.</p> <p><i>Arbejdsmiljøudvalget</i>s mål er fortsat at fremme videreudvikling af arbejdsmiljøstrategier og relevant kundskab for landenes tilsynsvirksomhed samt at fokusere på arbejdslivets markante forandring og denne forandrings betydning for arbejdsmiljø og tilsyn.</p> <p><i>Arbejdsretsudvalget</i>s formål er primært at være forum for en løbende orientering, diskussion og koordinering af nordiske synspunkter inden for arbejdsliv og arbejdsret. I 2016 vil udvalget have særligt fokus på 'employment relations', herunder særlige/atypiske ansættelsesformer.</p>	<p><i>Arbejdsmarkedsudvalget</i> har fokuseret på at videreformidle viden om projekter som handler f.eks. om arbejdsmarkedsuddannelse, ungdomsarbejdsløshed og voksnes færdigheder. Udvalget har også været med til at afholde et møde i et af Nordens udkantsområder for at fremme forståelsen på arbejdsliv i disse områder.</p> <p><i>Arbejdsmiljøudvalget</i> fokuserede på at videreudvikle arbejdsmiljøstrategier og tilsyn samt arbejdsmiljøets betydning for fastholdelse af ældre arbejdstagere. Fire projekter finansieredes under disse prioriteringer.</p> <p><i>Arbejdsretsudvalget</i> har drøftet aktuelle sager og temaer, blandt andet implementeringen af EU's håndhævelsesdirektiv om udstationering af arbejdstagere. Desuden afsluttedes projektet "Europa og den nordiske aftalemodel" som har belyst det komplicerede samspil mellem nordisk og europæisk arbejdsret.</p>

9-4120 Nordjobb

Programlignende aktiviteter

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	3.214.000	3.214.000	3.160.000	100%	FNF

Formål Nordjobb arbejder for at øge mobiliteten for unge på den nordiske arbejdsmarkedet og for at forsøke forbedre sprogkunskaber og kunskaben om kultur i Norden. Nordjobb formidler i første hand sommerjobb, bostad samt kultur- og fritidsprogram for ungdomar mellom 18-28 år.

Forvaltningsorgan Foreningen Nordens Forbund (sekretariatsfunktion)

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
Målet for Nordjobb under 2017 er at nå det overgripande nordiska måltalet. Dette gjøres utgående från de medel som kommer från Nordiska ministerrådet men också genom att tillknyta grundkonceptet externa medel.	Under 2016 kommer Nordjobb att arbeta för att uppnå sitt primära måltal när det gäller förmedlade arbetsplatser; 760 personer. En tydlig inriktning är att nå ut till en målgrupp som är så bred som möjligt och att arbeta för en mer differentierad finansiering. Under året kommer också Nordjobb att evalueras externt.	Under 2015 anordnade Nordjobb arbete för 634 nordjobbare, alltså ungdomar som fick arbeta i andra nordiska länder. Att man hamnade under måltalet på 760 beror till stor del på att i ett av de nordiska länderna föll flera stora arbetsgivare bort och de flesta av de kvarvarande arbetsgivarna tog färre nordjobbare än normalt. Å andra sidan nådde Grönland, Åland och Island en god bit över sina respektive måltal.

9-4130 Kommunikation om arbetsliv

Prosjektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.639.000	1.639.000	1.612.000	100%	EK-A

Formål Syftet är att öka kunskaben om det nordiska arbetslivet inom och utanför Norden.

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
Arbeidet for å styrke kunnskap og interesse og stimulere til debatt om utviklingen av de nordiske modellene på arbeids- og velferdsområdet fortsetter. Tema som sysselsetting, integrering, svart og prekært arbeid, det gode arbeidet, parts- og trepartsamarbeidet skal settes i fokus. Ar-	Målsetningen er å lokke flere relevante lesere til webmagasinen og nyhetsbrevene «Arbeidsliv i Norden» og «Nordic Labour Journal», samt de to nyhetsbrevene med samme navn. Det skapes gjennom relevante og debattskapende artikler om det nordiske samarbeidets utvikling	Det ble publisert 8 nyhetsbrev fra Arbeidsliv i Norden (AIN) og 8 fra Nordic Labour Journal (NLJ). Det var en utgave mindre enn normalt fordi omlegging til nytt web design tok mye tid høsten 2015. Antall unike brukere økede i

<p>beidet på sosiale medier styrkes. På bakgrunn av et modernisert responsivt design skal det arbeides med en kampanje for å nå sterkere ut til lesere innad i Norden og i Europa samt målgruppene i internasjonale organer som OECD, EU og ILO.</p> <p>Målet är att fortsätta bidra till att stärka det nordiska samarbetet genom att öka tillgängligheten av relevant information samt ge underlag för en initierad debatt om samspelet mellan de nordiska ländernas arbetsrätt och arbetsmarknadsmodeller å ena sidan och EU:s regler och EU:s politik å den andra.</p>	<p>på arbeidslivsområdet, internasjonalisering og de nordiske modellenes fremtid. Nytt responsivt web design skal lanseres i førte halvår for at fremme interesse og lesbarhet på alle plattformer.</p> <p>Det finske formannskapets program vil få et særlig fokus. Gjennomlysningen av det nordiske samarbeidet på arbeidslivsområdet vil likeledes få en omfattende dekning. Ligestilling, unges sysselsetting, et godt arbeidsmiljø samt integrering, grensekontroll og fri ferdsel blir spørsmål i fokus.</p> <p>Målet för nyhetsbrevet EU & arbetsrätt är att bidra till att stärka det nordiska samarbetet genom att öka tillgängligheten av relevant information samt ge underlag för en initierad debatt om samspelet mellan de nordiska ländernas arbetsrätt och arbetsmarknadsmodeller å ena sidan och EU:s regler och EU:s politik å den andra.</p>	<p>2015. Det var i 2015 henholdsvis 37 000 brukere av NLJ, en fremgang på 36 prosent, og 32 300 brukere av AIN, en økning på tre prosent. Antall økter på mobil har økt med 80 prosent for NLJ, og tilsvarende 26 prosent for AIN. Når det gjelder lesere via sosiale medier er bildet omvendt: Økter via sosiale medier viser en fremgang på 40 prosent for AIN og en reduksjon på 24 prosent for NLJ.</p> <p>Nyhetsbrevet EU & arbetsrätt har under 2015 ökat kunskapen om gemensamma arbetsrättsliga frågeställningar i de nordiska länderna, och främjat samarbete och erfarenhetsutbyte mellan arbetsrättsforskare och praktiker i Norden. Upplagan för "EU & Arbetsrätt" ligger kring 3 650.</p>
--	---	--

9-4180 Nordiska Institutionen för Vidareutbildning inom Arbetsmiljöområdet (NIVA)

Institution					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	NMR fin. 15	Budget disp. af
EUR	456.800	456.800	451.800	62%	Institutionen
Modsv. DKK	3.403.000	3.403.000	3.370.000		

Formål NIVA:s främsta uppgift är att vara ett forum för kunskapsspridning inom området arbetshälsa och arbetsmiljö. NIVA skapar nordiskt mervärde genom att organisera kurser, symposier, workshops och seminarier på avancerad nivå till hög kvalitet speciellt på områden där det saknas tillräcklig kritisk massa i ett enskilt land.

Strategisk mandat

Mål og resultatopfølgning		
2017 - Mål	2016 – Mål	2015 – Opnåede resultater
<p>Kursverksamhetens mål är 15 kurser och 300 deltagare.</p> <p>Utveckling av internationella aktiviteter.</p> <p>Vidareutveckling av virtuella studier.</p> <p>Utvärdering av modellen för strategiskt, långsiktigt samarbete med nationella institut.</p>	<p>Kursverksamhetens mål för året är 15 kurser och 300 deltagare. Vidare planerar man organisering av två konferenser (Nordisk Arbetsmiljökonferens i Tammerfors och ILO-konferens i Helsingfors).</p> <p>Under 2016 hoppas man signera samarbetsavtal med de nationella arbetshälsoinstituterna i Norden och motsvarigheterna i Sverige och på Island.</p>	<p>Niva genomförde 10 kurser och nådde 227 deltagare, vilket var något under målsättningen på 300. Det genomsnittliga vitsordet på kurserna var 1,3 (max 2), vilket är ett gott resultat och i linje med tidigare år.</p> <p>Ny strategi för NIVA godkändes under året. Niva fick även ny visuell image, webbplats och utvecklade aktiviteter för digital marknadsföring.</p> <p>Niva flyttade också till nya lokaler i Helsingfors.</p>

Ekonomi- og Finanspolitik

Generel indledning

Formål og Fakta Det nordiska samarbeidet på det økonomiske og finansielle området ska bidra til å skape forutsetninger for å oppnå grunnleggende økonomisk-politiske mål om stabil økonomisk utvikling med høy tillvæxt, full sysselsettning og sunne statsfinanser.

De konkrete målsætningarna syftar til å främja ekonomisk, social och miljömässigt hållbar utveckling, stärka den nordiska välfärdsmodellen, underlätta ekonomisk integrationen i Norden och Europa i övrigt samt stödja gemensamma ekonomiska och finansiella intressen internationellt. EU-frågor är högt prioriterade i det nordiska ekonomisk- och finanssamarbetet.

Sektorns arbete understöds av den nordiska miljö- och ekonomigruppen, den nordiska konjunkturgruppen och den nordiska skattegruppen.

Strategiske målsætninger 2017

Miljömærkning av aktiefonder

Projektet igångsattes 2016 og har som mål å fastställa lämpliga kriterier för miljö-märkning av aktiefonder. Projektet har utformats i nära samarbete mellan Miljö- og Finanssektorerna og följas av ländernas branschsammanlutningar för aktiefonder. Resulten kommer å redovisas under året og väntas bli utgångspunkten för det nordiska Svanensamarbetet på samma sätt som andra produktkategorier.

Utgivning av nordisk økonomisk-politisk forskningstidskrift

Utgivningen av tidskriften Nordic Economic Policy Review (NEPR) syftar til å presentere forskning som belyser en eller flere aktuelle økonomisk-politiske spørsmål som er relevant for beslutstakere. Under 2016 väntas NEPR utvärderas i syfte å fatta beslut om fortsatt utgivning og finansiering för 2017 og framåt.

Gröna investeringar

De nordiska länderna kommer å engagera sig i pågående G20-samarbete om gröna investeringar. Centrala frågor för de nordiska länderna är hur det globala finansielle systemet ska kunna mobilisera privat kapital för grön omställning og hur nordiska erfarenheter ska kunna bidra til detta på bästa sätt. Samarbetet kring gröna investeringar väntas fortsätta under 2017.

Gränshinderarbeidet

När det gäller gränshinder i Norden området fokuserar finanssektoren på å løse återstående gränsöverskridande hinder på skatteområdet. Det finns ett kontinuerligt samarbeide, dels genom den nordiska skatteportalen, dels genom bilaterale skatteprojeke. Ytterligere insatser väntas bli aktuelle via samarbeidet med Gränshinderrådet. Sektoren väntas följa opp på prioriterade gränshinder under 2016 og 2017.

Analys av EU:s finansmarknadsreglering og effekter på den nordiska arbeidsmarknadsmodellen

Syftet med studien är å analysere vilken effekt EU:s nye regelverk för finansmarknaden kommer å ge för den nordiska arbeidsmarknadsmodellen og anställda i finansbranschen. Projektet kommer också å analysere spørsmål knytt til konsumentskyd og innsattargarantier. Resultaten av studien kommer å redovisas under året.

Ministerrådets resultater i 2015

Samarbete mot skatteflykt

Projektet avslutades under året samtidig som länderna träffade en principöverenkomme med det återstående landet, Förenade Arabemiraten, på listen over potensielle skatteparadis. Etter å dette avtal har implementerats, har de nordiska länderna en full

uppsättning skatteinformationsavtal med aktuella länder. Projektet har demonstrerat styrkan av gemensamt nordiskt agerande i förhandlingar av denna karaktär.

Miljö- och Ekonomigruppen (MEG)

MEG fokuserade på policyutvecklingen inom tre områden; ekonomiska styrmedel i miljöpolitiken, grön ekonomi samt ekosystemtjänster. Under året avslutades fyra delprojekt: *Styrmedelsrapporten 2010-2013; Samhällsekonomiska analyser inom miljöområdet; Hållbara investeringar* samt *Utsläppshandel och CO2 skatter*.

Nordic Economic Policy Review

Årets utgåva av Nordic Economic Policy Review färdigställdes med temat den nordiska modellen som en del av de danska ordförandeskapsprioriteringarna. Innehållet diskuterades vid en framgångsrik konferens i Helsingfors där policyrelevansen av delrapporterna kom mer i fokus än i tidigare utgåvor. Finanssektorn beslutade att fortsätta utgivningen under 2016 på temat Integration.

Gröna investeringar

Delprojektet om investeringar i grön tillväxt inom ramen för statsministerinitiativet avslutades och slutrapporterades under året. Arbetet visade att det finns potential för fortsatta gröna investeringar i Norden särskilt inom resursintensiva sektorer som energi, transporter och avfallshantering.

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
MR-Finans (TDKK)		1.841	1.841	0	0,0%
10-5210	Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik	1.841	1.841	0	0,0%
Opdelt på kategorier		1.841	1.841	100%	100%
	Projektmidler	1.841	1.841	100%	100%

10-5210 Ekonomi- og Finanspolitik

Projektmidler

Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.841.000	1.841.000	1.810.000	89%	EK-MR-Finans

Formål

Stödja aktiviteter og insatser som underlættar for de nordiske lænderna att uppnå de økonomisk-politiske målen.

Lagstiftning

Generel indledning

Formål og Fakta Formålet for justitssamarbejdet er at arbejde mod retlig udvikling i Norden som er i overensstemmelse med Helsingforsaftalens målsætninger og som opfylder Justitssektorens samarbejdsprogram.

Det konkrete samarbejde inden for justitssektoren omfatter bl.a. opfølgning af fælles nordiske politiske prioriteter og beslutninger samt erfaringsudveksling og initiativer generelt inden for justitsministeriernes resort. Herudover indgår samarbejde med justitsministerierne og de retshåndhævende myndigheder i de baltiske stater i justitssektorens arbejde.

Udover det formaliserede nordiske samarbejde indenfor justitssektoren findes et løbende praktisk samarbejde, idet der på embedsmandsniveau og i myndighedsregi afholdes kontaktmøder, seminarer, drøftelser m.v. om aktuelle retlige problemstillinger mellem de nordiske lande.

Strategiske målsætninger 2017 Den overordnede strategiske målsætning for Justitssamarbejdet i 2017 er fastholdelse og videreførelse af fokus på udveksling af erfaringer for, inden for rammerne af Helsingforsaftalen og Justitssektorens Samarbejdsprogram, at arbejde for en fælles retlig udvikling i Norden.

Justitssamarbejdet har for 2017 som konkret strategisk målsætning at beskæftige sig med temaet ”Domstolernes organisering og virksomhed, herunder spørgsmål om domstolenes uafhængighed og selvstændighed.” Temaet forventes at bidrage til belysning af demokrati- og menneskerettighedselementet i Nordisk Ministerråds strategi for ”hållbar utveckling”.

Justitssamarbejdet har herudover som målsætning at fremme samarbejde om spørgsmål som angår familieretlige problemstillinger, herunder sager om børn og unge. Endelig har Justitssamarbejdet som målsætning at arbejde for nedbrydning af grænsehindre og forhindre at nye opstår.

Ministerrådets resultater i 2015 Den overordnede strategiske målsætning for Justitssamarbejdet i 2015 var at have særligt fokus på at udveksle erfaringer for at arbejde mod en fælles retlig udvikling i Norden, når det er hensigtsmæssigt.

Med henblik på opfyldelse af den centrale målsætning dannede et overordnet tema om foreign fighters rammerne for Ministerrådets virksomhed i 2015. Tema blev drøftet på et ministtermøde, som bl.a. resulterede i en beslutning om at anvende i alt 800.000 DKK til gennemførelse af projekter om foreign fighters inden for rammerne af Nordisk Ministerråds program om demokrati, inkludering og sikkerhed og i en beslutning om at de nordiske lande skal styrke samarbejdet ved overvejelser om regulering af retsforfølgning af hjemvendte foreign fighters.

Herudover har embedsmandskomiteen bl.a. udvekslet erfaringer om nye lovforslag og udredninger m.v. som er relevante og centrale i de respektive justitssektors virksomhed og som kan være til stor nytte og inspiration i de øvrige nordiske lande.

		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
Sum MR-Lag (TDKK)		1.405	1.405	0	0,0%
11-7110	Projektmedel - Lagstiftning	1.405	1.405	0	0,0%
Opdelt på kategorier		1.405	1.405	100%	100%
	Projektmidler	1.405	1.405	100%	100%

11-7110 Projektmedel – Lagstiftning

Projektmidler					
Valuta	Budget 2017	Budget 2016	Budget 2015	Disp./bud. 15	Budget disp. af
DKK	1.405.000	1.405.000	1.382.000	85%	MR-LAG/NÅL

Formål Formålet med budgetposten er at understøtte Justitssektorens realisering af fastsatte formål og strategiområder. Budgetposten kan anvendes dels til iværksættelse og gennemførelse af initiativer direkte af Ministerrådet, dels til økonomiske tilskud til modtagne projektansøgninger.

Nordisk Ministerråds budget for virksomhedsåret 2017

Budgettets indtægter og landenes indbetalinger

Nordisk Ministerråds budget finansieres i første række af direkte bidrag fra landene. Som udgangspunkt indbetaler landene et beløb svarende til aktivitetsrammen fratrasket afgift på løn, nettorenteindtægter og øvrige indtægter, som det er vist i nedenstående tabel. Landenes indbetalinger sker i henhold til en særskilt fordelingsnøgle, som er beregnet på basis af det respektive lands andel af den samlede bruttonationalindtægt i faktorpriser i Norden for de to seneste kendte år, som i budgettet for 2017 er 2013 og 2014.

INDTÆGTER	Budget	Ford.	Budget	Ford.	Budget	Ford.	Budget	Ford.
TDKK (løbende priser)	2014	nøgle	2015	nøgle	2016	nøgle	2017	nøgle
Afgift på løn	12.000		13.000		12.500		13.500	
Øvrige indtægter (f.eks. renter)	1.100		600		400		0	
Landenes bidrag	942.115		922.510		914.646		914.046	
- Danmark	197.844	21,0%	184.502	20,0%	177.441	19,4%	184.638	20,2%
- Finland	153.565	16,3%	142.989	15,5%	143.599	15,7%	144.419	15,8%
- Island	6.595	0,7%	6.458	0,7%	7.317	0,8%	8.226	0,9%
- Norge	288.287	30,6%	290.591	31,5%	295.431	32,3%	289.753	31,7%
- Sverige	295.824	31,4%	297.971	32,3%	290.857	31,8%	287.010	31,4%
Total budget:	955.215	100%	936.110	100%	927.546	100%	927.546	100%

Betalingsordningen for højere uddannelser

Det er besluttet i Overenskomsten om adgang til videregående uddannelse, at konsekvenserne af betalingsordningen for de nordiske lande skal reguleres over Ministerrådets budget, og påvirker derved landenes bidrag til det nordiske budget. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland står udenfor betalingsordningen. Der tages hensyn til landenes gensidige betalinger i landenes bidrag og aftalen påvirker alene den interne fordeling af bidragene mellem landene (Danmark, Finland, Norge og Sverige). Det er i 2015 besluttet at forlænge overenskomsten til udgangen af 2018.

Af overenskomsten fremgår det, at der skal ske betaling for 75 % af det antal studerende, som modtager understøttelse fra det land hvor den studerende er bosat efter gældende regler i det land, og som er indskrevet på en højere uddannelse i et andet land, som falder ind under Artikel 1 i overenskomsten.

Forskningsuddannelser samt studerende på uspecificeret højere uddannelse medregnes ikke i beregningsgrundlaget. Den årlige erstatning pr. studerende er 30.464 DKK i 2017.

Ministerrådet modtager statistik fra de nordiske understøttelsesmyndigheder, som ligger til grund for beregningen af antal studerende mellem de nordiske lande, der indgår i ordningen.

Betalingsordning, højere uddannelse TDKK

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Danmark	-89.078	-85.457	-83.278	-78.963
Finland	19.777	24.387	29.137	33.861
Island	0	0	0	0
Norge	58.343	59.456	57.479	51.225
Sverige	10.958	1.614	-3.338	-6.123
Sum:	0	0	0	0

Indbetalinger fra landene

Landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd er følgende efter korrektion for betalingsordningen for højere uddannelse:

Indbetalinger efter betalingsordning og reduktion i grundkapital, løbende priser TDKK

	Budget 2014	Budget 2015	Budget 2016	Budget 2017
Danmark	108.766	99.045	94.164	105.675
Finland	173.342	167.376	172.736	178.280
Island	6.595	6.458	7.317	8.226
Norge	346.630	350.047	352.910	340.978
Sverige	306.782	299.585	287.519	280.887
Sum:	942.115	922.510	914.646	914.046

Landenes prognosticerede indbetalinger i national valuta

Som et resultat af budgetmoderniseringsarbejdet besluttede MR-SAM i februar 2007, at der i budgetforslaget skal præsenteres en prognose for landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd i budgetårets priser (2017-priser). Beregningen foregår i to tempi:

- 1) Ud fra fordelingen på budgetpostkategorier kan den pris- og valutaregulerede udgiftsramme i 2017 beregnes. Denne beregning er foretaget i nedenstående tabel. Prisfaktorerne der er benyttet, er de nationale finansministeriers forventninger til udviklingen i forbrugerprisindekset i 2017 og valutakurserne er de officielle månedsgennemsnitskurser fra den danske nationalbank og for den islandske kronens vedkommende den islandske nationalbank i perioden oktober 2015 til og med april 2016.

Prisopregning fordelt på kategorier og den totale udgiftsrammer i 2017 priser

	Bevilling 2016 priser	Valutakurser	Prisfaktorer	Udgiftsramme 2017 TDKK
Projektmidler	556.215	-	1,8%	566.227
<i>Institutioner i:</i>				
Danmark	113.819	100	1,7%	115.754
Finland	2.364	746	1,3%	17.862
Island	190.189	5,3	4,1%	10.493
Norge	227.300	79	2,3%	183.697
Sverige	62.790	80	1,56%	51.016
Sum:				945.049

- 2) Når den totale aktivitetsramme i 2017 er kendt kan landenes indbetalinger beregnes ved at fordele finansieringsbyrden efter fordelingsnøglen og korrigere for betalingsordningen for højere uddannelse.

Landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd 2017, pris- og valutaomregnede

TDKK	Fordelingsnøgle	Indtægter	Betalingsordning	Indbetaling
Afgift på løn		13.500		
Renteindtægter		0		
Landenes bidrag		931.549		
Danmark	20,2%	188.173	-78.963	109.210
Finland	15,8%	147.185	33.861	181.045
Island	0,9%	8.384	0	8.384
Norge	31,7%	295.301	51.225	346.526
Sverige	31,4%	292.506	-6.123	286.383
Sum:	100,0%	945.049	0	931.549

Nedenfor vises landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd i tusinder af det enkelte lands valuta. Beløbene inkluderer betalingsordningen.

Budget 2017 - Landenes prognosticerede bidrag i national valuta

Danmark	109.210	DKK
Finland	24.269	EUR
Island	158.188	ISK
Norge	438.641	NOK
Sverige	357.979	SEK

Historisk udvikling i Nordisk Ministerråds budget og likviditet

Udviklingen i Nordisk Ministerråds budget

En måde at undersøge udviklingen i Nordisk Ministerrådets budget over langt sigt er at sammenligne budgettet med de nordiske landes samlede bruttonationalprodukt (BNP). Det nordiske BNP er summen af BNP i Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige. Nedenstående graf viser budgettets andel af det nordiske BNP gennem 21 år og det viser, at ministerrådets budget sammenlignet med BNP falder i perioden.

Source: Eurostat

Sammenligningen er foretaget for perioden 1995-2015 og år 1995 er sat til indeks 100. Forøgelsen af budgettets relative andel i 2009 skyldes primært den økonomiske krise i 2008. Alle landenes BNP faldt i 2009 i forhold til 2008 og som følge heraf udgør ministerrådets budget det år en større andel af det nordiske BNP.

Det ses af søjlediagrammet, at budgettets andel af BNP udgjorde indeks 56 i 2015. Hvis gennemsnittet af to fem års perioder sammenlignes, dvs. på den ene side årene 1995-1999 og på den anden side 2011-2015, udgør faldet en tredjedel.

Budgettets udvikling i perioden 2005 – 2017

MR-SAM har for 2017 vedtaget en ramme der er på niveau med budget 2016.

Niveauskiftet i 2008 skal ses på baggrund af beslutningen i forbindelse med budget 2008 om at finansiere en del af globaliseringssatsninger på 60 MDKK i 2008, som statsministrene lancerede i Punkaharju i Finland i juni 2007, med en forøgelse af aktivitetsrammen på 35 MDKK.

Når budgettet i faste priser i 2010 falder i forhold til 2009, og fortsat i 2011 ligger under niveauet for 2009, skyldes det, de udsving der har været i valutakurserne. I dette tilfælde skyldes det konkret det store fald i norske og svenske kroners værdi fra sidste halvdel af 2008 til midten af 2009 i forhold til danske kroner. Stigningen fra 2011 til 2012 og fortsat til 2013 skyldes på samme måde stigningen i norske og svenske kroner i forhold til danske kroner. Den relativt store fald i faste priser i 2015, og fortsat i 2016 skyldes, foruden de nedskæringer som har været i budgettet, faldet i norske og svenske kroners værdi i forhold til danske kroner.

Besparelse i det nordiske budget 2014 – 2016

Budgetrammen for Nordisk Ministerråds budget er sammenlagt beskåret med 8 % i faste priser i årene 2014 – 2016. Nedenstående tabel viser fordelingen af besparelserne på sektorer*:

Besparelser i TDKK	2014 i henhold til budget 2013	% af sekt. størrelse	2015 i henhold til budget 2014	% af sekt. størrelse	2016 i henhold til budget 2015	% af sekt. størrelse
Samarbejdsministrene	-20.734	-7%	-5.138	-2%	-6.523	-3%
Uddannelse og forskning	-9.201	-4%	-4.768	-2%	-2.795	-1%
Social- og Helsepolitik	-1.772	-4%	-806	-2%	0	0%
Kulturpolitik	-8.203	-5%	-3.358	-2%	0	0%
Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	-1.715	-4%	-822	-2%	0	0%
Ligestilling	-339	-4%	-178	-2%	0	0%
Närings-, Energi- og Regionalpolitik	-5.026	-4%	-2.809	-2%	0	0%
Miljø	-1.696	-4%	-888	-2%	0	0%
Arbejdsmarkedspolitik	-535	-4%	-274	-2%	0	0%
Økonomi og Finanspolitik	-65	-4%	-36	-2%	0	0%
Lagstiftning	-50	-4%	-28	-2%	0	0%
	-49.336	-5%	-19.105	-2%	-9.318	-1%

*Besparelser pr. budgetår er sammenlignet med budgettet året inden, i dets års prisniveau.

Udviklingen i udisponerede midler 2012 – 2015

Udisponerede midler er defineret som midler, hvor der ikke er foretaget en beslutning om anvendelse til et bestemt formål. Udisponerede midler kan alene forekomme under budgetposter med projektmidler og programlignende aktiviteter, idet ministerrådet på institutioner og organisationsbidrag udbetaler alle midler til eksterne parter, som har dispositionsretten over midlerne, og derfor er disse midler i Minister rådets budget altid pr. definition 100 % disponeret. Projektmidler og programlignende aktiviteter udgjorde totalt ca. 56 % af ministerrådets budget i 2015.

I forbindelse med en tidligere modernisering af budgettet og vedtagelse af Generalsekretærens forslagskatalog i 2007, besluttede MR-SAM at indføre en 20 pct. regel, kombineret med et minimumsbeløb på 200.000 DKK, som betød, at højst 20 % af årets budget på en budgetpost kunne videreføres til næste år; dog kunne man altid videreføre 200.000 DKK. Denne regel er med moderniseringen af budgettet i 2014 ændret til en 15 % regel, med et minimumsbeløb på 150.000 DKK. ¹

¹ Minimumsgrænsen er indført af hensyn til de små projektbudgetposter, som en procentordning alene vil ramme uforholdsmæssigt hårdt.

Samarbejdsministrene besluttede i maj måned 2009, at fra og med virksomhedsår 2009 skal midler, som falder for 15 pct. reglen, tilbageføres til landene. Beslutningen er taget på baggrund af, at budgetrammen i 2008 blev udvidet med et engangsløft på 35 MDKK til finansiering af globaliseringsinitiativerne.

På budgetpostniveau under hvert ministerråd viser rubrikken ”Disp./Bud 15”, hvor meget der er disponeret i budgetåret 2015 ud af 15-budgettet i procent. Bilag 2 viser derimod 2016 status, hvor der vises en oversigt over regnskabstal på alle budgetposter pr. 26. maj 2016.

Følgende er grafisk vist de udisponerede midler for perioden 2012 – 2015 samt en oversigt over fordelingen af de udisponerede midler fordelt på ministerråd i TDKK og i procent af sektorens samlede ramme.

Den ufrivillige opbremsning af aktiviteter i Rusland i 2015 på grund af, at Nordisk Ministerråds klassificering som udenlandsk agent forårsagede, at en stor del af Ruslandsmidlerne blev tilbagebetalt. Af disse midler er ca. 5 MDKK beskåret jf. 15 % -reglen. Dette forklarer den største del af totalbeløbet for de beskårne midler, se tabellen nedenfor. Desuden er ca. 5 MDKK af de tilbagebetalte midler overført til 2016 som udisponerede midler. Hvis Ruslandsmidlerne ikke skulle inkluderes i regnskabet ville de udisponerede midler, der overføres til 2016, udgøre 13,1 MDKK, svarende til 1,4 % af det samlede budget.

Udisponerede midler ultimo 2012-2015									
Sektor (TDKK)	2012	% af sekt. størrelse	2013	% af sekt. størrelse	2014	% af sekt. størrelse	2015	% af sekt. størrelse	Beskåret jf. 15 % regl.
Prioriteringsbudgettet	-		3.242	4%	3.939	5%	3.841	5%	766
Internationalt samarbejde	6.969	7%	8.474	9%	2.618	3%	6.090	8%	4.872
Uddannelse og forskning	10.612	5%	11.064	5%	1.970	1%	1.049	0%	342
Social- og Helsepolitik	361	1%	897	2%	865	2%	268	1%	0
MR-FJLS	623	2%	856	2%	1.714	4%	122	0%	0
Kulturpolitik	1.548	1%	788	0%	593	0%	1.473	1%	0
Ligestilling	465	5%	1.045	11%	28	0%	142	2%	0
MR-NER	1.450	1%	781	1%	2.347	2%	1.541	1%	0
Miljø	672	2%	716	2%	629	1%	1.111	3%	0
Arbejdslivspolitik	1.028	8%	1.103	8%	883	6%	396	3%	0
Økonomi og Finanspolitik	165	9%	54	3%	67	4%	191	11%	0
Lagstiftning	223	16%	188	13%	209	15%	207	15%	28
Øvrig virksomhet	11.128	6%	3.564	3%	1.342	1%	1.190	1%	591
SUM	35.244	3,7%	32.772	3,3%	17.204	1,8%	17.623	1,9%	6.599

Nordisk Ministerråds institutioner ikke-forbrugte midler

Midler til Nordisk Ministerråds institutioner i Ministerrådets budget er pr. definition 100 % disponerede. De eksterne parter (institutionerne) har dispositionsretten over midlerne. De midler som institutionerne ikke har foretaget en beslutning om anvendelse til, bliver ved årets udgang den enkelte institutions egenkapital. Institutionens egenkapital skal sikre, at institutionen er solvent og tillige har den nødvendige likviditet til at dække løbende udgifter i institutionen.

Nedenstående graf viser størrelsen af egenkapitalen som andel af institutionernes samlede indtægter åren 2013, 2014 og 2015. Tabellen viser nøgletal for institutionernes økonomi i 2015 – med forbehold for regnskabernes endelige godkendelse.

Nordiske institutioner - Regnskab 2015 (Omregnet 1.000 DKK)										
Institution	Indtægter				Udgifter			Årets resultat	Likvide beholdning	Overførte midler / Egenkapital
	I alt	Fra NMR (basisbevilling)	Fra NMR (projektbevilling)	NMR %	I alt	Administration	% adm.			
NordForsk	318.844	111.600	1.580	35%	335.066	5.997	1,8%	-16.222	389.146	-1.288
NVC	34.609	20.335	9.413	86%	33.891	5.355	15,8%	718	13.605	6.887
Norey	14.594	8.887	4.390	91%	14.070	2.417	17,2%	524	1.365	1.755
NHFØ	19.446	13.490	703	73%	20.712	2.778	13,4%	-1.266	3.523	2.633
NIPÅ	3.978	2.950	0	74%	4.022	970	24,1%	-44	906	619
NAPA	9.266	6.322	400	73%	9.681	1.551	16,0%	-414	1.776	1.179
KKN	12.948	11.149	879	93%	11.617	1.159	10,0%	1.328	4.051	3.342
Nordicom	12.352	3.025	77	25%	11.773	1.247	10,6%	579	993	1.126
NordGen	28.409	20.016	930	74%	27.212	3.477	12,8%	1.198	13.873	5.538
Nordisk Innovation	200.462	72.471	7.222	40%	114.798	5.223	4,5%	-7.672	116.469	3.919
NEF	37.462	6.452	3.185	26%	41.541	4.465	10,7%	-4.078	68.879	3.372
Nordregio	29.533	11.254	7.846	65%	30.128	4.631	15,4%	-595	16.046	8.294
NIVA	5.514	3.370	51	62%	5.651	1.383	24,5%	-137	2.019	1.562

For yderligere information om Nordiske institutioners regnskaber henvises til institutionernes årsrapporter.

Likviditetens udvikling

Denne graf viser to serier, den ene viser den samlede likviditets højeste punkt hvert kvartal og den anden den laveste. Likviditetsbeholdningen indeholder Ministerrådets totale likviditet, hvor likviditeten i anden valuta end dansk er beregnet til danske kroner.

Fra og med budgetåret 2008 er landene begyndt at indbetale 4 gange årligt mod tidligere 2 gange, som betyder et ændret mønster i Ministerrådets likviditetsbeholdning. Fra og med midten af året 2014 er landene begyndt at indbetale 8 gange om året, hvor 4 indbetalinger er i DKK og 4 er i landenes valuta.

MR-SAM besluttede i november 2010 at forskyde landenes indbetalinger med to måneder. Effekten heraf er, som det ses af figuren, at ministerrådets samlede likviditet er reduceret betydeligt allerede i 2011 og på visse tidspunkter derefter er tæt på 0.

Bilag 1 – Budgettet konverteret til EURO

Samarbejdsministrene		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
Sum Prioriteringsbudgettet (TDKK)		12.109	10.153	1.956	16,2%
<i>Formandskapspuljen, Norge</i>		<i>2.013</i>	<i>0</i>	<i>2.013</i>	<i>-</i>
<i>Formandskapspuljen, Finland</i>		<i>2.013</i>	<i>2.048</i>	<i>-34</i>	<i>-</i>
1-8012	Statistisk utredning över nordisk rörlighet och förmåner över gränserna	503	512	-9	-
1-8013	Forskarutbyte mellan de nordiska utrikespolitiska institutene	101	102	-2	-
1-8014	Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och miljöavtryck	101	102	-2	-
1-8015	Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor 2020	302	307	-5	-
1-8016	Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi	302	307	-5	-
1-8017	Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvatten i Norden	201	205	-3	-
1-8018	The Rising North	503	512	-9	-
<i>Formandskapspuljen, Danmark</i>		<i>1.931</i>	<i>2.048</i>	<i>-117</i>	<i>-18,8%</i>
1-8008	Vækst	521	546	-25	-4,5%
1-8009	Velfærd	537	546	-9	-1,7%
1-8010	Værdier	537	614	-77	-12,6%
1-8011	Det blå Arktis	336	341	-6	-1,7%
<i>Formandskapspuljen, Island</i>		<i>0</i>	<i>2.048</i>	<i>-2.048</i>	<i>-300,0%</i>
1-8005	Den nordiska spellistan	0	273	-273	-100,0%
1-8006	Välfärdsvakten	0	410	-410	-100,0%
1-8007	Bioekonomi-initiativet	0	1.365	-1.365	-100,0%
<i>Prioriteringspuljen</i>		<i>6.152</i>	<i>4.010</i>	<i>2.142</i>	<i>53,4%</i>
1-8410	Politiska prioriteringar	940	819	121	14,7%
1-8411	Politiske initiativer i nærområderne	1.133	461	672	145,9%
1-8412	Till disposition för MR-SAM	697	0	697	-
1-8420	Profilering og positionering	1.342	1.365	-23	-1,7%
1-8510	Nye tværgående initiativer	698	1.365	-667	-48,9%
1-8520	Nordiska lösningar på globala samhällsutmaningar	1.342	0	1.342	-
Opdelt på kategorier		12.109	10.153	100%	100%
Projektmidler		4.112	2.645	34,0%	26,0%
Programlignende aktiviteter		5.984	7.508	49,4%	74,0%
Formandskap FI, ikke endnu opdelt på kategorier		2.013	2.048	16,6%	

Samarbejdsministrene		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
Internationalt samarbejde		7.295	9.251	-1.956	-21,1%
1-0820	Kunskapsopbygning og nätverk	2.357	3.699	-1.342	-36,3%
1-0980	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	338	338	0	0,0%
1-0960	NGO-virksomhed i Østersøregionen	863	863	0	0,0%
1-0810	Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland	2.089	2.089	0	0,0%
1-0850	Internationellt samarbete	239	239	0	0,0%
1-0870	Arktisk samarbeidsprogram	1.190	1.190	0	0,0%
1-0950	Hvideruslandsaktiviteter	0	614	-614	-100,0%

1-0990	Samarbejde med Nordens naboer i Vest	219	219	0	0,0%
--------	--------------------------------------	-----	-----	---	------

Opdelt på kategorier	7.295	9.251	100%	100%
Projektmidler	2.849	2.849	39,1%	30,8%
Programlignende aktiviteter	2.357	4.313	32,3%	46,6%
Institutioner	2.089	2.089	28,6%	22,6%

Samarbejdsministrene

	Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
Fællesaktiviteter og sekretariatet	14.688	14.688	0	0,0%
<i>Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter</i>	<i>4.198</i>	<i>4.198</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
1-0410 Föreningarna Nordens Förbund	441	441	0	0,0%
1-0425 Bidrag til Grønland	99	99	0	0,0%
1-0435 Generalsekretærens disponeringsreserv	56	56	0	0,0%
1-0460 Holdbart Norden	413	413	0	0,0%
1-1011 Informationsaktiviteter	705	705	0	0,0%
1-1012 Norden i Fokus	586	586	0	0,0%
1-1030 Hallo Norden	913	913	0	0,0%
1-1036 Grænsehindringer i Norden	667	667	0	0,0%
1-1050 Tjänstemannautbyte	157	157	0	0,0%
1-2534 Bidrag til Nordisk sommaruniversitet (NSU)	161	161	0	-
<i>Ministerrådets sekretariat (NMRS)</i>	<i>10.490</i>	<i>10.490</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
1-0180 Ministerrådets sekretariat (NMRS)	10.490	10.490	0	0,0%

Opdelt på kategorier	14.688	14.526	100%	100%
Projektmidler	1.759	1.759	12,0%	12,1%
Programlignende aktiviteter	1.737	1.737	11,8%	12,0%
Institutioner	10.490	10.490	71,4%	72,2%
Organisationsbidrag	701	539	4,8%	3,7%

Uddannelse og forskning

	Budget 2017	Budget 2016	Difference +/-	%
MR-U	29.922	29.922	0	0,0%
<i>Generelle uddannelses- og forskningsindsatser</i>	<i>445</i>	<i>445</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
2-2505 Dispositionsmedel Utbildning och forskning	445	445	0	0,0%
<i>Politikudvikling m.v.</i>	<i>2.072</i>	<i>2.072</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
2-2544 Det nordiske sprogsamarbejde	939	939	0	0,0%
2-2553 Politikudvikling, Videnssamfund og IT-infrastruktur	76	76	0	0,0%
2-3127 Politikudvikling voksnes læring	1.057	1.057	0	0,0%
<i>Mobilitets og netværksprogrammer</i>	<i>10.589</i>	<i>10.431</i>	<i>157</i>	<i>1,5%</i>
2-2513 Nordplus	9.864	9.943	-79	-0,8%
2-2515 Nordic Master Programme	725	489	236	-
<i>NordForsk</i>	<i>13.823</i>	<i>13.980</i>	<i>-157</i>	<i>-1,1%</i>
2-3100 NordForsk	13.823	13.980	-157	-1,1%
<i>Forskning i øvrigt</i>	<i>2.993</i>	<i>2.993</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
2-3180 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	1.229	1.229	0	0,0%
2-3181 Nordiska Institutet for Sjörett (NIFS)	366	366	0	0,0%
2-3182 Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	581	581	0	0,0%
2-3184 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	593	593	0	0,0%
2-3185 Nordisk Samisk Institutt (NSI)	224	224	0	0,0%

Opdelt på kategorier		29.922	29.922	100%	100%
	Projektmidler	1.460	1.460	4,9%	4,9%
	Programlignende aktiviteter	14.639	14.481	48,9%	48,4%
	Institutioner	13.823	13.980	46,2%	46,7%
Social- og Helsepolitik		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
MR-S		5.199	5.199	0	0,0%
	<i>Projektmedel</i>	<i>2.542</i>	<i>2.542</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
3-4310	Projektmiddel - Social- och hälsovårdspolitik	758	624	134	21,5%
3-4311	Nordisk helsesamarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport	170	170	0	0,0%
3-4320	Rådet för nordiskt samarbete om funktionshinder	153	153	0	0,0%
3-4340	Nomesko og Nososko	258	258	0	0,0%
3-4382	NIOM AS - Nordisk institutt for Odontologiske Materialer	1.203	1.337	-134	-10,0%
	<i>Institutioner</i>	<i>2.657</i>	<i>2.657</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
3-4380	Nordens Velfærdcenter	2.657	2.657	0	0,0%
Opdelt på kategorier		5.199	5.199	100%	100%
	Projektmidler	1.339	1.205	25,8%	23,2%
	Programlignende aktiviteter	1.203	1.337	23,1%	25,7%
	Institutioner	2.657	2.657	51,1%	51,1%
Kulturpolitik		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
Sum MR-K		22.893	22.893	0	0,0%
	<i>Generelle kulturinnsatser</i>	<i>6.790</i>	<i>6.857</i>	<i>-67</i>	<i>-1,0%</i>
4-2203	Dispositionsmidler Kultur	128	128	0	0,0%
4-2205	Nordisk kulturfond	4.688	4.688	0	0,0%
4-2206	Nordisk Råds priser	564	524	40	7,7%
4-2208	Strategiske satsninger	1.409	1.516	-107	-7,1%
	<i>Barn och unga</i>	<i>824</i>	<i>824</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
4-2212	Nordisk Børne- og Ungdomskomite (NORDBUK)	824	824	0	0,0%
	<i>Film och media</i>	<i>4.199</i>	<i>4.199</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
4-2222	Nordisk Film- og TV-fond	3.804	3.804	0	0,0%
4-2228	NORDICOM	395	395	0	0,0%
	<i>Konstområdet</i>	<i>10.158</i>	<i>10.131</i>	<i>27</i>	<i>0,3%</i>
4-2251	Kultur- og kunstprogrammet	2.217	2.217	0	0,0%
4-2253	Nordisk oversættelsesstøtte	419	419	0	0,0%
4-2254	Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur	1.560	1.560	0	0,0%
	<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>	<i>5.962</i>	<i>5.935</i>	<i>27</i>	<i>0,5%</i>
4-2270	Nordens hus i Reykjavik	1.353	1.326	27	2,0%
4-2272	Nordens hus på Färöarna	1.838	1.838	0	0,0%
4-2274	Nordens institut på Åland	399	399	0	0,0%
4-2277	Nordens institut på Grönland (NAPA)	861	861	0	0,0%
4-2548	Kulturkontakt Nord	1.511	1.511	0	0,0%
	<i>Andra kultursatsninger</i>	<i>922</i>	<i>881</i>	<i>40</i>	<i>4,6%</i>
4-2232	Prioriterede virksomheder	409	368	40	-
4-2234	Samisk samarbeid	513	513	0	0,0%
Opdelt på kategorier		22.893	22.893	100%	100%
	Projektmidler	1.537	1.645	6,7%	7,2%

Programlignende aktiviteter	14.076	14.036	61,5%	61,3%
Institutioner	5.962	5.935	26,0%	25,9%
Organisationsbidrag	1.317	1.277	5,8%	5,6%

Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og skovbrug		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
Sum MR-FJLS		5.312	5.312	0	0,0%
5-6420	Ny nordisk mad <i>Fiskeri</i>	124 846	124 846	0 0	0,0% 0,0%
5-6610	Projektmedel - Fiskeri <i>Jord- og skovbrug</i>	846 3.578	846 3.578	0 0	0,0% 0,0%
5-6510	Projektmidler Jordbrug	50	50	0	0,0%
5-6520	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	112	112	0	0,0%
5-6310	Projektmidler Skovbrug	42	42	0	0,0%
5-6581	Samnordisk skogsforskning (SNS) <i>Institutioner - jordbrug</i>	759 2.615	759 2.615	0 0	0,0% 0,0%
5-6585	Nordisk Genressource Center (NordGen) <i>Levnedsmidler</i>	2.615 763	2.615 763	0 0	0,0% 0,0%
5-6810	Projektmedel - Levnedsmidler	689	689	0	0,0%
5-6830	Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	75	75	0	0,0%
Opdelt på kategorier		5.312	5.312	100%	100%
	Projektmidler	1.702	1.702	32,0%	32,0%
	Programlignende aktiviteter	995	995	18,7%	18,7%
	Institutioner	2.615	2.615	49,2%	49,2%

Ligestilling		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
MR-Jäm		1.211	1.211	0	0,0%
		1.211	1.211	0	0,0%
6-4410	Projektmedel - Jämställdhet	477	477	0	0,0%
6-4420	MR-JÄMs stödordning	388	388	0	-
6-4480	Nordisk information för kunskap om kön (NIKK)	346	346	0	0,0%
Opdelt på kategorier		1.211	1.211	100%	100%
	Projektmidler	865	865	71,4%	71,4%
	Programlignende aktiviteter	346	346	28,6%	28,6%

Närings-, Energi- og Regionalpolitik		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
Sum MR-NER		17.553	17.553	0	0,0%
	<i>Näring</i>	11.781	11.781	0	0,0%
	<i>Projektmidler - Näring</i>	271	271	0	0,0%
7-5140	Projektmidler Näring <i>Institutioner - Näring</i>	271 11.510	271 11.510	0 0	0,0% 0,0%
7-5180	Nordisk Innovation (NI)	9.440	9.440	0	0,0%
7-5280	Nopef <i>Energi</i>	2.070 1.404	2.070 1.404	0 0	0,0% 0,0%
7-5141	Projektmidler Energi <i>Institutioner - Energi</i>	564 840	564 840	0 0	0,0% 0,0%

Bilag 1 – Budgettet konverteret til EURO

7-3220	Nordisk Energiforskning (NEF)	840	840	0	0,0%
	<i>Regional</i>	<i>4.369</i>	<i>4.369</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
7-5143	Impl. af samarbeidsprogram, demografi, arbejdsgrupper och projektmiddel - Regional	726	726	0	0,0%
7-5151	NORA	904	904	0	0,0%
7-5160	Grenseregionalt samarbeid	1.268	1.268	0	0,0%
	<i>Institutioner - Regional</i>	<i>1.470</i>	<i>1.470</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
7-6180	Nordregio	1.470	1.470	0	0,0%
Opdelt på kategorier		17.553	17.553	100%	100%
	Projektmidler	1.561	1.561	8,9%	8,9%
	Programlignende aktiviteter	1.268	1.268	7,2%	7,2%
	Institutioner	13.820	13.820	78,7%	78,7%
	Organisationsbidrag	904	904	5,2%	5,2%

Miljø		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
MR-Miljø		6.028	6.028	0	0,0%
8-3310	Dispositionsmidler Miljø	618	579	39	6,7%
8-3311	Miljøsektorens arbejdsgrupper	3.223	3.290	-67	-2,0%
8-3312	Nordisk Råds miljøpris	110	82	28	-
8-3320	NEFCOS Miljøudviklingsfond	1.504	1.504	0	0,0%
8-6720	SVANEN – Nordisk miljömærkning	573	573	0	0,0%
Opdelt på kategorier		6.028	5.946	100%	100%
	Projektmidler	618	579	10,3%	9,7%
	Programlignende aktiviteter	4.837	4.794	80,2%	80,6%
	Organisationsbidrag	573	573	9,5%	9,6%

Arbejdsmarkedspolitik		Budget 2017	Budget 2016	Difference +/- %	
MR-A		1.858	1.858	0	0,0%
	<i>Projektmiddel</i>	<i>1.401</i>	<i>1.401</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
9-4110	Projektmidler i øvrigt - Arbejdsliv	140	124	17	13,3%
9-4111	Arbejdsliv faste udvalg	609	626	-17	-2,6%
9-4120	Nordjobb	431	431	0	0,0%
9-4130	Kommunikation om arbejdsliv	220	220	0	0,0%
	<i>Institutioner</i>	<i>457</i>	<i>457</i>	<i>0</i>	<i>0,0%</i>
9-4180	Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	457	457	0	0,0%
Opdelt på kategorier		1.858	1.858	100%	100%
	Projektmidler	360	344	19,4%	18,5%
	Programlignende aktiviteter	1.041	1.057	56,0%	56,9%
	Institutioner	457	457	24,6%	24,6%

Økonomi og Finanspolitik		Budget 2017	Budget 2016	Difference	
				+/-	%
MR-Finans		247	247	0	0,0%
10-5210	Projektmedel- Økonomi og finanspolitik	247	247	0	0,0%
Opdelt på kategorier		247	247	100%	100%
	Projektmidler	247	247	100%	100%

Lagstiftning		Budget 2017	Budget 2016	Difference	
				+/-	%
MR-Lag		189	189	0	0,0%
11-7110	Projektmedel - Lagstiftning	189	189	0	0,0%
Opdelt på kategorier		189	189	100%	100%
	Projektmidler	189	189	100%	100%

SAMMENSTILLING AF BUDGET 2016 OG 2015 (2016 priser, TEUR)

	Budget 2017	Budget 2016	Difference	
			+/-	%
1. MR Samarbejdsministrene	34.091	34.092	0	0,0%
a. Prioriteringsbudgettet	12.109	10.153	1.956	19,3%
b. Internationalt samarbejde	7.295	9.251	-1.956	-21,1%
i. Heraf kontorerne*	2.089	2.089	0	0,0%
c. Nordisk Ministerråds fællesaktiviteter og sekretariatet	14.688	14.688	0	0,0%
i. Heraf sekretariatet (NMRS)	10.490	10.490	0	0,0%
2. MR Uddannelse og forskning	29.922	29.922	0	0,0%
a. Generelle forsknings- og uddannelsesinitiativer	445	445	0	0,0%
b. Politikudvikling mv.	2.072	2.072	0	0,0%
c. Mobilitets- og netværksprogrammer	10.589	10.431	157	1,5%
d. NordForsk (institution)	13.823	13.980	-157	-1,1%
e. Forskning i øvrigt	2.993	2.993	0	0,0%
3. MR Social- og Helsepolitik	5.199	5.199	0	0,0%
i. Heraf Nordens Velfærdcenter (institution)	2.657	2.657	0	0,0%
4. MR Kulturpolitik	22.893	22.893	0	0,0%
a. Generelle kultursatsninger	6.790	6.857	-67	-1,0%
b. Børn og Unge	824	824	0	0,0%
c. Film og Media	4.199	4.199	0	0,0%
d. Kunstområdet	10.158	10.131	27	0,3%
i. Heraf Nordiske Kulturhuse (institutioner)	5.962	5.935	27	0,5%
e. Andre kultursatsninger	922	881	40	4,6%
5. MR Fiskeri og havbrug, Jordbrug, Levnedsmidler og Skovbrug	5.312	5.312	0	0,0%
a. Fiskeri	846	846	0	0,0%
b. Jordbrug	2.777	2.777	0	0,0%
i. Heraf NordGen (institution)	2.615	2.615	0	0,0%
c. Levnedsmidler	887	887	0	0,0%
d. Skovbrug	801	801	0	0,0%
6. MR Ligestilling	1.211	1.211	0	0,0%
7. MR Närings-, Energi- og Regionalpolitik	17.553	17.553	0	0,0%
a. Näring	11.781	11.781	0	0,0%
i. Heraf Nordisk Innovation (institution)	9.440	9.440	0	0,0%
b. Energi	1.404	1.404	0	0,0%
i. Heraf Nordisk Energiforskning (institution)	840	840	0	0,0%
c. Regional	4.369	4.369	0	0,0%
i. Heraf Nordregion (institution)	1.470	1.470	0	0,0%
8. MR Miljø	6.028	6.028	0	0,0%
9. MR Arbejdsmarkedspolitik	1.858	1.858	0	0,0%
i. Heraf NIVA (institution)	457	457	0	0,0%
10. MR Ekonomi og Finanspolitik	247	247	0	0,0%
11. MR Lagstiftning	189	189	0	0,0%
Totalt nordisk budget	124.502	124.503	0	0,0%

*Ministerrådets kontorer i Estland, Letland, Litauen og Nordvestrusland

Bilag 2 - Status 26.05 2016 på budgetpostniveau

	BUDGET 2016	TILBAGE- FØRT I 2016	OVF. FRA 2015	MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2016	IKKE DISP. MIDLER PR. 26.05.2016
	+	+	+	=	-	+
Prioriteringsbudgettet	75.641	2.633	3.842	82.117	66.468	15.648
<i>Projektmidler</i>	19.704	878	534	21.116	14.458	6.658
8110 Testcenter	0	49	0	49	49	0
8112 Elmarknaden	0	24	0	24	24	0
8410 Politiske prioriteringer	6.102	805	534	7.441	1.805	5.636
8411 Politiske initiativer i nærområderne	3.432	0	0	3.432	2.410	1.022
8420 Profilering og positionering	10.170	0	0	10.170	10.170	0
<i>Programlignende aktiviteter</i>	55.937	1.755	3.309	61.000	52.010	8.990
8001 NordMin	0	0	337	337	0	337
8005 Den nordiske spellistan	2.034	0	30	2.064	2.000	64
8006 Velfærdsvakten	3.051	0	0	3.051	3.051	0
8007 Bioekonomi-initiativet	10.170	781	1.085	12.036	12.036	0
8008 Vækst	4.068	0	360	4.428	4.416	12
8009 Velfærd	4.068	0	60	4.128	4.000	128
8010 Værdier	4.577	526	68	5.171	5.026	145
8011 Det blå Arktis	2.543	0	38	2.581	2.500	81
8012 Statistisk utredning over nordisk rörlighet och förmåner över gränserna	3.814	0	0	3.814	3.750	64
8013 Forskarutbyte mellan de nordiska utrikes- politiska instituten	763	0	0	763	0	763
8014 Miljömärkning Svanen, cirkulär ekonomi och miljöavtryck	763	0	0	763	750	13
8015 Ett innovativt och öppet Norden med välmående människor 2020	2.288	0	0	2.288	2.288	0
8016 Nordisk vägkarta för Blå Bioekonomi	2.288	0	0	2.288	2.250	38
8017 Socio-ekonomisk nytta av arktiska ytvat- ten i Norden	1.526	0	0	1.526	1.500	26
8018 The Rising North	3.814	0	0	3.814	3.814	0
8113 Grønne tekniske normer og standarder - Norden som standardmaker	0	34	0	34	34	0
8114 Grøn offentlig indkøb	0	19	0	19	19	0
8210 Hållbar nordisk välfärd	0	100	1.302	1.402	590	812
8212 Välfärd och kost	0	0	28	28	0	28
8311 Kultur og kreativitet - KreaNord initiativet	0	164	0	164	0	164
8313 Ny Nordisk Mad	0	128	0	128	0	128
8510 Nye tværgående initiativer	10.170	2	0	10.172	3.985	6.187
Samarbejdsministrene	31.274	568	1.192	33.034	28.828	4.205
<i>Projektmidler</i>	13.108	308	969	14.385	10.354	4.031
435 Generalsekretærens disponeringsreserv	419	60	20	499	120	379

Bilag 2 - Status 26.05 2016 på budgetpostniveau

		BUDGET 2016	TILBAGE- FØRT I 2016	OVF. FRA 2015	MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2016	IKKE DISP. MIDLER PR. 26.05.2016
		+	+	+	=	-	+
460	Holdbart Norden	3.077	0	45	3.122	2.693	429
1011	Informationsaktiviteter	5.250	199	353	5.803	3.123	2.679
1012	Norden i Fokus	4.362	48	551	4.961	4.418	543
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	12.944	260	223	13.427	13.252	175
1030	Hallo Norden	6.799	0	1	6.800	6.800	0
1036	Grænsehindringsråd	4.972	0	208	5.180	5.180	0
1050	Tjänstemannautbyte	1.173	260	13	1.446	1.272	175
	<i>Organisationsbidrag</i>	5.222	0	0	5.222	5.222	0
410	Föreningarna Nordens Förbund	3.282	0	0	3.282	3.282	0
425	Bidrag til Grönland	737	0	0	737	737	0
2534	Bidrag til Nordisk sommaruniversitet (NSU)	1.203	0	0	1.203	1.203	0
Internationalt samarbejde		68.919	7.364	5.790	82.073	30.074	51.999
	<i>Projektmidler</i>	21.225	825	928	22.979	9.597	13.382
850	Internationellt samarbete	1.783	18	140	1.941	607	1.335
870	Arktisk samarbeidsprogram	8.864	547	174	9.586	6.740	2.846
960	NGO-virksomhed i Østersøregionen	6.432	0	2	6.434	1.021	5.412
980	Partnerskab og grænseregionalt samarbejde	2.517	260	372	3.149	870	2.279
990	Samarbejde med Nordens naboer i Vest	1.629	0	240	1.869	359	1.510
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	32.134	6.536	4.478	43.149	6.277	36.872
820	Kunskapsopbygning och nätverk	27.560	6.536	4.143	38.239	6.265	31.974
950	Hvideruslandsaktiviteter	4.574	1	335	4.910	12	4.898
	<i>Institutioner</i>	15.560	2	383	15.946	14.200	1.746
810	Ministerrådets kontorerI Baltikum	15.560	2	0	15.562	14.200	1.362
970	Ministerrådets kontorerINordvest Rusland	0	0	383	383	0	383
Aktiviteter med selvstændigt regnskab		78.150	0	0	78.150	40.250	37.900
	<i>I alt</i>						
180	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	78.150	0	0	78.150	40.250	37.900
MR-U		222.919	155	1.049	224.123	221.648	2.475
	<i>Projektmidler</i>	10.879	155	705	11.739	9.448	2.291
2505	Dispositionsmedel Utbildning och forsk- 188	3.316	154	90	3.560	1.850	1.710

Bilag 2 - Status 26.05 2016 på budgetpostniveau

		BUDGET 2016	TILBAGE- FØRT I 2016	OVF. FRA 2015	MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2016	IKKE DISP. MIDLER PR. 26.05.2016
		+	+	+	=	-	+
	ning						
2544	Det nordiske sprogsamarbejde	6.997	0	580	7.577	6.997	580
2553	Politikudvikling, Videnssamfund og IT- infrastruktur	566	0	35	601	601	0
2560	Ad hoc arbejdsgrupper på prioriterede områder	0	1	0	1	0	1
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	107.887	0	344	108.231	108.047	184
2513	Nordplus	74.073	0	344	74.417	74.323	94
2515	Nordic Master Programme	3.640	0	0	3.640	3.550	90
3127	Politikudvikling voksnes læring	7.877	0	0	7.877	7.877	0
3180	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	9.155	0	0	9.155	9.155	0
3181	Nordiska Institutet for Sjörett (NIFS)	2.729	0	0	2.729	2.729	0
3182	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	4.325	0	0	4.325	4.325	0
3184	Nordisk vulkanologisk institut (NORD- VULK)	4.418	0	0	4.418	4.418	0
3185	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	1.670	0	0	1.670	1.670	0
	<i>Institutioner</i>	104.153	0	0	104.153	104.153	0
3100	NordForsk	104.153	0	0	104.153	104.153	0
MR-S		38.732	2.028	268	41.029	39.419	1.610
	<i>Projektmidler</i>	8.976	2.028	263	11.267	9.663	1.604
4310	Projektmiddel - Social- og hälsovårdspoli- tik	4.646	104	263	5.013	3.866	1.147
4311	Nordisk helsesamarbejde – opfølgning af Bo Könbergs rapport	1.264	0	0	1.264	807	457
4320	Rådet för nordiskt samarbete om funkti- onshinder	1.142	0	0	1.142	1.142	0
4340	Nomesko og Nososko	1.924	1.924	0	3.848	3.848	0
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	9.962	0	6	9.968	9.962	6
4382	NIOM AS - Nordisk institutt for Odonto- logiske Materialer	9.962	0	6	9.968	9.962	6
	<i>Institutioner</i>	19.794	0	0	19.794	19.794	0
4380	Nordens Velfärdcenter	19.794	0	0	19.794	19.794	0
MR-Kultur		170.551	104	1.473	172.128	153.486	18.642
	<i>Projektmidler</i>	12.254	30	614	12.898	9.060	3.838
2203	Dispositionsmidler Kultur	957	0	56	1.013	767	246
2208	Strategiska satsninger	11.297	30	558	11.885	8.294	3.592

Bilag 2 - Status 26.05 2016 på budgetpostniveau

		BUDGET 2016	TILBAGE- FØRT I 2016	OVF. FRA 2015	MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2016	IKKE DISP. MIDLER PR. 26.05.2016
		+	+	+	=	-	+
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	104.567	15	757	105.339	90.696	14.643
2205	Nordisk kulturfond	34.926	15	0	34.941	34.926	15
2206	Nordisk Råds Priser	3.905	0	200	4.105	4.055	50
2212	NORDBUK	6.139	0	249	6.388	5.652	736
2222	Nordisk Film- og TV-fond	28.339	0	279	28.618	14.804	13.814
2251	Kultur- og kunstprogrammet	16.516	1	4	16.521	16.516	5
2253	Nordisk oversættelsesstøtte	3.119	0	0	3.119	3.119	0
2254	Nordiskt-baltiskt mobilitetsprogram för Kultur	11.623	0	24	11.647	11.623	24
	<i>Institutioner</i>	44.219	0	0	44.219	44.219	0
2270	Nordens hus i Reykjavik	9.880	0	0	9.880	9.880	0
2272	Nordens hus på Färöarna	13.692	0	0	13.692	13.692	0
2274	NordensInstitut på Åland	2.973	0	0	2.973	2.973	0
2277	NordensInstitut på Grönland (NAPA)	6.417	0	0	6.417	6.417	0
2548	Kulturkontakt Nord	11.257	0	0	11.257	11.257	0
	<i>Organisationsbidrag</i>	9.511	59	102	9.672	9.511	161
2228	NORDICOM	2.944	0	0	2.944	2.944	0
2232	Prioriterede virksomheder	2.745	59	0	2.804	2.745	59
2234	Samisk samarbeid	3.822	0	102	3.924	3.822	102
MR-FJSL		39.572	1.662	122	41.356	39.896	1.460
	<i>Projektmidler</i>	12.677	0	122	12.799	11.768	1.031
6310	Projektmidler Skovbrug	311	0	0	311	167	144
6510	Projektmidler Jordbrug	375	0	8	383	148	236
6610	Projektmedel - Fiskeri	6.303	0	94	6.397	6.397	0
6810	Projektmedel - Levnedsmidler	5.132	0	0	5.132	4.507	625
6830	Nordisk handlingsplan for bedre helse og livskvalitet	556	0	20	576	550	26
	<i>Programlignende aktiviteter</i>	7.411	1.662	0	9.073	8.643	429
6420	Ny nordisk Mad	922	429	0	1.351	922	429
6520	Nordiskt kontaktorgan för jordbruks- forskning (NKJ)	833	1.232	0	2.065	2.065	0
6581	Samnordisk skogsforskning (SNS)	5.656	0	0	5.656	5.656	0
	<i>Institutioner</i>	19.484	0	0	19.484	19.484	0
6585	Nordisk Genressource Center (NORDGEN)	19.484	0	0	19.484	19.484	0
MR-Ligestilling		9.023	8	142	9.173	8.830	343

	BUDGET 2016	TILBAGE- FØRT I 2016	OVF. FRA 2015	MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2016	IKKE DISP. MIDLER PR. 26.05.2016
	+	+	+	=	-	+
<i>Projektmidler</i>	6.442	8	142	6.592	6.249	343
4410 Projektmedel - Jämställdhet	3.552	8	142	3.702	3.359	343
4420 MR-JÄMs stödordning	2.890	0	0	2.890	2.890	0
<i>Programlignende aktiviteter</i>	2.581	0	0	2.581	2.581	0
4480 Nordisk information för kunskap om kön (NIKK)	2.581	0	0	2.581	2.581	0
MR-NER	130.773	1.265	1.541	133.579	127.664	5.915
<i>Projektmidler</i>	11.630	790	720	13.140	8.454	4.685
5140 Projektmidler Näring	2.020	100	216	2.336	212	2.124
5141 Projektmidler Energi	4.200	689	56	4.946	2.999	1.946
5143 Projektmidler Regional	5.410	0	448	5.858	5.243	615
<i>Programlignende aktiviteter</i>	24.865	475	491	25.831	24.932	899
5160 Grenseregionalt samarbeid	9.445	475	491	10.411	9.512	899
5280 Nopef	15.420	0	0	15.420	15.420	0
<i>Institutioner</i>	87.541	0	330	87.871	87.541	330
3220 Nordisk Energiforskning (NEF)	6.261	0	0	6.261	6.261	0
5180 Nordisk Innovation (NI)	70.326	0	0	70.326	70.326	0
6180 Nordregio	10.954	0	330	11.284	10.954	330
<i>Organisationsbidrag</i>	6.737	0	0	6.737	6.737	0
5151 NORA	6.737	0	0	6.737	6.737	0
MR-Miljø	44.907	32	1.111	46.050	42.127	3.922
<i>Projektmidler</i>	4.313	10	673	4.996	1.125	3.870
3310 Dispositionsmidler Miljø	4.313	10	673	4.996	1.125	3.870
<i>Programlignende aktiviteter</i>	36.324	22	438	36.784	36.732	52
3311 Miljøsektorens arbeidsgrupper	24.511	22	298	24.831	24.809	22
3320 NEFCOS Miljøudviklingsfond	11.203	0	21	11.224	11.203	21
3312 Nordisk Råds miljøpris	610	0	119	729	720	9
<i>Organisationsbidrag</i>	4.270	0	0	4.270	4.270	0
6720 SVANEN – Nordisk miljömärkning	4.270	0	0	4.270	4.270	0
MR-A	13.839	802	396	15.037	13.697	1.340

Bilag 2 - Status 26.05 2016 på budgetpostniveau

	BUDGET 2016	TILBAGE- FØRT I 2016	OVF. FRA 2015	MIDLER TIL RÅDIGHED	ANVENDT I 2016	IKKE DISP. MIDLER PR. 26.05.2016
	+	+	+	=	-	+
<i>Projektmidler</i>	2.561	107	47	2.715	2.494	221
4110 Projektmidler i øvrigt - Arbejdsliv	922	107	47	1.076	855	221
4130 Kommunikation om arbejdsliv	1.639	0	0	1.639	1.639	0
<i>Programlignende aktiviteter</i>	7.875	695	349	8.919	7.800	1.119
4120 Nordjobb	3.214	0	0	3.214	3.214	0
4111 Arbejdsliv faste udvalg	4.661	695	349	5.705	4.586	1.119
<i>Institutioner</i>	3.403	0	0	3.403	3.403	0
4180 Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	3.403	0	0	3.403	3.403	0
MR-Finans	1.841	32	191	2.064	574	1.490
<i>Projektmidler</i>	1.841	32	191	2.064	574	1.490
5210 Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik	1.841	32	191	2.064	574	1.490
MR-Lov	1.405	500	207	2.112	834	1.279
<i>Projektmidler</i>	1.405	500	207	2.112	834	1.279
7110 Projektmedel - Lagstiftning	1.405	500	207	2.112	834	1.279
TOTAL	927.546	17.153	17.325	962.024	813.795	148.228

Bilag 3 – Økonomiske delegeringsregler i Nordisk Ministerråd

Af økonomireglementet fremgår, at der i forbindelse med samarbejdsministrenes vedtagelse af budgettet skal træffes beslutning om dispositionsbemyndigelse, som skal fremgå af budgettet. Nedenstående tabel viser delegeringsreglerne for de forskellige ministerråd udover det som fremkommer på hver og en budgetpost.

Generel bestemmelse: Samarbejdsministrene kan i særlige tilfælde indenfor egne rammer omdisponere mellem budgetposter. Samarbejdsministrene kan tillige anvende denne bestemmelse for de øvrige sektors budget efter forslag fra vedkommende ministerråd. Ved anvendelse af denne bestemmelse, skal der føres dialog med Nordisk Råd herom. Indførelse af bestemmelsen sker med udgangspunkt i Økonomireglementets § 10.

<i>Beslutningsorgan MR/EK</i>	<i>Beløbsgrænse</i>
MR-Kultur ¹⁾	>= 1 MDKK
EK-Kultur	< 1 MDKK
MR-Jäm ²⁾	>= 1 MDKK
EK-Jäm	< 1 MDKK
MR-Lag ³⁾	>= 1 MDKK
EK-Lag	< 1 MDKK
MR-U ³⁾	
EK-U	Alle beslutninger uanset beløb
MR-A	
EK-A	Alle beslutninger uanset beløb
MR-NER ⁴⁾	
EK-N, EK-E og EK-R	Alle beslutninger uanset beløb
MR-S ⁵⁾	
EK-S	Alle beslutninger uanset beløb
MR-Finans	
EK-Finans	Alle beslutninger uanset beløb
MR-M ⁵⁾	
EK-M	Alle beslutninger uanset beløb
MR-FJLS ³⁾	
EK-FJLS	Alle beslutninger uanset beløb.
MR-SAM ⁶⁾	
NSK	Alle beslutninger uanset beløb.

1) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om, at generalsekretæren kan bevilge indtil 500 TDKK fra sektorens dispositionsmidler.

2) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om, at generalsekretæren kan bevilge indtil 300 TDKK af sektorens midler

3) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om, at generalsekretæren kan bevilge indtil 750 TDKK af sektorens midler.

4) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om, at generalsekretæren kan bevilge indtil 50 TDKK per gang fra sektorens midler og bevilge totalt 100 TDKK på hvert af områderne næring, energi og regional.

5) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om, at generalsekretæren kan bevilge indtil 250 TDKK fra sektorens midler.

6) Beslutningen indeholder endvidere en bestemmelse om, at generalsekretæren kan disponere indtil 1,0 MDDK på følgende budgetposter: 1-0460, 1-0820, 1-0850, 1-0980, 1-0990, 1-8410, 1-8411, 1-8510. Derudover har generalsekretæren ret til at disponere bevillinger som følger af den åbne ansøgningsrunde under budgetpost 1-0870, Arktisk samarbejdsprogram.

Bilag 4 – Förteckning över förkortningar

AAG	Association of American Geographics
ABA	Active biodiversity assessment
ACAP	Arctic Contaminants Action Programme
ADI	Asian Dynamics Initiative - Köpenhamns Universitets Asiensatsning
AMAP	Arctic monitoring and assessment programme
BAT	Best available techniques
BDF	Baltic Development Forum
BEAC	Barents Euro-.Arctic Council
BHSF	Barents Hot Spot Facility
BSAP	Baltic Sea Action Plan (HELCOM)
CAR	Climate Action Reserve
CBD	Convention of Biological Diversity
CBSS	Council of the Baltic Sea States
CCAC	Climate and Clean Air Coalition
CEN	European Committee for Standardization
CFP	The Common Fisheries Policy (EU)
CLRTAP	Convention on Long-Range Transboundary Air Pollution
CNARC	China Nordic Arctic Research Center
CSD	Commission on Sustainable Development
CSR	Corporate Social Responsibility
CSW	Commission of the Status of Women
DIS	Demokrati, inkludering og sikkerhed
EES	European Evaluation Society
EFINORD	North European Office of the European Forest Institute
EFTA	European Free Trade Association
EHU	European Humanities University
EMG	Elmarknadsgruppen
ENIC	European Network of Information Centres in the European Region
ERA	European Research Area
ERC	European Research Council
ESPON	European Observation Network for Territorial Development and Cohesion
EU	Europeiska Unionen
EØS	Europeisk Østersøsamarbejde
FAO DADIS	Food and Agriculture Organization
FN	Förenta Nationerna
FNF	Föreningarna Nordens Förbund
GREECO	Territorial Potential for a greener Economy
HELCOM	Helsingfors Kommissionen
ICES	International Council for Exploration of the Sea
ICT	Information and Communication Technology
IEA	International Energy Agency
IED	Industrial Emission Directive (Miljö)
INC	Intergovernmental Negotiating Committée (ang. kvicksilverkonvention)

IUFRO	International Union on Forest Research Organizations
KAW	Knut och Alice Wallenbergs stiftelse för forskning med hög vetenskaplig potential
KKN	KulturKontaktNord
KU	Köpenhamns Universitet
LPA	Lärande på arbetsplatsen
LTU	Luleå tekniska universitet
MR-A	Ministerrådet för Arbetsliv
MR-Finans	Ministerrådet för Ekonomi- och Finanspolitik
MR-FJLS	Ministerrådet för Fiskeri, Havsbruk, Jordbruk, Livsmedel och Skogsbruk
MR-Jäm	Ministerrådet för Jämställdhet
MR-K	Ministerrådet för Kultur
MR-Lag	Ministerrådet för Lagstiftning
MR-M	Ministerrådet för Miljö
MR-NER	Ministerrådet för Näring, Energi och Regionalpolitik
MR-S	Ministerrådet för Social och Hälsopolitik
MR-SAM	Samarbetsministrarna
MR-U	Ministerrådet för Utbildning
NAPA	Nordens Institut på Grönland
NEF	Nordisk Energiforskning
NEFCO	Nordic Environment Finance Corporation
NEPR	Nordic Economic Policy Review
NETP	Nordic Energy Technology Perspectives
NI	Nordisk Innovation
NGI	Nordic Game Institute
NGO	Non Government Organisation
NHV	Nordiska Hälsovårdshögskolan
NIAS	Nordens Institut för Asienstudier
NIF	Norden i Fokus
NIFIN	Nordens Institut i Finland
NIfS	Nordiskt Institut för Sjövärd
NIKK	Nordisk Institutt for kunnskap om kjønn
NIOM	Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer
NIPÅ	Nordens Institut på Åland
NIVA	Nordiska Institutionen för vidareutveckling inom arbetsmiljöområdet
NJC	Nordiskt Journalist Center
NKG	Nordiska kemikaliegruppen
NKJ	Nordiskt Kontaktorgan för jordbruksforskning
NLH	Nordens Hus på Färöarna
NLP	Nordic Play List
NMF	Nordisk arbetsgrupp för Livsmedelsförvaltning och Konsumentinformation
NMR	Nordiska Ministerrådet
NMRS	Nordiska Ministerrådets Sekretariat
NMN	Nordiska Miljömärkningsnämnden
NNC	Nordic Nias Council
NNM	Ny Nordisk Mat
NNR	Nordic Nutrition Recommendation
NOMESKO	Nordisk Medicinalstatistisk Kommitte

NOMEX	Nordic Music Export Program
NOPEF	Nordiska Projektexport Fonden
NOPUS	Nordiskt Utbildningsprogram for Social Service
NORA	Nordiskt Atlantsamarbete
NOREY	Nordens Hus i Reykjavik
NORDBUK	Nordisk Barn och Ungdomskommitté
NordGen	Nordisk Genresurs Center
NORDICOM	Nordiskt Informationscenter för Medie- och Kommunikationsforskning
NORDITA	Nordiskt Institut for Teoretisk Fysik
Nordregio	Nordisk Center för Regional Utveckling
NORDVULK	Nordiskt Vulkanologiskt Institut
NOSOSKO	Nordisk Social-Statistisk Kommitté
NPI	Nordic Partnership Initiative
NSI	Nordiskt Samiskt Institut
NSK	Nordisk Samarbetskommitté
NSU	Nordiskt Sommaruniversitet
NVC	Nordens Välfärdscenter
NVL	Nätverk för vuxnas lärande
OECD	Organisation for Economic Cooperation and Development
OMNIS	Företag specialiserat inom webhosting, domainregistrering och webservice
ONN	Nätverk för nordiska organisationer
OSPAR	The convention for the Protection of the Marine Environment in the North East Atlantic (OSlo and PARis commission)
PhD	Doctor of Philosophy
PIIAC	Program for the International Assessment of Adult Competencies
PIRLS	Progress in International Reading Literacy Study
PISA	Programme for International Student Assessment
POP	Persistent Organic Pollutants (marine miljö)
SLCP	Short lived Climate Pollutants
SNS	Samnordisk Skogsforskning
SME-bolag	Små och mellanstora företag
SVANEN	Nordiskt miljömärke
SVL	Nordiskt samarbete om vuxnas lärande
TAC	Total allowable catches (Fiskeri)
TALIS	Teaching and Learning International Study
TBO	Nordisk arbetsgrupp för glesbefolkade områden
TFBCM	Task force on Black Carbon and Methane
TFEIP	Task force on Emissions, Inventories and Projections
TIMSS	Trends in International Mathematics and Science Study
UNEP	United Nations Environment Programme
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change
WEEE	Waste electrical and electronic Equipment
WHO	World Health Organization
ÄK/EK-xxx	Ämbetsmannakommitté /Embedsmandskommitté